

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

1524

Temeljem članka IV.B.7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O GOSPODARSKIM
DRUŠTVIMA**

Prolašava se Zakon o gospodarskim društvima, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 9.10.2015. godine i na sjednici Doma naroda od 8.10.2015. godine.

Broj 01-02-766-02/15
13. listopada 2015. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, v. r.

**ZAKON
O GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA
DIO PRVI - (ZAJEDNIČKE ODREDBE)
POGLAVLJE I. (OPĆE ODREDBE)**

Članak 1.
(Opće odredbe)

Ovim se zakonom uređuje osnivanje, poslovanje, upravljanje i prestanak gospodarskih društava (u daljnjem tekstu: društvo) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Članak 2.
(Društvo)

- (1) Društvo je pravna osoba koja samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i vršenja usluga na tržištu radi stjecanja dobiti.
- (2) Društvo mogu osnovati i domaće i strane fizičke i pravne osobe, ako zakonom nije drukčije određeno.

Članak 3.
(Oblici društva)

- (1) Društvo može biti organizirano u jednom od sljedećih oblika:

- a) društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću;
- b) komanditno društvo;
- c) dioničko društvo;
- d) društvo s ograničenom odgovornošću.

- (2) Odredbe ovoga zakona u kojima je uporabljena riječ "društvo" bez punog naziva jednog od oblika iz stavka (1) ovoga članka odnose se na sva društva.

Članak 4.

(Pravna sposobnost)

- (1) Svojstvo pravne osobe društvo stječe danom upisa u registar koji vodi sud određen Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: registar društava).
- (2) Društvo odgovara za svoje obveze cjelokupnom svojom imovinom.
- (3) Prije upisa u registar društava nitko ne može nastupati u ime društva.
- (4) Osoba koja postupi suprotno odredbi stavka (3) ovoga članka odgovara za stvorene obveze cjelokupnom svojom imovinom, a kada tako nastupa više osoba, za obveze odgovaraju neograničeno solidarno.

Članak 5.

(Odgovornost za obveze)

- (1) Svaki član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementar u komanditnom društvu odgovara za obveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Komanditor u komanditnom društvu, dioničar u dioničkom društvu i vlasnik udjela društva s ograničenom odgovornošću ne odgovara za obveze društva, osim kada:
 - a) koristi društvo za postizanje osobnog cilja koji nije suglasan ciljevima drugih članova i društva u cjelini;
 - b) upravlja imovinom društva kao svojom imovinom;
 - c) koristi društvo za prijevaru ili oštećenje svojih vjerovnika;
 - d) utječe na smanjenje imovine društva u svoju korist ili korist trećih osoba, ili utječe da društvo preuzme obveze iako je znao ili morao znati da društvo nije ili neće biti sposobno izvršiti svoje obveze.

Članak 6.

(Djelatnost)

- (1) Društvo počinje obavljati svoju djelatnost nakon upisa u registar društava i objave registracije sukladno zakonu kojim se uređuje registracija gospodarskih društava.
- (2) Djelatnosti za koje je zakonom utvrđeno da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta mjerodavnog tijela mogu se obavljati nakon dobijanja dozvole, suglasnosti ili drugog akta mjerodavnog tijela.
- (3) Ukoliko zakonom ili drugim propisom nisu utvrđeni uvjeti za dobijanje suglasnosti, dozvole ili drugog akta mjerodavnog tijela iz stavka (2) ovoga članka, federalna će ministarstva sukladno ovom zakonu, svatko u okviru svoje mjerodavnosti, utvrditi te uvjete.
- (4) Djelatnosti za koje je posebnim zakonom propisano da se obavljaju u određenom obliku gospodarskog društva ne mogu se obavljati u drugom obliku gospodarskog društva.

Članak 7.

(Mogućnost obavljanja i drugih djelatnosti društva)

- (1) Društvo može obavljati poslove samo u okviru djelatnosti upisane u registar društava.
- (2) Društvo može obavljati i druge poslove koji se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti upisane u registar društava, u opsegu i na način koji su potrebni za poslovanje, a ne predstavljaju obavljanje tih poslova kao redovite djelatnosti.

Članak 8.

(Valjanost poslova)

Poslovi koje zaključiti osoba koja je svojim položajem ili na drugi način ovlaštena za zastupanje i predstavljanje društva, valjani su za treću osobu i u slučaju da su zaključeni poslovi izvan djelatnosti upisane u registar društava, izuzev ako je treća osoba znala ili morala znati da su takvi poslovi izvan djelatnosti društva.

Članak 9.

(Sjedište)

- (1) Sjedište društva je mjesto koje je kao sjedište upisano u registar društava.
- (2) Sjedište se utvrđuje osnivačkim aktom ili statutom društva.

Članak 10.

(Podružnice)

- (1) Društvo, domaće ili strano, može izvan mjesta sjedišta osnovati jednu ili više podružnica u kojima obavlja svoje djelatnosti.
- (2) Podružnica nastaje odlukom o osnivanju koju donosi ovlašteno tijelo društva sukladno osnivačkom aktu ili statutu društva.
- (3) Podružnice nemaju svojstvo pravne osobe.
- (4) Podružnica ima mjesto poslovanja i zastupnika, a poslove s trećim osobama obavlja u ime i za račun društva.
- (5) Podružnice domaćeg društva upisuju se u registar društava u registarskom sudu u kojem je društvo upisano.
- (6) Podružnice stranog društva upisuju se u registar društava u registarskom sudu na čijem je području sjedište podružnice.

POGLAVLJE II. (TVRTKA)

Članak 11.

(Pojam)

- (1) Tvrtka je ime pod kojim društvo posluje.
- (2) Tvrtka se obvezatno ističe na poslovnim prostorijama društva.

Članak 12.

(Sastojci)

- (1) Tvrtka društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mora sadržati prezime najmanje jednog člana, uz oznaku da ih ima više, i oznaku "d.n.o."

- (2) Tvrtka komanditnog društva mora sadržati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.", a ne smije sadržati imena komanditora.

- (3) Tvrtka društva s ograničenom odgovornošću mora sadržati oznaku "d.o.o."

- (4) Tvrtka dioničkog društva mora sadržati oznaku "d.d."

- (5) Tvrtka iz st. (1) i (2) ovoga članka obvezatno sadrži tvrtku drugoga društva koje je član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili komplementar komanditnog društva.

Članak 13.

(Jezik)

- (1) Tvrtka mora biti napisana na jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji, a prijevod na strani jezik može se koristiti samo zajedno s tvrtkom na jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji.
- (2) Tvrtka može sadržati strane riječi koje su uobičajene ili za njih nema odgovarajuće riječi u jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji.

Članak 14.

(Dodatni sastojci)

- (1) Tvrtka može sadržati dodatne sastojke koji bliže označavaju društvo i sjedište društva.
- (2) Društvo može koristiti skraćenu tvrtku, koja mora sadržati oznake po kojima se razlikuje od drugih tvrtki i oznaku oblika društva.
- (3) Tvrtka podružnice mora sadržati punu tvrtku društva, oznaku da je podružnica i sjedište podružnice.

Članak 15.

(Zabranjeni sastojci)

Tvrtka ne smije sadržati:

- a) riječi i oznake koji su protivni zakonu;
- b) zaštićene robne ili uslužne znakove drugih pravnih i fizičkih osoba;
- c) službene simbole i znakove;
- d) nazive ili znakove stranih država ili međunarodnih organizacija;
- e) riječi i oznake koje bi mogle stvoriti zabunu glede vrste i opsega poslovanja ili dovesti do zamjene s tvrtkom ili znakom drugog društva ili povrijediti prava drugih osoba.

Članak 16.

(Mogući sastojci)

- (1) Tvrtka može sadržati riječi "Bosna i Hercegovina" i njene izvedenice i kratice na temelju odobrenja mjerodavnog tijela određenog posebnim zakonom.
- (2) Tvrtka može sadržati riječ "Federacija" i njezine izvedenice i kratice samo na temelju odobrenja mjerodavnog tijela određenog posebnim zakonom.
- (3) Tvrtka može sadržati naziv kantona, grada i općine i njihove izvedenice i kratice samo na temelju odobrenja mjerodavnog kantonalnog, gradskog, odnosno općinskog tijela određenog posebnim zakonom, na području na kojem društvo ima sjedište.
- (4) Tvrtka može sadržati ime i prezime osobe koja nije osnivač društva samo uz odobrenje te osobe ili njezinih zakonskih nasljednika.
- (5) Na zahtjev tijela i osoba iz st. (1), (2), (3) i (4) ovoga članka, registarski će sud izbrisati iz registra riječi i imena unesena kao dodatni sastojci tvrtke.

Članak 17.

(Ime člana društva kao sastojak tvrtke)

- (1) Ukoliko tvrtka društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili komanditnog društva sadrži prezime koje

je već sadržano u ranije registriranoj tvrtki, u tvrtku se mora unijeti ime ili drugi dodatni sastojak po kojem će se razlikovati od već registrirane tvrtke.

- (2) Ako je prezime osobe ostalo u tvrtki i nakon prestanka njegovog članstva u društvu, na zahtjev te osobe ili njezinih nasljednika sud će brisati njezino prezime iz tvrtke u registru društava.

Članak 18.

(Načelo isključivosti tvrtke)

- (1) Tvrtka društva mora se jasno razlikovati od tvrtke drugih društava.
- (2) RegistarSKI će sud odbiti upis u registar društava tvrtku koja je protivna odredbama ovoga zakona ili se jasno ne razlikuje od već registriranih tvrtki u Federaciji.
- (3) Društvo ima pravo zahtijevati prestanak korištenja i brisanje iz registra društava tvrtku drugog društva i naknadu pretrpljene štete, tužbom kod suda u roku tri godine od dana upisa osporavane tvrtke u registar društava, ako smatra da tvrtka drugoga društva nije jasno različita od njegove ranije registrirane tvrtke.

Članak 19.

(Načelo prvenstva)

- (1) Ako se sudu radi upisa u registar prijave iste tvrtke ili tvrtke koje se međusobno jasno ne razlikuju, sud će upisati onu tvrtku koja je ranije prijavljena.
- (2) Iznimno, od odredbe stavka (1) ovoga članka, upisat će se kasnije prijavljena tvrtka ako podnositelj kasnije podnesene prijave dokaže da je u vrijeme podnošenja ranije podnesene prijave tu tvrtku, odnosno njezine bitne sastojke koristio na tržištu kao oznaku svoga društva ili kao robni ili uslužni znak za označavanje svojih proizvoda ili usluga, te da je to činio prije podnositelja ranije podnesene prijave.

Članak 20.

(Obveza upisa u registar društava)

- (1) Tvrtka i skraćena tvrtka upisuju se u registar društava.
- (2) Društvo je dužno u poslovanju koristiti punu ili skraćenu tvrtku kakva je upisana u registar društava.

Članak 21.

(Poslovna korespondencija)

Sva poslovna pisma i narudžbe društva moraju sadržati:

- a) punu tvrtku i adresu sjedišta društva;
- b) punu tvrtku i adresu sjedišta podružnica društva;
- c) naziv i sjedište institucije kod koje i broj pod kojim je društvo upisano;
- d) broj računa s nazivom i sjedištem financijske organizacije kod koje društvo drži račun, ukoliko društvo ima više računa, za svaki od njih;
- e) porezni identifikacijski broj društva.

Članak 22.

(Prijenos tvrtke)

Tvrtka se može prenijeti samo ukoliko se vrši prijenos društva.

POGLAVLJE III. (ZASTUPANJE)

Članak 23.

(Zastupanje)

- (1) Društvo zastupa uprava.
- (2) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja društvo i odgovara za zakonitost poslovanja društva.
- (3) Upravu čine osobe koje su osnivačkim aktom ili statutom društva, sukladno zakonu, ovlaštene voditi poslovanje društva.
- (4) Društvo mogu zastupati i druge osobe određene osnivačkim aktom ili statutom, sukladno zakonu.

- (5) Osobe ovlaštene za zastupanje upisuju se u registar društava.

Članak 24.

(Osoba s ovlastima)

- (1) Osoba s ovlastima za zastupanje upisanim u registar društava ovlaštena je poduzimati sve radnje i obavljati sve poslove u ime i za račun društva u okviru ovlasti upisanih u registar društava.
- (2) Osoba s ovlastima za zastupanje koja prekorači ograničenja ovlasti iz stavka (1) ovoga članka odgovorna je za štetu koja se time prouzroči gospodarskom društvu ili trećoj osobi s kojom je posao zaključen.

Članak 25.

(Odgovornost)

- (1) Osoba kojoj je povjerenje obavljanje određenih poslova u okviru djelatnosti društva ovlaštena je poduzimati sve radnje i zaključivati poslove koji se uobičajeno obavljaju ili nastaju uz poslove koji su joj povjereni.
- (2) Društvo odgovara za obveze koje, u njegovo ime, od njega ovlaštena osoba stvori prekoračenjem ovlasti, ako treća osoba nije znala ili nije mogla znati za prekoračenje ovlasti.

Članak 26.

(Prokura)

- (1) Prokura je pismena ovlast za poduzimanje svih pravnih radnji i poslova u ime i za račun društva, osim prijenosa i opterećenja nekretnina, ako ovlast za to nije posebice i izričito navedena.
- (2) Prokura se može dati samo za podružnicu, što se izričito navodi u registru društava i prilikom istupanja prokurista, a u protivnom se smatra da je prokura dana za društvo u cjelini.
- (3) Prokura se može dati svakoj punoljetnoj i potpuno poslovno sposobnoj osobi bez obzira na dužnost i poslove koje obnaša, izuzev ako drukčije nije predviđeno aktom o osnivanju društva, odnosno statutom društva.
- (4) Prokura se ne može dati pravnoj osobi.
- (5) Prokura je neprenosiva.

Članak 27.

(Mogućnost davanja prokure)

- (1) Društvo može dati prokuru jednoj ili više fizičkih osoba, sukladno osnivačkom aktu ili statutu društva.
- (2) Prokura se može dati istodobno za više osoba koje zajedno zastupaju društvo, a izjava volje treće osobe dana samo jednoj od njih pravno je valjana.

Članak 28.

(Zajednička prokura)

- (1) Ako je prokura dana dvjema osobama ili više osoba bez naznake da se radi o zajedničkoj prokuri, svaka od tih osoba je prokurist koji samostalno zastupa društvo u granicama ovlasti utvrđenih zakonom.
- (2) Prokura dana dvjema osobama ili više osoba smatrat će se zajedničkom prokurom samo ako je tako izričito naznačeno u prokuri.
- (3) Izjave volje ili pravne radnje koje učine zajednički prokuristi proizvode pravne učinke samo ako ih učine svi zajednički prokuristi skupa.
- (4) Valjane su izjave volje ili pravne radnje koje učini jedan od zajedničkih prokurista samo uz izričitu prethodnu suglasnost ili izričito naknadno odobrenje ostalih zajedničkih prokurista.
- (5) Izjava volje ili pravna radnja učinjena prema jednome prokuristu ima pravni učinak kao da je učinjena prema svima.

- (6) Znanje o pravno odlučujućim činjenicama ili krivnja jednog zajedničkog prokurista proizvodi pravne učinke za davatelja prokure bez obzira na znanje ili krivnju ostalih zajedničkih prokurista.

Članak 29.

(Ograničenje prokure)

- (1) Ograničenje prokure koje nije predviđeno ovim zakonom nema učinka prema trećim osobama, bez obzira na to je li treća osoba za nju znala ili morala znati.
- (2) Ograničenje prokure na poslovanje jedne ili više podružnica ima učinka prema trećim osobama samo ako je upisano u registar društava.

Članak 30.

(Ovlasti prokurista)

Prokurist ne može bez posebne ovlasti društva nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.

Članak 31.

(Davanje i prestanak prokure)

- (1) Davanje i prestanak prokure društvo je dužno prijaviti za upis u registar društava.
- (2) Prokurist deponira svoj potpis kod registarskog suda, a prilikom zastupanja društva dužan je uz potpis staviti naznaku da nastupa kao prokurist.
- (3) Prokura prestaje opozivom od društva i otkazom od prokurista.

Članak 32.

(Osobe koje imaju posebne dužnosti prema društvu)

- (1) Posebne dužnosti prema društvu imaju:
- članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementari;
 - član društva s ograničenom odgovornošću koji posjeduje značajno sudjelovanje u temeljnom kapitalu društva ili član društva s ograničenom odgovornošću koji je kontrolni član društva u smislu povezanih osoba;
 - dioničar koji posjeduje značajno sudjelovanje u temeljnom kapitalu društva ili dioničar koji je kontrolni dioničar u smislu povezanih osoba;
 - članovi uprave, predsjednik i članovi nadzornog odbora, zastupnici i prokuristi;
 - likvidacijski upravitelj.
- (2) Značajno sudjelovanje u temeljnom kapitalu društva u smislu stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka iznosi sudjelovanje od najmanje 20% u temeljnom kapitalu društva.
- (3) Kontrolni član društva ili kontrolni dioničar u smislu stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka je osoba koja ima više od 50% glasačkih prava u gospodarskom društvu na temelju običnih dionica ili koja na drugi način vrši kontrolni utjecaj nad upravljanjem i vođenjem poslova društva.
- (4) Osobe iz stavka (1) ovoga članka izvršavaju svoje poslove savjesno, s pažnjom dobrog gospodarstvenika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu društva (u daljnjem tekstu: dužna pažnja).
- (5) Osoba koja postupi s dužnom pažnjom ne odgovara za štetu koja iz takve procjene nastane za društvo.

Članak 33.

(Mogućnost podnošenja tužbe)

Društvo može podnijeti tužbu protiv osoba iz članka 32. stavka (1) toč. d) i e) ovoga zakona za naknadu štete koju mu ta osoba prouzroči povredom dužne pažnje iz članka 32. stavak (4) ovoga zakona.

Članak 34.

(Dužnost prijavljivanja poslova i radnji u kojima postoji osobni interes)

- (1) Osobni će interes postojati u slučaju ako je osoba iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona ili član njegove obitelji:
- ugovorna strana u pravnom poslu s društvom;
 - u financijskom odnosu s osobom iz pravnog posla koja zaključuje ugovor s društvom ili koja ima financijske interese u tom poslu, na temelju kojih se može očekivati da utječu na njezino postupanje suprotno interesu društva;
 - pod kontrolnim utjecajem strane iz pravnog posla ili osobe koja ima financijski interes u pravnom poslu ili radnji tako da se utemeljeno može očekivati da utječu na njezino postupanje suprotno interesu društva.
- (2) Pod članom obitelji osobe iz stavka (1) ovoga članka smatraju se:
- njezin bračni drug, roditelji, brat ili sestra toga bračnog druga;
 - njezino dijete, roditelji, brat ili sestra;
 - njezin krvni srodnik u pravoj liniji i u pobočnoj liniji do drugog stupnja srodstva, usvojitelj i usvojenik, srodnik po tazbini zaključno s prvim stupnjem;
 - druge osobe koje s tom osobom žive u zajedničkom kućanstvu.
- (3) Osobe iz članka 32. stavka (1) i stavka (2) ovoga članka smatraju se povezanim osobama u smislu ovoga zakona.
- (4) Povezane osobe za sve poslove iz stavka (1) ovoga članka predstavljaju sve činjenice od značaja za donošenje odluke, i pribavljaju prethodno odobrenje od strane mjerodavnoga tijela društva, sukladno statutu društva.

Članak 35.

(Tužba zbog odobravanja poslova u kojima postoji osobni interes)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona koja je imala osobni interes u pravnom poslu i tražiti naknadu štete ako za taj pravni posao nije pribavljeno prethodno odobrenje ili ako mjerodavnom tijelu društva prilikom donošenja odluke o odobravanju pravnog posla nisu predstavljene sve činjenice od značaja za donošenje takve odluke.
- (2) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa osoba imenovana od mjerodavnoga tijela društva, sukladno statutu društva.

Članak 36.

(Dužnost izbjegavanja sukoba interesa)

- (1) Osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona ne mogu u svome interesu ili interesu s njima povezanih osoba:
- koristiti imovinu društva;
 - koristiti informacije do kojih su došle u tome svojstvu, a koje nisu javno dostupne;
 - zlorabiti svoj položaj u društvu;
 - iskoristiti mogućnosti za zaključenje posla koji se ukaže društvu.
- (2) Dužnost izbjegavanja sukoba interesa postoji neovisno o tome je li društvo bilo u mogućnosti iskoristiti imovinu, informacije ili zaključiti poslove iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 37.

(Tužba zbog povrede dužnosti izbjegavanja sukoba interesa)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona koja povrijedi dužnost izbjegavanja sukoba interesa iz članka 36. ovoga zakona, kojom može tražiti:
- naknadu štete ili

- b) prijenos na društvo koristi koje je ta osoba, odnosno povezana osoba iz članka 34. stavka (3) ovoga zakona ostvarila kao posljedicu te povrede dužnosti.
- (2) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa osoba imenovana od mjerodavnoga tijela društva, sukladno statutu društva.

POGLAVLJE IV. (POSLOVNA TAJNA I ZABRANA KONKURENCIJE)

Članak 38.

(Poslovna tajna)

Poslovnom tajnom smatraju se informacije o poslovanju za koje je očito da bi prouzročile značajnu štetu društvu ako dođu u posjed treće osobe bez suglasnosti društva.

Članak 39.

(Informacije koje imaju karakter poslovne tajne)

- (1) Mjerodavno tijelo društva dužno je pismenim aktom odrediti informacije koje imaju karakter poslovne tajne i osobe odgovorne za njihovo korištenje i zaštitu.
- (2) Za poslovnu tajnu ne mogu se odrediti podatci koji su javni po zakonu i drugim propisima i podatci o kršenju zakona i drugih propisa.

Članak 40.

(Zabrana konkurencije)

- (1) Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, komplementar komanditnog društva, vlasnik udjela i član uprave i nadzornog odbora u društvu s ograničenom odgovornošću, član nadzornog odbora i uprave dioničkog društva i prokurist, ne smije bez odobrenja mjerodavnoga tijela društva sukladno statutu društva, u tom svojstvu ili kao uposlenik u drugom društvu i kao samostalni poduzetnik sudjelovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentskom odnosu s djelatnošću prvog društva.
- (2) Osnivačkim aktom ili statutom društva može se odrediti trajanje zabrane i nakon prestanka svojstva iz stavka (1) ovoga članka, a najdulje dvije godine.

Članak 41.

(Mogućnost traženja naknade štete)

Društvo može od osobe koja prekrši zabranu konkurencije tražiti naknadu štete i ustupanje zaključenih poslova, ili prijenos ostvarene koristi ili prava iz zaključenih poslova, u roku tri mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije tri godine od učinjenog prekršaja zabrane konkurencije.

Članak 42.

(Sindikalno organiziranje)

Uposlenici u društvu mogu organizirati sindikat ili vijeće uposlenika, sukladno Zakonu o radu i Zakonu o vijeću uposlenika.

Članak 43.

(Zabrana nesindikálnih aktivnosti)

U društvu se ne mogu osnivati organizacije i provoditi aktivnosti koje nemaju karakter sindikata i sindikalnih aktivnosti, te vijeća uposlenika sukladno Zakonu o radu i Zakonu o vijeću uposlenika.

POGLAVLJE V. (TEMELJNI KAPITAL I ULOZI)

Članak 44.

(Temeljni kapital)

- (1) Temeljni kapital društva je iznos kapitala koji su upisali članovi društva na temelju osnivačkoga akta.
- (2) Promjena temeljnog kapitala upisuje se na temelju statuta ili izmjena statuta društva.
- (3) Dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću ima temeljni kapital, najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

- (4) Posebnim zakonom za društva koja obavljaju posebne djelatnosti može se utvrditi veći iznos temeljnog kapitala.
- (5) Dio temeljnog kapitala koji je istovjetan ulozima u gotovini može biti potpuno ili djelomice uplaćen (upisan ali neuplaćen temeljni kapital).
- (6) Temeljni kapital društva može se uvećavati ili umanjivati.
- (7) U slučaju umanjivanja kapitala temeljni kapital ne može biti umanjen ispod iznosa minimalnog temeljnog kapitala utvrđenog ovim zakonom.

Članak 45.

(Ulozi)

- (1) Temeljni kapital prilikom osnivanja društva osigurava se ulozima članova u novcu i stvarima i pravima čija je vrijednost iskaziva u novcu.
- (2) Ulog u stvarima i pravima izražava se u novcu i mora se u cijelosti unijeti prije upisa društva u registar društava.

Članak 46.

(Vrijednost uloga)

- (1) Vrijednost uloga u stvarima i pravima mora biti određena u osnivačkom aktu ili statutu društva, ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno.
- (2) Vrijednost uloga u stvarima i pravima u dioničkom društvu i društvu s ograničenom odgovornošću određuje se na temelju procjene prihvaćene ugovorom od svih osnivača.

Članak 47.

(Procjene vrijednosti uloga)

Procjena iz članka 46. stavka (2) ovoga zakona obvezatno uključuje opis, način iskazivanja i procijenjenu vrijednost uloga i ocjenu odgovara li ulog cijeni upisanih dionica dioničkoga društva ili udjela u društvu s ograničenom odgovornošću koji se tim ulogom plaćaju.

Članak 48.

(Obveza namirenja ugovorene vrijednosti uloga)

- (1) Kada procijenjena vrijednost uloga u stvarima i pravima ne dosegne ugovoreni iznos do upisa društva u registar društava ili do ugovorenog roka uplate u slučaju pristupanja društvu, član društva koji se obvezao na taj ulog dužan je razliku uplatiti u novcu.
- (2) Ako društvo nije steklo vlasništvo na stvari koju je član društva bio obavezan unijeti kao ulog, član društva mora uplatiti u novcu vrijednost te stvari, koju mu društvo mora vratiti.

Članak 49.

(Prava člana društva)

Ulog daje članu društva pravo na dionicu ili udjel u društvu.

Članak 50.

(Poslovne knjige i financijska izvješća)

Društvo je dužno voditi poslovne knjige i sačinjavati financijska izvješća sukladno zakonu i drugim propisima.

POGLAVLJE VI. (POVEZANA DRUŠTVA)

Članak 51.

(Pojam)

- (1) Povezana društva čine dva ili više društava sukladno ovom zakonu, koja se međusobno povezuju, i to:
- sudjelovanjem u temeljnom kapitalu ili udjelima (društva povezana kapitalom);
 - putem ugovora (društva povezana ugovorom);
 - putem kapitala i putem ugovora (mješovito povezana društva).
- (2) Povezana društva iz stavka (1) ovoga članka obuhvaćaju jedno vladajuće i jedno ili više ovisnih društava.
- (3) Povezana društva organiziraju se kao concern, holding, poslovna udruga ili drugi oblik organiziranja sukladno ovom zakonu.

- (4) Gospodarska društva povezuju se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita konkurencije.

Članak 52.

(Vladajuće i ovisno društvo)

- (1) Ako jedno društvo ima većinsko sudjelovanje u temeljnom kapitalu drugoga društva ili ako na temelju ugovora zaključenog s drugim društvom ima pravo imenovati većinu članova nadzornoga odbora toga drugoga društva, odnosno ima većinu glasova u skupštini, to se društvo smatra vladajućim, a drugo društvo ovisnim.
- (2) Vladajuće društvo s većinskim sudjelovanjem u temeljnom kapitalu je društvo koje, izravno ili neizravno putem drugoga društva, na temelju više od 50% sudjelovanja u temeljnom kapitalu drugoga društva ima više od 50% glasova u skupštini ovisnoga društva.
- (3) Neposredno sudjelovanje u temeljnom kapitalu koji pripada vladajućem društvu ili drugoj osobi koja ga drži za njegov račun, određuje se na temelju odnosa nominalnog iznosa toga sudjelovanja prema ukupnom temeljnom kapitalu ovisnoga društva.
- (4) Pri određivanju sudjelovanja iz stavka (3) ovoga članka, od ukupnoga temeljnog kapitala ovisnoga društva oduzimaju se vlastite dionice i udjeli ovisnoga društva i dionice i udjeli koje za račun ovisnoga društva drži treća osoba.
- (5) Posredno sudjelovanje u temeljnom kapitalu koji pripada vladajućem društvu obuhvaća dionice i udjele koji pripadaju društvu koje ovisi o njemu ili koji pripadaju drugoj osobi za račun toga društva ili za račun društva koje ovisi o njemu (ovisna društva).
- (6) Ovisno društvo može u vladajućem društvu pribaviti dionice i udjele i ostvariti svoje pravo glasa na temelju dionica i udjela kojima već raspolaže, sukladno odredbama ovoga zakona o društvu s uzajamnim sudjelovanjem.

Članak 53.

(Društva s uzajamnim sudjelovanjem)

Društva s uzajamnim sudjelovanjem u temeljnom kapitalu povezana su društva kod kojih svako društvo sudjeluje u temeljnom kapitalu drugoga društva.

Članak 54.

(Holding)

Ako se vladajuće i jedno ili više ovisnih društava, na temelju zaključenog ugovora o vođenju poslova, objedine jedinstvenim vođenjem poslova od vladajućeg društva, ona čine holding, a pojedinačna društva su društva holdinga.

Članak 55.

(Konzern)

Ako vladajuće društvo, na temelju zaključenog ugovora o vođenju poslova, pored jedinstvenog vođenja poslova ovisnih društava, obavlja i druge djelatnosti, ona čine konzern, a pojedinačna društva su društva koncerna.

Članak 56.

(Mogućnost formiranja pravno samostalnih društava)

Holding i konzern, sukladno čl. 54. i 55. ovoga zakona, mogu formirati i pravno samostalna društva, koja nisu ovisna jedno o drugome.

Članak 57.

(Zajedničke odredbe za povezana društva)

- (1) Vladajuće društvo neograničeno solidarno odgovara vjerovnicima u postupku stečaja ovisnoga društva ako je stečaj prouzročen obvezujućim nalogima, odlukama ili uputama vladajućega društva.
- (2) Ako vladajuće društvo dovede ovisno društvo u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili da na svoju štetu nešto

učini ili propusti učiniti, nadoknadit će ovisnom društvu štetu prouzročenu na tome temelju.

- (3) Zahtjev za naknadu štete iz stavka (2) ovoga članka, u ime ovisnoga društva, mogu podnijeti dioničari i članovi ovisnoga društva koji posjeduju ili predstavljaju najmanje 10% temeljnog kapitala toga društva ili statutom određeni manji dio, kao i vjerovnici društva čija potraživanja iznose više od 10% temeljnoga kapitala ovisnoga društva.
- (4) Pored vladajućeg društva, kao solidarni dužnici odgovaraju članovi uprave vladajućeg društva koji su ovisno društvo doveli u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili da na svoju štetu nešto učini ili propusti učiniti.
- (5) Kao solidarni dužnici odgovaraju i članovi uprave ovisnoga društva ako su povrijedili svoje dužnosti, osim ako su postupali po uputama uprave vladajućega društva.

Članak 58.

(Poslovna udruga)

- (1) Poslovna udruga je ekonomska interesna grupacija koju mogu osnovati dva ili više društava, radi unaprjeđenja, promocije i usklađivanja obavljanja svojih djelatnosti.
- (2) Poslovna udruga se ne osniva radi stjecanja dobiti.
- (3) Poslovna udruga je pravna osoba.
- (4) Poslovna udruga upisuje se u registar društava sukladno odredbama zakona kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.
- (5) Oznaka "poslovna udruga" navodi se u tvrtki.
- (6) Poslovna udruga istupa u pravnome prometu u svoje ime i za račun svojih članova i u ime i za račun svojih članova.
- (7) Za obveze preuzete u pravnome prometu poslovna udruga odgovara svojom imovinom, a članovi odgovaraju na način određen ugovorom o osnivanju, odnosno ugovorom s trećom osobom.
- (8) Ugovorom o osnivanju utvrđuje se naziv, vrijeme osnivanja i trajanja, cilj i djelatnost, sjedište, upravljanje, zastupanje, odgovornost, pristupanje, istupanje, istupanje u pravnome prometu, isključenje, imovina, nadzor, prestanak, kao i druga pitanja značajna za ostvarivanje ciljeva osnivanja poslovne udruge.

Članak 59.

(Ostali oblici povezivanja društava)

Društva se mogu povezivati ugovorom i u druge oblike povezivanja (konzorcij, franšizing, zajednica društava, poslovna unija, poslovni sustav, pul i drugi).

POGLAVLJE VII. (REGISTAR DRUŠTAVA)

Članak 60.

(Registar društava)

- (1) Podatci o društvu utvrđeni ovim zakonom upisuju se u registar društava.
- (2) Registar društava obuhvaća registar podataka i registar isprava.
- (3) Upis u registar društava i objava registracije vrši se sukladno Zakonu o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (4) Promjene podataka i isprava društava upisuju se u registar društava.

Članak 61.

(Podatci i isprave o gospodarskom društvu)

- (1) Smatra se da treće osobe znaju za registrirane podatke o gospodarskom društvu nakon njihove objave ili objave izvoda iz tih podataka ili isprava na temelju kojih je izvršena registracija s upućivanjem na njih.
- (2) U slučaju da su podatci i isprave predati u registarski spis ili upisani u registar društava različiti od objavljenih podataka, objavljeni podatci ne obvezuju treće osobe, ali se one mogu

pozvati na objavljene podatke, osim ako društvo na koje se oni odnose dokaže da su treće osobe znale ili mogle znati za podatke i isprave predate u registarski spis ili upisane u registar društava.

Članak 62.

(Ništavnost registracije osnivanja gospodarskoga društva)

- (1) Ukoliko nije drukčije utvrđeno Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, registracija osnivanja gospodarskoga društva ništavna je ako:
 - a) je broj osnivača manji od broja utvrđenog ovim zakonom;
 - b) ne postoji pravna i poslovna sposobnost svih osnivača;
 - c) osnivački akt nije sastavljen u propisanoj formi;
 - d) osnivački akt ne sadrži podatke o poslovnom imenu društva, vrijednosti i vrsti uloga svakog osnivača ili iznosa temeljnoga kapitala koji je propisan ovim zakonom ili o djelatnosti društva;
 - e) minimalni iznos uloga nije uplaćen sukladno ovom zakonu;
 - f) je djelatnost društva nezakonita ili suprotna javnom interesu;
 - g) je osnivač ili jedan od osnivača društva član postojećeg društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili komplementar u komanditnom društvu;
 - h) je osnivač ili jedan od osnivača društva jedini član društva s ograničenom odgovornošću nad kojim je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije ili je protiv toga društva podignuta tužba iz članka 359. stavak (1) točka a) ovoga zakona.
- (2) Ako je temelj ništavnosti registracije gospodarskoga društva moguće otkloniti, mjerodavni sud nakon pokretanja postupka za utvrđivanje ništavnosti određuje rok od najdulje 90 dana za otklanjanje nedostataka i za to vrijeme zastaje s postupkom.

Članak 63.

(Dužnost sudova, tijela uprave i drugih institucija)

Sudovi, tijela uprave i druge institucije, koji su zakonom ovlašteni za odobravanje i nadzor nad osnivanjem i poslovanjem društava, emisijom i prometom vrijednosnih papira, dužni su bez odgađanja pismeno izvijestiti registar društava o saznanjima stečenim u vršenju mjerodavnosti koja dovode u sumnju potpunost i točnost podataka i isprava upisanih u registar društava.

POGLAVLJE VIII. (SPAJANJE, PRIPAJANJE, PODJELA, PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)

Članak 64.

(Pojam spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika društva)

- (1) Dva ili više društava mogu se spojiti tako da prijenosom imovine i obveza bez provedbe likvidacije osnuju novo društvo, koje postaje njihov pravni sljednik.
- (2) Društvo se može pripojiti prijenosom imovine i obveza bez provedbe likvidacije drugom društvu, koje postaje njegov pravni sljednik.
- (3) Društvo se može podijeliti prijenosom imovine i obveza bez provedbe likvidacije na dva ili više društava, koja postaju njegovi pravni sljednici, solidarno odgovorni za njegove obveze na jedan od sljedećih načina: pripajanjem, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više postojećih društava ukupnu imovinu i obveze, ili, osnivanjem novih društava, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više novih društava ukupnu imovinu i obveze.

- (4) U slučajevima spajanja, pripajanja ili podjele društva, u smislu odredaba st. (1), (2) i (3) ovoga članka, dioničari ili vlasnici udjela spojenog, pripojenog ili podijeljenog društva dobijaju dionice (udjele) društva sljednika, uz mogućnost isplate u novcu do 10% ukupne nominalne vrijednosti dionica (udjela) koje društva sljednici emitiraju na tom temelju.
- (5) Svako društvo, isključujući društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću i otvoreno dioničko društvo, može promijeniti oblik.
- (6) Otvoreno dioničko društvo može se podijeliti, sukladno stavku (3) ovoga članka, pripajanjem s dva ili više postojećih otvorenih dioničkih društava ili podjelom na dva ili više novih otvorenih dioničkih društava.

Članak 65.

(Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika društva)

- (1) Odluku o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva, u društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću i komanditnom društvu donose članovi društva, a u društvu s ograničenom odgovornošću i dioničkom društvu, takvu odluku donosi skupština društva, na način utvrđen osnivačkim aktom ili statutom, sukladno zakonu.
- (2) U postupku spajanja, istovjetnu odluku moraju donijeti sva društva koja se spajaju, a u postupku pripajanja, istovjetnu odluku mora donijeti društvo koje se pripaja i društvo kojem se ono pripaja.

Članak 66.

(Plan preustrojstva)

- (1) Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika donosi se na temelju plana preustrojstva, koji uprava i nadzorni odbor ili drugo tijelo svakoga društva sudionika, ovlašteno osnivačkim aktom ili statutom, moraju pripremiti i o njemu obavijestiti dioničare, odnosno članove društva i vjerovnike društva najmanje 30 dana prije datuma odlučivanja.
- (2) Odluku o namjeravanom preustroju društvo je dužno objaviti u sredstvima javnog informiranja.

Članak 67.

(Obvezatan sadržaj plana preustrojstva)

- (1) Plan preustrojstva obvezatno sadrži:
 - a) oblik, tvrtku i sjedište društava sudionika i društava sljednika;
 - b) vlasnička prava dioničara ili članova društava prednika u društvu sljedniku;
 - c) opis, procjenu i raspodjelu imovine i obvezu društava prednika, koji se prenose na društvo sljednika, s izvješćem revizora;
 - d) datum od kojeg će vlasnici dionica ili udjela društva sljednika moći sudjelovati u dobiti i uvjete koji utječu na to pravo;
 - e) datum od kojega će se poslovi društva prednika računovodstveno iskazivati za društva sljednika.
- (2) U slučaju podjele društva, uz elemente iz stavka (1) ovoga članka, plan preustrojstva obvezatno sadrži i sljedeće dodatne elemente:
 - a) omjer zamjene prava;
 - b) uvjete alokacije dionica ili udjela i iznos isplata u novcu;
 - c) prava u društvima sljednicima koja pripadaju vlasnicima dionica ili udjela podijeljenog društva koji su sadržali posebna prava, kao i vlasnicima drugih vrijednosnih papira podijeljenog društva;
 - d) opis i alokaciju imovine i obveza koje se prenose na svako društvo sljednika.

Članak 68.

(Drugi obvezatni sadržaji plana preustrojstva)

Plan preustrojstva obvezatno sadrži pismeno izvješće revizora o računovodstvenim iskazima društava sudionika, koji uključuje i:

- a) naznaku metoda korištenih u utvrđivanju omjera zamjene;
- b) mišljenje revizora je li primijenjena odgovarajuća metoda, naznaku vrijednosti do kojih bi se došlo korištenjem drugih metoda i mišljenje o relativnom značaju svake od metoda u utvrđivanju omjera zamjene;
- c) opis problema vrednovanja s kojim se revizor suočio, ako jeste.

Članak 69.

(Odgovornost članova uprave društva i drugih osoba i revizora)

Članovi uprave društva i druge osobe koje su pripremile plan preustrojstva i revizori koji su izvršili pregled i dali mišljenje za društva sudionike, odgovorni su za štetu neograničeno solidarno društvima sudionicima i njihovim dioničarima ili članovima, ako u utvrđivanju omjera zamjene prava pri spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva nisu postupali po pravilima struke.

Članak 70.

(Preslike)

Prije odlučivanja o planu preustrojstva, uprava društva sudionika dužna je svakom dioničaru ili članu društva na njegov zahtjev dati na uvid ili predati preslike plana preustrojstva, godišnjih financijskih izvješća društava sudionika za posljednje tri poslovne godine, izvanredno financijsko izvješće za tri mjeseca koja prethode izradi plana preustrojstva, ako su podatci u njemu stariji od šest mjeseci, s izvješćima i mišljenjem revizije.

Članak 71.

(Upis preustrojstva u registar društava)

Istodobno s upisom u registar društava, društva nastalog spajanjem društava, pripajanja društva drugom društvu i podjele društva na više novih društava, u registar društava upisuje se prestanak društva koje je spojeno, pripojeno ili podijeljeno.

Članak 72.

(Prestanak društva)

- (1) Društvo prestaje gubitkom svojstva pravne osobe.
- (2) Društvo prestaje na dan upisa prestanka u registar društava.
- (3) Ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno, po prestanku društva provodi se likvidacija.

Članak 73.

(Slučajevi prestanka društva)

Društvo prestaje u slučaju:

- a) isteka razdoblja za koje je utemeljeno;
- b) spajanja, pripajanja i podjele;
- c) okončanja stečajnog postupka ili odbijanja zahtjeva za otvaranje stečajnog postupka uslijed nedostatka imovine;
- d) prestankom na temelju odluke suda;
- e) odlukom skupštine društva.

Članak 74.

(Drugi slučajevi prestanka društva)

- (1) Društvo može prestati odlukom suda donesenom na temelju zahtjeva mjerodavnih tijela ili osobe koja dokaže pravni interes, kada:
 - a) se najviše tijelo društva utvrđeno osnivačkim aktom ili statutom društva ne sastaje i ne vrši svoje ovlasti ili nije vršen izbor tijela čiji je prethodni mandat istekao, dulje od dvije godine;
 - b) dulje od dvije godine društvo ne ostvaruje prihode;

c) je društvu oduzeto odobrenje za obavljanje djelatnosti;

d) više ne postoje zakonom utvrđeni uvjeti za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u registar društava.

- (2) Prije donošenja odluke o prestanku društva, sud može odrediti rok za otklanjanje uzroka zbog kojih je donošenje odluke predloženo.

Članak 75.

(Provedba likvidacije)

Ukoliko ukupna imovina po prestanku društva nije prešla na pravnog sljednika, provodi se likvidacija sukladno posebnim zakonom, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

DIO DRUGI – (DRUŠTVO S NEOGRANIČENOM SOLIDARNOM ODGOVORNOŠĆU)

Članak 76.

(Pojam i osnivanje)

Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću je društvo najmanje dviju osoba koje su neograničeno solidarno odgovorne za obveze društva.

Članak 77.

(Ugovor o osnivanju)

- (1) Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću osniva se ugovorom o osnivanju.
- (2) Ugovor o osnivanju društva s neograničenom solidarnom odgovornošću obvezatno sadrži ime, prezime i adresu prebivališta ili tvrtku i sjedište članova društva, tvrtku, sjedište i djelatnost društva i prava i obveze članova.
- (3) Izmjene i dopune ugovora vrše se uz suglasnost svih članova.

Članak 78.

(Prijava za upis u registar društva)

Prijavu za upis osnivanja društva s neograničenom solidarnom odgovornošću u registar društava potpisuju svi članovi društva.

Članak 79.

(Ulozi članova)

- (1) Ulozi članova u društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu biti u novcu, stvarima, pravima i izvršenim uslugama.
- (2) Vrijednost uloga u stvarima, pravima i vršenju usluga utvrđuje se ugovorom o osnivanju društva.
- (3) Ulozi članova su istovjetne vrijednosti.
- (4) Svaki član će uplatiti ili unijeti svoj ulog u roku utvrđenom ugovorom, a u slučaju da rok nije ugovoren, najkasnije dva mjeseca nakon upisa osnivanja društva u registar društava.
- (5) Ulozi članova postaju imovina društva.

Članak 80.

(Upravljanje)

- (1) Svaki član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ima pravo i obvezu upravljati društvom, sukladno ugovoru.
- (2) Ugovorom se može odrediti da za određeno vrijeme društvom potpuno ili djelomice upravlja jedan ili više članova, čime se ostali članovi u istoj mjeri odriču prava upravljanja.
- (3) Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može svoje pravo upravljanja prenijeti na osobu koja nije član društva, samo uz suglasnost ostalih članova.
- (4) Ako svi članovi ili više članova imaju pravo upravljati društvom, svaki od njih ima pravo voditi poslovanje.
- (5) Ako se jedan od članova s pravom upravljanja protivu poduzimanju neke radnje ili izvršenju nekog posla, ostali

- članovi s pravom upravljanja nemaju pravo poduzeti radnju ili izvršiti posao.
- (6) Ako je ugovorom određeno da članovi društva ovlašteni za upravljanje mogu samo zajedno djelovati, svaka radnja i posao se može izvršiti samo uz suglasnost svih ovlaštenih članova.

Članak 81.

(Odlučivanje svih članova društva o određenim pitanjima)

Ukoliko je ugovorom određeno da o određenim pitanjima odlučuju svi članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, o tim se pitanjima odlučuje uz suglasnost svih članova društva.

Članak 82.

(Mogućnost odricanja prava na upravljanje)

Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može se pismenom izjavom, za određeno vrijeme, odreći prava na upravljanje i ostalim članovima, uz njihovu suglasnost, prepustiti pravo potpunog upravljanja.

Članak 83.

(Ovlast za upravljanje)

- (1) Ovlast za upravljanje društvom s neograničenom solidarnom odgovornošću dano jednom ili više članova može se opozvati uz suglasnost svih ostalih članova, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Nakon opoziva ovlasti, do postizanja novog sporazuma članova o ovlasti, članovi upravljaju društvom sukladno članku 80. stavak (1) ovoga zakona.

Članak 84.

(Dužnosti i prava članova)

- (1) Član s ovlastima za upravljanje društvom s neograničenom solidarnom odgovornošću dužan je ostale članove društva na njihov zahtjev obavijestiti o svim poslovima.
- (2) Svaki član društva ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva.

Članak 85.

(Zastupanje)

- (1) Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću zastupa svaki član, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Ako su ugovorom samo neki članovi ovlašteni zajedno ili pojedinačno zastupati društvo, ostali članovi ne mogu zastupati društvo.
- (3) Članovi ovlašteni da zajedno zastupaju društvo, mogu jednog od njih pismeno ovlastiti za izvršenje određenih poslova.
- (4) Svaki član društva neograničeno solidarno odgovara trećim osobama za obveze društva, osim ako treća osoba prilikom sklapanja pravnog posla s jednim od članova zna da taj član nije ovlašten zastupati društvo.

Članak 86.

(Dobit i gubitak)

Članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću sudjeluju u raspodjeli dobiti i pokriću gubitka u istovjetnim iznosima, ako ugovorom nije određeno drukčije.

Članak 87.

(Zabrana konkurentskog djelovanja)

Članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu obavljati druge poslove i djelatnosti i time stvarati imovinske obveze uz suglasnost svih ostalih članova, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 88.

(Opseg odgovornosti članova)

- (1) Osoba koja pristupi društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću, odgovara i za obveze društva nastale prije njegovog pristupanja.

- (2) Član koji je izmirio obvezu društva nastalu prije njegovog pristupanja, ima pravo namirenja od ostalih članova za izmirenu obvezu društva i troškova koje je imao glede toga.
- (3) Član koji istupi iz društva koje nastavi poslovanje, odgovara samo za obveze društva nastale do dana upisa njegovog istupanja u registar društava.

Članak 89.

(Istupanje iz društva i pristupanje društvu)

- (1) Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može istupiti iz društva.
- (2) Društvu može pristupiti novi član.
- (3) Istupanje člana iz društva i pristupanje društvu novog člana uređuje se ugovorom.
- (4) Član društva može svoja prava i obveze prenositi na treće osobe samo uz suglasnost svih ostalih članova društva.

Članak 90.

(Prestanak društva)

Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću prestaje, osim temelja i načina iz čl. 73. i 74. ovoga zakona, i u slučajevima:

- a) kada jedan član najkasnije šest mjeseci prije kraja kalendarske godine podnese pismenu obavijest o istupanju i raskidu ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme, ako ugovorom nije određeno drukčije;
- b) smrti člana, osim ako po ugovoru nasljednik umrlog postane novi član;
- c) prestanka pravne osobe kao člana društva;
- d) stečaja jednog od članova društva;
- e) gubitka ili ograničenja pravne sposobnosti jednog od članova društva;
- f) odluke suda o prestanku društva.

Članak 91.

(Mogućnost izmjene ugovora i pravo namirenja udjela)

- (1) U slučajevima iz članka 90. toč. a), b), c), d) i e) ovoga zakona, ostali članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu izvršiti izmjene ugovora i nastaviti poslovanje.
- (2) Član čije je članstvo prestalo ili njegov nasljednik, odnosno pravni sljednik ima pravo namirenja udjela, koje se obračunava kao i udjel u ostatku imovine nakon likvidacije.

Članak 92.

(Nasljednici)

- (1) Ako društvo nastavi postojati nakon smrti jednog člana, nasljednik može postaviti pismeni zahtjev da ga naslijedi u društvu, najkasnije u roku 30 dana od dana pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju.
- (2) Prihvatanjem članstva u društvu, nasljednik preuzima prava i obveze umrlog člana od dana njegove smrti.
- (3) Nasljednik umrloga člana koji nije prihvatio članstvo u društvu ima pravo tražiti od društva namirenje udjela, a kada ima više nasljednika, vlasnička prava preminulog člana u imovini društva dijele se među nasljednicima u omjeru utvrđenom oporukom ili sudskom odlukom o nasljeđivanju.
- (4) Nasljedniku koji je prihvatio članstvo u društvu izvršit će se kompenzacija razmjerna njegovom udjelu u nasljedstvu.
- (5) Nasljednici koji prihvate članstvo u društvu, postaju članovi s vlasničkim pravima razmjerno njihovom sudjelovanju u nasljeđenoj imovini umrloga člana.

Članak 93.

(Likvidacija)

- (1) U slučaju likvidacije društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, članovi imaju pravo na razmjernan dio ostatka imovine društva nakon likvidacije.
- (2) Imovina društva nakon likvidacije dijeli se među članovima prvo do iznosa njihovih uplaćenih uloga, a zatim na istovjetne dijelove.
- (3) Ostatak imovine društva nakon likvidacije koji nije dovoljan za povrat uplaćenih uloga dijeli se među članovima razmjerno ulozima, ako ugovorom nije određeno drukčije.

DIO TREĆI - KOMANDITNO DRUŠTVO

Članak 94.

(Pojam i osnivanje)

- (1) Društvo u kojem jedan ili više članova odgovara za obveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom (u daljnjem tekstu: komplementari), a jedan ili više članova odgovara za obveze društva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u registar društava (u daljnjem tekstu: komanditori) je komanditno društvo.
- (2) Na komanditna društva primjenjuju se odredbe ovoga zakona o društvima s neograničenom solidarnom odgovornošću, ukoliko drugim odredbama ovoga zakona nije propisano drukčije.
- (3) Komanditno društvo može se transformirati u komanditno društvo na dionice.

Članak 95.

(Osnivanje)

Komanditno društvo osniva se ugovorom, koji obvezatno sadrži:

- a) tvrtku i sjedište društva;
- b) ime, prezime i adresu prebivališta, odnosno tvrtku i sjedište članova;
- c) određene koji članovi su komplementari, a koji komanditori;
- d) vrstu i iznos uloga svakoga člana;
- e) djelatnost komanditnog društva.

Članak 96.

(Izmjene ugovora o osnivanju)

- (1) Za izmjene ugovora o osnivanju komanditnog društva potrebna je suglasnost svih članova.
- (2) Ugovorom se može odrediti da za prijenos vlasničkih prava komanditora na drugu osobu nije potrebna suglasnost svih članova.

Članak 97.

(Prijava za upis osnivanja)

Prijavu za upis osnivanja komanditnog društva u registar društava potpisuju svi članovi.

Članak 98.

(Upravljanje i zastupanje)

- (1) Poslovima komanditnog društva upravljaju komplementari.
- (2) Komanditor ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva i godišnje financijsko izvješće.

Članak 99.

(Zastupanje)

Komanditno društvo zastupa svaki komplementar, ako ugovorom nije izričito određeno drukčije.

Članak 100.

(Komanditor)

- (1) Komanditor može zastupati komanditno društvo samo na temelju posebne ovlasti dane uz suglasnost svih članova.
- (2) Komanditor koji bez ovlasti zaključuje ugovor u ime društva, odgovara za obveze iz toga ugovora kao komplementar.

Članak 101.

(Dobit)

- (1) Dobit komanditnog društva dijeli se na dio za komplementare i dio za komanditore, u omjeru utvrđenom ugovorom.
- (2) Dio dobiti namijenjen komplementarima dijeli se među njima na istovjetne dijelove.
- (3) Dio dobiti namijenjen komanditorima dijeli se među njima razmjerno uplaćenim ulozima, ako ugovorom nije određeno drukčije.

Članak 102.

(Prestanak komanditnog društva)

Svi članovi komanditnog društva imaju pravo na razmjernan udjel u ostatku imovine društva nakon likvidacije.

Članak 103.

(Ostatak imovine)

- (1) Ako je ostatak imovine nakon likvidacije komanditnog društva nedovoljan za povrat uplaćenih uloga, komanditori imaju pravo prvenstva na povrat uloga.
- (2) Ostatak imovine nakon povrata uloga dijeli se među članovima društva po omjeru za raspodjelu dobiti.
- (3) Ugovorom se može odrediti drukčiji način raspodjele ostatka imovine komanditnog društva nakon likvidacije.

Članak 104.

(Neprestajanje društva)

Komanditno društvo ne prestaje u slučaju smrti, gubitka ili ograničenja pravne sposobnosti ili prisilne prodaje i naplate iz imovine komanditora.

**DIO ČETVRTI - DIONIČKO DRUŠTVO
POGLAVLJE I. (OPĆE ODREDBE)**

Članak 105.

(Opće odredbe)

- (1) Dioničko društvo je društvo čiji je temeljni kapital podijeljen na dionice.
- (2) Dionička društva mogu biti otvorena i zatvorena.
- (3) Otvorena dionička društva su društva čije su dionice emitirane putem javne ponude i koja ispunjavaju jedan od slijedećih kriterija:
 - a) da se radi o bankama ili društvima za osiguranje ili
 - b) da imaju temeljni kapital najmanje u iznosu 4.000.000,00 KM i najmanje 40 dioničara.
- (4) Dionicama emitiranim putem javne ponude smatraju se dionice emitirane sukladno Zakonu o tržištu vrijednosnih papira.
- (5) Otvoreno dioničko društvo ne može ograničiti prijenos dionica trećim osobama.
- (6) Zatvoreno dioničko društvo postaje otvoreno kada ispuni jedan od kriterija iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 106.

(Obveze dioničara)

Dioničko društvo ne odgovara za obveze dioničara.

POGLAVLJE II. (OSNIVANJE)

Članak 107.

(Osnivači)

- (1) Dioničko društvo mogu osnovati jedan ili više osnivača.
- (2) Osnivači su obvezatno i dioničari dioničkog društva.

Članak 108.

(Osnivanje i osnivački akt)

- (1) Dioničko društvo osniva se ugovorom o osnivanju, koji obvezatno sadrži:
 - a) ime i prezime ili tvrtku i adresu prebivališta ili sjedišta osnivača;
 - b) tvrtku i sjedište dioničkog društva;

- c) djelatnost;
 - d) prava i obveze osnivača;
 - e) iznos temeljnog kapitala;
 - f) oznaku klase, ukupan broj i nominalnu vrijednost dionica;
 - g) opis prava sadržanih u dionici;
 - h) broj dionica koji upisuje svaki osnivač;
 - i) postupak i rokove prodaje i banku kod koje se vrši uplata dionica;
 - j) opis i procjenu vrijednosti uloga u stvarima i pravima;
 - k) način naknade troškova osnivanja;
 - l) posljedice neizvršavanja obveza osnivača;
 - m) način rješavanja sporova između osnivača;
 - n) ime i prezime osobe koja predstavlja dioničko društvo u postupku osnivanja.
- (2) Ugovor o osnivanju dioničkog društva mora biti potpisan od svih osnivača ili njihovih punomoćnika, a potpisi ovjereni sukladno zakonu.
- (3) Uz potpis punomoćnika prilaže se ovjereni pismena ovlast.
- (4) Kada dioničko društvo osniva jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju dioničkog društva.

Članak 109.

(Otkup dionica prilikom osnivanja)

Prilikom osnivanja dioničkog društva, sve dionice mogu otkupiti osnivači (u daljnjem tekstu: simultano osnivanje), ili ugovoreni broj dionica otkupljuju osnivači, a preostale dionice kupuju druge osobe na temelju javnog poziva za upis i uplatu (u daljnjem tekstu: sukcesivno osnivanje), sukladno zakonu kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Članak 110.

(Simultano osnivanje)

- (1) Upis dionica pri simultanom osnivanju dioničkog društva vrši se potpisom ugovora o osnivanju od strane osnivača.
- (2) Uplata dionica vrši se na temelju rješenja Komisije za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija) kojim se utvrđuje uspješna emisija dionica.
- (3) Uplata dionica je bezuvjetna.

Članak 111.

(Sukcesivno osnivanje)

Ugovor o sukcesivnom osnivanju dioničkog društva, uz elemente iz članka 108. ovoga zakona, obvezatno sadrži i:

- a) mjesto, vrijeme i način upisa dionica;
- b) mjesto, vrijeme i način uplate dionica;
- c) vrstu uloga kojim se mogu platiti dionice;
- d) postupak kada upisani iznos premašuje iznos objavljen u javnoj ponudi;
- e) način određivanja cijene dionica po okončanju upisa;
- f) način sazivanja osnivačke skupštine dioničkog društva.

Članak 112.

(Zahtjev za odobravanje javne ponude dionica)

- (1) Osnivači podnose Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica, uz koji su dužni dostaviti:
 - a) ugovor o osnivanju;
 - b) prijedlog statuta dioničkog društva;
 - c) prijedlog prospekta, sukladno zakonu kojim se uređuju emisija i promet vrijednosnih papira;
 - d) ugovor zaključen između osnivača i Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Registar);
 - e) ugovor zaključen između osnivača i banke o otvaranju privremenog računa za deponiranje uplata dionica.
- (2) O zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka Komisija donosi rješenje u roku 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Članak 113.

(Rješenje o odobrenju javne ponude dionica)

- (1) Nakon dobijanja rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica, osnivači su obvezni objaviti javni poziv za upis i uplatu dionica, sukladno Zakonu o tržištu vrijednosnih papira.
- (2) Rok za upis dionica ne može biti dulji od 90 dana od dana objave javnog poziva.
- (3) Upis dionica vrši se potpisivanjem izjave o upisu, sukladno zakonu i propisima Komisije.

Članak 114.

- (Izvješće o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica)
- (1) Osnivači su obvezni objaviti izvješće o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica, najmanje u jednom domaćem dnevnom listu, u roku osam dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspješna.
 - (2) Izvješće iz stavka (1) ovoga članka obvezatno sadrži:
 - a) ime i prezime ili tvrtku i adresu prebivališta ili sjedišta upisnika dionica;
 - b) klasu, broj i nominalnu vrijednost upisanih dionica;
 - c) podatke o načinu i roku plaćanja upisanih dionica;
 - d) iznos uplaćen pri upisu dionica;
 - e) popis i procijenjenu vrijednost stvari i prava kojima su plaćene upisane dionice;
 - f) cijenu dionice prilikom emisije.

Članak 115.

(Izvršenje uplate dionica)

- (1) Za izvršene uplate upisanih dionica po cijeni nakon emisije osnivači su dužni izdati pismenu privremenu potvrdu, koja obvezatno sadrži klasu, broj, nominalnu vrijednost i cijenu upisanih dionica nakon emisije.
- (2) Osnivači ne mogu raspolagati izvršenim uplatama dionica.
- (3) Dioničko društvo raspolaze novčanim uplatama i unesenim stvarima i pravima nakon upisa društva u registar društava.
- (4) Naknade i drugi troškovi osnivanja ne mogu se isplaćivati na teret temeljnog kapitala.

Članak 116.

(Izvješće o neuspjelom osnivanju)

- (1) Ako sve dionice iz članka 114. stavka (2) točka b) ovoga zakona nisu upisane u objavljenom roku, osnivači i drugi upisnici mogu upisati preostale dionice, najkasnije 15 dana nakon proteka objavljenog roka za upis.
- (2) Ako osnivači i drugi upisnici ne upišu sve dionice, osnivanje dioničkog društva nije uspješno.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, osnivači su dužni izvješće o neuspjelom osnivanju dioničkog društva, s podacima i načinu i roku povrata izvršenih uplata, objaviti na način objave prospekta, i najkasnije u roku 15 dana od proteka roka iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 117.

(Osnivačka skupština)

- (1) Osnivači su dužni sazvati osnivačku skupštinu dioničkog društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspješna.
- (2) Osnivačka skupština se saziva pisanim pozivom svakom upisniku dionica sukladno ovom zakonu.
- (3) Ukoliko osnivačka skupština nije sazvana u roku iz stavka (1) ovoga članka, upis dionica postaje ništavan i smatra se da dioničko društvo nije osnovano.
- (4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, osnivači su dužni objaviti izvješće sukladno članku 116. stavku (3) ovoga zakona.

Članak 118.

(Ostale mogućnosti i dužnosti osnivačke skupštine)

- (1) Osnivačka skupština može odlučivati ukoliko na njoj sudjeluju, osobno ili putem punomoćnika, dioničari s više od polovice ukupnog broja dionica s pravom glasa.
- (2) Osnivačku skupštinu društva otvara i njom predsjedava do izbora predsjednika skupštine osnivač s najvećim brojem upisanih dionica.
- (3) Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena početka skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka, osnivačka skupština se odgađa.
- (4) Osnivači su dužni u roku tri dana ponovno sazvati skupštinu na način iz članka 117. stavak (2) ovoga zakona.
- (5) U slučaju ponovnog sazivanja, osnivačka skupština može odlučivati ukoliko je zastupljeno više od jedne trećine ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Članak 119.

(Ovlasti osnivačke skupštine)

Osnivačka skupština:

- a) usvaja izvješće o osnivanju;
- b) usvaja statut društva;
- c) bira predsjednika skupštine;
- d) imenuje članove nadzornog odbora;
- e) potvrđuje vrijednost uloga u stvarima i pravima i utvrđuje broj dionica emitiranih na tom temelju.

Članak 120.

(Izvješće o osnivanju)

Izvješće o osnivanju dioničkog društva obvezatno sadrži:

- a) broj upisanih dionica;
- b) nominalnu vrijednost i cijenu po kojoj su dionice upisane;
- c) uplate za upisane dionice izvršene prije održavanja osnivačke skupštine;
- d) popis i procijenjenu vrijednost svakog uloga u stvarima i pravima;
- e) podatke o upisnicima isključenim sukladno članku 137. ovoga zakona.

Članak 121.

(Statut)

Statut dioničkog društva obvezatno sadrži:

- a) tvrtku, sjedište i djelatnost;
- b) iznos temeljnog kapitala, klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;
- d) način povećanja i smanjivanja temeljnog kapitala;
- e) način formiranja i korištenja fonda pričuva;
- f) način podjele dobiti i isplate dividende;
- g) način pokrića gubitka;
- h) broj glasova po klasi dionica;
- i) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i ovlasti odbora;
- j) sastav, način imenovanja i razrješenja i ovlasti nadzornog odbora i uprave društva;
- k) postupak pripajanja, spajanja, podjele i promjene oblika društva;
- l) prestanak društva;
- m) postupak izmjena i dopuna statuta;
- n) druge elemente propisane ovim zakonom.

Članak 122.

(Upis u Registar emitenata)

- (1) Nakon održane osnivačke skupštine, u slučaju simultanog ili sukcesivnog osnivanja, uprava dioničkog društva dužna je podnijeti zahtjev za upis u Registar emitenata vrijednosnih papira kod Komisije (u daljnjem tekstu:

Registar emitenata), najkasnije u roku 15 dana od dana održavanja osnivačke skupštine.

- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka, dostavlja se:
 - a) zapisnik osnivačke skupštine;
 - b) dokaz o uplati ukupnog iznosa upisanih dionica po cijeni nakon emisije;
 - c) odluka o usvajanju statuta, statut društva;
 - d) odluke o izboru članova nadzornog odbora i uprave.
- (3) Podatci upisani u Registar emitenata smatraju se javno dostupnim.

Članak 123.

(Nevažne dionice)

- (1) Dionice za koje dospjele uplate nisu izvršene i koje prije upisa u Registar emitenata nisu preuzeli i uplatili osnivači ili drugi upisnici, osnivači su dužni proglasiti nevažnim.
- (2) Osnivači su dužni pismeno obavijestiti Komisiju o proglašenju dionica nevažnim u slučaju iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 124.

(Prijave za upis dioničkog društva)

Na temelju rješenja Komisije o upisu u Registar emitenata, uprava dioničkog društva podnosi prijavu za upis dioničkog društva u Registar društava.

POGLAVLJE III. (TEMELJNI KAPITAL)

Članak 125.

(Temeljni kapital prilikom osnivanja)

- (1) Temeljni kapital dioničkog društva iznosi najmanje 50.000,00 KM.
- (2) Nominalna vrijednost dionice ne može biti manja od 1,00 KM.

Članak 126.

(Ukupni uložni prilikom osnivanja)

Ako se temeljni kapital prilikom osnivanja dioničkog društva, osim uložima u novcu, osigurava i uložima u stvarima i pravima, ukupni uložni u novcu ne mogu biti manji od iznosa iz članka 125. stavka (1) ovoga zakona.

Članak 127.

(Sukcesivno osnivanje)

- (1) Pri sukcesivnom osnivanju, nakon upisa dionica do iznosa temeljnog kapitala iz javnog poziva za upis i uplatu dionica, osnivači su dužni odbiti daljnji upis dionica, ako je to utvrđeno ugovorom o osnivanju.
- (2) Od dana donošenja odluke iz stavka (1) ovoga članka, osnivači su neograničeno solidarno odgovorni za povrat sredstava uplaćenih iznad iznosa temeljnog kapitala, s kamatom obračunatom po kamatnoj stopi na depozite po videnju kod banke kod koje je vršena uplata dionica.

Članak 128.

(Cijena dionice)

- (1) Cijena dionice prilikom emisije ne može biti niža od njezine nominalne vrijednosti.
- (2) Razlika cijene dionice prilikom emisije iznad njezine nominalne vrijednosti čini dioničku premiju.

Članak 129.

(Povećanje temeljnog kapitala)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala vrši se na temelju odluke koju, na prijedlog nadzornog odbora, donosi skupština dioničkog društva dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.
- (2) Iznimno za iznos investicijskih ulaganja po zaključenom kupoprodajnom ugovoru u postupku privatizacije, nakon što kupac izvrši sve ugovorom preuzete obveze, može se povećati temeljni kapital društva, sukladno odredbama ovoga zakona i Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

Članak 130.

(Drugi načini povećanja temeljnog kapitala)

- (1) Nadzorni odbor dioničkog društva može statutom ili odlukom skupštine biti ovlašten za donošenje odluke o povećanju temeljnog kapitala, i to:
 - a) emisijom novih dionica;
 - b) iz fonda pričuva iznad iznosa iz članka 180. stavka (3) ovoga zakona;
 - c) emisijom dionica za uposlene iz dobiti;
 - d) pretvaranjem potraživanja vjerovnika u temeljni kapital dužnika sukladno Zakonu o financijskom konsolidiranju gospodarskih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučajevima iz stavka (1) toč. a) i b) ovoga članka povećanje temeljnog kapitala može se izvršiti najviše do jedne trećine iznosa temeljnog kapitala na dan donošenja odluke.
- (3) Ovlast iz statuta ili odluka skupštine iz stavka (1) ovoga članka važi najdulje pet godina i obvezatno sadrži način procjene stvari i prava čijim se unosom uplaćuju nove dionice.

Članak 131.

(Sadržaj odluka)

Prijedlog odluke iz članka 129. i odluka iz članka 130. ovoga zakona o povećanju temeljnog kapitala dioničkog društva obvezatno sadrži:

- a) razloge, opseg i način povećanja;
- b) novu nominalnu vrijednost dionica nakon povećanja temeljnog kapitala;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- d) rok za upis i cijenu dionica prilikom emisije ili način njezinog određivanja;
- e) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedice na prava sadržana u dionicama ranijih emisija;
- f) ograničenje ili isključenje prava preče kupnje dionica nove emisije;
- g) mogućnosti uplate dionica nove emisije unosom stvari i prava i način procjene njihove vrijednosti.

Članak 132.

(Rješenje o upisu u Registar emitenata)

- (1) Povećanje i smanjenje temeljnog kapitala upisuje se u Registar emitenata.
- (2) Rješenje o upisu u Registar izdaje se u roku 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.
- (3) Povećanje i smanjenje temeljnog kapitala društva postaje pravno valjano upisom te promjene u Registar emitenata.

Članak 133.

(Uplata dionica)

- (1) Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u obrocima, u roku koji ne može biti dulji od šest mjeseci od dana donošenja rješenja Komisije o uspjeljoj emisiji dionica.
- (2) Uplaćenim obrocima prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.
- (3) Plaćanje dionica ne može se vršiti prijebojem potraživanja prema dioničkom društvu.
- (4) Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za stjecanje svojih dionica.
- (5) U postupku restrukturiranja ili financijskog konsolidiranja društva, dionice nove emisije mogu se plaćati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Članak 134.

(Oslobađanje obveze plaćanja upisanih dionica)

Upisnik se može osloboditi obveze plaćanja upisanih dionica samo u slučaju smanjenja temeljnog kapitala društva prije proteka roka za uplatu dionica u obrocima, i to razmjerno smanjenju.

Članak 135.

(Privremene pismene potvrde)

Za uplate nominalne vrijednosti dionica i dioničke premije, dioničko društvo dužno je izdati privremenu pismenu potvrdu (u daljnjem tekstu: privremenica), koja važi do uplate pune cijene dionice i obvezatno sadrži:

- a) oznaku "privremenica";
- b) tvrtku i adresu sjedišta dioničkog društva;
- c) iznos temeljnog kapitala;
- d) ime i prezime ili tvrtku vlasnika privremenice;
- e) klasu i broj dionica za koje je izdana privremenica;
- f) broj i nominalni iznos upisanih dionica koje nisu uplaćene u cijelosti;
- g) uplaćeni iznos cijene dionice prilikom emisije;
- h) rok za plaćanje ukupnog iznosa upisanih dionica;
- i) datum izdavanja privremenice, s potpisom ovlaštene osobe.

Članak 136.

(Prijenos privremenice)

Prijenos privremenice vrši se indosiranjem.

Članak 137.

(Isključenje)

- (1) Upisnika dionica koji ne plati punu cijenu dionica prilikom emisije u roku utvrđenom odlukom o emisiji, nadzorni odbor će isključiti iz dioničkog društva odlukom, koju je društvo dužno odmah upisati u knjigu dioničara, javno objaviti i preporučenom poštom dostaviti upisniku.
- (2) Upisnik dionica iz stavka (1) ovoga članka dužan je dioničkom društvu vratiti privremenicu, najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke o isključenju iz dioničkog društva, a u protivnom nadzorni će ju odbor proglasiti i objaviti nevažećom na način za sazivanje skupštine utvrđen ovim zakonom i statutom dioničkog društva.

Članak 138.

(Nova privremenica)

- (1) Nadzorni odbor će, umjesto privremenice proglašene nevažećom, izdati novu privremenicu ili emitirati dionice drugoj osobi, sukladno odluci skupštine dioničkog društva.
- (2) Iz prihoda od novih privremenica i dionica iz stavka (1) ovoga članka izmiruje se dionička premija, kamate na zaostale uplate i troškovi objave odluke i obavješćivanja isključenog dioničara, a ostatak se isplaćuje isključenom dioničaru, do iznosa izvršenih uplata za nominalnu vrijednost dionica.

Članak 139.

(Emisija novih dionica)

- (1) Temeljni kapital može se povećati emisijom novih dionica samo ako su dionice ranijih emisija uplaćene u cjelini.
- (2) Odredba stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se ako se dionice nove emisije plaćaju isključivo unosom stvari i prava u dioničko društvo.

Članak 140.

(Odluka o povećanju temeljnog kapitala)

Odluka o povećanju temeljnog kapitala emisijom novih dionica obvezatno sadrži:

- a) iznos povećanja temeljnog kapitala;

- b) mogućnost upisa dionica i način utvrđivanja iznosa upisanog iznad povećanja temeljnog kapitala utvrđenog odlukom;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- d) u slučaju emisije dionica nove klase prava sadržana u dionici nove klase;
- e) mjesto i rok upisa dionica;
- f) pravo preče kupnje, način, mjesto i rok upisa dionica na temelju tog prava;
- g) cijenu ili način određivanja cijene dionice prilikom emisije, koja mora biti ista za sve upisnike;
- h) naziv banke depozitara kod koje upisnik plaća dionice;
- i) u slučaju emisije putem zatvorene prodaje u kojoj je predviđeno plaćanje dionica prijenosom stvari ili prava, opis, način procjene i procijenjenu vrijednost stvari ili prava, kojima se plaćaju dionice, omjer njihove zamjene za dionice i mjesto, način i rok za predaju stvari ili prijenos prava kojima se plaćaju dionice.

Članak 141.

(Javna ponuda)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala emisijom novih dionica obavlja se putem javne ponude, ako odlukom nije izričito drukčije utvrđeno.
- (2) Dioničko društvo dužno je podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica sukladno zakonu koji regulira tržište vrijednosnih papira.
- (3) Upis dionica nove emisije vrši se na temelju rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, ili prijave zatvorene prodaje, sukladno odredbama ovoga i zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Članak 142.

(Uplata dionica nove emisije)

Uplata dionica nove emisije vrši se u rokovima utvrđenim odlukom, s tim da prije upisa povećanja temeljnog kapitala u Registar emitenata mora biti plaćen iznos dioničke premije u cjelini i najmanje 30% nominalne vrijednosti dionica, a stvari i prava kojim se plaćaju dionice moraju biti u cjelini uneseni u društvo.

Članak 143.

(Dividenda)

Pravo na dividendu na temelju novih dionica stječe se za godinu u kojoj je temeljni kapital povećan, ako statutom dioničkog društva nije drukčije utvrđeno ili datum isplate dividende nije unaprijed određen.

Članak 144.

(Povećanje temeljnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti dionica)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti emitiranih dionica može se vršiti samo na teret fonda pričuva, i to za iznos iznad obvezatne visine fonda pričuva utvrđene odredbama ovoga zakona.
- (2) Dioničari snose troškove povećanja nominalne vrijednosti dionica.

Članak 145.

(Besplatne nove dionice)

- (1) Dioničko društvo može, umjesto povećanja nominalne vrijednosti postojećih dionica, emitirati besplatne nove dionice.
- (2) Besplatne dionice sadrže prava koja sadrže obične dionice.

Članak 146.

(Prijava povećanja nominalne vrijednosti i emisija besplatnih dionica)

Dioničko društvo dužno je prijaviti Registru povećanje nominalne vrijednosti dionica ili emisiju besplatnih dionica odmah, a najkasnije u roku tri dana od dana dobijanja rješenja Komisije.

Članak 147.

(Uvjetno povećanje temeljnog kapitala)

- (1) Odluku o uvjetnom povećanju temeljnog kapitala skupština dioničkog društva donosi u slučaju:
 - a) emisije zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom preče kupnje, u opsegu prava koja proizilaze iz ovih obveznica;
 - b) spajanja i pripajanja više dioničkih društava;
 - c) upisa novih dionica od strane uposlenika, sukladno planu raspodjele dobiti dioničkog društva.
- (2) Uvjetno povećanje temeljnog kapitala može iznositi više od 50% iznosa temeljnog kapitala upisanog u Registar emitenata na dan donošenja odluke iz stavka (1) ovoga članka, samo ako je ta odluka donesena dvotrećinskom većinom ukupnog broja zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

Članak 148.

(Odluka o uvjetnom povećanju)

- (1) Odluka iz članka 147. stavka (1) ovoga zakona obvezatno sadrži:
 - a) iznos i razloge uvjetnog povećanja temeljnog kapitala;
 - b) naznaku da se radi o uvjetnom povećanju na temelju prava zamjene ili prava preče kupnje, ili upisu dionica od strane uposlenika;
 - c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica koje se mogu emitirati na temelju uvjetnog povećanja temeljnog kapitala.
- (2) Odlukom o uvjetnom povećanju temeljnog kapitala utvrđuje se rok za emisiju novih dionica na tom temelju, koji ne može biti dulji od pet godina od dana donošenja odluke.

Članak 149.

(Zahtjev za odobrenje uvjetnog povećanja temeljnog kapitala)

- (1) Dioničko društvo dužno je podnijeti Komisiji zahtjev za odobrenje uvjetnog povećanja temeljnog kapitala najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke iz članka 147. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Upis zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom preče kupnje može se vršiti nakon dobijanja rješenja Komisije i objave javnog poziva za upis i uplatu.

Članak 150.

(Pravo na zamjenu i pravo preče kupnje)

- (1) Pravo na zamjenu ostvaruje se pismenim zahtjevom dioničkom društvu za zamjenu obveznica u dionice.
- (2) Pravo preče kupnje ostvaruje se upisom dionica.
- (3) Upis dionica na temelju prava preče kupnje obavlja se sukladno odredbama čl. 139., 140., 141. i 142. ovoga zakona.

Članak 151.

(Zahtjev za upis ostvarenog povećanja temeljnog kapitala)

Nakon proteka roka iz članka 148. stavka (2) ovoga zakona, nadzorni odbor je dužan podnijeti zahtjev za upis ostvarenog povećanja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 152.

(Povećanje iz vlastitih sredstava)

Nakon usvajanja godišnjeg financijskog izvješća potvrđenog s izvješćem revizije i izvršenog obvezatnog izdvajanja u fond

pričuva, skupština može donijeti odluku da dio dobiti koristi za povećanje temeljnog kapitala.

Članak 153.

(Odluka o korištenju dijela dobiti)

Odluka iz članka 152. ovoga zakona obvezatno sadrži iznos povećanja temeljnog kapitala i određenje vrši li se povećanje povećanjem nominalne vrijednosti dionica ili emisijom novih dionica.

Članak 154.

(Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava iz fonda pričuva)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava može se vršiti samo iz fonda pričuva, za iznos iznad obvezatne visine fonda pričuva utvrđene odredbama ovoga zakona.
- (2) Dio fonda pričuva namijenjen za naknadu gubitka ne može se koristiti za povećanje temeljnog kapitala dioničkog društva iz vlastitih sredstava.

Članak 155.

(Raspoređivanje povećanja temeljnog kapitala)

Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava raspoređuje se na sve dionice razmjerno nominalnoj vrijednosti.

Članak 156.

(Promjena nominalne vrijednosti dionica)

Promjena nominalne vrijednosti dionica upisuje se kod Registra, na temelju prijave dioničkog društva i izvoda iz Registra emitenata.

Članak 157.

(Integrirano povećanje)

- (1) Dioničko društvo dužno je prilikom povećanja temeljnog kapitala, iz vlastitih izvora platiti dio cijene dionica nakon emisije u slučaju kada dionice u prometu na burzi ili drugom uređenom javnom tržištu na dan donošenja odluke imaju cijenu nižu od nominalne vrijednosti, ili se povećanje temeljnog kapitala vrši upisom dionica uposlenika.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka uplata dionica vrši se isključivo u novcu.

Članak 158.

(Odluka o povećanju temeljnog kapitala)

Odluka o povećanju temeljnog kapitala sukladno članku 157. ovoga zakona obvezatno sadrži:

- a) iznos povećanja temeljnog kapitala;
- b) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) podatke iz članka 140. ovoga zakona;
- d) način prodaje dionica koje nisu upisane na temelju prava preče kupnje;
- e) mjesto i rok upisa dionica za dioničare bez prava preče kupnje, cijenu dionica prilikom emisije ili način njezinog određivanja;
- f) naziv banke kod koje upisnik plaća dionice nakon emisije;
- g) opis prava sadržanih u dionicama nove klase;
- h) mogućnost upisa dionica iznad iznosa utvrđenog odlukom o integriranom povećanju;
- i) dio cijene dionice prilikom emisije koji plaća društvo i izvor sredstava.

Članak 159.

(Upisnici dionica)

Upisnici dionica emitiranih na temelju integriranog povećanja dužni su najmanje 50% cijene dionice uplatiti prije upisa povećanja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 160.

(Primjena na integrirano povećanje temeljnog kapitala)

Na integrirano povećanje temeljnog kapitala primjenjuju se odredbe članka 139. stavak (1), čl. 140. i 152. i članka 154. stavak (2) ovoga zakona.

Članak 161.

(Smanjenje temeljnog kapitala)

- (1) Smanjenje temeljnog kapitala vrši se na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.
- (2) Odluka o smanjenju temeljnog kapitala donosi se odvojenim glasovanjem za svaku klasu dionica i objavljuje se najmanje u jednom domaćem dnevnom listu, dva puta u roku 30 dana od dana donošenja.
- (3) Temeljni kapital ne može se smanjiti ispod iznosa utvrđenog u članku 125. stavak (1) ovoga zakona.
- (4) Smanjenje temeljnog kapitala ne smije utjecati na izvršavanje obveza prema vjerovnicima dioničkog društva.

Članak 162.

(Odluka o smanjenju temeljnog kapitala)

- (1) Odluka iz članka 161. ovoga zakona obvezatno sadrži:
 - a) iznos i razlog smanjenja temeljnog kapitala;
 - b) način smanjenja temeljnog kapitala;
 - c) način povlačenja dionica, cijenu povučene dionice ili način njezinog određivanja.
- (2) Smanjivanje temeljnog kapitala povlačenjem dionica može se vršiti samo ako je mogućnost povlačenja predviđena statutom dioničkog društva ili odlukom o emisiji dionica.
- (3) Povlačenje dionica vrši se kupovinom na burzi i drugim uređenim javnim tržištima ili ponudom dioničarima, sukladno statutu društva i odluci skupštine o smanjenju temeljnog kapitala.

Članak 163.

(Zahtjev za smanjenje temeljnog kapitala)

- (1) Dioničko društvo dužno je podnijeti zahtjev Komisiji za odobravanje smanjenja temeljnog kapitala, najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke iz članka 161. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu i upisati smanjenje temeljnog kapitala u Registar emitenata u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, osim u slučaju iz članka 170. ovoga zakona.
- (3) Prije upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, dioničko društvo ne može vršiti isplate na temelju smanjenja temeljnog kapitala ili odustati od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena.

Članak 164.

(Dioničko društvo i vjerovnici)

- (1) Dioničko društvo dužno je obavijestiti vjerovnike o smanjenju temeljnog kapitala u roku 30 dana od dana upisa odluke u Registar emitenata, osobno ili putem sredstava javnog informiranja.
- (2) Vjerovnici mogu zahtijevati osiguranje potraživanja, u roku 90 dana od dana prijema obavijesti iz stavka (1) ovoga članka ili 90 dana od dana druge objave odluke iz članka 161. stavka (1) ovoga zakona.
- (3) Ako vjerovnici i dioničko društvo ne postignu dogovor o osiguranju potraživanja, vjerovnici mogu pokrenuti postupak kod suda.

Članak 165.

(Smanjenje temeljnog kapitala i revizorsko izvješće)

- (1) Odredbe članka 164. ovoga zakona ne primjenjuju se ako:

- a) društvo Komisiji podnese izvješće revizora s dokazima, kojim se utvrđuje da društvo nema vjerovnika;
 - b) se smanjenje temeljnog kapitala vrši radi naknade gubitka ili
 - c) se najviše 10% temeljnog kapitala prenosi u fond pričuva za pokriće budućih gubitaka.
- (2) Revizor koji u izvješću iz stavka (1) ovoga članka navede nepotpune i netočne podatke odgovoran je vjerovnicima za obveze dioničkoga društva sa stanjem na dan podnošenja izvješća i do iznosa smanjenja temeljnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine.
 - (3) Dioničko društvo ne može vršiti otkup dionica u slučaju smanjenja temeljnog kapitala sukladno stavku (1) toč. b) i c) ovoga članka.

Članak 166.

(Zahtjev za upis u Registar emitenata)

- (1) Dioničko društvo dužno je, nakon proteka roka iz članka 164. stavka (2) ovoga zakona podnijeti Komisiji zahtjev za upis u Registar emitenata.
- (2) Komisija će upisati smanjenje temeljnog kapitala u Registar emitenata samo ako je odluka skupštine o smanjenju temeljnog kapitala objavljena sukladno članku 161. stavku (2) ovoga zakona i ako društvo podnese izvješće revizora iz članka 165. ovoga zakona ili dokaz o sporazumu s vjerovnicima o osiguranju njihovih potraživanja.

Članak 167.

(Postupak smanjenja temeljnog kapitala)

- (1) Smanjenje temeljnog kapitala vrši se, prvo, povlačenjem vlastitih dionica koje drži društvo na dan donošenja odluke, a zatim, odustajanjem od emisije dionica koje nisu u cjelini uplaćene do dana donošenja odluke o smanjenju temeljnog kapitala.
- (2) Ukoliko mogućnosti za smanjenje temeljnog kapitala sukladno stavku (1) ovoga članka ne postoje ili se njihovim korištenjem ne dostiže iznos smanjenja temeljnog kapitala utvrđen odlukom, smanjenje temeljnog kapitala do ukupnog iznosa utvrđenog odlukom vrši se smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica koje drže dioničari, do najnižeg iznosa utvrđenog člankom 125. stavak (2) ovoga zakona, ili otkupom i povlačenjem dionica koje drže dioničari.

Članak 168.

(Smanjenje temeljnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica)

Smanjenje temeljnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica primjenjuje se na sve dionice.

Članak 169.

(Obustava prometa dionica)

Dioničko društvo dužno je prijaviti Registru upis obustave prometa dionica koje su predmet povlačenja, odmah po donošenju odluke, a najkasnije u roku tri dana.

Članak 170.

(Povučene dionice)

- (1) Povlačenje dionica mora se okončati najkasnije u roku deset dana od dana podnošenja prijave iz članka 169. ovoga zakona.
- (2) Dioničko društvo dužno je isplatiti povučene dionice najkasnije u roku 90 dana od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 171.

(Rezultati povlačenja dionica)

Dioničko društvo dužno je o rezultatima povlačenja dionica pismeno obavijestiti Komisiju, u roku osam dana od okončanja povlačenja.

Članak 172.

(Opoziv povučenih dionica)

- (1) Dioničko društvo dužno je, odmah nakon upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv povučenih dionica i opoziv obustave prometa dionica koje nisu otkupljene.
- (2) Uz prijavu iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se i izvod iz Registra emitenata o upisu smanjenja temeljnog kapitala.

Članak 173.

(Smanjenje temeljnog kapitala povlačenjem dionica)

Smanjenje temeljnog kapitala povlačenjem dionica može se vršiti na temelju javne ponude dioničarima za otkup dionica, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira i statuta dioničkog društva.

Članak 174.

(Javna ponuda)

Javna ponuda iz članka 173. ovoga zakona obvezatno sadrži naznaku otkupljuju li se sve ponuđene dionice ili do određenog iznosa, i snose li dioničari troškove povlačenja.

Članak 175.

(Dužnost skupštine dioničkog društva)

Ako zbroj nominalne vrijednosti dionica iz članka 174. ovoga zakona ne dosegne iznos smanjenja temeljnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine dioničkog društva, skupština dioničkog društva dužna je donijeti odluku kojom utvrđuje smanjenje temeljnog kapitala za iznos otkupljenih dionica.

Članak 176.

(Rezultati povlačenja dionica)

- (1) Dioničko društvo dužno je o rezultatima povlačenja dionica na temelju javne ponude pismeno izvjestiti Komisiju, u roku osam dana od okončanja povlačenja.
- (2) Dioničko društvo dužno je odmah nakon upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv povučenih dionica.

Članak 177.

(Druge vrste smanjenja temeljnog kapitala)

Smanjenje temeljnog kapitala može se vršiti odustajanjem od emisije dionica, do iznosa nominalne vrijednosti dionica koji nije plaćen.

Članak 178.

(Istodobno povećanje i smanjenje temeljnog kapitala)

Skupština dioničkog društva može donijeti odluku o povećanju istodobno s odlukom o smanjenju temeljnog kapitala, ako se temeljni kapital smanjuje odustajanjem od emisije dionica koje nisu uplaćene i radi naknade gubitka ili prijenosa temeljnog kapitala u fond pričuva za pokriće budućih gubitaka.

Članak 179.

(Mogućnost povećanja temeljnog kapitala)

Društvo može na temelju odluke skupštine iz članka 178. ovoga zakona povećati temeljni kapital samo nakon izvršenog upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 180.

(Fond pričuva)

- (1) Dioničko društvo obvezatno je imati fond pričuva.
- (2) Fond pričuva obrazuje se iz dobiti i drugih izvora, sukladno ovom zakonu i drugim propisima.
- (3) Fond pričuva iznosi najmanje 25% temeljnog kapitala dioničkog društva.
- (4) Uplate na temelju zamjene običnih za prioritetne dionice iz članka 190. stavak (2) ovoga zakona i na temelju razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz čl. 192. i 193. ovoga zakona obvezatno se izdvajaju u fond pričuva bez obzira na njegovu visinu.

Članak 181.

(Izdvajanje)

- (1) U fond pričuva izdvaja se najmanje 10% godišnjeg iznosa neto-dobiti sve dok fond pričuva ne dosegne iznos iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona.
- (2) Ukoliko izdvajanjima iz stavka (1) ovoga članka fond pričuva ne dosegne visinu iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona do kraja pete poslovne godine, po godišnjem obračunu za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo će povećati izdvajanja za ove namjene na 20% godišnjega iznosa neto-dobiti, sve dok fond pričuva ne dosegne iznos iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona.

Članak 182.

(Korištenje fonda pričuva)

- (1) Fond pričuva koristi se za pokrivanje gubitka i drugih nepredviđenih troškova u poslovanju dioničkog društva.
- (2) U slučaju smanjivanja vrijednosti fonda pričuva ispod 25% iznosa temeljnog kapitala, dioničko društvo dužno je vršiti izdvajanja sukladno odredbama članka 181. stavak (2) ovoga zakona.
- (3) Fond pričuva iznad iznosa utvrđenog u članku 180. stavak (3) ovoga zakona može se koristiti i za:
 - a) dopunu dividendi, najviše do 5% temeljnog kapitala;
 - b) povećanje nominalne vrijednosti dionica sukladno članku 144. ovoga zakona;
 - c) emisiju besplatnih dionica u slučaju iz članka 145. ovoga zakona.

Članak 183.

(Iskazivanje vrijednosti)

Dioničko društvo koje je vrijednosne papire u svojoj imovini u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskazalo u vrijednosti većoj nego u prethodnom obračunu, dužno je ovu razliku iskazati kao posebnu pričuvu za pokrivanje budućih razlika tečaja vrijednosnih papira.

Članak 184.

(Pričuve)

- (1) Dioničko društvo može izdvajati i posebne pričuve za potrebe uposlenika, koje se vode na odvojenom računu.
- (2) Način izdvajanja i korištenja pričuva iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se statutom dioničkog društva.
- (3) U upravljanju ovim pričuvama mogu sudjelovati i uposlenici, na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili odlukom skupštine dioničkog društva.

Članak 185.

(Gubitak)

- (1) Kada dioničko društvo u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskaže gubitak u iznosu većem od zbroja trećine temeljnog kapitala i fonda pričuva iz članka 180. ovoga zakona, ili kada nastanu okolnosti koje ukazuju da je vrijednost imovine dioničkog društva manja ili bi do kraja godine mogla biti manja od iznosa obveza, nadzorni odbor dužan je sazvati skupštinu dioničkog društva.
- (2) Na temelju izvješća nadzornog odbora, koji uključuje bilancu stanja i bilancu uspjeha s izvješćem revizije, skupština donosi odluku o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji dioničkog društva.

POGLAVLJE IV. (DIONICE I DIONIČARI)

Članak 186.

(Dionice)

- (1) Dionice dioničkog društva su dematerijalizirane, nedjeljive i glase na ime.
- (2) Dionice su neograničeno prenosive, osim u slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva sukladno zakonu.
- (3) Dionica sadrži prava na sudjelovanje u:

- a) upravljanju dioničkim društvom;
- b) raspodjeli dobiti;
- c) diobi imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije dioničkog društva.

Članak 187.

(Klase dionica)

- (1) Dioničko društvo može emitirati dionice različitih klasa.
- (2) Dionice iste klase imaju istu nominalnu vrijednost i sadrže ista prava.
- (3) Dionice, osim običnih dionica, sadrže oznaku klase.

Članak 188.

(Zaključenje ugovora s Registrom)

- (1) Dioničko društvo je dužno, sukladno posebnom zakonu i propisu Komisije, zaključiti ugovor s Registrom i dostaviti Registru podatke o dionicama i dioničarima, u roku 30 dana od dana upisa u Registar emitenata.
- (2) Registar uspostavlja listu dioničara i registrira promjene vlasništva na dionicama dioničkog društva (u daljnjem tekstu: Lista dioničara).

Članak 189.

(Dioničar)

- (1) Dioničar ima pravo sudjelovati u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva.
- (2) Dioničar ima pravo na jedan glas za svaku običnu dionicu.
- (3) Društvo ne može izdavati dionice koje daju pravo na više od jednog glasa po dionici.
- (4) Dioničar ne može glasovati o odlukama koje se odnose na njegove postupke, odgovornost i potraživanja dioničkog društva od njega.

Članak 190.

(Obveze dioničara)

- (1) Dioničar je dužan uplatiti cijenu dionice prilikom emisije, u iznosu, na način i u roku utvrđenom odlukom o emisiji.
- (2) Dioničko društvo može od dioničara zahtijevati doplatu za običnu dionicu prilikom njezine konverzije u prioritetnu dionicu, sukladno odluci o konverziji.

Članak 191.

(Privremenice)

- (1) Uprava dioničkog društva dužna je pozvati dioničare koji ne izvršavaju obvezu plaćanja cijene dionice prilikom emisije, da vrate privremenice bez prava na zamjenu za dionice, na način i u roku utvrđenim odlukom skupštine o odustajanju od emisije dionica.
- (2) Dioničko društvo će vlasnicima privremenica izvršiti povrat plaćenog dijela cijene dionice prilikom emisije, umanjeno za potraživanja dioničkog društva, najkasnije u roku osam dana od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata.
- (3) Poziv iz stavka (1) ovoga članka obvezatno sadrži upozorenje da će, u slučaju neispunjenja obveze dioničara i vlasnika privremenica, njihove dionice i privremenice biti javno proglašene ništavnim.
- (4) Dioničko društvo dužno je javno oglašiti ništavnim dionice i privremenice najkasnije u roku 15 dana od dana proteka objavljenog roka iz stavka (1) ovoga članka i o tome obavijestiti dioničare i vlasnike privremenica, na način i u roku utvrđenim odlukom skupštine.

Članak 192.

(Način prodaje dionica privremenica)

- (1) Prodaju dionica i privremenica koje se emitiraju umjesto poništenih vrši profesionalni posrednik u prometu vrijednosnih papira, ovlašten od nadzornog odbora.
- (2) Dioničko društvo dužno je objaviti mjesto i način prodaje dionica i privremenica iz stavka (1) ovoga članka najmanje

u roku 14 dana prije dana prodaje i o tome pismeno obavijestiti dioničare i vlasnike privremenica iz članka 191. ovoga zakona.

- (3) Troškove prodaje snose dioničari i vlasnici čije je dionice i privremenice nadzorni odbor proglasio ništavnim.

Članak 193.

(Plaćanje obveza)

Iz prihoda ostvarenih prodajom dionica i privremenica koje se emitiraju umjesto poništenih dionica i privremenica, plaćaju se obveze, umanjene za potraživanja dioničkog društva, prema dioničarima i vlasnicima privremenica iz članka 191. ovoga zakona.

Članak 194.

(Dioničari i privremene potvrde)

Dioničari i vlasnici privremenih potvrda iz članka 191. ovoga zakona imaju pravo zahtijevati od društva isplatu uplaćenih iznosa dionica i obveza iz privremenica, i u slučaju da dioničko društvo ne emitira nove dionice i privremenice.

Članak 195.

(Dioničar i dividenda)

- (1) Dioničar ima pravo sudjelovanja u dobiti dioničkog društva, naplatom dividende ili stjecanjem novih dionica, sukladno zakonu i statutu društva.
- (2) Dividenda se isplaćuje razmjerno nominalnoj vrijednosti dionica, a za dionice koje nisu u cjelini uplaćene, razmjerno izvršenim uplatama i vremenu od dana uplate do kraja poslovne godine za koju se dividenda isplaćuje.
- (3) Dividenda se isplaćuje dioničaru koji je bio na Listi dioničara na dan donošenja odluke o isplati dividende.
- (4) Odlukom o isplati dividende određuje se iznos dobiti za isplatu dividende, iznos po dionici i rok isplate, s tim da rok isplate mora biti istovjetan za sve dioničare.
- (5) Obračun i isplata dividende može se obavljati i putem Registra.

Članak 196.

(Odluka o isplati dividende)

- (1) Skupština dioničkog društva može donijeti odluku o isplati dividende kada je dioničko društvo sposobno izvršavati obveze iz poslovanja i kada je tržišna vrijednost imovine najmanje istovjetna iznosu ukupnih godišnjih obveza dioničkog društva.
- (2) Dioničko društvo obvezno je isplatiti dividendu na temelju prioritetnih dionica i u slučaju da je ukupan iznos dobiti i dijela fonda pričuva iznad obvezatnog iznosa iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona dovoljan samo za isplatu te dividende.
- (3) Skupština dioničkog društva može donijeti odluku da se dividenda ne isplaćuje, kojom istodobno određuje svrhu koristi dobiti koja pripada dioničarima.

Članak 197.

(Prava dioničara)

- (1) Prava dioničara na temelju dionica nove klase utvrđuju se odlukom o emisiji, sukladno zakonu.
- (2) Prava sadržana u dionici ostvaruje osoba upisana u Listu dioničara kod Registra ili od nje ovlaštena osoba.

Članak 198.

(Nasljeđivanje)

Dioničar koji je dionice stekao nasljeđivanjem preuzima prava prednika u kontinuitetu.

Članak 199.

(Prijenos dionica)

- (1) Dioničar ima pravo prodati ili na drugom temelju svoje dionice prenijeti drugoj osobi.

- (2) Prodaja ili prijenos dionica na drugom temelju, isključujući nasljeđivanje, može se isključiti za određeno razdoblje ili na drugi način ograničiti, odlukom o emisiji dionica putem zatvorene prodaje koja u tom smislu proizvodi učinak prema svim kupcima tih dionica, i ugovorom zaključenim između dioničara, koji obvezuje samo njegove potpisnike.

Članak 200.

(Transakcija unutar dioničkog društva)

Kada je predsjednik ili član nadzornog odbora, ravnatelj ili drugi član uprave, kupac dionica nove emisije dioničkog društva u opsegu većem od 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa, smatra se transakcijom unutar dioničkog društva, koja mora biti objavljena sukladno propisima Komisije.

Članak 201.

(Pravo preče kupnje)

- (1) Prilikom nove emisije dionica postojeći dioničari imaju pravo kupiti nove dionice, u roku 30 dana po proteku roka za upis novih dionica, u opsegu kojim zadržavaju sudjelovanje u temeljnom kapitalu koji su imali prije nove emisije.
- (2) Odluka o emisiji, javni poziv za upis novih dionica koje se emitiraju putem javne ponude, kao i ponuda za kupnju dionica koje se emitiraju putem zatvorene prodaje, moraju sadržati naznaku je li zadržano, ograničeno ili isključeno pravo postojećih dioničara na kupnju novih dionica radi zadržavanja sudjelovanja u temeljnom kapitalu, sukladno stavku (1) ovoga članka.

Članak 202.

(Nove dionice)

- (1) Utvrđivanje broja novih dionica čijom kupnjom postojeći dioničari zadržavaju sudjelovanje u temeljnom kapitalu dioničkog društva obavlja se istodobno za sve dioničare koji to pravo koriste najkasnije u roku 15 dana po proteku roka za upis novih dionica.
- (2) Pravo preče kupnje dionica nije prenosivo.
- (3) U ostvarivanju prava iz članka 201. ovoga zakona, dioničari mogu zaključiti pisani ugovor o kupovini dionica nove emisije, koji sadrži broj dionica upisanih od svakog potpisnika ugovora i zamjenjuje pojedinačne izjave o upisu i listu upisnika.

Članak 203.

(Isključenje ili ograničenje prava preče kupnje dionica)

Pravo preče kupnje dionica pojedinačne emisije može se isključiti ili ograničiti odlukom skupštine dioničkog društva, koja se donosi natpolovičnom većinom glasova ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Članak 204.

(Pravo uvida u isprave)

- (1) Dioničari i njihovi punomoćnici imaju pravo uvida u sljedeće isprave:
 - a) ugovor o osnivanju i statut društva, sa svim izmjenama i dopunama;
 - b) bilance stanja, bilance uspjeha i druge isprave koje je društvo dužno dostavljati skupštini ili institucijama izvan dioničkog društva;
 - c) zapisnike skupštine i odbora za reviziju;
 - d) popis osoba ovlaštenih za zastupanje dioničkog društva;
 - e) popis članova nadzornog odbora i uprave, s podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i razdoblju na koje je izabran ili imenovan, i o funkcijama koje oni obnašaju u drugim pravnim osobama.

- (2) Zahtjev dioničara za uvid u isprave iz stavka (1) ovoga članka mora se ispuniti bez odgađanja tijekom radnog vremena u prostorijama dioničkog društva.
- (3) Podatke i isprave o poslovanju koji su označeni kao povjerljivi dioničar je dužan čuvati kao poslovnu tajnu.

Članak 205.

(Dionice uposlenika)

- (1) Statutom dioničkog društva može se utvrditi mogućnost emisije posebne klase dionica za uposlenike, odlukom skupštine iz članka 129. ovoga zakona ili odlukom nadzornog odbora iz članka 130. ovoga zakona.
- (2) Zbroj nominalnih vrijednosti svih dionica za uposlenike ne može biti veći od 5% temeljnog kapitala dioničkog društva.
- (3) Dionice za uposlenike sadrže ista prava kao i obične dionice, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Članak 206.

(Uvjeti i način stjecanja, prijenosa i otkupa dionica)

- (1) Dionice za uposlenike mogu se prenositi jedino na druge uposlenike dioničkog društva.
- (2) Prava sadržana u dionicama za uposlenike prestaju danom smrti ili prestankom uposlenja kod emitenta.
- (3) Društvo je obvezno otkupiti dionice uposlenika, isplatom po pravičnoj tržišnoj vrijednosti na dan prestanka svojstva uposlenika.
- (4) Uvjeti i način stjecanja, prijenosa i otkupa dionica uposlenika bliže se uređuje odlukom o emisiji, sukladno statutu dioničkog društva.

Članak 207.

(Prioritetne dionice)

- (1) Dioničko društvo može emitirati dionice koje sadrže pravo prioritetne naplate dividende i razmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije dioničkog društva, uz ograničeno pravo glasa (u daljnjem tekstu: prioritetne dionice).
- (2) Pravo glasa na temelju prioritetnih dionica ne može se ograničiti za slučajeve odvojenog očitovanja za svaku klasu dionica.
- (3) Nominalna vrijednost prioritetnih dionica može iznositi najviše do 50% temeljnog kapitala dioničkog društva.

Članak 208.

(Prava prioritetnih dionica)

Prioritetne dionice sadrže pravo:

- a) naplate dividende za posljednjih pet godina, prije isplate dividende za obične dionice;
- b) sudjelovanja u raspodjeli ostatka imovine nakon likvidacije dioničkog društva, prije običnih dionica;
- c) koje pripada dioničarima s 10% dionica s pravom glasa, i za prioritetne dionice koje čine 5% svih dionica s pravom glasa;
- d) konverzije u obične dionice, ako dividenda za prioritetne dionice nije isplaćena za dvije uzastopne godine, sve do isplate zaostale dividende.

Članak 209.

(Pravo glasa)

Pravo glasa na temelju prioritetnih dionica ne može se isključiti prilikom odlučivanja o:

- a) smanjenju temeljnog kapitala;
- b) spajanju, pripajanju, podjeli, promjeni oblika i prestanku dioničkog društva;
- c) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, izravno ili posredstvom supsidijarnih društava, tijekom poslovne godine u opsegu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti

ukupne imovine dioničkog društva po bilanci stanja na kraju prethodne godine;

- d) izmjenama i dopunama statuta društva.

Članak 210.

(Stjecanje prava glasa)

- (1) Prioritetne dionice stječu pravo glasa kao obične dionice narednog dana od dana donošenja odluke da se dividenda neće isplatiti ili od proteka roka za plaćanje dividende za drugu uzastopnu poslovnu godinu za koju dividenda nije isplaćena.
- (2) Glasačka prava iz stavka (1) ovoga članka traju do dana isplate dividende na temelju prioritetnih dionica.

Članak 211.

(Zamjenjive obveznice i obveznice s pravom preče kupnje dionica)

- (1) Dioničko društvo može, na temelju odluke skupštine, emitirati obveznice koje sadrže pravo na zamjenu za dionice dioničkog društva (zamjenjive obveznice) ili obveznice koje sadrže pravo preče kupnje dionica (obveznice s pravom preče kupnje).
- (2) Dioničari imaju pravo preče kupnje zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom preče kupnje dionica, sukladno odredbama čl. 201., 202. i 203. ovoga zakona.

Članak 212.

(Odluka skupštine o emitiranju dionica)

- (1) Odluka skupštine iz članka 211. ovoga zakona donosi se dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, i obvezatno sadrži:
 - a) nominalnu vrijednost i stopu prinosa obveznica;
 - b) broj obveznica;
 - c) način ostvarivanja prava na temelju zamjenjive obveznice i obveznice s pravom preče kupnje dionica;
 - d) klasu, nominalnu vrijednost i broj dionica za koje se obveznice mogu zamijeniti, pri čemu nominalna vrijednost dionica ne može biti veća od zbroja cijene obveznica nakon emisije;
 - e) cijenu ili način utvrđivanja cijene nakon emisije, za dionice koje će se upisati ostvarivanjem prava preče kupnje.
- (2) Pravo na zamjenu obveznica za dionice i pravo preče kupnje dionica ima osoba koja je upisana u Registar na dan na koji se ova prava mogu izvršavati.

Članak 213.

(Stjecanje vlastitih dionica)

- (1) Dioničko društvo ne može, izravno ili neizravno, upisati vlastite dionice.
- (2) Dioničko društvo može na temelju odluke skupštine stjecati vlastite dionice čija nominalna vrijednost, uključujući dionice koje je stekla osoba izravno ili neizravno kontrolirana od društva i druga osoba u svoje ime, a za račun društva, ne premašuju 10% vrijednosti temeljnog kapitala.
- (3) Stjecanjem vlastitih dionica iz stavka (1) ovoga članka ne može se smanjiti fond pričuva iz članka 180. stavka (3) ovoga zakona.

Članak 214.

(Odluka o stjecanju vlastitih dionica)

Odluka iz članka 213. ovoga zakona obvezatno sadrži:

- a) broj vlastitih dionica koje dioničko društvo može steći i način stjecanja;
- b) rok u kome dioničko društvo može stjecati vlastite dionice, koji ne može biti dulji od 12 mjeseci od dana donošenja odluke;

- c) cijenu ili način određivanja cijene po kojoj društvo može stjecati dionice, ako stjecanje uključuje plaćanje.

Članak 215.

(Razlozi stjecanja vlastitih dionica)

- (1) Dioničko društvo može stjecati vlastite dionice na temelju odluke nadzornog odbora samo kada je to neophodno radi sprječavanja ozbiljne štete koja neposredno prijete društvu.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, nadzorni odbor će na prvoj narednoj sjednici skupštine obavijestiti dioničare o razlogu stjecanja, broju i nominalnoj vrijednosti stečenih dionica, njihovom sudjelovanju u temeljnom kapitalu i cijeni po kojoj su dionice stečene.

Članak 216.

(Prestanak svojstva stečenih dionica uposlenika)

- (1) Dioničko društvo može stjecati vlastite dionice za uposlenike bez prethodne odluke skupštine samo u slučaju smrti vlasnika ovih dionica i prestanka svojstva uposlenika, isključujući umirovljenje.
- (2) Stečene dionice uposlenika kojima je to svojstvo prestalo društvo je dužno podijeliti ostalim uposlenicima najkasnije u roku 12 mjeseci nakon stjecanja.

Članak 217.

(Podnošenje prijave)

- (1) Dioničko društvo dužno je o svakom stjecanju vlastitih dionica u pismenom obliku obavijestiti Komisiju, u roku osam dana od dana stjecanja vlastitih dionica.
- (2) Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa stjecanja vlastitih dionica u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv stečenih vlastitih dionica.

Članak 218.

(Obveze prilikom stjecanja vlastitih dionica)

Dioničko društvo dužno je postupiti sukladno odredbama članka 217. ovoga zakona i kada je vlastite dionice steklo:

- a) kao pravni sljednik, ako ih nije prodalo u roku 12 mjeseci od dana stjecanja;
- b) ispunjavanjem obveze utvrđene zakonom i sudskim nalogom radi zaštite manjinskih dioničara, naročito u slučajevima spajanja, pripajanja i podjele, uvođenja ograničenog prijenosa dionica i opoziva dionica u prometu na burzi i drugim uređenim javnim tržištima;
- c) prisilnom ovrhom potraživanja dioničkog društva na temelju sudskog naloga;
- d) od upisnika koji ne ispunjava obvezu plaćanja, ako ih nije prodalo u roku 12 mjeseci od dana stjecanja.

Članak 219.

(Smanjenje temeljnog kapitala i fonda pričuva)

Dioničko društvo dužno je za iznos nominalne vrijednosti stečenih vlastitih dionica smanjiti temeljni kapital i fond pričuva, ali ne ispod visine iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona, u roku 12 mjeseci ili u istom roku donijeti odluku o prodaji vlastitih dionica.

Članak 220.

(Stjecanje vlastitih dionica posredstvom druge osobe)

Ako dioničko društvo stekne vlastite dionice posredstvom druge osobe koja nastupa u svoje ime, a za račun dioničkog društva, dioničko društvo ne može ostvariti prava sadržana u tim dionicama.

Članak 221.

(Obavijest nadzornog odbora)

- (1) Nadzorni odbor je dužan u pismenom obliku obavijestiti prvu narednu skupštinu dioničkog društva o stjecanju vlastitih dionica.
- (2) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka obvezatno sadrži:

- a) razloge za stjecanje dionica;
- b) broj i nominalnu vrijednost i sudjelovanje u temeljnom kapitalu stečenih i prodanih vlastitih dionica;
- c) cijene kupljenih i prodanih dionica, uključujući najnižu i najvišu cijenu;
- d) broj i nominalnu vrijednost vlastitih dionica i njihovo sudjelovanje u temeljnom kapitalu, na početku i na kraju izvještajnog razdoblja.

Članak 222.

(Supsidijarno društvo)

- (1) Na upis, stjecanje i davanje u zalog dionica dioničkog društva od supsidijarnog društva, ili od pravne osobe koja je izravno ili neizravno kontrolirana od supsidijarnog društva primjenjuju se odredbe čl. 213., 214. i 215. ovoga zakona.
- (2) Ograničenje iz članka 213. ovoga zakona obuhvaća sve vlastite dionice u imovini dioničkog društva i supsidijarnih društava.

Članak 223.

(Temeljni kapital i supsidijarno društvo)

Temeljni kapital ne može se povećavati na temelju stjecanja vlastitih dionica od osoba iz članka 222. ovoga zakona.

Članak 224.

(Vlastite dionice i fond pričuva)

Ako dioničko društvo unosi vlastite dionice u poslovne knjige kao imovinu, iznos fonda pričuva mora povećati za iznos ukupne nominalne vrijednosti tih dionica.

Članak 225.

(Zabrana financiranja kupovine dionica)

Dioničko društvo ne smije davati i jamčiti avanse, zajmove i kredite za prodaju svojih dionica.

Članak 226.

(Zalog)

Dioničko društvo ili druga osoba za račun dioničkog društva može kao zalog prihvatiti vlastite dionice samo u slučajevima iz članka 218. ovoga zakona.

POGLAVLJE V. (UPRAVLJANJE DIONIČKIM DRUŠTVOM)

Članak 227.

(Tijela)

Tijela dioničkog društva su:

- a) skupština;
- b) nadzorni odbor;
- c) uprava;
- d) odbor za reviziju.

Odjeljak A. (Skupština)

Članak 228.

(Skupština)

- (1) Skupštinu dioničkog društva čine dioničari.
- (2) Skupština se, u pravilu, održava u mjestu sjedišta dioničkog društva.
- (3) Skupštinom, do izbora predsjednika skupštine, predsjedava nazočan dioničar ili punomoćnik dioničara s najvećim brojem dionica s pravom glasa.
- (4) Skupština većinom glasova, između nazočnih dioničara i punomoćnika dioničara, bira predsjednika skupštine i dva ovjerivača zapisnika skupštine.
- (5) Predsjednik i članovi nadzornog odbora i odbora za reviziju, ravnatelj i drugi članovi uprave dužni su nazočiti skupštini.
- (6) U dioničkom društvu s jednim dioničarem ovlasti skupštine vrši dioničar.

Članak 229.

(Vrste)

- (1) Skupština može biti redovita i izvanredna.
- (2) Redovita se skupština održava jednom godišnje radi očitovanja o godišnjem izvješću društva, koji uključuje financijska izvješća društva i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te drugim pitanjima iz mjerodavnosti skupštine.
- (3) Izvanredna skupština može se održati kad god nije predviđeno očitovanje o izvješćima iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Skupštinu saziva nadzorni odbor, po vlastitoj inicijativi, prijedlogu uprave ili zahtjevu ovlaštenih dioničara, članova nadzornog odbora, članova odbora za reviziju, a mogu je sazvati u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- (5) Pravo odlučivanja u skupštini ima dioničar koji se na Listi dioničara kod Registra nalazio 30 dana prije datuma održavanja skupštine ili posljednjeg radnog dana koji prethodi tom roku ako on pada u neradni dan.
- (6) Troškove održavanja skupštine snosi dioničko društvo.
- (7) Utvrđivanje kvoruma i rezultata glasovanja na skupštini vrši odbor za glasovanje, u sastavu od najmanje tri člana, koje imenuje nadzorni odbor odlukom o sazivanju skupštine.
- (8) Skupštini društva mogu nazočiti dioničari ili punomoćnici dioničara, koji su se prijavili odboru za glasovanje prije početka rada skupštine u roku utvrđenom statutom, koji ne može biti dulji od tri dana prije dana određenog za održavanje skupštine.
- (9) Način i rok prijave za nazočnost skupštini obvezatno se objavljuju u obavijesti o sazivanju skupštine.

Članak 230.

(Sazivanje)

- (1) Obavijest o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja skupštine, te načinu davanja punomoći i načinu glasovanja na skupštini mora biti objavljena u najmanje jednom dnevnom listu koji se izdaje u Federaciji, najkasnije 21 dan prije datuma određenog za zasjedanje skupštine, kada se radi o redovitoj skupštini, odnosno 14 dana prije datuma određenog za zasjedanje skupštine kada se radi o izvanrednoj skupštini.
- (2) Ako je održavanje skupštine zakazano izvan mjesta sjedišta dioničkog društva, obavijest iz stavka (1) ovoga članka mora biti u istom roku upućena svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektronskom poštom, na adresu iz Liste dioničara iz članka 229. stavak (5) ovoga zakona.
- (3) Osim objave i dostave obavijesti sukladno odredbama st. (1) i (2) ovoga članka, otvoreno dioničko društvo dužno je osigurati i dodatnu objavu, u slučajevima, pod uvjetima i na način utvrđenim propisima Komisije.
- (4) Dioničko društvo koje ima jednog dioničara nema obvezu objave obavijesti sukladno stavku (1) ovoga članka.

Članak 231.

(Pravo glasa)

- (1) Dioničar ili skupina dioničara s najmanje 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa ima pravo pismeno predložiti pitanja i prijedloge odluka za uvrštavanje na dnevni red naredne skupštine društva, u svako doba prije objave obavijesti o održavanju skupštine, kao i na izmjenju dnevnoga reda i prijedloga odluka skupštine koja je sazvana, najkasnije osam dana od dana objave obavijesti iz članka 230. stavak (1) ovoga zakona.
- (2) Nadzorni odbor dužan je o prijedlozima dioničara iz stavka (1) ovoga članka objaviti obavijest na isti način kao i obavijest o sazivanju skupštine.

- (3) Troškove objave pojedinačnih prijedloga iz stavka (1) ovoga članka koji sadrže do 100 riječi snosi dioničko društvo, a za dulje prijedloge troškove snosi predlagatelj.

Članak 232.

(Zahtjev za sazivanje)

- (1) Zahtjev za sazivanje skupštine može podnijeti:
 - a) dioničar ili skupina dioničara s više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;
 - b) član nadzornog odbora;
 - c) član odbora za reviziju.
- (2) Zahtjev za sazivanje skupštine, s prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pismenoj formi.
- (3) Ukoliko nadzorni odbor, u roku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, ne objavi obavijest o sazivanju skupštine, na način iz članka 230. ovoga zakona, podnositelj zahtjeva ovlašten je na isti način neposredno sazvati skupštinu i obvezan je o tome pismeno izvijestiti Komisiju.
- (4) Osobe iz stavka (1) ovoga članka ovlaštene su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva nadzornom odboru, u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi očitovanja o godišnjem izvješću društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješće revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju.
- (5) Podnositelj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti tajnika društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavu obavijesti o sazivanju skupštine na način iz članka 230. ovoga zakona, te da poduzme i sve druge radnje neophodne za održavanje skupštine društva.
- (6) Podnositelj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, ukoliko neposredno saziva skupštinu, dužan je utvrditi prijedloge odluka sazvane skupštine i dioničarima omogućiti ostvarivanje prava iz članka 235. ovoga zakona.

Članak 233.

(Mogućnost odlučivanja)

- (1) Skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 30% ukupnog broja dionica s pravom glasa.
- (2) Ukoliko po proteku 60 minuta od zakazanog vremena početka skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka, skupština se odgađa, a sazivaatelj skupštine je dužan u roku tri dana objaviti obavijest o ponovnom sazivanju skupštine.
- (3) Obavijest iz stavka (2) ovoga članka mora biti objavljena najmanje 10 dana prije datuma određenog za održavanje ponovljene skupštine.
- (4) Na obavijest o sazivanju skupštine shodno se primjenjuje članak 230. ovoga zakona.
- (5) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, ponovno sazvana skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa.
- (6) Statutom dioničkog društva može se utvrditi veći, ali ne manji postotak od iznosa utvrđenih u st. (1) i (5) ovoga članka.
- (7) Iznimno predsjednik skupštine može prekinuti rad skupštine najdulje do 15 dana, uz utvrđivanje točnog datuma i mjesta nastavka rada započete skupštine.

Članak 234.

(Pitanja o kojima odlučuje skupština)

Skupština dioničkog društva odlučuje o:

- a) povećanju i smanjenju temeljnog kapitala;
- b) emisiji novih dionica postojeće ili nove klase i emisiji obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira;

- c) ograničenju ili isključenju prava preče kupnje novih dionica, u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
- d) usvajanju godišnjeg izvješća društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- e) rasporedu dobiti i isplati dividende;
- f) načinu pokrića gubitka;
- g) spajanju s drugim društvima i pripajanju drugih društava dioničkom društvu ili dioničkog društva drugom društvu;
- h) promjeni oblika i podjeli dioničkog društva;
- i) prestanku dioničkog društva s provođenjem likvidacije i o odobravanju početne likvidacijske bilance i završnog računa po okončanju postupka likvidacije;
- j) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, izravno ili posredstvom supsidijarnih društava, tijekom poslovne godine u opsegu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva po bilanci stanja na kraju prethodne godine, na prijedlog uprave i nadzornog odbora;
- k) izboru i razrješenju članova nadzornog odbora pojedinačno;
- l) izboru vanjskog revizora;
- m) izboru i razrješenju članova odbora za reviziju pojedinačno;
- n) osnivanju, preustrojtstvu i likvidaciji supsidijarnih društava i odobravanju njihovih statuta;
- o) naknadama članova nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- p) izmjenama i dopunama odredaba statuta koje se ne odnose na pitanja iz toč. a), b), g) i h) ovoga članka ili druga pitanja o kojima, sukladno zakonu ili statutu društva, skupština donosi posebne odluke čiji pravni učinak uključuje izmjenu odgovarajućih odredaba statuta društva;
- r) izuzimanju stalnih sredstava u gospodarskim društvima;
- s) drugim pitanjima bitnim za poslovanje dioničkog društva, sukladno zakonu i statutu dioničkog društva.

Članak 235.

(Pravo dioničara)

- (1) Dioničar ima pravo, od dana objave obavijesti o sazivanju skupštine, u prostorijama dioničkog društva izvršiti uvid u Listu dioničara, financijsko izvješće, s izvješćima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i uvid u sve druge isprave koje se odnose na prijedloge odluka uvrštenih u dnevni red skupštine.
- (2) Pored uvida dioničar, na osobni zahtjev i o vlastitom trošku, ima pravo na presliku navedenih dokumenata.

Članak 236.

(Druga odlučivanja skupštine)

- (1) Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa o pitanjima za koja je pojedinim odredbama ovoga zakona izričito tako propisano, uključujući odvojeno glasovanje po klasama dionica, a natpolovičnom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, zajedničkim glasovanjem svih klasa dionica, odlučuje o svim ostalim pitanjima iz svoje mjerodavnosti, osim izbora članova nadzornog odbora i odbora za reviziju koji se vrši sukladno odredbama članka 250. ovoga zakona.

- (2) Skupština je dužna najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine odlučiti o godišnjem izvješću društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te o rasporedu dobiti ili načinu pokrića gubitka za tu poslovnu godinu.

Članak 237.

(Glasovanje)

- (1) Glasovanje u skupštini vrši se putem glasačkih listića koji sadrže ime ili tvrtku dioničara i broj glasova kojima raspolaže.
- (2) Glasovanje se vrši zaokruživanjem na glasačkom listiću odgovora "za" ili "protiv" prijedloga odluke ili imena kandidata pri izboru tijela dioničkog društva.
- (3) Rezultate glasovanja utvrđuje odbor za glasovanje.

Članak 238.

(Odlučivanje putem punomoćnika)

- (1) Pravo sudjelovanja u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva dioničar može ostvariti osobno ili putem punomoćnika, koji je dužan postupati sukladno uputama dioničara, a ako upute nije dobio, sukladno razumnoj prosudbi najboljeg interesa dioničara.
- (2) Osim svake poslovno sposobne fizičke osobe, punomoćnik može biti pravna osoba registrirana za poslove posredovanja u prometu vrijednosnih papira i udruga sa svojstvom pravne osobe utemeljeno i registrirano radi udruživanja i zastupanja dioničara, u kojim slučajevima ovlasti iz punomoći vrši zakonski ili opunomoćeni zastupnik takve pravne osobe.
- (3) Punomoć za sudjelovanje u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva daje se nakon objave obavijesti o sazivanju svake skupštine, u obliku ovjerene pisane izjave potpisane od dioničara i punomoćnika.
- (4) Punomoć se dostavlja dioničkom društvu osobno, poštanskom pošiljkom, telefaksom ili putem e-maila, najkasnije u roku koji je statutom ili odlukom društva utvrđen za registraciju dioničara za sudjelovanje u radu skupštine, a original se dostavlja na samoj skupštini.
- (5) Punomoć dana za konkretnu skupštinu važi i za ponovljenu skupštinu.
- (6) Jednog dioničara na skupštini može zastupati samo jedan punomoćnik.
- (7) Punomoć prestaje ako se dioničar registrira za sudjelovanje i sudjeluje na skupštini s izričitom iskazanom namjerom da osobno glasa, zatim, izdavanjem punomoći drugoj osobi ili opozivom punomoći u obliku ovjerene pisane izjave potpisane od dioničara, s učinkom danom dostavljanja društvu sukladno stavku (4) ovoga članka, te danom upisa kod Registra prijenosa dionica od strane dioničara.
- (8) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, u otvorenom dioničkom društvu, i to u slučajevima, pod uvjetima i na način utvrđenim statutom društva sukladno propisima Komisije, pravo sudjelovanja u odlučivanju skupštine dioničar može ostvariti glasovanjem putem popunjenih i potpisanih glasačkih listića dostavljenih društvu putem pošte, telefaksa ili e-maila prije datuma održavanja skupštine.

Članak 239.

(Dužnost punomoćnika i odbora za glasovanje)

- (1) Punomoćnik je dužan predati odboru za glasovanje pismenu ovlast za zastupanje dioničara.
- (2) Odbor za glasovanje dužan je provjeriti valjanost ovlasti i identitet punomoćnika.

Članak 240.

(Valjanost ovlasti)

- (1) Ukoliko dioničar ili njegov punomoćnik, u roku sedam dana od dana održavanja skupštine, dostavi odboru za glasovanje ovjerenu izjavu dioničara, javnu ispravu ili drugi vjerodostojan dokaz koji pobija valjanost ovlasti, odbor za glasovanje će proglasiti nevažećim glasove na temelju te ovlasti i o tome pismeno izvijestiti nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor je dužan obustaviti od izvršenja odluku za čije su donošenje nevažeći glasovi bili odlučujući i sazvati skupštinu radi ponovnog odlučivanja o tim pitanjima najkasnije u roku 30 dana od dana prijema obavijesti odbora za glasovanje o nevažećim glasovima.

Članak 241.

(Zapisnik)

- (1) O radu skupštine sačinjava se zapisnik koji obvezatno sadrži:
 - a) tvrtku i adresu sjedišta dioničkog društva;
 - b) mjesto i vrijeme održavanja skupštine;
 - c) ime i prezime predsjedatelja skupštine, zapisničara, osoba koje ovjeravaju zapisnik i članova odbora za glasovanje;
 - d) dnevni red;
 - e) odluke;
 - f) podatke o glasovanju;
 - g) prigovore dioničara i članova nadzornog odbora na odluke skupštine.
- (2) Uz zapisnik se prilažu pismeni prijedlozi i izvješća podnesena skupštini.
- (3) Tajnik društva dužan je osigurati da se zapisnik sačini u roku 30 dana od dana održavanja skupštine.
- (4) Zapisnik potpisuje predsjednik skupštine, zapisničar i osobe koje ovjeravaju zapisnik.
- (5) Ukoliko bilo koja osoba iz stavka (4) ovoga članka odbije potpisati zapisnik, dužna je pismeno obrazložiti razloge nepotpisivanja zapisnika.
- (6) Tajnik društva je dužan odmah utvrditi utemeljenost razloga iz stavka (5) ovoga članka.
- (7) Ukoliko su razlozi iz stavka (5) ovoga članka utemeljeni, tajnik društva dužan je osigurati usklađivanje zapisnika u roku osam dana od dana utvrđivanja nedostataka.
- (8) Dioničar može zahtijevati da mu se dostavi preslika zapisnika ili izvod iz zapisnika za sve skupštine društva.

Članak 242.

(Trajno čuvanje zapisnika)

- (1) Dioničko društvo obvezno je trajno čuvati zapisnike skupštine, evidenciju o sudjelovanju i glasovanju dioničara, obavijesti i pozive za skupštinu.
- (2) Društvo je dužno osigurati čuvanje dokumenata iz stavka (1) ovoga članka najmanje deset godina nakon prestanka dioničkog društva.

Članak 243.

(Zaštita manjine u odlučivanju i pobijanje odluka)

- (1) Dioničar koji je, pisanom izjavom dostavljenom nadzornom odboru prije datuma održavanja skupštine ili usmeno u zapisnik prije početka glasovanja na skupštini, izjavio da se protivi prijedlogu odluke koja uzrokuje značajne promjene u društvu ili pravima dioničara, a koju je skupština potom usvojila, ima pravo u roku osam dana od dana održavanja skupštine podnijeti pisani zahtjev da društvo otkupi njegove dionice, osim u slučaju restrukturiranja, preustrojstva ili financijskog konsolidiranja društva s većinskim državnim kapitalom.

- (2) U smislu stavka (1) ovoga članka, smatrat će se da značajne promjene u društvu ili pravima dioničara uzrokuje odluka skupštine kojom se usvaja ili odobrava:
 - a) emisija novih dionica postojeće ili nove klase;
 - b) emisija obveznica zamjenjivih za dionice društva ili obveznica s pravom preče kupnje dionica društva;
 - c) ograničenje ili isključenje prava preče kupnje novih dionica u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
 - d) promjena oblika, podjela ili spajanje društva, ili pripajanje društva drugom društvu ili obrnuto.
- (3) Po zahtjevu dioničara iz stavka (1) ovoga članka, društvo je dužno otkupiti njegove dionice u roku tri mjeseca od dana prijema zahtjeva, uz isplatu po pravičnoj tržišnoj vrijednosti za razdoblje od dana objave obavijesti do datuma održavanja skupštine.
- (4) Pravična tržišna vrijednost iz stavka (3) ovoga članka podrazumijeva prosječnu vrijednost trgovanja dionicama toga društva u posljednjih šest mjeseci od dana objave obavijesti.
- (5) U slučaju da obveze društva iz stavka (3) ovoga članka uključuju otkup dionica ukupne nominalne vrijednosti veće od 10% temeljnog kapitala društva i pravične tržišne vrijednosti u ukupnom iznosu većem od zbroja iznosa pričuva i zadržane dobiti prema bilanci stanja društva za prethodnu poslovnu godinu, zahtjev ili, ako ih je više, svaki od zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, društvo je dužno ispuniti u roku iz stavka (3) ovoga članka uz smanjenje broja dionica ili otkupne cijene razmjerno navedenim ograničenjima, a preostali dio zahtjeva u daljnjem roku od šest mjeseci.
- (6) U slučaju kada društvo nije ispunilo obvezu otkupa dionica sukladno st. (1), (2), (3) i (4) ovoga članka, dioničar ima pravo ispunjenje obveze društva zahtijevati podnošenjem tužbe mjerodavnom sudu, osim u slučaju restrukturiranja, preustrojstva ili financijskog konsolidiranja društva s većinskim državnim kapitalom.

Članak 244.

(Angažiranje pravne osobe za obavljanje poslova revizije)

Ako skupština odbije prijedlog dioničara s više od 20% dionica s pravom glasa za imenovanje vanjskog revizora za izvanredno ispitivanje svih predmeta koji se odnose na osnivanje i poslovanje dioničkog društva u posljednjih pet godina, dioničar može o vlastitom trošku angažirati pravnu osobu za obavljanje poslova revizije.

Članak 245.

(Ništavnost odluke skupštine)

Odluka skupštine dioničkog društva ništavna je ako:

- a) skupština nije sazvana na način utvrđen člankom 230. ovoga zakona;
- b) nije unesena u zapisnik na način utvrđen člankom 241. ovoga zakona;
- c) je ništavnost utvrđena pravomoćnom presudom suda po tužbi za pobijanje odluke.

Članak 246.

(Postupak za pobijanje i poništenje odluke skupštine)

- (1) Postupak za pobijanje i poništenje odluke skupštine, kod suda kod kojeg je dioničko društvo upisano u registar društava može pokrenuti:
 - a) dioničar zastupljen na skupštini, čiji je prigovor na odluku unesen u zapisnik;
 - b) dioničar koji nije nazočio skupštini zbog sazivanja skupštine protivno odredbama članka 230. ovoga zakona;

- c) dioničar čiji prijedlog ili prigovor nije pravilno unesen u zapisnik;
 - d) nadzorni odbor i uprava i svaki član nadzornog odbora i uprave, ukoliko bi izvršenjem odluke počinio prekršaj ili kazneno djelo ili dioničkom društvu nanio štetu.
- (2) Postupak iz stavka (1) ovoga članka može se pokrenuti u roku 60 dana od dana održavanja skupštine.
 - (3) U postupku iz stavka (1) ovoga članka, dioničko društvo zastupa ravnatelj ili drugi član uprave, po ovlasti ravnatelja.
 - (4) Ako je tužitelj član uprave, dioničko društvo zastupa osoba imenovana od nadzornog odbora, a kada su tužitelji nadzorni odbor i uprava ili njihovi članovi, zastupnika dioničkog društva postavlja sud, ako ga nije imenovala skupština.

Odjeljak B. (Nadzorni odbor)

Članak 247.

(Nadzorni odbor)

- (1) Nadzorni odbor sačinjavaju predsjednik i najmanje dva člana, koje imenuje i razrješava skupština, s tim da ukupan broj članova nadzornog odbora mora biti neparan.
- (2) Članovi nadzornog odbora imenuju se istodobno na razdoblje od četiri godine, s tim da po proteku razdoblja od dvije godine od dana imenovanja skupština društva glasuje o povjerenju članovima nadzornog odbora.
- (3) Ista osoba može biti imenovana za člana nadzornog odbora više puta bez ograničenja.
- (4) Predsjednik i članovi nadzornog odbora upisuju se u Registar kod Komisije.
- (5) Skupština može razriješiti predsjednika i članove nadzornog odbora i prije proteka razdoblja na koje su imenovani:
 - a) kad nadzorni odbor ili pojedini njegov član izgubi povjerenje dioničara;
 - b) kad skupština odbije usvojiti godišnje izvješće društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
 - c) kad skupština utvrdi odgovornost predsjednika i članova nadzornog odbora za štetu koju je pretrpjelo dioničko društvo iz razloga iz čl. 258. i 261. ovoga zakona;
 - d) i u drugim slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva.
- (6) Ukoliko predsjednik ili član nadzornog odbora u tijeku trajanja mandata bude razriješen, a kada se ne razrješava cijeli nadzorni odbor, članu koji je imenovan umjesto razriješenog, mandat traje do isteka mandata članova nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog nadzornog odbora, a nisu razriješeni.
- (7) Postupak imenovanja i razrješavanja nadzornog odbora i ostala pitanja koja se odnose na upravljanje u društvima sa sudjelovanjem državnog kapitala uređuje se Uredbom o vršenju ovlasti tijela Federacije Bosne i Hercegovine u gospodarskim društvima sa sudjelovanjem državnog kapitala.

Članak 248.

(Članovi)

Predsjednik i član nadzornog odbora ne može biti osoba:

- a) osuđivana za kazneno djelo i za prekršaj nespojiv s dužnosti u nadzornom odboru, pet godina od dana pravomoćnosti presude, isključujući vrijeme zatvorske kazne;
- b) kojoj je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u mjerodavnosti nadzornog odbora.

Članak 249.

(Predlaganje kandidata)

- (1) Kandidata za člana nadzornog odbora može predložiti dioničar ili skupina dioničara s najmanje 5% dionica s pravom glasa.
- (2) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka podnosi se pismeno, najkasnije osam dana od dana objave obavijesti o sazivanju skupštine u čiji je dnevni red uključeno i pitanje izbora članova nadzornog odbora.
- (3) Kandidati za članove nadzornog odbora moraju prije glasovanja dati pismenu izjavu o prihvaćanju kandidature.

Članak 250.

(Biranje članova)

- (1) Članovi nadzornog odbora biraju se glasovanjem, sukladno članku 237. ovoga zakona, pri čemu svakoj dionici s pravom glasa pripada broj glasova istovjetan broju članova nadzornog odbora koji se biraju.
- (2) Ukupan broj glasova koji nosi svaki glasački listić raspoređuje se ravnomjerno na sve kandidate čija su imena zaokružena na istom listiću.
- (3) Kandidati koji su dobili najveći broj glasova skupština proglašava za članove nadzornog odbora.
- (4) Na prvoj konstituirajućoj sjednici nadzornog odbora, koju u roku od 15 dana od dana održavanja skupštine iz stavka (3) ovoga članka saziva tajnik društva, nadzorni odbor jednog od svojih članova bira za predsjednika nadzornog odbora.
- (5) Nadzorni odbor može razriješiti člana nadzornog odbora s dužnosti predsjednika, uz istodobno imenovanje jednog od svojih članova za predsjednika nadzornog odbora.

Članak 251.

(Prvi mandat)

Predsjednik i članovi nadzornog odbora u prvom mandatu biraju se na osnivačkoj skupštini sukladno odredbama čl. 249. i 250. ovoga zakona.

Članak 252.

(Nespojivost funkcija i stručno usavršavanje)

- (1) Dioničar s 50% i više dionica, ravnatelj i član uprave bilo kojeg dioničkog društva kao i vlasnik s 50% i više vlasništva, ravnatelj i član uprave bilo kojeg društva s ograničenom odgovornošću ne može biti predsjednik i član nadzornog ili upravnog odbora imenovan ispred državnog kapitala u društvima sa sudjelovanjem državnog kapitala ili fondovima, agencijama, povjerenstvima i drugim pravnim osobama koje je osnovala Vlada Federacije ili Parlament Federacije (u daljnjem tekstu: institucije).
- (2) Predsjednik ili član nadzornog ili upravnog odbora društva sa sudjelovanjem državnog kapitala ili institucije ne može istodobno biti predsjednik ili član nadzornog ili upravnog odbora drugog društva ili institucije.
- (3) Predsjednik i članovi nadzornog odbora i članovi uprave gospodarskog društva sa sudjelovanjem državnog kapitala i predsjednici i članovi nadzornih odbora gospodarskih društava u kojima sudjelovanje državnog kapitala nije većinsko, a koji su u nadzorni odbor kandidirani ispred državnog kapitala, dužni su proći odgovarajuće stručno usavršavanje sukladno Uredbi o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa sudjelovanjem državnog kapitala.

Članak 253.

(Zaključenje ugovora)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora zaključuju s dioničkim društvom ugovor koji odobrava skupština.
- (2) Ugovor u ime dioničkog društva potpisuje ravnatelj, sukladno odobrenju skupštine.

Članak 254.

(Održavanje sjednice)

- (1) Sjednica nadzornog odbora održava se najmanje jednom u tri mjeseca.
- (2) Sjednicu nadzornog odbora saziva predsjednik nadzornog odbora.
- (3) Predsjednik nadzornog odbora dužan je sazvati sjednicu na zahtjev ravnatelja dioničkog društva ili dva člana nadzornog odbora, najkasnije 14 dana od dana podnošenja zahtjeva, a u protivnom sjednicu je ovlašten sazvati podnositelj zahtjeva.

Članak 255.

(Poziv za sjednicu)

- (1) Pismeni poziv za sjednicu nadzornog odbora, u kojem su naznačeni mjesto i datum održavanja, vrijeme početka i dnevni red sjednice, dostavlja se članovima nadzornog odbora najkasnije u roku 14 dana prije datuma održavanja sjednice.
- (2) Uz poziv za sjednicu, dostavljaju se materijali za svaku točku dnevnoga reda.
- (3) U žurnim slučajevima utvrđenim statutom društva može se utvrditi i kraći rok od roka iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 256.

(Kvorum)

- (1) Za održavanje sjednice nadzornog odbora potreban je kvorum od dvije trećine ukupnog broja članova.
- (2) U slučaju da dvije trećine ne predstavlja cijeli broj, dvije trećine se zaokružuje na prvi veći cijeli broj, ukoliko statutom društva nije drukčije određeno.
- (3) Ukoliko ne postoji kvorum iz stavka (1) ovoga članka, sjednica nadzornog odbora se odgađa za sedam dana i na ponovljenoj sjednici je potreban kvorum od većine ukupnog broja članova.
- (4) Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova nazočnih članova.
- (5) Predsjednik i član nadzornog odbora ne može glasovati o pitanjima koja se odnose na njega osobno.
- (6) Osobe koje nisu članovi nadzornog odbora mogu nazočiti sjednici samo na temelju pismenog poziva predsjednika nadzornog odbora.

Članak 257.

(Ovlasti)

Nadzorni odbor dioničkog društva ovlašten je:

- a) nadzirati poslovanje dioničkog društva, usvajati poslovne strategije društva i planove poslovanja;
- b) nadzirati rad uprave, te odobravati odluke strateškog karaktera;
- c) usvajati izvješće uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, s bilancom stanja i bilancom uspjeha i izvješćem revizije;
- d) podnositi skupštini godišnje izvješće o poslovanju dioničkog društva, koje obvezatno uključuje financijsko izvješće, izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- e) birati predsjednika nadzornog odbora;
- f) birati upravu i tajnika društva;
- g) predlagati raspodjelu i način korištenja dobiti i način pokrivanja gubitka;
- h) odobravati kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, izravno ili posredstvom supsidijarnih društava tijekom poslovne godine u opsegu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilanci stanja na kraju prethodne godine;

- i) predlagati skupštini kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, izravno ili posredstvom supsidijarnih društava tijekom poslovne godine u opsegu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilanci stanja na kraju prethodne godine;
- j) imenovati predsjednike i članove pododbora ovisno o procijenjenim potrebama;
- k) obrazovati povremena povjerenstva i utvrditi njihov sastav i zadatke;
- l) sazivati skupštinu društva;
- m) odobravati emisiju novih dionica postojeće klase u iznosu do trećine zbroja nominalne vrijednosti postojećih dionica i odrediti iznos, vrijeme prodaje i cijenu ovih dionica, koja ne može biti manja od prosječne tržišne vrijednosti postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana prije dana donošenja odluke.

Članak 258.

(Dužnosti)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su svoje obveze i odgovornosti izvršavati sukladno interesima dioničara i dioničkog društva i ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu djelatnosti dioničkog društva bez obavješćivanja i suglasnosti drugih članova nadzornog odbora.
- (2) Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su prilikom predlaganja emisije novih ili otkupa vlastitih dionica dioničkog društva i drugih vrijednosnih papira priopćiti sve bitne podatke koji se odnose na poslovanje dioničkog društva.
- (3) Predsjednik i član nadzornog odbora dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki izravni ili neizravni interes u pravnoj osobi s kojom dioničko društvo ima ili namjerava stupiti u poslovni odnos.
- (4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka predsjednik i član nadzornog odbora ne mogu odlučivati o pitanjima koja se tiču odnosa dioničkog društva i drugih pravnih osoba u kojima predsjednik i član nadzornog odbora imaju izravni ili neizravni financijski interes.

Članak 259.

(Naknada štete društvu)

Ako predsjednik i član nadzornog odbora postupaju suprotno odredbama članka 258. ovoga zakona, dioničko društvo ima pravo na naknadu štete koju je uslijed toga pretrpjelo.

Članak 260.

(Odgovornost za nastale štete)

Predsjednik i članovi nadzornog odbora neograničeno solidarno odgovoraju za štete koje prouzroče neizvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih dužnosti.

Članak 261.

(Lista odgovornosti)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora odgovorni su za štetu koju je pretrpjelo dioničko društvo ako su suprotno odredbama ovoga zakona, statuta dioničkog društva i odlukama skupštine:
 - a) vratili uplate dioničarima;
 - b) dioničarima isplatili dividendu;
 - c) vlasnicima obveznica dioničkog društva isplatili kamatu;
 - d) upisali, stjecali ili otkupljivali dionice;
 - e) prodavali imovinu društva;
 - f) vršili plaćanja nakon što je dioničko društvo postalo nesolventno;

- g) produljivali rokove vraćanja kredita dioničkom društvu;
 - h) izdavali dionice na temelju uvjetnog povećanja temeljnog kapitala.
- (2) Dioničko društvo može odustati od potraživanja iz stavka (1) ovoga članka protekom tri godine od dana isticanja zahtjeva za naknadu štete, ako se s odustajanjem suglasi skupština, a protiv te odluke nije podnesen prigovor dioničara koji posjeduju najmanje 10% dionica s pravom glasa.

Članak 262.

(Prava predsjednika i članova)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo zahtijevati sve podatke o poslovanju i nazočnost članova uprave sjednicama nadzornog odbora.
- (2) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo nazočiti sjednicama uprave dioničkog društva.

Odjeljak C. (Uprava)

Članak 263.

(Uprava)

- (1) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Upravu dioničkog društva čini ravnatelj, ili ravnatelj i jedan ili više izvršnih ravnatelja.
- (3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja uprave dioničkog društva utvrđuje se statutom.
- (4) Odredbe čl. 248. i 260. ovoga zakona primjenjuju se i na članove uprave dioničkog društva.

Članak 264.

(Ravnatelj)

- (1) Ravnatelj predsjedava upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Mandat članovima uprave je četiri godine.
- (3) Položaj, ovlasti, odgovornosti i prava uprave uređuju se ugovorom.

Članak 265.

(Razrješenje članova)

- (1) Način razrješenja članova uprave dioničkog društva i prije isteka mandata na koji su imenovani utvrđuje se statutom društva.
- (2) U slučaju razrješenja članova uprave dioničkog društva prije isteka mandata shodno se primjenjuju odredbe članka 247. stavak (5) ovoga zakona.

Članak 266.

(Zamjena ravnatelja)

Ravnatelj pismeno ovlašćuje jednog od izvršnih ravnatelja da ga zamjenjuje u slučaju spriječenosti, i utvrđuje ovlasti.

Članak 267.

(Interesi)

- (1) Ravnatelj i izvršni ravnatelj dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki izravni ili neizravni interes u pravnoj osobi s kojom dioničko društvo ima ili namjerava stupiti u poslovni odnos.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, ravnatelj i izvršni ravnatelji mogu sudjelovati u tom poslovnom odnosu na temelju pismene suglasnosti predsjednika nadzornog odbora.

Članak 268.

(Ostavka ravnatelja)

Ukoliko ravnatelj podnese ostavku, dužan je nastaviti obavljanje poslova u otkaznom roku koji utvrđuje nadzorni odbor i koji ne može biti kraći od 30 dana.

Odjeljak D. (Tajnik)

Članak 269.

(Tajnik)

- (1) Dioničko društvo ima tajnika.
- (2) Postupak imenovanja i razrješenja tajnika društva utvrđuje se statutom društva.
- (3) Međusobni odnosi u obavljanju poslova, visina novčane naknade, odgovornost u izvršavanju propisanih obveza tajnika društva, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom i statutom dioničkog društva.

Članak 270.

(Odgovornosti)

- (1) Tajnik je odgovoran za vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora i čuvanje dokumenata utvrđenih ovim zakonom i statutom dioničkog društva, osim financijskih izvješća.
- (2) Tajnik je ovlašten za provođenje odluka skupštine, nadzornog odbora i uprave.
- (3) Tajnik je odgovoran za pripremu sjednica i vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora.
- (4) Tajnik može biti ovlašten i za druge poslove sukladno statutu dioničkog društva.

Odjeljak E. (Odbor za reviziju)

Članak 271.

(Odbor za reviziju)

- (1) U dioničkom društvu formira se odbor za reviziju.
- (2) Odbor za reviziju ima najmanje tri člana.
- (3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja odbora za reviziju utvrđuje se statutom dioničkog društva.

Članak 272.

(Naknade)

- (1) Predsjednik i član odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora i uprave, uposlenik niti imati izravni ili neizravni financijski interes u tom dioničkom društvu, izuzev naknade na temelju te funkcije.
- (2) Naknada i druga prava članova odbora za reviziju uređuju se ugovorom na temelju odluke skupštine.

Članak 273.

(Revizija)

Odbor za reviziju dužan je izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i istodobno kontrolu usklađenosti poslovanja društva i funkcioniranja tijela društva s ovim zakonom, drugim relevantnim propisima i temeljnim načelima korporativnog upravljanja i o tome dostaviti izvješće skupštini i nadzornom odboru, najkasnije osam dana po okončanju revizije.

Članak 274.

(Druge ovlasti članova)

Član odbora za reviziju ovlašten je zahtijevati sazivanje sjednice skupštine i nadzornog odbora kada smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova nadzornog odbora, ravnatelja ili članova uprave.

POGLAVLJE VI. (PROMJENA OBLIKA, PRIPAJANJE I SPAJANJE I PRESTANAK I PODJELA DIONIČKOG DRUŠTVA)

Odjeljak A. (Promjena oblika)

Članak 275.

(Promjena oblika)

Zatvoreno dioničko društvo može promijeniti oblik u društvo s ograničenom odgovornošću, na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, tako da dioničari steknu udjel u društvu s

ograničenom odgovornošću razmjernan njihovom sudjelovanju u temeljnom kapitalu dioničkog društva.

Članak 276.

(Temeljni kapital u društvu s ograničenom odgovornošću)

Društvo s ograničenom odgovornošću nastalo promjenom oblika dioničkog društva mora imati temeljni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Članak 277.

(Zahtjev za odobrenje promjene oblika)

- (1) Dioničko društvo podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika potpisan od članova nadzornog odbora koji su glasovali za prijedloge odluka o promjeni oblika i od članova uprave koji su predložili plan preustrojstva i odluku o promjeni oblika.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 278.

(Upis promjene oblika)

- (1) Na temelju odluke Komisije o odobrenju promjene oblika, izvršit će se upis promjene oblika dioničkog društva u registar društava.
- (2) Društvo je dužno pismeno obavijestiti Registar o promjeni oblika organiziranja, najkasnije osam dana od dana upisa u registar društava.

Odjeljak B. (Pripajanje i spajanje)

Članak 279.

(Pripajanje i spajanje)

- (1) Dioničko društvo se pripaja prijenosom imovine i obveza (u daljnjem tekstu: pripojeno društvo) drugom dioničkom društvu ili društvu s ograničenom odgovornošću (u daljnjem tekstu: društvo sljednik), koje emitira svoje dionice ili udjele u zamjenu za dionice pripojenog društva.
- (2) Dioničko društvo se spaja prijenosom imovine i obveza (spojena društva) na novo dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću (društvo sljednik) koje u zamjenu za dionice spojenih društava emitira svoje dionice ili udjele.
- (3) Otvoreno dioničko društvo može se pripojiti samo drugom društvu koje će nakon pripajanja ispunjavati jedan od kriterija za otvoreno dioničko društvo.
- (4) Otvoreno dioničko društvo može se spojiti s jednim ili više drugih društava samo na način da tim spajanjem osnuju novo otvoreno dioničko društvo.

Članak 280.

(Odobrenje pripajanja dioničkog društva)

Komisija će odobriti pripajanje dioničkog društva ako:

- a) skupštine pripojenog i društva sljednika donesu istovjetne odluke o pripajanju;
- b) zahtjev za odobrenje pripajanja potpišu članovi nadzornog odbora, koji su glasovali za prijedloge odluka o pripajanju i članovi uprave koji su predložili plan preustrojstva i odluke o pripajanju;
- c) Komisija ocijeni da pripajanje ne ugrožava prava dioničara i vjerovnika dioničkog društva.

Članak 281.

(Slučajevi spajanja dioničkog društva)

Komisija će odobriti spajanje dioničkog društva kada, uz radnje iz članka 280. ovoga zakona, dioničko društvo s drugim društvima s kojim se spaja:

- a) zaključiti ugovor o spajanju, koji utvrđuje prestanak spojenih društava na dan konstituiranja društva sljednika;
- b) pripremi statut društva sljednika;

- c) većinom glasova svih dionica s pravom glasa izabere tijela društva sljednika.

Članak 282.

(Odluka o pripajanju)

- (1) Odluka iz članka 280. točka a) ovoga zakona obvezatno sadrži odredbe o:
 - a) povećanju temeljnog kapitala društva sljednika;
 - b) broju i klasi dionica ili udjela koje društvo sljednik emitira u zamjenu za dionice ili udjele pripojenih i spojenih društava;
 - c) datumu početka korištenja prava sadržanih u dionicama ili udjelima društva sljednika;
 - d) vremenu i načinu emisije dionica ili udjela društva sljednika;
 - e) doplati za dionice ili udjele društva sljednika ili isplatama dioničarima ili članovima pripojenih i spojenih društava od društva sljednika;
 - f) datumu pripreme bilance stanja i bilance uspjeha na temelju kojih se vrši pripajanje ili spajanje;
 - g) datumu podnošenja Komisiji zahtjeva za odobrenje pripajanja ili spajanja.
- (2) Povećanje temeljnog kapitala društva sljednika može se vršiti samo emisijom novih dionica ili udjela.
- (3) Doplate iz stavka (1) točka e) ovoga članka ne mogu biti veće od 10% nominalne vrijednosti dionica potrebnih za realizaciju spajanja.

Članak 283.

(Odluka o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja)

- (1) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja dioničkog društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- (2) Na temelju odluke Komisije o odobrenju pripajanja i spajanja, vrši se upis pripajanja i spajanja dioničkog društva u registar društava.
- (3) Društvo sljednik dužno je Registru podnijeti prijavu za upis opoziva dionica pripojenog i spojenog dioničkog društva i upis dionica društva sljednika, najkasnije osam dana od dana upisa u registar društava.

Članak 284.

(Upravljanje imovinom spojenih društava)

- (1) Imovinom spojenih društava upravljat će se posebice, tako da je u odnosu spojenih dioničkih društava i odnosu prema vjerovnicima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dioničkih društava.
- (2) Društvo sljednik je dužno, prema vlastitoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kraćim od 15 ni dužjim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati vjerovnike da, najkasnije šest mjeseci od treće objave, društvu prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u registar društava.
- (3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije proteka roka iz stavka (2) ovoga članka i ispunjavanja obveza prema vjerovnicima, koji su od društva sljednika zahtijevali isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C. (Prestanak dioničkog društva)

Članak 285.

(Prestanak dioničkog društva)

Dioničko društvo prestaje, sukladno zakonu i statutu:

- a) odlukom skupštine;
- b) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
- c) istekom vremena, ako je društvo bilo osnovano na određeno vrijeme;
- d) odlukom suda;
- e) stečajem.

Članak 286.

(Odluka o prestanku dioničkog društva)

Odluka skupštine o prestanku dioničkog društva dostavlja se Komisiji i registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donošenja odluke.

Članak 287.

(Prestanak dioničkog društva odlukom suda)

- (1) Dioničko društvo prestaje odlukom suda kada:
 - a) po tužbi vjerovnika čija dospjela a neizmirena potraživanja premašuju trećinu temeljnog kapitala dioničkog društva;
 - b) skupština dioničkog društva nije održana deset mjeseci od proteka roka za izradu godišnjeg obračuna;
 - c) kada se i poslije izricanja kazni nastavljaju povrede zakona i drugih propisa kojima se ugrožavaju interesi vjerovnika ili vlasnika vrijednosnih papira koje je društvo emitiralo;
 - d) kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;
 - e) stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.
- (2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti u Registar emitenata i registar društava.

Odjeljak D. (Likvidacija)

Članak 288.

(Likvidacija)

- (1) Ako dioničko društvo prestane na temelju odredaba članka 285. toč. a) i d) ovoga zakona pokreće se postupak likvidacije.
- (2) U slučaju iz članka 285. točka a) ovoga zakona likvidaciju dioničkog društva vrši uprava, a u slučaju iz članka 285. točka d) ovoga zakona sud imenuje likvidatora.

Članak 289.

(Postupak likvidacije)

- (1) Od dana donošenja odluke o prestanku, tijela dioničkog društva rade sukladno odredbama ovoga zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.
- (2) Sud može postaviti skrbnika društva, koji obavlja poslove vezane uz likvidaciju, a tijela dioničkog društva postupaju samo po nalogu skrbnika.

Članak 290.

(Uprava i likvidator)

- (1) Uprava ili likvidator dioničkog društva dužni su objaviti najmanje u jednom domaćem dnevnom listu da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja odluke iz članka 288. ovoga zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.
- (2) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka obvezatno sadrži poziv vjerovnicima da prijave potraživanja, najkasnije tri mjeseca od dana posljednje objave.
- (3) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka uprava ili likvidator dužni su uputiti poznatim vjerovnicima pojedinačno.

Članak 291.

(Likvidacijska bilanca)

- (1) Likvidator je dužan, najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije, sačiniti i podnijeti skupštini na odobrenje početnu likvidacijsku bilancu.
- (2) Skupština dioničkog društva dužna je istodobno s odobrenjem početne likvidacijske bilance razriješiti nadzorni odbor i upravu.
- (3) Likvidator je dužan na kraju poslovne godine skupštini podnijeti bilancu stanja i bilancu uspjeha i izvješće o tijeku likvidacije.

Članak 292.

(Okončanje poslova društva)

Likvidator je dužan okončati tekuće poslove dioničkog društva, naplatiti potraživanja, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obveze društva.

Članak 293.

(Likvidacija i fond pričuva)

- (1) Tijekom likvidacije ne može se povećavati fond pričuva dioničkog društva.
- (2) U posebne pričuve za uposlenike unose se prihodi utvrđeni odlukom o obrazovanju tih pričuva, koje se ne mogu koristiti za namirenje vjerovnika i dioničara prije ispunjenja obveza na tom temelju prema uposlenicima.

Članak 294.

(Deponiranje novca potrebnog za izmirenje)

- (1) Likvidator je dužan deponirati na posebnom računu novac potreban za izmirenje:
 - a) poznatih obveza za koje se vjerovnici nisu prijavili;
 - b) obveza koje nisu dospjele;
 - c) spornih obveza.
- (2) Po isteku godine dana od treće objave obavijesti iz članka 290. stavak (1) ovoga zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iz stavka (1) ovoga članka, isplaćuju se dioničari, sukladno pravima sadržanim u dionicama.
- (3) Ako imovina dioničkog društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplata dioničara, imovina se dijeli razmjerno izvršenim uplatama.
- (4) Likvidator je dužan deponirati pripadajuće iznose iz st. (2) i (3) ovoga članka koji dioničarima nisu isplaćeni na posebnom računu.

Članak 295.

(Dužnosti likvidatora)

Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 292. i 294. ovoga zakona sazvati skupštinu dioničkog društva i podnijeti završni obračun.

Članak 296.

- (Izmirenje obveza dioničkog društva koje nisu prijavljene u roku)
- Izmirenje obveza dioničkog društva za koje likvidator nije znao i koje vjerovnici nisu prijavili u roku iz članka 290. stavak (2) ovoga zakona, može se zahtijevati samo iz deponiranog novca koji nije isplaćen dioničarima.

Odjeljak E. (Podjela)

Članak 297.

(Podjela)

- (1) Dioničko društvo se može podijeliti, prijenosom ukupne imovine i obveza, na jedan od slijedećih načina:
 - 1) podjela društva razdvajanjem s osnivanjem;
 - 2) podjela društva razdvajanjem s preuzimanjem.
- (2) Podijeljeno društvo iz stavka (1) ovoga članka prestaje postojati bez provedbe postupka likvidacije.
- (3) Odluku o podjeli društva skupština donosi dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.
- (4) Dioničari društva koje se dijeli stječu dionice u novim društvima ili društvima preuzimateljima razmjerno udjelima koji su im pripadali u društvu koje se dijeli, sukladno planu preustrojstva.

Članak 298.

(Obveze Komisije)

- (1) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za podjelu društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- (2) U slučaju podjele društva razdvajanjem s osnivanjem, Komisija rješenjem o podjeli istodobno odobrava i upis društva nastalog podjelom.

- (3) U slučaju podjele društva razdvajanjem s preuzimanjem Komisija pored rješenja o podjeli donosi i rješenje o odobrenju pripajanja shodno odredbama zakona o pripajanju dioničkog društva.

Članak 299.

(Podjela društva razdvajanjem)

- (1) Podjelom društva razdvajanjem s osnivanjem društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obveze na dva ili više osnovanih društava, a dioničari društva koje se dijeli dobijaju dionice novih društava.
- (2) Zbroj nominalnih iznosa temeljnih kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje istovjetan nominalnom iznosu temeljnog kapitala društva koje se dijeli kakav je bio prije podjele.
- (3) Skupština društva koje se dijeli donosi odluke o usvajanju statuta društva, imenovanju članova nadzornog odbora i odbora za reviziju društava koja nastaju podjelom.
- (4) Odluke iz stavka (3) ovoga članka smatraju se odlukama donesenim u postupku simultanog osnivanja dioničkog društva.

Članak 300.

(Prijenos ukupne imovine i obveza)

Podjelom društava preuzimanjem društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obveze na više postojećih društava, a društva koja stječu tu imovinu izdaju dionice dioničarima društva koje se dijeli.

Članak 301.

(Podjela društva preuzimanjem)

Na podjelu društva preuzimanjem shodno se primjenjuju odredbe ovoga zakona koje reguliraju pripajanje društva i podjelu društva razdvajanjem s osnivanjem.

DIO PETI - (DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU)

POGLAVLJE I. (OPĆE ODREDBE)

Članak 302.

(Pojam)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću je društvo koje osniva jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba radi obavljanja određene djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom unošenjem udjela u unaprijed dogovoreni temeljni kapital.
- (2) Za obveze društva s ograničenom odgovornošću član društva odgovara svojim udjelom.
- (3) Udjeli osnivača društva s ograničenom odgovornošću mogu biti različiti, a svaki osnivač može steći samo jedan udjel.

Članak 303.

(Ovlasti u dioničkom društvu koje nema nadzorni odbor)

- (1) Odredbe ovoga zakona o dioničkom društvu primjenjuju se na društvo s ograničenom odgovornošću, ako posebnim odredbama ovoga zakona nije drukčije određeno.
- (2) U društvu s ograničenom odgovornošću koje nema nadzorni odbor njegove ovlasti vrše članovi društva.

Članak 304.

(Osnivački akt)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću osniva se ugovorom u pismenoj formi koji zaključuju osnivači, čiji se potpisi ovjeravaju sukladno zakonu.
- (2) Kada društvo s ograničenom odgovornošću osniva samo jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju.

Članak 305.

(Ugovor o osnivanju društva)

Ugovor iz članka 304. stavak (1) ovoga zakona može potpisati punomoćnik osnivača na temelju punomoći koja se prilaže ugovoru, a kojom je punomoćnik izričito ovlašten za taj posao i na kojoj je potpis osnivača ovjeren sukladno zakonu.

Članak 306.

(Obvezatan sadržaj osnivačkog akta društva)

Osnivački akt društva s ograničenom odgovornošću obvezatno sadrži:

- a) ime i prezime i adresu prebivališta ili tvrtku i sjedište osnivača;
- b) tvrtku, sjedište i djelatnost društva;
- c) iznos temeljnog kapitala društva, iznos uloga u novcu, opis i vrijednost uloga u stvarima i pravima, broj i visinu udjela članova;
- d) prava i obveze članova društva;
- e) postupak u slučaju kada netko od osnivača ne uplati svoj ulog do ugovorenog roka ili ne ispuni drugu obvezu;
- f) iznos troškova osnivanja, odnosno procijenjeni iznos svih troškova plaćenih od društva;
- g) način izmirenja troškova osnivanja društva;
- h) imenovanje osoba ovlaštenih za vođenje poslovanja i zastupanje društva i prijavu za upis osnivanja društva u registar društava;
- i) posljedice neuspjelog osnivanja;
- j) posebnu odredbu ako se društvo osniva na određeno vrijeme.

Članak 307.

(Temeljni kapital)

- (1) Temeljni kapital društva s ograničenom odgovornošću s jednim ili više osnivača iznosi najmanje 1.000,00 KM, ako drugim zakonom nije određeno drukčije.
- (2) Vrijednost pojedinačnog uloga ne može biti manja od 100,00 KM.
- (3) Ulozi u novcu ne mogu zajedno biti manji od iznosa iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Ulozi u stvarima i pravima moraju biti u cijelosti uneseni u društvo do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava, tako da društvo može njima trajno i slobodno raspolagati.
- (5) Do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava mora biti uplaćena najmanje polovina uloga u novcu, ali ne manje od iznosa iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 308.

(Činjenje određene činidbe)

- (1) Osnivačkim aktom može se odrediti i obveza člana da u korist društva izvrši određenu činidbu čija se vrijednost može novčano izraziti.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, osnivačkim aktom se moraju odrediti vrsta, sadržaj i rok činidbe, kriteriji za određivanje njezine vrijednosti i ugovorna kazna do visine vrijednosti činidbe, za slučaj neispunjenja ili neurednog ispunjenja činidbe.

Članak 309.

(Troškovi osnivanja)

- (1) Troškove osnivanja društva snose osnivači razmjerno svojim udjelima, ako ugovorom nije određeno drukčije.
- (2) Troškovi osnivanja ne mogu biti plaćeni iz temeljnog kapitala, niti se mogu kao ulog pripisati temeljnom kapitalu.

Članak 310.

(Statut)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću ima statut.
- (2) Statut društva donose članovi, u roku određenom osnivačkim aktom, koji ne može biti dulji od 60 dana od dana upisa osnivanja društva u registar društava.
- (3) Statutom društva obvezatno se uređuju:
 - a) tvrtka i sjedište;
 - b) djelatnost;

- c) iznos temeljnog kapitala i visina udjela svakog člana;
 - d) vođenje poslovanja i zastupanje društva;
 - e) način utvrđivanja, podjele dobiti i pokriva gubitka;
 - f) prava i obveze članova;
 - g) ustrojstvo društva;
 - h) upravljanje i način donošenja odluka, sastav, način imenovanja i razrješenja, ovlasti i odgovornosti tijela društva, ako se formiraju;
 - i) način informiranja članova o poslovanju društva i vođenja knjige udjela;
 - j) način promjene visine temeljnog kapitala;
 - k) način pristupanja društvu i prestanka članstva u društvu;
 - l) prestanak društva;
 - m) postupak izmjena i dopuna statuta;
 - n) drugi elementi propisani ovim zakonom.
- (2) Društvo će preporučenom pošiljkom uputiti neposrednom predniku isključenog člana poziv na uplatu u roku najviše 30 dana, i istodobno o tom pozivu i roku na isti način obavijestiti ranije prednike, koji odgovaraju ukoliko njihovi sljednici ne izvrše uplatu.
- (3) Prednik koji plati zaostali iznos stječe udjel isključenog člana ako taj udjel nije prodat, odnosno unovčen sukladno odredbama članka 313. ovoga zakona.

Članak 315.

(Postupak naplaćivanja udjela)

- (1) Uprava društva može po svom izboru provesti prvo postupak iz članka 313. ovoga zakona, bez obzira je li isključeni član tužen, a odgovornost prednika smanjuje se za iznos ostvaren prodajom udjela ili tužbom protiv isključenog člana.
- (2) Ukoliko udjel nije naplaćen u cijelosti s postupkom iz stavka (1) ovoga članka, ili ni jedan od tih postupaka nije pokrenut u roku šest mjeseci od dana isključenja, razliku do pune vrijednosti udjela isključenog člana dužni su platiti ostali članovi društva u međusobnom razmjeru njihovih udjela, izuzevši člana koji je udjel stekao sukladno odredbama članka 312. ovoga zakona.
- (3) Iznos koji se u slučaju iz stavka (2) ovoga članka ne može naplatiti od pojedinih članova, naplatit će se od ostalih članova u međusobnom razmjeru njihovih udjela.
- (4) Ako u slučaju iz stavka (2) ovoga članka udjel nije prethodno prodat, članovi društva stječu pravo na dio dobiti i dio imovine preostale po likvidaciji koji pripada pokrivenom udjelu, razmjerno sudjelovanju u pokriću iznosa do pune vrijednosti udjela.

Članak 316.

(Solidarna odgovornost članova društva za neplaćeni iznos dijela uloga)

- (1) Za iznos neplaćenog dijela uloga koji je potreban za namirenje stečajnih vjerovnika, i bez prethodno provedenih postupaka iz čl. 312. i 313. ovoga zakona, odgovaraju solidarno članovi društva u stečaju i prethodnici čiji su sljednici tijekom posljednje dvije godine prije otvaranja i tijekom stečaja bili uredno prijavljeni za upis u knjigu udjela, uz pravo međusobnog regresa za dio izvršene uplate koji prelazi razmjerno pripadajući iznos obveze.
- (2) Ukoliko se postupak iz čl. 311., 312., 313. i 314. ovoga zakona provodi radi izmirenja nepravodobne uplate povećanja temeljnog kapitala, ne odgovaraju oni prednici koji su glasovali protiv odluke o povećanju temeljnog kapitala ili u vrijeme njezinog donošenja nisu bili članovi društva.

Odjeljak C. (Udjeli)

Članak 317.

(Udjeli)

- (1) Udjel člana društva je razmjeran sudjelovanju njegovog uloga u temeljnom kapitalu.
- (2) Svaki član društva ima jedan udjel.
- (3) Udjel člana društva se povećava kad uplati novi ulog ili stekne udjel drugog člana.
- (4) Kada član društva stekne udjel drugog člana, prava trećih osoba i posebna prava ili obveze člana vezane uz raniji ili naknadno stečeni udjel ne obuhvaćaju ostatak udjela.

Članak 318.

(Knjiga udjela)

- (1) Uprava društva dužna je voditi knjigu udjela na način kojim se osigurava točna i potpuna evidencija o članovima društva i njihovim udjelima.

POGLAVLJE II. (PRAVA I OBVEZE ČLANOVA)

Odjeljak A. (Uplata uloga)

Članak 311.

(Uplata uloga)

- (1) Član društva dužan je u roku i na način određen osnivačkim aktom, statutom i odlukama skupštine društva izvršiti uplatu uloga.
- (2) Obveza iz stavka (1) ovoga članka ne može se prebiti s bilo kojim potraživanjem člana prema društvu ili drugim članovima društva, niti se ulog može povući samovoljno.
- (3) Član društva koji je kao ulog unio stvari ili prava ne može nad njima zadržati nikakvo pravo niti društvu nametnuti ograničenja.
- (4) Društvo ne može uplatu uloga odgoditi, ne može člana osloboditi obveze uplate, niti na ime uplate uloga primiti nešto drugo osim onoga što je ugovoreno.

Članak 312.

(Dužnosti člana društva prilikom neizvršavanja uplate uloga)

- (1) Član društva koji ne izvrši uplatu uloga u ugovorenom roku dužan je platiti zateznu kamatu određenu ugovorom, i nadoknaditi društvu i drugim članovima štetu koju pretrpe uslijed njegove docnje.
- (2) Uprava društva će člana koji obvezu uplate uloga nije izvršio 60 dana po proteku ugovorenog roka pismeno obavijestiti da je isključen iz društva.
- (3) Isključeni član društva gubi sva prava iz udjela i davanja učinjenih na ime uloga, ali ostaje obavezan izvršiti uplatu uloga u cijelosti, zateznih kamata i naknade štete na temelju nepravodobne uplate.
- (4) Društvo može putem suda tražiti ispunjenje obveze člana društva.

Članak 313.

(Udjel isključenog člana)

- (1) Udjel isključenog člana uprava društva može izložiti prodaji ako ga, uz suglasnost isključenog člana, ne otkupi jedan ili više članova društva.
- (2) Iz prihoda od prodaje udjela, umanjenog za troškove prodaje udjela, zatezne kamate i naknade štete zbog zadocnjenja i zaostalih uplata uloga, društvo isplaćuje isključenog člana, do iznosa izvršenih uplata.

Odjeljak B. (Odgovornost članova i prednika)

Članak 314.

(Odgovornost članova i prednika)

- (1) Za iznos koji isključeni član nije uplatio na ime uloga, sa zateznom kamatom zbog zadocnjenja, društvu odgovaraju i prednici isključenog člana koji su u knjigu udjela bili upisani kao članovi društva tijekom posljednje tri godine prije upućivanja poziva za uplatu isključenom članu.

- (2) Uprava društva dužna je, najkasnije osam dana od dana upisa osnivanja društva u registar društava, uspostaviti knjigu udjela u koju obvezatno unosi:
- ime i prezime ili tvrtku i adresu prebivališta ili sjedišta članova društva;
 - vrstu i iznos ugovorenog uloga i uplaćeni iznos;
 - posebna prava i obveze vezane za udjel.
- (3) Punovažan je svaki akt savjesne treće osobe koji je utemeljen na pouzdanju u točnost upisa u knjigu udjela.

Članak 319.

(Izmjene i promjene u knjizi udjela)

- Uprava društva dužna je odmah upisati svaku izmjenu podataka upisanih u knjigu udjela.
- Uprava društva dužna je prijaviti za upis u registar društava promjene u knjizi udjela.

Odjeljak D. (Prijenos udjela)

Članak 320.

(Prijenos udjela)

- Udjeli u društvu su prenosivi.
- Prijenos udjela vrši se pismenim ugovorom i nasljeđivanjem.
- Udjeli za koje je vezana ugovorena obveza dodatne činidbene u kom slučaju ne mogu se prenijeti bez izričite pismene suglasnosti društva.

Članak 321.

(Pravo preče kupnje)

- Članovi društva imaju pravo preče kupnje udjela.
- Član društva koji prodaje udjel dužan je u pismenoj formi preko uprave društva obavijestiti ostale članove o cijeni i drugim uvjetima prodaje.
- Ako nitko od članova u pismenoj formi preko uprave društva ne prihvati ponudu za kupnju, ili izjavi interes a posao ne bude zaključen, u roku 30 dana, član može svoj udjel prodati trećim osobama pod uvjetima koji ne mogu biti povoljniji od ponude iz stavka (2) ovoga članka.
- Kada više članova društva izjavi interes za kupnju, a ne postignu sporazum tko će preuzeti udjel ili u kojim omjerima će više njih preuzeti udjel, ili suglasno izjave da se ne žele međusobno nadmetati glede cijene, udjel će otkupiti tako što će ga podijeliti razmjerno međusobnom odnosu njihovih uplaćenih uloga.
- Članovi društva imaju pravo preče kupnje i kada se udjel prodaje u izvršnom postupku.

Članak 322.

(Prijenos udjela odlukom suda)

- Član društva ili društvo može tužbom kod suda zahtijevati dozvolu prijenosa udjela ako društvo odbije dati suglasnost za prijenos udjela članu koji je ulog u cijelosti uplatio, ili član koji je udjel ponudio na prodaju bez opravdanog razloga odbije prenijeti udjel na osobu koju mu društvo imenuje.
- Kada sud donese odluku kojom dozvoljava prodaju udjela, društvo ima pravo u roku 30 dana od dana dostave odluke obavijestiti člana da, uz iste uvjete, dopušta prodaju drugoj osobi koja je te uvjete prihvatila.

Članak 323.

(Prodaja udjela)

- Kada se udjel za čiji prijenos je potrebna suglasnost društva prodaje u izvršenju ili stečaju, sud je dužan procijeniti udjel i obavijestiti društvo, vjerovnike koji su dobili dozvolu prisilnog izvršenja putem suda i osoba kojima prema knjizi udjela pripada neko stvarno pravo na tom udjelu.
- Udjel će se prodati po odredbama zakona o izvršenju ili zakona o stečaju bez suglasnosti društva, ako drugi član

društva ili treća osoba koju društvo prihvaća ne preuzme udjel po isteku 15 dana od dana kada je društvo obaviješteno za ponudenu cijenu koja dostiže procjenu suda ili višu cijenu preuzimanja.

Članak 324.

(Više osoba kao vlasnici jednog udjela)

- Ako su više osoba vlasnici jednog udjela, zajednički ostvaruju prava i solidarno odgovaraju za obveze koje se odnose na taj udjel.
- Ako vlasnici udjela ne odrede zajedničkog zastupnika, pravne radnje poduzete od strane društva prema jednom od njih djeluju prema svima.

Članak 325.

(Nasljeđivanje udjela)

Nasljeđivanje udjela ne može se ograničiti.

Članak 326.

(Dijeljenje udjela)

Udjel u društvu može se dijeliti na idealne dijelove i tako prenositi u slučaju nasljeđivanja i prijenosa na druge članove društva i drugim slučajevima izričito utvrđenim ugovorom ili statutom, uz pismenu suglasnost društva, ali ne prije isteka jedne godine od dana upisa osnivanja društva u registar društava.

Članak 327.

(Prijenos i prijelaz)

- Prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu i trećim osobama od trenutka upisa u knjigu udjela.
- Ako nije upisan u knjigu udjela, prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu od dana zaključenja pravnog posla ili pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju.

Odjeljak E. (Stjecanje i zalog vlastitih udjela)

Članak 328.

(Stjecanje i zalog vlastitih udjela)

- Društvo može steći vlastiti udjel koji je u cijelosti uplaćen.
- Društvo ne može stjecati vlastite udjele na teret temeljnog kapitala.

Članak 329.

(Uzimanje u zalog vlastitog udjela)

Društvo može uzeti u zalog vlastiti udjel koji je u cijelosti uplaćen, ako je iznos potraživanja društva u cijelosti osiguran tim zalogom i ako ukupna vrijednost vlastitih udjela uzetih u zalog nije veća od polovice temeljnog kapitala društva.

Odjeljak F. (Dobit)

Članak 330.

(Dobit)

Dobit se dijeli među članovima društva razmjerno s visinom udjela, ako drukčije nije ugovoreno.

Članak 331.

(Povrat isplaćene dobiti)

- Povrat iznosa isplaćenog članu društva na ime dobiti može se zahtijevati jedino kada uslijed isplate dobiti društvo nije u mogućnosti ispuniti obveze prema trećim osobama, i to do iznosa potrebnog za namirenje vjerovnika.
- Zahtjev za povrat isplaćene dobiti u smislu stavka (1) ovoga članka zastarijeva u roku tri godine od dana isplate.

Odjeljak G. (Istupanje i isključenje člana)

Članak 332.

(Istupanje člana)

- Ugovorom ili statutom utvrđuju se uvjeti, postupak i posljedice istupanja iz društva.
- Član društva ima pravo tužbom kod suda tražiti istupanje iz društva, ako su mu ostali članovi ili tijela društva

prouzročili štetu ili je spriječen ispunjavati svoje obveze, ili mu društvo nameće nerazmjerne obveze.

Članak 333.

(Odluka o isključenju člana)

- (1) Član može biti isključen iz društva iz razloga i u postupku koji su unaprijed određeni ugovorom ili statutom društva.
- (2) Odluka o isključenju dostavlja se članu u pismenoj formi, uz navođenje razloga za isključenje.
- (3) Član koji je isključen iz društva može pobijati odluku o isključenju tužbom kod suda u roku 30 dana od dana kada mu je odluka dostavljena.

Članak 334.

(Istupanje i isključenje iz članstva u društvu)

- (1) Istupanjem i isključenjem iz članstva u društvu prestaju prava koja iz tog članstva proizlaze.
- (2) Član koji je istupio i član koji je isključen ima pravo na nadoknadu tržišne vrijednosti udjela na dan prestanka članstva.
- (3) Ako je ulog člana bio u obliku prava korištenja određene stvari, ona će se vratiti članu po proteku roka određenog ugovorom ili statutom, koji ne može biti dulji od tri mjeseca.
- (4) Po proteku roka iz stavka (3) ovoga članka, društvo ima pravo koristiti stvar dok bivši član ne ispuni obveze prema društvu.

POGLAVLJE III. (UPRAVLJANJE)

Članak 335.

(Skupština društva)

- (1) Društvo ima skupštinu, koju čine svi članovi društva.
- (2) Ukupan iznos temeljnog kapitala društva predstavljen je u skupštini s 100 glasova, a član društva ima broj glasova razmjernan njegovom udjelu u temeljnom kapitalu društva.
- (3) Ugovorom ili statutom može se odrediti da se o svim ili pojedinim pitanjima odlučuje bez sazivanja skupštine, pismenim glasovanjem.
- (4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, članovima društva se dostavljaju pismeni prijedlozi s obrazloženjem i ostavlja rok za odgovor najmanje 15 dana, a za člana koji se ne očituje u pismenom obliku smatra se da je glasovao protiv prijedloga.
- (5) Skupština obvezatno odlučuje o godišnjem obračunu, raspodjeli dobiti i pokriću gubitka.
- (6) U društvu s ograničenom odgovornošću s jednim članom ovlasti skupštine vrši član društva.

Članak 336.

(Sazivanje skupštine društva)

- (1) Skupštinu društva saziva:
 - a) uprava, član uprave, nadzorni odbor ili član nadzornog odbora;
 - b) član ili članovi društva čiji udjeli čine najmanje desetinu temeljnog kapitala.
- (2) Uprava, član uprave, nadzorni odbor ili član nadzornog odbora je dužna sazvati skupštinu najmanje jednom godišnje, i tijekom godine kada društvo ostvari gubitak veći od petine temeljnog kapitala prema posljednjem godišnjem obračunu.
- (3) Poziv za skupštinu dostavlja se preporučenom pošiljkom, telefaksom ili elektronskom poštom, najmanje 15 dana prije datuma održavanja, ako ugovorom ili statutom društva nije drukčije određeno.
- (4) U pozivu se određuje dnevni red i dostavljaju materijali za svaku točku dnevnog reda.

- (5) Član ili članovi društva čiji udjeli čine najmanje desetinu temeljnog kapitala imaju pravo izvršiti dopunu dnevnog reda, u roku osam dana od dana prijema poziva za skupštinu.

Članak 337.

(Odlučivanje na skupštini)

- (1) Skupština može odlučivati ako su, osobno ili putem punomoćnika, zastupljeni članovi čiji udjeli čine polovicu temeljnog kapitala društva.
- (2) Ukoliko nije postignut kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka, skupština se odgađa i saziva s istim dnevnim redom najkasnije za 15 dana od prvobitno zakazanog dana održavanja.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka skupština može odlučivati ukoliko su zastupljeni udjeli koji čine petinu temeljnog kapitala društva.

Članak 338.

(Pobijanje odluke)

Član društva ima pravo pobijati odluku skupštine protiv koje je glasovao, tužbom kod mjerodavnog suda u roku 30 dana od dana donošenja odluke.

Članak 339.

(Uprava društva)

- (1) Poslovanje društva vodi i društvo zastupa uprava.
- (2) Upravu čine jedna ili više osoba, koje ne moraju biti članovi društva, imenovanih na način i za razdoblje utvrđeno osnivačkim aktom ili statutom društva.
- (3) Kada uprava ima više članova, osnivačkim aktom ili statutom se uređuju njihove ovlasti i odgovornosti.

Članak 340.

(Nadzor)

- (1) Ugovorom ili statutom može se odrediti da društvo s ograničenom odgovornošću ima nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor obvezno je imati društvo koje ima više od deset članova i društvo koje ima temeljni kapital u iznosu većem od 1.000.000,00 KM i najmanje dva člana.

Članak 341.

(Pravo člana društva koje nema nadzorni odbor)

Član društva koje nema nadzorni odbor ima pravo neposredno nadzirati poslovanje društva, poslovne knjige i spise, zalihe i blagajničko poslovanje i sačiniti bilancu društva za svoje potrebe.

Članak 342.

(Zaštita prava manjine)

- (1) Član ili skupina članova društva čiji udjeli čine desetinu temeljnog kapitala mogu tražiti od suda da odredi vanjskog revizora.
- (2) Sud će imenovati revizora ako predlagatelji učine vjerojatnim da je učinjena ozbiljna povreda zakona, ugovora ili statuta društva.
- (3) Naknadu troškova revizije dužni su predujmiti predlagatelji, ako sud ne odredi da društvo uplati predujam.

Članak 343.

(Revizija)

Član društva koji je tražio reviziju ne može tijekom revizije prenijeti svoj udjel bez suglasnosti društva.

Članak 344.

(Revizor i visina naknade revizora)

- (1) Revizor dostavlja izvješće sudu.
- (2) Ako se strane drukčije ne dogovore, visinu naknade revizora određuje sud.

Članak 345.

(Razmatranje izvješća revizora)

Sud može, na temelju nalaza revizije, naložiti društvu da u određenom roku održi skupštinu koja će razmotriti izvješće revizora.

Članak 346.

(Zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora)

- (1) Član društva ima pravo tražiti da društvo podnese zahtjev prema članovima uprave i nadzornog odbora za naknadu štete prouzročene povredom zakona, ugovora ili statuta društva.
- (2) Kada je u društvu odbijen prijedlog da se podnese zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora ili ako o takvom prijedlogu nije pravodobno odlučeno, član društva ima pravo tužbom kod suda zahtijevati naknadu štete društvu, u roku 90 dana od dana kada je prijedlog odbijen ili od kada je propušteno donošenje odluke.
- (3) Tijekom spora iz stavka (1) ovoga članka, tužitelji ne mogu bez suglasnosti društva raspolagati svojim udjelima.

POGLAVLJE IV. (POVEĆANJE I SMANJENJE TEMELJNOG KAPITALA)**Odjeljak A. (Povećanje temeljnog kapitala)****Članak 347.**

(Povećanje temeljnog kapitala)

- (1) Temeljni kapital povećava se na temelju odluke skupštine društva s ograničenom odgovornošću, uplatom ili unošenjem novih uloga.
- (2) Članovi društva imaju pravo prvenstva uplate novih uloga, u razmjeri svojih udjela u temeljnom kapitalu, u roku 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju temeljnog kapitala, ako osnivačkim aktom ili statutom društva nije drukčije određeno.
- (3) Osoba koja pristupa društvu, potpisuje izjavu da prihvaća sve obveze i prava utvrđene ugovorom i statutom društva.
- (4) Društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za stjecanje svojih udjela.
- (5) U postupku restrukturiranja ili financijskog konsolidiranja društva novi udjeli mogu se stjecati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Članak 348.

(Povećanje temeljnog kapitala iz pričuva)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala iz pričuva može se vršiti ako financijsko izvješće i izvješće revizora za posljednju poslovnu godinu utvrđuju da nema nepokrivenog gubitka.
- (2) Povećanje temeljnog kapitala društva iz pričuva vrši se povećanjem nominalnih iznosa udjela.

Odjeljak B. (Smanjenje temeljnog kapitala)**Članak 349.**

(Smanjenje temeljnog kapitala)

Temeljni kapital društva može se smanjiti odlukom skupštine društva, sukladno ovom zakonu, osnivačkom aktu i statutu društva, ali ne ispod iznosa iz članka 307. ovoga zakona.

Članak 350.

(Odluka o smanjenju temeljnog kapitala)

- (1) Odluku o smanjenju temeljnog kapitala društvo je dužno dostaviti registarskom sudu i objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (2) Oglasom iz stavka (1) ovoga članka društvo obavješćuje vjerovnike da je spremno izmiriti obveze ili za njih dati osiguranje.

Članak 351.

(Prijava za upis smanjenja temeljnog kapitala)

Po proteku objavljenog roka za prijavu vjerovnika, podnosi se prijava za upis smanjenja temeljnog kapitala u registar društava.

Članak 352.

(Razlika vrijednosti udjela članovima društva)

- (1) Isplata razlike vrijednosti udjela članovima društva na temelju smanjenja temeljnog kapitala može se vršiti nakon upisa smanjenja u registar društava.
- (2) Od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u registar društava prestaju obveze uplate preostalih neuplaćenih uloga.

POGLAVLJE V. (PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)**Odjeljak A. (Promjena oblika)****Članak 353.**

(Promjena oblika)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću može promijeniti oblik u dioničko društvo, na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom glasova svih članova društva.
- (2) Na temelju odluke iz stavka (1) ovoga članka, članovi stječu dionice dioničkog društva razmjerno njihovom sudjelovanju u temeljnom kapitalu društva s ograničenom odgovornošću.
- (3) Dioničko društvo nastalo promjenom oblika društva s ograničenom odgovornošću mora imati temeljni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Članak 354.

(Zahtjev za promjenu oblika)

- (1) Uprava društva s ograničenom odgovornošću podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika u dioničko društvo, uz koji prilaže odluku skupštine o promjeni oblika i ugovor s Registrom.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Na temelju odluke Komisije o odobrenju promjene oblika, izvršit će se upis promjene oblika društva u registar društava.

Odjeljak B. (Pripajanje i spajanje)**Članak 355.**

(Pripajanje i spajanje)

Društvo s ograničenom odgovornošću može se spojiti s drugim društvom s ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvom ili se pripojiti jednom od njih, ali ne prije isteka dvije godine od dana upisa društva u registar društava.

Članak 356.

(Upravljanje imovinom spojenih društava)

- (1) Imovinom spojenih društava upravljat će se posebice, tako da je u odnosu spojenih društava i odnosu prema vjerovnicima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dioničkih društava.
- (2) Društvo sljednik je dužno, prema vlastitoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kraćim od 15 ni duljim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati vjerovnike da, najkasnije šest mjeseci od treće objave, društvu sljednika prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u registar društava.
- (3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije protoka roka iz stavka (2) ovoga članka i ispunjavanja obveza prema vjerovnicima, koji su od društva sljednika zahtijevali isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C. (Prestanak društva)

Članak 357.

(Prestanak društva)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću prestaje, sukladno zakonu i statutu:
 - a) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
 - b) odlukom skupštine;
 - c) odlukom suda;
 - d) stečajem.
- (2) U društvu s ograničenom odgovornošću s jednim članom odluka o prestanku donosi član društva.

Članak 358.

(Odluka o prestanku društva)

Odluka o prestanku društva s ograničenom odgovornošću dostavlja se registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donošenja.

Članak 359.

(Odluka o prestanku društva)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću prestaje odlukom suda:
 - a) po tužbi jednog ili više vjerovnika čija dospjela a neizmirena potraživanja premašuju polovicu temeljnog kapitala društva;
 - b) ako skupština društva nije održana osam mjeseci od proteka roka za izradu godišnjeg obračuna;
 - c) kada se i poslije izricanja kazni nastavljaju povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrožavaju interesi vjerovnika;
 - d) kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;
 - e) ako stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.
- (2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti i u registar društava.

Odjeljak D. (Likvidacija)

Članak 360.

(Likvidacija)

- (1) Kada društvo s ograničenom odgovornošću prestane na temelju odluke skupštine ili odluke suda, pokreće se postupak likvidacije.
- (2) U slučaju prestanka društva na temelju odluke skupštine, likvidaciju provodi uprava društva, a u slučaju prestanka na temelju odluke suda, likvidatora imenuje sud.
- (3) Likvidatora društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom imenuje sud.

Članak 361.

(Skrbnik društva)

- (1) Od dana donošenja odluke o prestanku, tijela društva s ograničenom odgovornošću rade sukladno odredbama zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.
- (2) Sud može postaviti skrbnika društva, koji obavlja poslove vezane uz likvidaciju, a tijela društva postupaju samo po nalogu i uz suglasnost skrbnika.

Članak 362.

(Postupak likvidacije)

- (1) Uprava ili likvidator društva s ograničenom odgovornošću dužni su objaviti najmanje u jednom domaćem dnevnom listu da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja odluke iz članka 360. ovoga zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.
- (2) Obavješću iz stavka (1) ovoga članka, uprava ili likvidator društva dužni su pozvati vjerovnike da prijave potraživanja, najkasnije šest mjeseci od dana posljednjeg objavljivanja.

- (3) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka, uprava ili likvidator društva dužni su uputiti poznatim vjerovnicima pojedinačno.

Članak 363.

(Likvidacijska bilanca)

- (1) Likvidator je dužan najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije, sačiniti i podnijeti skupštini na odobrenje početnu likvidacijsku bilancu.
- (2) Skupština društva s ograničenom odgovornošću dužna je istodobno s odobrenjem početne likvidacijske bilance razriješiti nadzorni odbor i upravu.
- (3) Likvidator je dužan na kraju svake poslovne godine skupštini društva podnijeti bilancu stanja i bilancu uspjeha i izvješće o tijeku likvidacije.

Članak 364.

(Dužnosti likvidatora)

- (1) Likvidator je dužan okončati tekuće poslove društva s ograničenom odgovornošću, naplatiti potraživanja, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obveze društva.
- (2) Od članova društva koji udjele nisu platili u cjelini, likvidator će naplatiti dio razmjernan obvezama društva.

Članak 365.

(Ostale dužnosti likvidatora)

- (1) Likvidator je dužan deponirati na posebnom računu novac potreban za izmirenje:
 - a) poznatih obveza za koje se vjerovnici nisu prijavili;
 - b) obveza koje nisu dospjele;
 - c) spornih obveza.
- (2) Po isteku godine dana od trećeg objavljivanja obavijesti iz članka 362. stavak (1) ovoga zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iznosa iz stavka (1) ovoga članka isplaćuju se članovi društva s ograničenom odgovornošću, sukladno osnivačkom aktu i statutu društva.
- (3) Ako imovina društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplaćenih uloga, imovina se dijeli članovima društva razmjerno udjelima.
- (4) Likvidator je dužan deponirati na posebnom računu pripadajuće iznose iz st. (2) i (3) ovoga članka koji članovima društva nisu isplaćeni.

Članak 366.

(Podnošenje prijave za spis prestanka društva)

- (1) Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 364. i 365. ovoga zakona sazvati skupštinu društva s ograničenom odgovornošću i podnijeti završni obračun.
- (2) Nakon sačinjavanja završnog obračuna, likvidator je dužan podnijeti prijavu za spis prestanka društva u registar društava.

DIO ŠESTI - (KAZNENE ODREDBE)

Članak 367.

(Kaznene odredbe za društvo)

Za prekršaj bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 200.000,00 KM društvo koje:

- a) obavlja djelatnost protivno odredbama ovoga zakona;
- b) nema stvarno sjedište prema sjedištu upisanom u registar društava ili ne prijavi promjenu sjedišta za spis u registar društava;
- c) ima ili koristi tvrtku protivno odredbama ovoga zakona ili u svojim poslovnim pismima i narudžbama ne navodi sve podatke sukladno odredbama ovoga zakona;
- d) poveća temeljni kapital protivno odredbama članka 130. ovoga zakona;
- e) odobri ili prima uplate dionica u obrocima protivno odredbama članka 133. ovoga zakona ili oslobodi

- upisnika obveze plaćanja upisanih dionica protivno odredbi članka 134. ovoga zakona;
- f) poveća temeljni kapital emisijom novih dionica protivno odredbi članka 139. ovoga zakona;
- g) poveća nominalnu vrijednost dionica ili emitira besplatne dionice ili ne prijavi povećanje nominalne vrijednosti dionica protivno odredbama čl. 144., 145. i 146. ovoga zakona;
- h) poveća temeljni kapital iz vlastitih sredstava protivno odredbama čl. 152., 153., 154., 155. i 156. ovoga zakona;
- i) ne plati iz vlastitih sredstava razliku između cijene i nominalne vrijednosti dionica sukladno odredbama članka 157. ovoga zakona;
- j) smanjenjem temeljnog kapitala ugrozi izvršavanje obveza prema vjerovnicima, protivno odredbama članka 161. ovoga zakona;
- k) vrši isplate na temelju smanjenja temeljnog kapitala ili odustane od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena, prije upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, protivno odredbama članka 163. ovoga zakona;
- l) ne obavijesti vjerovnike o smanjenju temeljnog kapitala, sukladno odredbama čl. 164. i 165. ovoga zakona;
- m) vrši otkup dionica protivno odredbi članka 165. stavak (3) ovoga zakona;
- n) vrši smanjenje temeljnog kapitala protivno odredbama članka 167. ovoga zakona;
- o) ne isplati povučene dionice u roku ili ne obavijesti Komisiju o rezultatima povlačenja sukladno odredbama čl. 170. i 171. ovoga zakona;
- p) ne otkupi ponuđene dionice sukladno odredbama čl. 173. i 174. ovoga zakona;
- r) poveća temeljni kapital prije izvršenog upisa smanjenja temeljnog kapitala, protivno odredbi članka 179. ovoga zakona;
- s) ne vrši izdvajanje u fond pričuva sukladno odredbama čl. 180. i 181. ovoga zakona;
- t) koristi fond pričuva protivno odredbama članka 182. ovoga zakona;
- u) dionice i privremene emitirane umjesto poništenih prodaje protivno odredbama članka 192. ovoga zakona;
- v) donese odluku o isplati protivno odredbama članka 196. stavak (1) ovoga zakona;
- z) isključi ili ograniči pravo preče kupnje dionica protivno odredbi članka 203. ovoga zakona;
- aa) ne omogući dioničaru ili punomoćniku uvid u isprave sukladno odredbama čl. 204. i 235. ovoga zakona;
- bb) izravno ili neizravno upiše vlastite dionice ili stekne vlastite dionice ili ne izvijesti Komisiju o stjecanju u roku protivno odredbama čl. 213., 214., 215., 216. i 217. ovoga zakona;
- cc) ne smanji temeljni kapital ili ne donese odluku o prodaji vlastitih dionica suprotno odredbama članka 219. ovoga zakona;
- dd) daje ili jamči avanse, zajmove i kredite protivno odredbi članka 225. ovoga zakona;
- ee) ne sazove skupštinu u roku protivno odredbama iz čl. 230., 231., 232. i 233. ovoga zakona;
- ff) ne čuva isprave sukladno odredbama članka 242. stavak (1) ovoga zakona;
- gg) ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama članka 248. ovoga zakona;
- hh) ne vodi knjigu udjela sukladno odredbama čl. 318. i 319. ovoga zakona;
- ii) nema nadzorni odbor u slučajevima iz članka 340. stavak (2) ovoga zakona;
- jj) ne održi skupštinu po nalogu suda u slučaju iz članka 345. ovoga zakona;
- kk) poveća temeljni kapital protivno odredbama članka 348. ovoga zakona;
- ll) odluku o smanjenju temeljnog kapitala ne dostavi registru društava ili ne objavi, sukladno odredbama članka 350. ovoga zakona;
- mm) ne osigura odvojeno upravljanje imovinom spojenog ili pripojenog društva sukladno odredbama članka 356. ovoga zakona.

Članak 368.

(Kaznene odredbe za odgovornu osobu)

Za prekršaj iz članka 367. ovoga zakona bit će kažnjena i odgovorna osoba u društvu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM.

Članak 369.

(Kaznene odredbe za predsjednika i članove nadzornog odbora i tajnika društva)

- (1) Za prekršaj bit će kažnjeni novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM predsjednik i članovi nadzornog odbora društva koji:
- ne sazovu skupštinu u slučaju iz članka 185. stavak (1) ovoga zakona;
 - ne prijave nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz članka 202. ovoga zakona;
 - ne obavijeste dioničare o stjecanju vlastitih dionica, sukladno odredbama čl. 215. i 221. ovoga zakona;
 - ne objave obavijest o prijedlozima dioničara sukladno odredbama članka 231. ovoga zakona;
 - ne objave obavijest o ponovnom sazivanju skupštine sukladno odredbama članka 233. ovoga zakona;
 - ne sazovu skupštinu radi razmatranja godišnjeg financijskog izvješća, u roku iz članka 236. stavak (2) ovoga zakona;
 - ne sazovu skupštinu radi ponovnog odlučivanja sukladno odredbama članka 240. ovoga zakona;
 - postupaju protivno odredbama čl. 252. i 258. ovoga zakona.
- (2) Za prekršaj bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM tajnik društva koji:
- ne postupa prema zaduženju iz članka 232. stavak (5) ovoga zakona;
 - ne sazove konstituirajuću sjednicu nadzornog odbora sukladno odredbama članka 250. stavak (4) ovoga zakona.

Članak 370.

(Kaznene odredbe za ravnatelja i članove uprave)

Za prekršaj bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM ravnatelj i član uprave društva koji:

- ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz članka 202. ovoga zakona;
- ne prijavi nadzornom odboru financijski interes ili sudjeluje u poslovnom odnosu, protivno odredbama članka 267. ovoga zakona;
- u roku ne postupa po odredbama članka 372. ovoga zakona.

Članak 371.

(Kaznene odredbe za određene osobe)

Za prekršaj bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM osoba koja:

- a) u društvu osnuje ili organizira osnivanje organizacija, ili provodi aktivnosti protivno odredbama članka 43. ovoga zakona;
- b) ne obrazloži nepotpisivanje zapisnika ili neutemeljeno odbije potpisati zapisnik suprotno odredbama članka 241. ovoga zakona.

DIO SEDMI - (PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE)

Članak 372.
(Usklađivanje)

Sva gospodarska društva, uključujući i ona sa sudjelovanjem državnog kapitala u vlasničkoj strukturi, dužna su oblik, tvrtku, temeljni kapital i statut društva uskladiti s ovim zakonom.

Članak 373.

(Prestanak važenja Zakona o gospodarskim društvima)

Danom početka primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, isp. 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, isp. 88/08, isp. 7/09, 63/10 i 75/13).

Članak 374.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a početak će se primjenjivati protekom 60 dana od dana stupanja na snagu.

Predsjedateljica Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Lidija Bradara, v. r.	Predsjedatelj Zastupničkoga doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić, v. r.
--	--

Na osnovu člana IV.B.7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

**УКАЗ
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПРИВРЕДНИМ
ДРУШТВИМА**

Проглашава се Закон о привредним друштвима, који је усвојио Парламент Федерације Босне и Херцеговине на сједници Представничког дома од 9.10.2015. године и на сједници Дома народа од 8.10.2015. године.

Број 01-02-766-02/15 13. октобра 2015. године Сарајево	Председник Маринко Чавара, с. р.
--	--

**ЗАКОН
О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА**

**ДИО ПРВИ - (ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ)
ГЛАВА I. (ОПШТЕ ОДРЕДБЕ)**

Члан 1.
(Опште одредбе)

Овим законом уређује се оснивање, пословање, управљање и престанак привредних друштава (у даљем тексту: друштво) у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).

Члан 2.
(Друштво)

- (1) Друштво је правно лице које самостално обавља дјелатност производње и продаје производа и вршења услуга на тржишту ради стицања добити.
- (2) Друштво могу основати и домаћа и страна физичка и правна лица, ако законом није другачије одређено.

Члан 3.

(Облици друштва)

- (1) Друштво може да буде организовано у једном од следећих облика:
 - a) друштво са неограниченом солидарном одговорношћу;
 - b) командитно друштво;
 - c) дионичко друштво;
 - d) друштво са ограниченом одговорношћу.
- (2) Одредбе овог закона у којима је употребљена ријеч "друштво" без пуног назива једног од облика из става (1) овог члана, односе се на сва друштва.

Члан 4.

(Правна способност)

- (1) Својство правног лица друштво стиче даном уписа у регистар који води суд одређен Законом о регистрацији пословних субјеката у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: регистар друштава).
- (2) Друштво одговара за своје обавезе целокупном својом имовином.
- (3) Прије уписа у регистар друштава нико не може да наступа у име друштва.
- (4) Лице које поступи супротно одредби става (3) овог члана одговара за створене обавезе целокупном својом имовином, а када тако наступа више лица, за обавезе одговарају неограничено солидарно.

Члан 5.

(Одговорност за обавезе)

- (1) Сваки члан друштва са неограниченом солидарном одговорношћу и комплементар у командитном друштву, одговара за обавезе друштва неограничено солидарно целокупном својом имовином.
- (2) Командитор у командитном друштву, дионичар у дионичком друштву и власник удјела друштва са ограниченом одговорношћу не одговара за обавезе друштва, осим када:
 - a) користи друштво за постизање личног циља који није сагласан циљевима других чланова и друштва у целини;
 - b) управља имовином друштва као својом имовином;
 - c) користи друштво за превару или оштећење својих повјерилаца;
 - d) утиче на смањење имовине друштва у своју корист или корист трећих лица, или утиче да друштво преузме обавезе иако је знао или морао знати да друштво није или неће бити способно да изврши своје обавезе.

Члан 6.

(Дјелатност)

- (1) Друштво почиње да обавља своју дјелатност након уписа у регистар друштава и објављивања регистрације у складу са законом којим се уређује регистрација привредних друштава.
- (2) Дјелатности за које је законом утврђено да се могу обављати само на основу сагласности, дозволе или другог акта надлежног органа могу да се обављају након добијања дозволе, сагласности или другог акта надлежног органа.
- (3) Уколико законом или другим прописом нису утврђени услови за добијање сагласности, дозволе или другог акта надлежног органа из става (2) овог члана, федерална министарства ће у складу са овим законом, свако у оквиру своје надлежности, утврдити те услове.
- (4) Дјелатности за које је посебним законом прописано да се обављају у одређеном облику привредног друштва,

не могу да се обављају у другом облику привредног друштва.

Члан 7.

(Мogućност обављања и других дјелатности друштва)

- (1) Друштво може да обавља послове само у оквиру дјелатности уписане у регистар друштва.
- (2) Друштво може да обавља и друге послове који се уобичајено обављају уз дјелатности уписане у регистар друштва, у обиму и на начин који су потребни за пословање, а не представљају обављање тих послова као редовне дјелатности.

Члан 8.

(Ваљаност послова)

Послови које закључи лице које је својим положајем или на други начин овлашћено за заступање и представљање друштва, ваљани су за треће лице и у случају да су закључени послови изван дјелатности уписане у регистар друштва, осим ако је треће лице знало или морало да зна да су такви послови изван дјелатности друштва.

Члан 9.

(Сједиште)

- (1) Сједиште друштва је мјесто које је као сједиште уписано у регистар друштва.
- (2) Сједиште се утврђује оснивачким актом или статутом друштва.

Члан 10.

(Подружнице)

- (1) Друштво, домаће или страном, може изван мјеста сједишта да оснује једну или више подружница у којима обавља своје дјелатности.
- (2) Подружница настаје одлуком о оснивању коју доноси овлашћени орган друштва у складу с оснивачким актом или статутом друштва.
- (3) Подружнице немају својство правног лица.
- (4) Подружница има мјесто пословања и заступника, а послове са трећим лицима обавља у име и за рачун друштва.
- (5) Подружнице домаћег друштва се уписују у регистар друштва у регистарском суду у којем је друштво уписано.
- (6) Подружнице страног друштва се уписују у регистар друштва у регистарском суду на чијем подручју је сједиште подружнице.

ГЛАВА II. (ФИРМА)

Члан 11.

(Појам)

- (1) Фирма је име под којим друштво послује.
- (2) Фирма се обавезно истиче на пословним просторијама друштва.

Члан 12.

(Елементи)

- (1) Фирма друштва са неограниченом солидарном одговорношћу мора да садржава презиме најмање једног члана, уз ознаку да их има више, и ознаку "д.н.о."
- (2) Фирма командитног друштва мора да садржава презиме најмање једног комплементарара и ознаку "к.д.", а не смије садржавати имена командитора.
- (3) Фирма друштва са ограниченом одговорношћу мора да садржава ознаку "д.о.о."
- (4) Фирма дионичког друштва мора да садржава ознаку "д.д."
- (5) Фирма из ст. (1) и (2) овог члана обавезно садржи фирму другог друштва које је члан друштва са

неограниченом солидарном одговорношћу или комплементар командитног друштва.

Члан 13.

(Језик)

- (1) Фирма мора да буде написана на језику који је у службеној употреби у Федерацији, а превод на страни језик може да се употребљава само заједно са фирмом на језику који је у службеној употреби у Федерацији.
- (2) Фирма може да садржава стране ријечи које су уобичајене или за њих нема одговарајуће ријечи у језику који је у службеној употреби у Федерацији.

Члан 14.

(Додатни елементи)

- (1) Фирма може да садржава додатне елементе који ближе означавају друштво и сједиште друштва.
- (2) Друштво може да користи скраћену фирму, која мора да садржава ознаке по којима се разликује од других фирми и ознаку облика друштва.
- (3) Фирма подружнице мора да садржава пуну фирму друштва, ознаку да је подружница и сједиште подружнице.

Члан 15.

(Забрањени елементи)

Фирма не смије да садржава:

- a) ријечи и ознаке који су противни закону;
- b) заштићене робне или помоћне знакове других правних и физичких лица;
- c) службене симболе и знакове;
- d) називе или знакове страних држава или међународних организација;
- e) ријечи и ознаке које би могле створити забуну у погледу врсте и обима пословања или да доведу до замјене са фирмом или знаком другог друштва или да повриједи права других лица.

Члан 16.

(Мogućи елементи)

- (1) Фирма може да садржава ријечи "Босна и Херцеговина" и њене изведенице и скраћенице на основу одобрења надлежног органа одређеног посебним законом.
- (2) Фирма може да садржава ријеч "Федерација" и њене изведенице и скраћенице само на основу одобрења надлежног органа одређеног посебним законом.
- (3) Фирма може да садржава назив кантона, града и општине и њихове изведенице и скраћенице само на основу одобрења надлежног кантоналног, градског, односно општинског органа одређеног посебним законом, на подручју на којем друштво има сједиште.
- (4) Фирма може да садржава име и презиме лица које није оснивач друштва само уз одобрење тог лица или његових законских насљедника.
- (5) На захтјев органа и лица из ст. (1), (2), (3) и (4) овог члана, регистарски суд избрисаће из регистра ријечи и имена унесена као додатни елементи фирме.

Члан 17.

(Име члана друштва као елемент фирме)

- (1) Уколико фирма друштва са неограниченом солидарном одговорношћу или командитног друштва садржи презиме које је већ садржано у раније регистрованој фирми, у фирму мора да се унесе име или други додатни елемент по којем ће се разликовати од већ регистроване фирме.
- (2) Ако је презиме лица остало у фирми и након престанка његовог чланства у друштву, на захтјев тог лица или

његових наследника суд ће брисати његово презиме из фирме у регистру друштава.

Члан 18.

(Принцип искључивости фирме)

- (1) Фирма друштва мора јасно да се разликује од фирме других друштава.
- (2) Регистарски суд одбиће упис у регистар друштава фирму која је противна одредбама овог закона или се јасно не разликује од већ регистрованих фирми у Федерацији.
- (3) Друштво има право да захтијева престанак употребе и брисање из регистра друштава фирму другог друштва и накнаду претрпљене штете, тужбом код суда у року од три године од дана уписа оспораване фирме у регистар друштава, ако сматра да фирма другог друштва није јасно различита од његове раније регистроване фирме.

Члан 19.

(Принцип првенства)

- (1) Ако се суду ради уписа у регистар пријаве исте фирме или фирме које се међусобно јасно не разликују, суд ће уписати ону фирму која је раније пријављена.
- (2) Изузетно, од одредбе става (1) овог члана, уписаће се касније пријављена фирма, ако подносилац касније поднесене пријаве докаже да је у вријеме подношења раније поднесене пријаве, ту фирму, односно њене битне елементе употребљавао на тржишту као ознаку свог друштва или као робни или помоћни знак за означавање својих производа или услуга, те да је то чинио прије подносиоца раније поднесене пријаве.

Члан 20.

(Обавеза уписа у регистар друштава)

- (1) Фирма и скраћена фирма уписује се у регистар друштава.
- (2) Друштво је дужно у пословању да користи пуну или скраћену фирму каква је уписана у регистар друштава.

Члан 21.

(Пословна кореспонденција)

Сва пословна писма и наруџбе друштва морају да садржавају:

- a) пуну фирму и адресу сједишта друштва;
- b) пуну фирму и адресу сједишта подружница друштва;
- c) назив и сједиште институције код које и број под којим је друштво уписано;
- d) број рачуна са називом и сједиштем финансијске организације код које друштво држи рачун, уколико друштво има више рачуна, за сваки од њих;
- e) порезни идентификациони број друштва.

Члан 22.

(Пренос фирме)

Фирма може да се пренесе само уколико се врши пренос друштва.

ГЛАВА III. (ЗАСТУПАЊЕ)

Члан 23.

(Заступање)

- (1) Друштво заступа управа.
- (2) Управа организује рад и руководи пословањем, заступа и представља друштво и одговара за законитост пословања друштва.
- (3) Управу чине лица која су оснивачким актом или статутом друштва, у складу са законом, овлашћена да воде пословање друштва.

- (4) Друштво могу да заступају и друга лица одређена оснивачким актом или статутом, у складу са законом.
- (5) Лица овлашћена за заступање уписују се у регистар друштава.

Члан 24.

(Лице с овлашћењима)

- (1) Лице с овлашћењима за заступање уписаним у регистар друштава, овлашћено је да предузима све радње и обавља све послове у име и за рачун друштва у оквиру овлашћења уписаних у регистар друштава.
- (2) Лице с овлашћењима за заступање које прекорачи ограничења овлашћења из става (1) овог члана одговорно је за штету која се тиме проузрокује привредном друштву или трећем лицу с којим је посао закључен.

Члан 25.

(Одговорност)

- (1) Лице коме је повјерено обављање одређених послова у оквиру дјелатности друштва, овлашћено је да предузима све радње и закључује послове који се уобичајено обављају или настају уз послове који су му повјерени.
- (2) Друштво одговара за обавезе које, у његово име, од њега овлашћено лице створи прекорачењем овлашћења, ако треће лице није знало или није могло да зна за прекорачење овлашћења.

Члан 26.

(Прокура)

- (1) Прокура је писмено овлашћење за предузимање свих правних радњи и послова у име и за рачун друштва, осим преноса и оптерећења некретнина, ако овлашћење за то није посебно и изричито наведено.
- (2) Прокура може да се да само за подружницу, што се изричито наводи у регистру друштава и приликом иступања прокурите, а у противном се сматра да је прокура дата за друштво у цјелини.
- (3) Прокура може да се да сваком пунољетном и потпуно пословно способном лицу без обзира на дужност и послове које обавља, изузев, ако другачије није предвиђено актом о оснивању друштва, односно статутом друштва.
- (4) Прокура не може да се да правном лицу.
- (5) Прокура је непреносива.

Члан 27.

(Могућност давања прокуре)

- (1) Друштво може да да прокуру једном или више физичких лица, у складу с оснивачким актом или статутом друштва.
- (2) Прокура може да се да истовремено за више лица која заједно заступају друштво, а изјава воље трећег лица дата само једном од њих правно је ваљана.

Члан 28.

(Заједничка прокура)

- (1) Ако је прокура дата двама лицима или више лица без назнаке да се ради о заједничкој прокури, свако од тих лица је прокуриса који самостално заступа друштво у границама овлашћења утврђених законом.
- (2) Прокура дата двама лицима или више лица сматраће се заједничком прокуром само ако је тако изричито назначено у прокури.
- (3) Изјаве воље или правне радње које учине заједнички прокуриса производе правне посљедице само ако их учине сви заједнички прокуриса заједно.

- (4) Ваљане су изјаве воље или правне радње које учини један од заједничких прокуриста само уз изричиту претходну сагласност или изричито накнадно одобрење осталих заједничких прокуриста.
- (5) Изјава воље или правна радња учињена према једноме прокурису има правни учинак као да је учињена према свима.
- (6) Знање о правно одлучујућим чињеницама или кривња једног заједничког прокуриста производи правне последице за даваоца прокуре без обзира на знање или кривњу осталих заједничких прокуриста.

Члан 29.

(Ограничење прокуре)

- (1) Ограничење прокуре које није предвиђено овим законом нема учинка према трећим лицима, без обзира на то је ли треће лице за њу знало или морало да зна.
- (2) Ограничење прокуре на пословање једне или више подружница има учинка према трећим лицима само ако је уписано у регистар друштава.

Члан 30.

(Овлашћења прокуристе)

Прокуриснт не може без посебног овлашћења друштва да наступа као друга уговорна страна и с друштвом да склапа уговоре у своје име и за свој рачун, у своје име а за рачун других лица, или у име и за рачун других лица.

Члан 31.

(Давање и престанак прокуре)

- (1) Давање и престанак прокуре друштво је дужно да пријави за упис у регистар друштава.
- (2) Прокуриснт депонује свој потпис код регистарског суда, а приликом заступања друштва дужан је да уз потпис стави назнаку да наступа као прокуриснт.
- (3) Прокура престаје опозивом од друштва и отказом од прокуристе.

Члан 32.

(Лица која имају посебне дужности према друштву)

- (1) Посебне дужности према друштву имају:
 - a) чланови друштва са неограниченом солидарном одговорношћу и комплементари;
 - b) члан друштва са ограниченом одговорношћу који посједује значајно учешће у основном капиталу друштва или члан друштва са ограниченом одговорношћу који је контролни члан друштва у смислу повезаних лица;
 - c) дионичар који посједује значајно учешће у основном капиталу друштва или дионичар који је контролни дионичар у смислу повезаних лица;
 - d) чланови управе, предсједник и чланови надзорног одбора, заступници и прокуристи;
 - e) ликвидациони управник.
- (2) Значајно учешће у основном капиталу друштва у смислу става (1) тач. b) и c) овог члана износи учешће од најмање 20% у основном капиталу друштва.
- (3) Контролни члан друштва или контролни дионичар у смислу става (1) тач. b) и c) овог члана је лице које има више од 50% гласачких права у привредном друштву на основу обичних дионица или које на други начин врши контролни утицај над управљањем и вођењем послова друштва.
- (4) Лица из става (1) овог члана извршавају своје послове савјесно, са пажњом доброг привредника и у разумном увјерењу да дјелују у најбољем интересу друштва (у даљем тексту: дужна пажња).
- (5) Лице које поступи са дужном пажњом не одговара за штету која из такве процјене настане за друштво.

Члан 33.

(Могућност подношења тужбе)

Друштво може да поднесе тужбу против лица из члана 32. став (1) тач. d) и e) овог закона за накнаду штете коју му то лице проузрокује повредом дужне пажње из члана 32. став (4) овог закона.

Члан 34.

(Дужност пријављивања послова и радњи у којима постоји лични интерес)

- (1) Лични интерес постојаће у случају ако је лице из члана 32. став (1) овог закона или члан његове породице:
 - a) уговорна страна у правном послу с друштвом;
 - b) у финансијском односу са лицем из правног посла које закључује уговор са друштвом или које има финансијске интересе у том послу, на основу којих се може очекивати да утичу на његово поступање супротно интересу друштва;
 - c) под контролним утицајем стране из правног посла или лица које има финансијски интерес у правном послу или радњи тако да се основано може очекивати да утичу на његово поступање супротно интересу друштва.
- (2) Под чланом породице лица из става (1) овог члана сматрају се:
 - a) његов брачни друг, родитељи, брат или сестра тог брачног друга;
 - b) његово дијете, родитељи, брат или сестра;
 - c) његов крвни сродник у правој линији и у побочној линији до другог степена сродства, усвојилац и усвојеник, сродник по тазбини закључно са првим степеном;
 - d) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.
- (3) Лица из члана 32. став (1) и из става (2) овог члана сматрају се повезаним лицима у смислу овог закона.
- (4) Повезана лица за све послове из става (1) овог члана представљају све чињенице од значаја за доношење одлуке, и прибављају претходно одобрење од стране надлежног органа друштва, у складу са статутом друштва.

Члан 35.

(Тужба због одобравања послова у којима постоји лични интерес)

- (1) Друштво може да поднесе тужбу против лица из члана 32. став (1) овог закона које је имало лични интерес у правном послу и да тражи накнаду штете ако за тај правни посао није прибављено претходно одобрење или ако надлежном органу друштва приликом доношења одлуке о одобравању правног посла нису представљене све чињенице од значаја за доношење такве одлуке.
- (2) Ако је тужени члан управе, друштво заступа лице именовано од стране надлежног органа друштва, у складу са статутом друштва.

Члан 36.

(Дужност избјегавања сукоба интереса)

- (1) Лица из члана 32. став (1) овог закона не могу у свом интересу или интересу са њима повезаних лица да:
 - a) користе имовину друштва;
 - b) користе информације до којих су дошла у том својству, а које нису јавно доступне;
 - c) злоупотрејеби свој положај у друштву;
 - d) искористи могућности за закључење посла који се укаже друштву.

- (2) Дужност избјегавања сукоба интереса постоји независно од тога да ли је друштво било у могућности да искористи имовину, информације или закључи послове из става (1) овог члана.

Члан 37.

(Тужба због повреде дужности избјегавања сукоба интереса)

- (1) Друштво може да поднесе тужбу против лица из члана 32. став (1) овог закона које повриједи дужност избјегавања сукоба интереса из члана 36. овог закона, којом може да тражи:

- a) накнаду штете или
- b) пренос на друштво користи које је то лице, односно повезано лице из члана 34. став (3) овог закона остварило као посљедицу те повреде дужности.

- (2) Ако је тужени члан управе, друштво заступа лице именовано од стране надлежног органа друштва, у складу са статутом друштва.

ГЛАВА IV. (ПОСЛОВНА ТАЈНА И ЗАБРАНА КОНКУРЕНЦИЈЕ)

Члан 38.

(Пословна тајна)

Пословном тајном сматрају се информације о пословању за које је очито да би проузроковале значајну штету друштву ако дођу у посјед трећег лица без сагласности друштва.

Члан 39.

(Информације које имају карактер пословне тајне)

- (1) Надлежни орган друштва дужан је да писменим актом одреди информације које имају карактер пословне тајне и лица одговорна за њихово коришћење и заштиту.
- (2) За пословну тајну не могу да се одреде подаци који су јавни по закону и другим прописима и подаци о кршењу закона и других прописа.

Члан 40.

(Забрана конкуренције)

- (1) Члан друштва са неограниченом солидарном одговорношћу, комплементар командитног друштва, власник удјела и члан управе и надзорног одбора у друштву са ограниченом одговорношћу, члан надзорног одбора и управе дионичког друштва и прокуриснт, не смије без одобрења надлежног органа друштва у складу са статутом друштва, у том својству или као запослени у другом друштву и као самостални предузетник да учествује у дјелатности која је или би могла да буде у конкурентном односу с дјелатношћу првог друштва.
- (2) Оснивачким актом или статутом друштва може да се одреди трајање забране и након престанка својства из става (1) овог члана, а најдуже двије године.

Члан 41.

(Могућност тражења накнаде штете)

Друштво може од лица које прекрши забрану конкуренције да тражи накнаду штете и уступање закључених послова, или пренос остварене користи или права из закључених послова, у року од три мјесеца од сазнања за прекршај, а најкасније три године од учињеног прекршаја забране конкуренције.

Члан 42.

(Синдикално организовање)

Запослени у друштву могу да организују синдикат или савјет запосленика, у складу са Законом о раду и Законом о савјету запосленика.

Члан 43.

(Забрана несиндикалних активности)

У друштву не могу да се оснивају организације и проводе активности које немају карактер синдиката и синдикалних активности, те вијећа запосленика у складу са Законом о раду и Законом о савјету запосленика.

ГЛАВА V. (ОСНОВНИ КАПИТАЛ И УЛОЗИ)

Члан 44.

(Основни капитал)

- (1) Основни капитал друштва је износ капитала који су уписали чланови друштва на основу оснивачког акта.
- (2) Промјена основног капитала се уписује на основу статута или измјена статута друштва.
- (3) Дионичко друштво и друштво са ограниченом одговорношћу има основни капитал, најмање у износу утврђеном овим законом.
- (4) Посебним законом за друштва која обављају посебне дјелатности може да се утврди већи износ основног капитала.
- (5) Дио основног капитала који је једнак улозима у готовини може да буде потпуно или дјелимично упулаћен (уписан али неуплаћен основни капитал).
- (6) Основни капитал друштва може да се увећава или смањује.
- (7) У случају смањивања капитала основни капитал не може да буде смањен испод износа минималног основног капитала утврђеног овим законом.

Члан 45.

(Улози)

- (1) Основни капитал приликом оснивања друштва обезбјеђује се улозима чланова у новцу и стварима и правима чија је вриједност исказива у новцу.
- (2) Улог у стварима и правима изражава се у новцу и мора у потпуности да се унесе прије уписа друштва у регистар друштава.

Члан 46.

(Вриједност улога)

- (1) Вриједност улога у стварима и правима мора да буде одређена у оснивачком акту или статуту друштва, ако овим законом није другачије утврђено.
- (2) Вриједност улога у стварима и правима у дионичком друштву и друштву са ограниченом одговорношћу одређује се на основу процјене прихваћене уговором од стране свих оснивача.

Члан 47.

(Процјене вриједности улога)

Процјена из члана 46. став (2) овог закона обавезно укључује опис, начин исказивања и процијењену вриједност улога и оцјену да ли улог одговара цијени уписаних дионица дионичког друштва или удјела у друштву са ограниченом одговорношћу који се тим улогом плаћају.

Члан 48.

(Обавеза намирења уговорене вриједности улога)

- (1) Када процијењена вриједност улога у стварима и правима не достигне уговорени износ до уписа друштва у регистар друштава или до уговореног рока уплате у случају приступања друштву, члан друштва који се обавезао на тај улог дужан је да разлику уплати у новцу.
- (2) Ако друштво није стекло власништво на ствари коју је члан друштва био обавезан да унесе као улог, члан друштва мора да уплати у новцу вриједност те ствари, коју му друштво мора да врати.

Члан 49.

(Права члана друштва)

Улог даје члану друштва право на дионицу или удио у друштву.

Члан 50.

(Пословне књиге и финансијски извјештаји)

Друштво је дужно да води пословне књиге и сачињава финансијске извјештаје у складу са законом и другим прописима.

ГЛАВА VI. (ПОВЕЗАНА ДРУШТВА)

Члан 51.

(Појам)

- (1) Повезана друштва чине два или више друштава у складу с овим законом, која се међусобно повезују, и то:
 - a) учешћем у основном капиталу или удјелима (друштва повезана капиталом);
 - b) путем уговора (друштва повезана уговором);
 - c) путем капитала и путем уговора (мјешовито повезана друштва).
- (2) Повезана друштва из става (1) овог члана обухваћају једно владајуће и једно или више зависних друштава.
- (3) Повезана друштва организују се као концерн, холдинг, пословно удружење или други облик организовања у складу с овим законом.
- (4) Привредна друштва повезују се у складу са прописима којим се уређује заштита конкуренције.

Члан 52.

(Владајуће и зависно друштво)

- (1) Ако једно друштво има већинско учешће у основном капиталу другог друштва или ако на основу уговора закљученог са другим друштвом има право да именује већину чланова надзорног одбора тог другог друштва, односно има већину гласова у скупштини, то се друштво сматра владајућим, а друго друштво зависним.
- (2) Владајуће друштво са већинским учешћем у основном капиталу је друштво које, непосредно или посредно преко другог друштва, на основу више од 50% учешћа у основном капиталу другог друштва има више од 50% гласова у скупштини зависног друштва.
- (3) Непосредно учешће у основном капиталу који припада владајућем друштву или другом лицу које га држи за његов рачун, одређује се на основу односа номиналног износа тог учешћа према укупном основном капиталу зависног друштва.
- (4) При одређивању учешћа из става (3) овог члана, од укупног основног капитала зависног друштва одузимају се сопствене дионице и удјели зависног друштва и дионице и удјели које за рачун зависног друштва држи треће лице.
- (5) Посредно учешће у основном капиталу који припада владајућем друштву обухваћа дионице и удјеле који припадају друштву које зависи од њега или који припадају другом лицу за рачун тог друштва или за рачун друштва које зависи од њега (зависна друштва).
- (6) Зависно друштво може да у владајућем друштву прибави дионице и удјеле и оствари своје право гласа на основу дионица и удјела којима већ располаже, у складу с одредбама овог закона о друштву са узајамним учешћем.

Члан 53.

(Друштва са узајамним учешћем)

Друштва са узајамним учешћем у основном капиталу су повезана друштва код којих свако друштво има учешће у основном капиталу другог друштва.

Члан 54.

(Холдинг)

Ако се владајуће и једно или више зависних друштава, на основу закљученог уговора о вођењу послова, обједине јединственим вођењем послова од стране владајућег друштва, она чине холдинг, а појединачна друштва су друштва холдинга.

Члан 55.

(Концерн)

Ако владајуће друштво, на основу закљученог уговора о вођењу послова, поред јединственог вођења послова зависних друштава, обавља и друге дјелатности, она чине концерн, а појединачна друштва су друштва концерна.

Члан 56.

(Могућност формирања правно самосталних друштава)

Холдинг и концерн, у складу са чл. 54. и 55. овог закона, могу формирати и правно самостална друштва, која нису зависна једно о другоме.

Члан 57.

(Заједничке одредбе за повезана друштва)

- (1) Владајуће друштво неограничено солидарно одговара повјериоцима у поступку стечаја зависног друштва ако је стечај проузрокован обавезујућим налозима, одлукама или упутствима владајућег друштва.
- (2) Ако владајуће друштво доведе зависно друштво у положај да изврши за себе штетан правни посао или да на своју штету нешто учини или пропусти да учини, надокнадиће зависном друштву штету проузроковану по том основу.
- (3) Захтјев за накнаду штете из става (2) овог члана, у име зависног друштва, могу да поднесу дионичари и чланови зависног друштва који посједују или представљају најмање 10% основног капитала тог друштва или статутом одређени мањи дио, као и повјериоци друштва чија потраживања износе више од 10% основног капитала зависног друштва.
- (4) Поред владајућег друштва, као солидарни дужници одговарају чланови управе владајућег друштва који су зависно друштво довели у положај да изврши за себе штетан правни посао или да на своју штету нешто учини или пропусти да учини.
- (5) Као солидарни дужници одговарају и чланови управе зависног друштва ако су повриједили своје дужности, осим ако су поступали по упутствима управе владајућег друштва.

Члан 58.

(Пословно удружење)

- (1) Пословно удружење је економска интересна групација коју могу основати два или више друштава, ради унапређења, промоције и усклађивања обављања својих дјелатности.
- (2) Пословно удружење се не оснива ради стицања добити.
- (3) Пословно удружење је правно лице.
- (4) Пословно удружење уписује се у регистар друштава у складу с одредбама закона којим се уређује регистрација пословних субјеката.
- (5) Ознака "пословно удружење" наводи се у фирми.

- (6) Пословно удружење истуа у правном промету у своје име и за рачун својих чланова и у име и за рачун својих чланова.
- (7) За обавезе преузете у правном промету пословно удружење одговара својом имовином, а чланови одговарају на начин одређен уговором о оснивању, односно уговором с трећим лицем.
- (8) Уговором о оснивању утврђује се назив, вријеме оснивања и трајања, циљ и дјелатност, сједиште, управљање, заступање, одговорност, приступање, иступање, иступање у правном промету, искључење, имовина, надзор, престанак, као и друга питања значајна за остваривање циљева оснивања пословног удружења.

Члан 59.

(Остали облици повезивања друштава)

Друштва се могу повезивати уговором и у друге облике повезивања (конзорцијум, франшизинг, заједница друштава, пословна унија, пословни систем, пул и други).

ГЛАВА VII. (РЕГИСТАР ДРУШТАВА)

Члан 60.

(Регистар друштава)

- (1) Подаци о друштву утврђени овим законом уписују се у регистар друштава.
- (2) Регистар друштава обухваћа регистар података и регистар исправа.
- (3) Упис у регистар друштава и објављивање регистрације врши се у складу са Законом о регистрацији пословних субјеката у Федерацији Босне и Херцеговине.
- (4) Промјене података и исправа друштава, уписују се у регистар друштава.

Члан 61.

(Подаци и исправе о привредном друштву)

- (1) Сматра се да трећа лица знају за регистроване податке о привредном друштву након њиховог објављивања или објављивања извода из тих података или исправа на основу којих је извршена регистрација са упућивањем на њих.
- (2) У случају да су подаци и исправе предати у регистарски спис или уписани у регистар друштава различити од објављених података, објављени подаци не обавезују трећа лица, али се она могу позвати на објављене податке, осим ако друштво на које се они односе докаже да су трећа лица знала или могла знати за податке и исправе предате у регистарски спис или уписане у регистар друштава.

Члан 62.

(Ништавост регистрације оснивања привредног друштва)

- (1) Уколико није другачије утврђено Законом о регистрацији пословних субјеката у Федерацији Босне и Херцеговине, регистрација оснивања привредног друштва ништава је ако:
 - a) је број оснивача мањи од броја утврђеног овим законом;
 - b) не постоји правна и пословна способност свих оснивача;
 - c) оснивачки акт није састављен у прописаној форми;
 - d) оснивачки акт не садржи податке о пословном имену друштва, вриједности и врсти улога сваког оснивача или износа основног капитала који је прописан овим законом или о дјелатности друштва;

- e) минимални износ улога није уплаћен у складу с овим законом;
- f) је дјелатност друштва незаконита или супротна јавном интересу;
- g) је оснивач или један од оснивача друштва члан постојећег друштва са неограниченом солидарном одговорношћу или комплементар у командитном друштву;
- h) је оснивач или један од оснивача друштва једини члан друштва са ограниченом одговорношћу над којим је покренут поступак стечаја или ликвидације или је против тога друштва подигнута тужба из члана 359. став (1) тачка а) овог закона.

- (2) Ако је основ ништавости регистрације привредног друштва могуће отклонити, надлежни суд након покретања поступка за утврђивање ништавости одређује рок од најдуже 90 дана за отклањање недостатака и за то вријеме застаје са поступком.

Члан 63.

(Дужност судова, органа управе и других институција)

Судови, органи управе и друге институције, који су законом овлашћени за одобравање и надзор над оснивањем и пословањем друштава, емисијом и прометом вриједносних папира, дужни су да без одлагања писмено извијесте регистар друштава о сазнањима стеченим у вршењу надлежности која доводе у сумњу потпуност и тачност података и исправа уписаних у регистар друштава.

ГЛАВА VIII. (СПАЈАЊЕ, ПРИПАЈАЊЕ, ПОДЈЕЛА, ПРОМЈЕНА ОБЛИКА И ПРЕСТАНАК ДРУШТВА)

Члан 64.

(Појам спајања, припајања, подјеле и промјене облика друштва)

- (1) Два или више друштава могу да се споје тако да преносом имовине и обавеза без провођења ликвидације оснују ново друштво, које постаје њихов правни сљедник.
- (2) Друштво може да се припоји преносом имовине и обавеза без провођења ликвидације другом друштву, које постаје његов правни сљедник.
- (3) Друштво може да се подијели преносом имовине и обавеза без провођења ликвидације на два или више друштава, која постају његови правни сљедници, солидарно одговорни за његове обавезе на један од сљедећих начина: припајањем, када друштво које се дијели пренесе на два или више постојећих друштава укупну имовину и обавезе, или, оснивањем нових друштава, када друштво које се дијели пренесе на два или више нових друштава укупну имовину и обавезе.
- (4) У случајевима спајања, припајања или подјеле друштва, у смислу одредаба ст. (1), (2) и (3) овог члана, дионичари или власници удјела спојеног, припојеног или подијељеног друштва добијају дионице (удјеле) друштва сљедника, уз могућност исплате у новцу до 10% укупне номиналне вриједности дионица (удјела) које друштва сљедници емитују по том основу.
- (5) Свако друштво, искључујући друштво са неограниченом солидарном одговорношћу и отворено дионичко друштво, може да промијени облик.
- (6) Отворено дионичко друштво може да се подијели, у складу са ставом (3) овог члана, припајањем са два или више постојећих отворених дионичких друштава или подјелом на два или више нових отворених дионичких друштава.

Члан 65.

(Одлука о спајању, припајању, подјели и промјени облика друштва)

- (1) Одлуку о спајању, припајању, подјели или промјени облика друштва, у друштву са неограниченом солидарном одговорношћу и командитном друштву доноси чланови друштва, а у друштву са ограниченом одговорношћу и дионичком друштву, такву одлуку доноси скупштина друштва, на начин утврђен оснивачким актом или статутом, у складу са законом.
- (2) У поступку спајања, идентичну одлуку морају да донесу сва друштва која се спајају, а у поступку припајања, идентичну одлуку мора да донесе друштво које се припаја и друштво којем се оно припаја.

Члан 66.

(План реорганизације)

- (1) Одлука о спајању, припајању, подјели или промјени облика доноси се на основу плана реорганизације, који управа и надзорни одбор или други орган сваког друштва учесника, овлашћен оснивачким актом или статутом, морају да припреме и о њему обавијесте дионичаре, односно чланове друштва и повјериоце друштва најмање 30 дана прије датума одлучивања.
- (2) Одлуку о намјерованој реорганизацији друштво је дужно да објави у средствима јавног информисања.

Члан 67.

(Обавезан садржај плана реорганизације)

- (1) План реорганизације обавезно садржи:
 - a) облик, фирму и сједиште друштава учесника и друштава сљедника;
 - b) власничка права дионичара или чланова друштава претходника у друштву сљеднику;
 - c) опис, процјену и расподјелу имовине и обавезу друштава претходника, који се преносе на друштво сљедника, са извјештајем ревизора;
 - d) датум од којег ће власници дионица или удјела друштва сљедника моћи да учествују у добити и услове које утичу на то право;
 - e) датум од којег ће се послови друштва претходника рачуноводствено исказивати за друштва сљедника.
- (2) У случају подјеле друштва, уз елементе из става (1) овог члана, план реорганизације обавезно садржи и сљедеће додатне елементе:
 - a) омјер замјене права;
 - b) услове алокације дионица или удјела и износ исплата у новцу;
 - c) права у друштвима сљедницима која припадају власницима дионица или удјела подијељеног друштва који су садржавали посебна права, као и власницима других вриједносних папира подијељеног друштва;
 - d) опис и алокацију имовине и обавеза које се преносе на свако друштво сљедника.

Члан 68.

(Други обавезни садржаји плана реорганизације)

План реорганизације обавезно садржи писмени извјештај ревизора о рачуноводственим исказима друштава учесника, који укључује и:

- a) назнаку метода коришћених у утврђивању омјера замјене;
- b) мишљење ревизора да ли је примијењен одговарајући метод, назнаку вриједности до којих би се дошло коришћењем других метода и

мишљење о релативном значају сваке од метода у утврђивању омјера замјене;

- c) опис проблема вредновања са којим се ревизор суочио, ако јесте.

Члан 69.

(Одговорност чланова управе друштва и других лица и ревизора)

Чланови управе друштва и друга лица која су припремила план реорганизације и ревизори који су извршили преглед и дали мишљење за друштва учеснике, одговорни су за штету неограничено солидарно друштвима учесницима и њиховим дионичарима или члановима, ако у утврђивању омјера замјене права при спајању, припајању, подјели или промјени облика друштва нису поступали по правилима струке.

Члан 70.

(Копије)

Прије одлучивања о плану реорганизације, управа друштва учесника дужна је сваком дионичару или члану друштва на његов захтјев да да на увид или преда копије плана реорганизације, годишњих финансијских извјештаја друштва учесника за посљедње три пословне године, ванредни финансијски извјештај за три мјесеца која претходе изради плана реорганизације, ако су подаци у њему старији од шест мјесеци, с извјештајима и мишљењем ревизије.

Члан 71.

(Упис реорганизације у регистар друштава)

Истовремено са уписом у регистар друштава, друштва настало спајањем друштава, припајања друштва другом друштву и подјеле друштва на више нових друштава, у регистар друштава уписује се престанак друштва које је спојено, припојено или подијељено.

Члан 72.

(Престанак друштва)

- (1) Друштво престаје губитком својства правног лица.
- (2) Друштво престаје на дан уписа престанка у регистар друштава.
- (3) Уколико овим законом није другачије одређено, по престанку друштва проводи се ликвидација.

Члан 73.

(Случајеви престанка друштва)

Друштво престаје у случају:

- a) истека периода за који је основано;
- b) спајања, припајања и подјеле;
- c) окончања стечајног поступка или одбијањем захтјева за отварање стечајног поступка услед недостатка имовине;
- d) престанком на основу одлуке суда;
- e) одлуком скупштине друштва.

Члан 74.

(Други случајеви престанка друштва)

- (1) Друштво може да престане одлуком суда донесеном на основу захтјева надлежних органа или лица које докаже правни интерес, када:
 - a) се највиши орган друштва утврђен оснивачким актом или статутом друштва не састаје и не врши своја овлашћења или није вршен избор органа чији је претходни мандат истекао, дуже од двије године;
 - b) дуже од двије године друштво не остварује приходе;
 - c) је друштву одузето одобрење за обављање дјелатности;

- d) више не постоје законом утврђени услови за даље постојање друштва у облику у којем је уписано у регистар друштва.
- (2) Прије доношења одлуке о престанку друштва, суд може да одреди рок за отклањање узрока због којих је доношење одлуке предложено.

Члан 75.

(Провођење ликвидације)

Уколико укупна имовина по престанку друштва није прешла на правног сљедника, проводи се ликвидација у складу са посебним законом, ако овим законом није другачије одређено.

ДИО ДРУГИ – (ДРУШТВО СА НЕОГРАНИЧЕНОМ СОЛИДАРНОМ ОДГОВОРНОШЋУ)

Члан 76.

(Појам и оснивање)

Друштво са неограниченом солидарном одговорношћу је друштво најмање два лица која су неограничено солидарно одговорна за обавезе друштва.

Члан 77.

(Уговор о оснивању)

- (1) Друштво са неограниченом солидарном одговорношћу оснива се уговором о оснивању.
- (2) Уговор о оснивању друштва са неограниченом солидарном одговорношћу обавезно садржи име, презиме и адресу пребивалишта или фирму и сједиште чланова друштва, фирму, сједиште и дјелатност друштва и права и обавезе чланова.
- (3) Измјене и допуне уговора врше се уз сагласност свих чланова.

Члан 78.

(Пријава за упис у регистар друштва)

Пријаву за упис оснивања друштва са неограниченом солидарном одговорношћу у регистар друштва потписују сви чланови друштва.

Члан 79.

(Улози чланова)

- (1) Улози чланова у друштво са неограниченом солидарном одговорношћу могу да буду у новцу, стварима, правима и извршеним услугама.
- (2) Вриједност улога у стварима, правима и вршењу услуга утврђује се уговором о оснивању друштва.
- (3) Улози чланова су једнаке вриједности.
- (4) Сваки члан уплатиће или унијеће свој улог у року утврђеном уговором, а у случају да рок није уговорен, најкасније два мјесеца након уписа оснивања друштва у регистар друштва.
- (5) Улози чланова постају имовина друштва.

Члан 80.

(Управљање)

- (1) Сваки члан друштва са неограниченом солидарном одговорношћу има право и обавезу да управља друштвом, у складу с уговором.
- (2) Уговором може да се одреди да за одређено вријеме друштвом потпуно или дјелимично управља један или више чланова, чиме се остали чланови у истој мјери одричу права управљања.
- (3) Члан друштва са неограниченом солидарном одговорношћу може своје право управљања да пренесе на лице које није члан друштва, само уз сагласност осталих чланова.
- (4) Ако сви чланови или више чланова имају право да управљају друштвом, сваки од њих има право да води пословање.

- (5) Ако се један од чланова с правом управљања противи предузимању неке радње или извршењу неког посла, остали чланови с правом управљања немају право да предузму радњу или изврше посао.

- (6) Ако је уговором одређено да чланови друштва овлашћени за управљање могу само заједно дјеловати, свака радња и посао може да се изврши само уз сагласност свих овлашћених чланова.

Члан 81.

(Одлучивање свих чланова друштва о одређеним питањима)

Уколико је уговором одређено да о одређеним питањима одлучују сви чланови друштва са неограниченом солидарном одговорношћу, о тим питањима се одлучује уз сагласност свих чланова друштва.

Члан 82.

(Могућност одрицања права на управљање)

Члан друштва са неограниченом солидарном одговорношћу може писменом изјавом, за одређено вријеме, да се одрекне права на управљање и осталим члановима, уз њихову сагласност, да препусти право потпуног управљања.

Члан 83.

(Овлашћење за управљање)

- (1) Овлашћење за управљање друштвом са неограниченом солидарном одговорношћу дато једном или више чланова може да се опозове уз сагласност свих осталих чланова, ако уговором није другачије одређено.
- (2) Након опозива овлашћења, до постизања новог споразума чланова о овлашћењу, чланови управљају друштвом у складу са чланом 80. став (1) овог закона.

Члан 84.

(Дужности и права чланова)

- (1) Члан с овлашћењем за управљање друштвом са неограниченом солидарном одговорношћу дужан је да остале чланове друштва на њихов захтјев обавијести о свим пословима.
- (2) Сваки члан друштва има право увида у пословне књиге и исправе друштва.

Члан 85.

(Заступање)

- (1) Друштво са неограниченом солидарном одговорношћу заступа сваки члан, ако уговором није другачије одређено.
- (2) Ако су уговором само неки чланови овлашћени да заједно или појединачно заступају друштво, остали чланови не могу да заступају друштво.
- (3) Чланови овлашћени да заједно заступају друштво, могу једног од њих писмено да овласте за извршење одређених послова.
- (4) Сваки члан друштва неограничено солидарно одговара трећим лицима за обавезе друштва, осим ако треће лице приликом склапања правног посла са једним од чланова зна да тај члан није овлашћен да заступа друштво.

Члан 86.

(Добит и губитак)

Чланови друштва са неограниченом солидарном одговорношћу учествују у расподјели добити и покрићу губитка у једнаким износима, ако уговором није одређено другачије.

Члан 87.

(Забрана конкурентног дјеловања)

Чланови друштва са неограниченом солидарном одговорношћу могу да обављају друге послове и дјелатности и да тиме стварају имовинске обавезе уз сагласност свих осталих чланова, ако уговором није другачије одређено.

Члан 88.

(Обим одговорности чланова)

- (1) Лице које приступи друштву са неограниченом солидарном одговорношћу, одговара и за обавезе друштва настале прије његовог приступања.
- (2) Члан који је измирио обавезу друштва насталу прије његовог приступања, има право намирења од осталих чланова за измирену обавезу друштва и трошкова које је имао у вези с тим.
- (3) Члан који иступи из друштва које настави пословање, одговара само за обавезе друштва настале до дана уписа његовог иступања у регистар друштва.

Члан 89.

(Иступање из друштва и приступање друштву)

- (1) Члан друштва са неограниченом солидарном одговорношћу може да иступи из друштва.
- (2) Друштву може да приступи нови члан.
- (3) Иступање члана из друштва и приступање друштву новог члана уређује се уговором.
- (4) Члан друштва може своја права и обавезе да преноси на трећа лица само уз сагласност свих осталих чланова друштва.

Члан 90.

(Престанак друштва)

Друштво са неограниченом солидарном одговорношћу престаје, осим основа и начина из чл. 73. и 74. овог закона, и у случају:

- a) када један члан најкасније шест мјесеци прије краја календарске године поднесе писмену обавијест о иступању и раскиду уговора закљученог на неодређено вријеме, ако уговором није одређено другачије;
- b) смрти члана, осим ако по уговору наследник умрлог постане нови члан;
- c) престанка правног лица као члана друштва;
- d) стечаја једног од чланова друштва;
- e) губитка или ограничења правне способности једног од чланова друштва;
- f) одлуке суда о престанку друштва.

Члан 91.

(Могућност измјене уговора и право намирења удјела)

- (1) У случајевима из члана 90. тач. a), b), c), d) и e) овог закона, остали чланови друштва са неограниченом солидарном одговорношћу могу да изврше измјене уговора и наставе пословање.
- (2) Члан чије је чланство престало или његов наследник, односно правни сљедник има право намирења удјела, које се обрачунава као и удио у остатку имовине након ликвидације.

Члан 92.

(Наследници)

- (1) Ако друштво настави да постоји након смрти једног члана, наследник може да постави писмени захтјев да га наслиједи у друштву, најкасније у року од 30 дана од дана правоснажности одлуке о наслеђивању.
- (2) Прихваћањем чланства у друштву, наследник преузима права и обавезе умрлог члана од дана његове смрти.
- (3) Наследник умрлог члана који није прихватио чланство у друштву, има право да тражи од друштва намирење удјела, а када има више наследника, власничка права преминулог члана у имовини друштва дијеле се међу наследницима у омјеру утврђеном тестаментом или судском одлуком о наслеђивању.

- (4) Наследнику који је прихватио чланство у друштву извршиће се компензација сразмјерна његовом удјелу у наслеђству.

- (5) Наследници који прихвате чланство у друштву, постају чланови са власничким правима сразмјерно њиховом учешћу у наслијеђеној имовини умрлог члана.

Члан 93.

(Ликвидација)

- (1) У случају ликвидације друштва са неограниченом солидарном одговорношћу, чланови имају право на сразмјеран дио остатка имовине друштва након ликвидације.
- (2) Имовина друштва након ликвидације дијели се међу члановима прво до износа њихових уплаћених улога, а затим на једнаке дијелове.
- (3) Остатак имовине друштва након ликвидације који није довољан за поврат уплаћених улога, дијели се међу члановима сразмјерно улозима, ако уговором није одређено другачије.

ДИО ТРЕЋИ - КОМАНДИТНО ДРУШТВО

Члан 94.

(Појам и оснивање)

- (1) Друштво у којем један или више чланова одговара за обавезе друштва неограничено солидарно цјелокупном својом имовином (у даљем тексту: комплементари), а један или више чланова одговара за обавезе друштва само до износа њихових улога уписаних у регистар друштва (у даљем тексту: командитори) је командитно друштво.
- (2) На командитна друштва примјењују се одредбе овог закона о друштвима са неограниченом солидарном одговорношћу, уколико другим одредбама овог закона није прописано другачије.
- (3) Командитно друштво може да се трансформише у командитно друштво на дионице.

Члан 95.

(Оснивање)

Командитно друштво се оснива уговором, који обавезно садржи:

- a) фирму и сједиште друштва;
- b) име, презиме и адресу пребивалишта, односно фирму и сједиште чланова;
- c) одређење који чланови су комплементари, а који командитори;
- d) врсту и износ улога сваког члана;
- e) дјелатност командитног друштва.

Члан 96.

(Измјене уговора о оснивању)

- (1) За измјене уговора о оснивању командитног друштва потребна је сагласност свих чланова.
- (2) Уговором може да се одреди да за пренос власничких права командитора на друго лице није потребна сагласност свих чланова.

Члан 97.

(Пријава за упис оснивања)

Пријаву за упис оснивања командитног друштва у регистар друштва потписују сви чланови.

Члан 98.

(Управљање и заступање)

- (1) Пословима командитног друштва управљају комплементари.
- (2) Командитор има право увида у пословне књиге и исправе друштва и годишњи финансијски извјештај.

Члан 99.
(Заступање)

Командитно друштво заступа сваки комплементар, ако уговором није изричито одређено другачије.

Члан 100.
(Командитор)

- (1) Командитор може да заступа командитно друштво само на основу посебног овлашћења датог уз сагласност свих чланова.
- (2) Командитор који без овлашћења закључи уговор у име друштва, одговара за обавезе из тог уговора као комплементар.

Члан 101.
(Добит)

- (1) Добит командитног друштва дијели се на дио за комплементарне и дио за командиторе, у омјеру утврђеном уговору.
- (2) Дио добити намијењен комплементарима дијели се међу њима на једнаке дијелове.
- (3) Дио добити намијењен командиторима дијели се међу њима сразмјерно уплаћеним улозима, ако уговором није одређено другачије.

Члан 102.
(Престанак командитног друштва)

Сви чланови командитног друштва имају право на сразмјеран удио у остатку имовине друштва након ликвидације.

Члан 103.
(Остатак имовине)

- (1) Ако је остатак имовине након ликвидације командитног друштва недовољан за поврат уплаћених улога, командитори имају право првенства на поврат улога.
- (2) Остатак имовине након поврата улога, дијели се међу члановима друштва по омјеру за распојелу добити.
- (3) Уговором може да се одреди другачији начин распојеле остатка имовине командитног друштва након ликвидације.

Члан 104.
(Непрестајање друштва)

Командитно друштво не престаје у случају смрти, губитка или ограничења правне способности или принудне продаје и наплате из имовине командитора.

ДИО ЧЕТВРТИ - ДИОНИЧКО ДРУШТВО
ГЛАВА I. (ОПШТЕ ОДРЕДБЕ)

Члан 105.
(Опште одредбе)

- (1) Дионичко друштво је друштво чији је основни капитал подијељен на дионице.
- (2) Дионичка друштва могу бити отворена и затворена.
- (3) Отворена дионичка друштва су друштва чије су дионице емитоване путем јавне понуде и која испуњавају један од слиједећих критеријума:
 - a) да се ради о банкама или друштвима за осигурање или
 - b) да имају основни капитал најмање у износу од 4.000.000,00 КМ и најмање 40 дионичара.
- (4) Под дионицама емитованим путем јавне понуде сматрају се дионице емитоване у складу са Законом о тржишту вриједносних папира.
- (5) Отворено дионичко друштво не може да ограничи пренос дионица трећим лицима.
- (6) Затворено дионичко друштво постаје отворено када испуни један од критеријума из става (3) овог члана.

Члан 106.
(Обавезе дионичара)

Дионичко друштво не одговара за обавезе дионичара.

ГЛАВА II. (ОСНИВАЊЕ)

Члан 107.
(Оснивачи)

- (1) Дионичко друштво могу основати један или више оснивача.
- (2) Оснивачи су обавезно и дионичари дионичког друштва.

Члан 108.
(Оснивање и оснивачки акт)

- (1) Дионичко друштво се оснива уговором о оснивању, који обавезно садржи:
 - a) име и презиме или фирму и адресу пребивалишта или сједишта оснивача;
 - b) фирму и сједиште дионичког друштва;
 - c) дјелатност;
 - d) права и обавезе оснивача;
 - e) износ основног капитала;
 - f) ознаку класе, укупан број и номиналну вриједност дионица;
 - g) опис права садржаних у дионици;
 - h) број дионица који уписује сваки оснивач;
 - i) поступак и рокове продаје и банку код које се врши уплата дионица;
 - j) опис и процјену вриједности улога у стварима и правима;
 - k) начин накнаде трошкова оснивања;
 - l) посљедице неизвршавања обавеза оснивача;
 - m) начин рјешавања спорова између оснивача;
 - n) име и презиме лица које представља дионичко друштво у поступку оснивања.
- (2) Уговор о оснивању дионичког друштва мора да буде потписан од стране свих оснивача или њихових пуномоћника, а потписи да буду овјерени у складу са законом.
- (3) Уз потпис пуномоћника прилаже се овјерено писмено овлашћење.
- (4) Када дионичко друштво оснива један оснивач, оснивачки акт је одлука о оснивању дионичког друштва.

Члан 109.

(Откуп дионица приликом оснивања)

Приликом оснивања дионичког друштва, све дионице могу да откупе оснивачи (у даљем тексту: симултано оснивање), или уговорени број дионица откупљују оснивачи, а преостале дионице купују друга лица на основу јавног позива за упис и уплату (у даљем тексту: сукцесивно оснивање), у складу са законом којим се уређује емисија и промет вриједносних папира.

Члан 110.
(Симултано оснивање)

- (1) Упис дионица при симултаном оснивању дионичког друштва врши се потписом уговора о оснивању од стране оснивача.
- (2) Уплата дионица врши се на основу рјешења Комисије за вриједносне папире у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија) којим се утврђује успјела емисија дионица.
- (3) Уплата дионица је безусловна.

Члан 111.
(Сукцесивно оснивање)

Уговор о сукцесивном оснивању дионичког друштва, уз елементе из члана 108. овог закона, обавезно садржи и:

- a) мјесто, вријеме и начин уписа дионица;
- b) мјесто, вријеме и начин уплате дионица;
- c) врсту улога којим се могу платити дионице;
- d) поступак када уписани износ премашује износ објављен у јавној понуди;
- e) начин одређивања цијене дионица по окончању уписа;
- f) начин сазивања оснивачке скупштине дионичког друштва.

Члан 112.

(Захтјев за одобравање јавне понуде дионица)

- (1) Оснивачи подносе Комисији захтјев за одобравање јавне понуде дионица, уз који су дужни да доставе:
 - a) уговор о оснивању;
 - b) приједлог статута дионичког друштва;
 - c) приједлог проспекта, у складу са законом којим се уређују емисија и промет вриједносних папира;
 - d) уговор закључен између оснивача и Регистра вриједносних папира у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Регистар);
 - e) уговор закључен између оснивача и банке о отварању привременог рачуна за депоновање уплата дионица.
- (2) О захтјеву из става (1) овог члана, Комисија доноси рјешење у року од 30 дана од дана пријема захтјева.

Члан 113.

(Рјешење о одобрењу јавне понуде дионица)

- (1) Након добијања рјешења Комисије о одобрењу јавне понуде дионица, оснивачи су обавезни да објаве јавни позив за упис и уплату дионица, у складу са Законом о тржишту вриједносних папира.
- (2) Рок за упис дионица не може да буде дужи од 90 дана од дана објављивања јавног позива.
- (3) Упис дионица врши се потписивањем изјаве о упису, у складу са законом и прописима Комисије.

Члан 114.

(Извјештај о укупном износу и броју уписаних и уплаћених дионица)

- (1) Оснивачи су обавезни да објаве извјештај о укупном износу и броју уписаних и уплаћених дионица, најмање у једним домаћим дневним новинама, у року од осам дана од дана пријема рјешења Комисије којим се утврђује да је емисија дионица успјела.
- (2) Извјештај из става (1) овог члана обавезно садржи:
 - a) име и презиме или фирму и адресу пребивалишта или сједишта уписника дионица;
 - b) класу, број и номиналну вриједност уписаних дионица;
 - c) податке о начину и року плаћања уписаних дионица;
 - d) износ уплаћен при упису дионица;
 - e) попис и процијењену вриједност ствари и права којима су плаћене уписане дионице;
 - f) цијену дионице приликом емисије.

Члан 115.

(Извршење уплате дионица)

- (1) За извршене уплате уписаних дионица по цијени након емисије оснивачи су дужни да издају писмену привремену потврду, која обавезно садржи класу, број, номиналну вриједност и цијену уписаних дионица након емисије.
- (2) Оснивачи не могу да располажу извршеним уплатама дионица.

- (3) Дионичко друштво располаже новчаним уплатама и унесеним стварима и правима након уписа друштва у регистар друштава.
- (4) Накнаде и други трошкови оснивања не могу да се исплаћују на терет основног капитала.

Члан 116.

(Извјештај о неуспјелом оснивању)

- (1) Ако све дионице из члана 114. став (2) тачка b) овог закона нису уписане у објављеном року, оснивачи и други уписници могу да упишу преостале дионице, најкасније 15 дана након истека објављеног рока за упис.
- (2) Ако оснивачи и други уписници не упишу све дионице, оснивање дионичког друштва није успјело.
- (3) У случају из става (2) овог члана, оснивачи су дужни извјештај о неуспјелом оснивању дионичког друштва, са подацима и начину и року поврата извршених уплата, да објаве на начин објављивања проспекта, и најкасније у року од 15 дана од истека рока из става (1) овог члана.

Члан 117.

(Оснивачка скупштина)

- (1) Оснивачи су дужни да сазову оснивачку скупштину дионичког друштва најкасније у року од 60 дана од дана пријема рјешења Комисије којим се утврђује да је емисија дионица успјела.
- (2) Оснивачка скупштина се сазива писаним позивом сваком уписнику дионица у складу с овим законом.
- (3) Уколико оснивачка скупштина није сазвана у року из става (1) овог члана, упис дионица постаје ништав и сматра се да дионичко друштво није основано.
- (4) У случају из става (3) овог члана, оснивачи су дужни да објаве извјештај у складу са чланом 116. став (3) овог закона.

Члан 118.

(Остале могућности и дужности оснивачке скупштине)

- (1) Оснивачка скупштина може да одлучује уколико јој присуствују, лично или путем пуномоћника, дионичари са више од половине укупног броја дионица с правом гласа.
- (2) Оснивачку скупштину друштва отвара и њом председава до избора председника скупштине оснивач с највећим бројем уписаних дионица.
- (3) Уколико по истеку 60 минута од заказаног времена почетка скупштине није постигнут кворум за одлучивање из става (1) овог члана, оснивачка скупштина се одгађа.
- (4) Оснивачи су дужни у року од три дана поново сазвати скупштину на начин из члана 117. став (2) овог закона.
- (5) У случају поновног сазивања, оснивачка скупштина може да одлучује уколико је заступљено више од једне трећине укупног броја дионица с правом гласа.

Члан 119.

(Овлашћења оснивачке скупштине)

Оснивачка скупштина:

- a) усваја извјештај о оснивању;
- b) усваја статут друштва;
- c) бира председника скупштине;
- d) именује чланове надзорног одбора;
- e) потврђује вриједност улога у стварима и правима и утврђује број дионица емитованих по том основу.

Члан 120.
(Извјештај о оснивању)

Извјештај о оснивању дионичког друштва обавезно садржи:

- a) број уписаних дионица;
- b) номиналну вриједност и цијену по којој су дионице уписане;
- c) уплате за уписане дионице извршене прије одржавања оснивачке скупштине;
- d) попис и процијењену вриједност сваког улога у стварима и правима;
- e) податке о уписницима искљученим у складу са чланом 137. овог закона.

Члан 121.
(Статут)

Статут дионичког друштва обавезно садржи:

- a) фирму, сједиште и дјелатност;
- b) износ основног капитала, класу, број и номиналну вриједност дионица;
- c) поступак у случају неплаћања уписаних дионица;
- d) начин повећања и смањивања основног капитала;
- e) начин формирања и коришћења фонда резерви;
- f) начин подјеле добити и исплате дивиденде;
- g) начин покрића губитка;
- h) број гласова по класи дионица;
- i) начин сазивања скупштине и одлучивања, састав и надлежности одбора;
- j) састав, начин именовања и разрешења и овлашћења надзорног одбора и управе друштва;
- k) поступак припајања, спајања, подјеле и промјене облика друштва;
- l) престанак друштва;
- m) поступак измјена и допуна статута;
- n) друге елементе прописане овим законом.

Члан 122.
(Упис у Регистар емитената)

- (1) Након одржане оснивачке скупштине, у случају симултаног или сукцесивног оснивања, управа дионичког друштва дужна је да поднесе захтјев за упис у Регистар емитената вриједносних папира код Комисије (у даљем тексту: Регистар емитената), најкасније у року од 15 дана од дана одржавања оснивачке скупштине.
- (2) Уз захтјев из става (1) овог члана, доставља се:
 - a) записник оснивачке скупштине;
 - b) доказ о уплати укупног износа уписаних дионица по цијени након емисије;
 - c) одлука о усвајању статута, статут друштва;
 - d) одлуке о избору чланова надзорног одбора и управе.
- (3) Подаци уписани у Регистар емитената сматрају се јавно доступним.

Члан 123.
(Неважеће дионице)

- (1) Дионице за које доспјеле уплате нису извршене и које прије уписа у Регистар емитената нису преузели и уплатили оснивачи или други уписници, оснивачи су дужни да прогласе неважећим.
- (2) Оснивачи су дужни писмено да обавијесте Комисију о проглашењу дионица неважећим у случају из става (1) овог члана.

Члан 124.
(Пријаве за упис дионичког друштва)

На основу рјешења Комисије о упису у Регистар емитената, управа дионичког друштва подноси пријаву за упис дионичког друштва у регистар друштава.

ГЛАВА III. (ОСНОВНИ КАПИТАЛ)

Члан 125.
(Основни капитал приликом оснивања)

- (1) Основни капитал дионичког друштва износи најмање 50.000,00 КМ.
- (2) Номинална вриједност дионице не може да буде мања од 1,00 КМ.

Члан 126.
(Укупни улози приликом оснивања)

Ако се основни капитал приликом оснивања дионичког друштва, осим улозима у новцу, обезбјеђује и улозима у стварима и правима, укупни улози у новцу не могу да буду мањи од износа из члана 125. став (1) овог закона.

Члан 127.
(Сукцесивно оснивање)

- (1) При сукцесивном оснивању, након уписа дионица до износа основног капитала из јавног позива за упис и уплату дионица, оснивачи су дужни да одбију даљи упис дионица, ако је то утврђено уговором о оснивању.
- (2) Од дана доношења одлуке из става (1) овог члана, оснивачи су неограничено солидарно одговорни за поврат средстава уплаћених изнад износа основног капитала, са каматом обрачунатом по каматној стопи на депозите по виђењу код банке код које је вршена уплата дионица.

Члан 128.
(Цијена дионице)

- (1) Цијена дионице приликом емисије не може да буде нижа од њене номиналне вриједности.
- (2) Разлика цијене дионице приликом емисије изнад њене номиналне вриједности чини дионичку премију.

Члан 129.
(Повећање основног капитала)

- (1) Повећање основног капитала врши се на основу одлуке коју, на приједлог надзорног одбора, доноси скупштина дионичког друштва двотрећинском већином заступљених дионица с правом гласа, по свакој класи дионица.
- (2) Изузетно за износ инвестиционих улагања по закљученом купопродајном уговору у поступку приватизације, након што купац изврши све уговором преузете обавезе, може да се повећа основни капитал друштва, у складу с одредбама овог закона и Закона о тржишту вриједносних папира.

Члан 130.
(Други начини повећања основног капитала)

- (1) Надзорни одбор дионичког друштва може статутом или одлуком скупштине да буде овлашћен за доношење одлуке о повећању основног капитала, и то:
 - a) емисијом нових дионица;
 - b) из фонда резерви изнад износа из члана 180. став (3) овог закона;
 - c) емисијом дионица за запослене из добити;
 - d) претварањем потраживања повјерилаца у основни капитал дужника у складу са Законом о финансијској консолидацији привредних друштава у Федерацији Босне и Херцеговине.

- (2) У случајевима из става (1) тач. а) и б) овог члана повећање основног капитала може да се изврши највише до једне трећине износа основног капитала на дан доношења одлуке.
- (3) Овлашћење из статута или одлука скупштине из става (1) овог члана важи најдуже пет година и обавезно садржи начин процјене ствари и права чијим уносом се уплаћују нове дионице.

Члан 131.

(Садржај одлука)

Приједлог одлуке из члана 129. и одлука из члана 130. овог закона о повећању основног капитала дионичког друштва обавезно садржи:

- разлоге, обим и начин повећања;
- нову номиналну вриједност дионица након повећања основног капитала;
- класу, број и номиналну вриједност дионица нове емисије;
- рок за упис и цијену дионица приликом емисије или начин њеног одређивања;
- опис права садржаних у дионицама нове емисије и последице на права садржана у дионицама ранијих емисија;
- ограничење или искључење права прече купње дионица нове емисије;
- могућности уплате дионица нове емисије уносом ствари и права и начин процјене њихове вриједности.

Члан 132.

(Рјешење о упису у Регистар емитената)

- Повећање и смањење основног капитала уписује се у Регистар емитената.
- Рјешење о упису у Регистар емитената издаје се у року од 30 дана од дана подношења уредног захтјева.
- Повећање и смањење основног капитала друштва постаје правно ваљано уписом те промјене у Регистар емитената.

Члан 133.

(Уплата дионица)

- Уплата дионица нове емисије у новцу може да се врши у ратама, у року који не може да буде дужи од шест мјесеци од дана доношења рјешења Комисије о успјелој емисији дионица.
- Уплаћеним ратама прво се измирује дионичка премија за све уписане дионице, а затим номинална вриједност појединачних дионица.
- Плаћање дионица не може да се врши пребијањем потраживања према дионичком друштву.
- Дионичко друштво не може да даје зајмове, кредите или обезбјеђења за стицање својих дионица.
- У поступку реструктурирања или финансијске консолидације друштва, дионице нове емисије могу да се плаћају и на други начин, уколико је то прописано посебним законом.

Члан 134.

(Ослобађање обавезе плаћања уписаних дионица)

Уписник може да се ослободи обавезе плаћања уписаних дионица само у случају смањења основног капитала друштва прије истека рока за уплату дионица у ратама, и то сразмјерно смањењу.

Члан 135.

(Привремене писмене потврде)

За уплате номиналне вриједности дионица и дионичке премије, дионичко друштво дужно је да изда привремену

писмену потврду (у даљем тексту: привременица), која важи до уплате пуне цијене дионице и обавезно садржи:

- ознаку "привременица";
- фирму и адресу сједишта дионичког друштва;
- износ основног капитала;
- име и презиме или фирму власника привременице;
- класу и број дионица за које је издата привременица;
- број и номинални износ уписаних дионица које нису уплаћене у потпуности;
- уплаћени износ цијене дионице приликом емисије;
- рок за плаћање укупног износа уписаних дионица;
- датум издавања привременице, са потписом овлашћеног лица.

Члан 136.

(Пренос привременице)

Пренос привременице врши се индосирањем.

Члан 137.

(Искључење)

- Уписника дионица који не плати пуну цијену дионица приликом емисије у року утврђеном одлуком о емисији, надзорни одбор искључиће из дионичког друштва одлуком, коју је друштво дужно одмах да упише у књигу дионичара, јавно објави и препорученом поштом достави уписнику.
- Уписник дионица из става (1) овог члана дужан је да дионичком друштву врати привременицу, најкасније у року од 30 дана од дана доношења одлуке о искључењу из дионичког друштва, а у противном надзорни одбор прогласиће је и објавиће неважећом на начин за сазивање скупштине утврђен овим законом и статутом дионичког друштва.

Члан 138.

(Нова привременица)

- Надзорни одбор издаће, умјесто привременице проглашене неважећом, нову привременицу или емитоваће дионице другом лицу, у складу с одлуком скупштине дионичког друштва.
- Из прихода од нових привременица и дионица из става (1) овог члана измирују се дионичка премија, камате на заостале уплате и трошкови објављивања одлуке и обавјештавања искљученог дионичара, а остатак се исплаћује искљученом дионичару, до износа извршених уплата за номиналну вриједност дионица.

Члан 139.

(Емисија нових дионица)

- Основни капитал може да се повећа емисијом нових дионица само ако су дионице ранијих емисија уплаћене у цјелини.
- Одредба става (1) овог члана не примјењује се ако се дионице нове емисије плаћају искључиво уносом ствари и права у дионичко друштво.

Члан 140.

(Одлука о повећању основног капитала)

Одлука о повећању основног капитала емисијом нових дионица обавезно садржи:

- износ повећања основног капитала;
- могућност уписа дионица и начин утврђивања износа уписаног изнад повећања основног капитала утврђеног одлуком;
- класу, број и номиналну вриједност дионица;
- у случају емисије дионица нове класе права садржана у дионици нове класе;

- e) мјесто и рок уписа дионица;
- f) право прече купње, начин, мјесто и рок уписа дионица по основу тог права;
- g) цијену или начин одређивања цијене дионице приликом емисије, која мора да буде иста за све уписнике;
- h) назив банке депозитара код које уписник плаћа дионице;
- i) у случају емисије путем затворене продаје у којој је предвиђено плаћање дионица преносом ствари или права, опис, начин процјене и процијењену вриједност ствари или права, којима се плаћају дионице, омјер њихове замјене за дионице и мјесто, начин и рок за предају ствари или пренос права којима се плаћају дионице.

Члан 141.

(Јавна понуда)

- (1) Повећање основног капитала емисијом нових дионица обавља се путем јавне понуде, ако одлуком није изричито другачије утврђено.
- (2) Дионичко друштво дужно је да поднесе Комисији захтјев за одобравање јавне понуде дионица у складу са законом који регулише тржиште вриједносних папира.
- (3) Упис дионица нове емисије врши се на основу рјешења Комисије о одобрењу јавне понуде дионица и објављеног јавног позива за упис и уплату дионица, или пријаве затворене продаје, у складу с одредбама овог и закона којим се уређује емисија и промет вриједносних папира.

Члан 142.

(Уплата дионица нове емисије)

Уплата дионица нове емисије врши се у роковима утврђеним одлуком, с тим да прије уписа повећања основног капитала у Регистар емитената мора да буде плаћен износ дионичке премије у цјелини и најмање 30% номиналне вриједности дионица, а ствари и права којим се плаћају дионице морају да буду у цјелини унесене у друштво.

Члан 143.

(Дивиденда)

Право на дивиденду по основу нових дионица стиче се за годину у којој је основни капитал повећан, ако статутом дионичког друштва није другачије утврђено или датум исплате дивиденде није унапријед одређен.

Члан 144.

(Повећање основног капитала повећањем номиналне вриједности дионица)

- (1) Повећање основног капитала повећањем номиналне вриједности емитованих дионица може да се врши само на терет фонда резерви, и то за износ изнад обавезне висине фонда резерви утврђене одредбама овог закона.
- (2) Дионичари носе трошкове повећања номиналне вриједности дионица.

Члан 145.

(Бесплатне нове дионице)

- (1) Дионичко друштво може, умјесто повећања номиналне вриједности постојећих дионица, да емитује бесплатне нове дионице.
- (2) Бесплатне дионице садрже права која садрже обичне дионице.

Члан 146.

(Пријава повећања номиналне вриједности и емисија бесплатних дионица)

Дионичко друштво је дужно да пријави Регистру повећање номиналне вриједности дионица или емисију

бесплатних дионица одмах, а најкасније у року од три дана од дана добијања рјешења Комисије.

Члан 147.

(Условно повећање основног капитала)

- (1) Одлуку о условном повећању основног капитала скупштина дионичког друштва доноси у случају:
 - a) емисије замјењивих обвезница и обвезница са правом прече купње, у обиму права која произилазе из ових обвезница;
 - b) спајања и припајања више дионичких друштава;
 - c) уписа нових дионица од стране запослених, у складу са планом расподјеле добити дионичког друштва.
- (2) Условно повећање основног капитала може да износи више од 50% износа основног капитала уписаног у Регистар емитената на дан доношења одлуке из става (1) овог члана, само ако је та одлука донесена двотрећинском већином укупног броја заступљених дионица с правом гласа, по свакој класи дионица.

Члан 148.

(Одлука о условном повећању)

- (1) Одлука из члана 147. став (1) овог закона обавезно садржи:
 - a) износ и разлоге условног повећања основног капитала;
 - b) назнаку да се ради о условном повећању по основу права замјене или права прече купње, или упису дионица од стране запослених;
 - c) класу, број и номиналну вриједност дионица које могу да се емитују по основу условног повећања основног капитала.
- (2) Одлуком о условном повећању основног капитала утврђује се рок за емисију нових дионица по том основу, који не може да буде дужи од пет година од дана доношења одлуке.

Члан 149.

(Захтјев за одобравање условног повећања основног капитала)

- (1) Дионичко друштво је дужно да поднесе Комисији захтјев за одобравање условног повећања основног капитала, најкасније у року од 30 дана од дана доношења одлуке из члана 147. став (1) овог закона.
- (2) Упис замјењивих обвезница и обвезница са правом прече купње може да се врши након добијања рјешења Комисије и објављивања јавног позива за упис и уплату.

Члан 150.

(Право на замјену и право прече купње)

- (1) Право на замјену се остварује писменим захтјевом дионичком друштву за замјену обвезница у дионице.
- (2) Право прече купње остварује се уписом дионица.
- (3) Упис дионица на основу права прече купње обавља се у складу с одредбама чл. 139., 140., 141. и 142. овог закона.

Члан 151.

(Захтјев за упис оствареног повећања основног капитала)

Након истека рока из члана 148. став (2) овог закона, надзорни одбор је дужан поднијети захтјев за упис оствареног повећања основног капитала у Регистар емитената.

Члан 152.

(Повећање из сопствених средстава)

Након усвајања годишњег финансијског извјештаја потврђеним са извјештајем ревизије, и извршеног обавезног

издвајања у фонд резерви, скупштина може да донесе одлуку да дио добити користи за повећање основног капитала.

Члан 153.

(Одлука о коришћењу дијела добити)

Одлука из члана 152. овог закона обавезно садржи износ повећања основног капитала и одређење да ли се повећање врши повећањем номиналне вриједности дионица или емисијом нових дионица.

Члан 154.

(Повећање основног капитала из сопствених средстава из фонда резерви)

- (1) Повећање основног капитала из сопствених средстава може да се врши само из фонда резерви, за износ изнад обавезне висине фонда резерви утврђене одредбама овог закона.
- (2) Дио фонда резерви намијењен за накнаду губитка не може да се користи за повећање основног капитала дионичког друштва из сопствених средстава.

Члан 155.

(Распоређивање повећања основног капитала)

Повећање основног капитала из сопствених средстава распоређује се на све дионице сразмјерно номиналној вриједности.

Члан 156.

(Промјена номиналне вриједности дионица)

Промјена номиналне вриједности дионица уписује се код Регистра, на основу пријаве дионичког друштва и извода из Регистра емитената.

Члан 157.

(Интегрисано повећање)

- (1) Дионичко друштво дужно је приликом повећања основног капитала, из сопствених извора да плати дио цијене дионица након емисије у случају када дионице у промету на берзи или другом уређеном јавном тржишту на дан доношења одлуке имају цијену нижу од номиналне вриједности, или се повећање основног капитала врши уписом дионица запослених.
- (2) У случају из става (1) овог члана уплата дионица врши се искључиво у новцу.

Члан 158.

(Одлука о повећању основног капитала)

Одлука о повећању основног капитала у складу са чланом 157. овог закона обавезно садржи:

- a) износ повећања основног капитала;
- b) класу, број и номиналну вриједност дионица;
- c) податке из члана 140. овог закона;
- d) начин продаје дионица које нису уписане по основу права прече купње;
- e) мјесто и рок уписа дионица за дионичаре без права прече купње, цијену дионица приликом емисије или начин њеног одређивања;
- f) назив банке код које уписник плаћа дионице након емисије;
- g) опис права садржаних у дионицама нове класе;
- h) могућност уписа дионица изнад износа утврђеног одлуком о интегрисаном повећању;
- i) дио цијене дионице приликом емисије који плаћа друштво и извор средстава.

Члан 159.

(Уписници дионица)

Уписници дионица емитованих по основу интегрисаног повећања дужни су најмање 50% цијене дионице да уплате прије уписа повећања основног капитала у Регистар емитената.

Члан 160.

(Примјена на интегрисано повећање основног капитала)

На интегрисано повећање основног капитала примјењују се одредбе члана 139. став (1), чл. 140. и 152. и члана 154. став (2) овог закона.

Члан 161.

(Смањење основног капитала)

- (1) Смањење основног капитала врши се на основу одлуке скупштине донесене двотрећинском већином заступљених дионица с правом гласа.
- (2) Одлука о смањењу основног капитала доноси се одвојеним гласањем за сваку класу дионица и објављује се најмање у једним домаћим дневним новинама, два пута у року од 30 дана од дана доношења.
- (3) Основни капитал не може да се смањи испод износа утврђеног у члану 125. став (1) овог закона.
- (4) Смањење основног капитала не смије да утиче на извршавање обавеза према повјериоцима дионичког друштва.

Члан 162.

(Одлука о смањењу основног капитала)

- (1) Одлука из члана 161. овог закона обавезно садржи:
 - a) износ и разлог смањења основног капитала;
 - b) начин смањења основног капитала;
 - c) начин повлачења дионица, цијену повучене дионице или начин њеног одређивања.
- (2) Смањивање основног капитала повлачењем дионица може да се врши само ако је могућност повлачења предвиђена статутом дионичког друштва или одлуком о емисији дионица.
- (3) Повлачење дионица врши се куповином на берзи и другим уређеним јавним тржиштима или понудом дионичарима, у складу са статутом друштва и одлуком скупштине о смањењу основног капитала.

Члан 163.

(Захтјев за смањење основног капитала)

- (1) Дионичко друштво је дужно да поднесе захтјев Комисији за одобравање смањења основног капитала, најкасније у року од 30 дана од дана доношења одлуке из члана 161. став (1) овог закона.
- (2) Комисија је дужна да донесе одлуку о захтјеву и упише смањење основног капитала у Регистар емитената у року од 30 дана од дана подношења захтјева из става (1) овог члана, осим у случају из члана 170. овог закона.
- (3) Прије уписа смањења основног капитала у Регистар емитената, дионичко друштво не може да врши исплате по основу смањења основног капитала или да одустане од емисије дионица чија номинална вриједност није у цјелини плаћена.

Члан 164.

(Дионичко друштво и повјериоци)

- (1) Дионичко друштво је дужно да обавијести повјериоце о смањењу основног капитала, у року од 30 дана од дана уписа одлуке у Регистар емитената, лично или путем средстава јавног информисања.
- (2) Повјериоци могу да захтијевају осигурање потраживања, у року од 90 дана од дана пријема обавјештења из става (1) овог члана или 90 дана од дана другог објављивања одлуке из члана 161. став (1) овог закона.
- (3) Ако повјериоци и дионичко друштво не постигну договор о осигурању потраживања, повјериоци могу да покрену поступак код суда.

Члан 165.

(Смањење основног капитала и ревизорски извјештај)

- (1) Одредбе члана 164. овог закона не примјењују се ако:
 - a) друштво Комисији поднесе извјештај ревизора са доказима, којим се утврђује да друштво нема повјерилаца;
 - b) се смањење основног капитала врши ради накнаде губитка или
 - c) се највише 10% основног капитала преноси у фонд резерви за покриће будућих губитака.
- (2) Ревизор који у извјештају из става (1) овог члана наведе непотпуне и нетачне податке одговоран је повјериоцима за обавезе дионичког друштва са стањем на дан подношења извјештаја и до износа смањења основног капитала утврђеног одлуком скупштине.
- (3) Дионичко друштво не може да врши откуп дионица у случају смањења основног капитала у складу са ставом (1) тач. b) и c) овог члана.

Члан 166.

(Захтјев за упис у Регистар емитената)

- (1) Дионичко друштво је дужно, након истека рока из члана 164. став (2) овог закона да поднесе Комисији захтјев за упис у Регистар емитената.
- (2) Комисија ће уписати смањење основног капитала у Регистар емитената само ако је одлука скупштине о смањењу основног капитала објављена у складу са чланом 161. став (2) овог закона и ако друштво поднесе извјештај ревизора из члана 165. овог закона или доказ о споразуму са повјериоцима о осигурању њихових потраживања.

Члан 167.

(Поступак смањења основног капитала)

- (1) Смањење основног капитала врши се, прво, повлачењем сопствених дионица које држи друштво на дан доношења одлуке, а затим, одустајањем од емисије дионица које нису у цијелини уплаћене до дана доношења одлуке о смањењу основног капитала.
- (2) Уколико могућности за смањење основног капитала у складу са ставом (1) овог члана не постоје или се њиховим коришћењем не достиже износ смањења основног капитала утврђен одлуком, смањење основног капитала до укупног износа утврђеног одлуком врши се смањивањем номиналне вриједности дионица које држе дионичари, до најнижег износа утврђеног чланом 125. став (2) овог закона, или откупом и повлачењем дионица које држе дионичари.

Члан 168.

(Смањење основног капитала смањивањем номиналне вриједности дионица)

Смањење основног капитала смањивањем номиналне вриједности дионица примјењује се на све дионице.

Члан 169.

(Обустава промета дионица)

Дионичко друштво је дужно да пријави Регистру упис обуставе промета дионица које су предмет повлачења, одмах по доношењу одлуке, а најкасније у року од три дана.

Члан 170.

(Повучене дионице)

- (1) Повлачење дионица мора да се оконча најкасније у року од десет дана од дана подношења пријаве из члана 169. овог закона.
- (2) Дионичко друштво дужно је да исплати повучене дионице најкасније у року од 90 дана од дана уписа смањења основног капитала у Регистар емитената.

Члан 171.

(Резултати повлачења дионица)

Дионичко друштво је дужно да о резултатима повлачења дионица писмено обавијести Комисију, у року од осам дана од окончања повлачења.

Члан 172.

(Опозив повучених дионица)

- (1) Дионичко друштво је дужно, одмах након уписа смањења основног капитала у Регистар емитената, да поднесе пријаву Регистру за опозив повучених дионица и опозив обуставе промета дионица које нису откупљене.
- (2) Уз пријаву из става (1) овог члана доставља се и извод из Регистра емитената о упису смањења основног капитала.

Члан 173.

(Смањење основног капитала повлачењем дионица)

Смањење основног капитала повлачењем дионица може да се врши на основу јавне понуде дионичарима за откуп дионица, у складу с одредбама закона којим се уређује емисија и промет вриједносних папира и статута дионичког друштва.

Члан 174.

(Јавна понуда)

Јавна понуда из члана 173. овог закона обавезно садржи назнаку да ли се откупљују све понуђене дионице или до одређеног износа, и да ли дионичари сносе трошкове повлачења.

Члан 175.

(Дужност скупштине дионичког друштва)

Ако збир номиналне вриједности дионица из члана 174. овог закона не достигне износ смањења основног капитала утврђеног одлуком скупштине дионичког друштва, скупштина дионичког друштва дужна је да донесе одлуку којом утврђује смањење основног капитала за износ откупљених дионица.

Члан 176.

(Резултати повлачења дионица)

- (1) Дионичко друштво је дужно о резултатима повлачења дионица по основу јавне понуде да писмено обавијести Комисију, у року од осам дана од окончања повлачења.
- (2) Дионичко друштво је дужно одмах након уписа смањења основног капитала у Регистар емитената, да поднесе пријаву Регистру за опозив повучених дионица.

Члан 177.

(Друге врсте смањења основног капитала)

Смањење основног капитала може да се врши одустајањем од емисије дионица, до износа номиналне вриједности дионица који није плаћен.

Члан 178.

(Истовремено повећање и смањење основног капитала)

Скупштина дионичког друштва може да донесе одлуку о повећању истовремено са одлуком о смањењу основног капитала, ако се основни капитал смањује одустајањем од емисије дионица које нису уплаћене и ради накнаде губитка или преноса основног капитала у фонд резерви за покриће будућих губитака.

Члан 179.

(Могућност повећања основног капитала)

Друштво може на основу одлуке скупштине из члана 178. овог закона да повећа основни капитал само након извршеног уписа смањења основног капитала у Регистар емитената.

Члан 180.

(Фонд резерви)

- (1) Дионичко друштво обавезно је да има фонд резерви.
- (2) Фонд резерви формира се из добити и других извора, у складу с овим законом и другим прописима.
- (3) Фонд резерви износи најмање 25% основног капитала дионичког друштва.
- (4) Уплате по основу замјене обичних за приоритетне дионице из члана 190. став (2) овог закона и по основу разлике од номиналне вриједности до цијене дионица из чл. 192. и 193. овог закона обавезно се издвајају у фонд резерви без обзира на његову висину.

Члан 181.

(Издавање)

- (1) У фонд резерви издваја се најмање 10% годишњег износа нето добити све док фонд резерви не достигне износ из члана 180. став (3) овог закона.
- (2) Уколико издвајањима из става (1) овог члана фонд резерви не достигне висину из члана 180. став (3) овог закона до краја пете пословне године, по годишњем обрачуна за пету и наредне пословне године дионичко друштво ће да повећа издвајања за ове намјене на 20% годишњег износа нето добити, све док фонд резерви не достигне износ из члана 180. став (3) овог закона.

Члан 182.

(Коришћење фонда резерви)

- (1) Фонд резерви користи се за покриће губитка и других непредвиђених трошкова у пословању дионичког друштва.
- (2) У случају смањивања вриједности фонда резерви испод 25% износа основног капитала, дионичко друштво је дужно да врши издвајања у складу с одредбама члана 181. став (2) овог закона.
- (3) Фонд резерви изнад износа утврђеног у члану 180. став (3) овог закона, може да се користи и за:
 - a) допуну дивиденди, највише до 5% основног капитала;
 - b) повећање номиналне вриједности дионица у складу са чланом 144. овог закона;
 - c) емисију бесплатних дионица у случају из члана 145. овог закона.

Члан 183.

(Исказивање вриједности)

Дионичко друштво које је вриједносне папире у својој имовини у полугодишњем или годишњем обрачуна исказало у вриједности већој него у претходном обрачуна, дужно је ову разлику да искаже као посебну резерву за покриће будућних разлика курса вриједносних папира.

Члан 184.

(Резерве)

- (1) Дионичко друштво може да издваја и посебне резерве за потребе запослених, које се воде на одвојеном рачуну.
- (2) Начин издвајања и коришћења резерви из става (1) овог члана утврђују се статутом дионичког друштва.
- (3) У управљању овим резервама могу да учествују и запослени, на начин и под условима утврђеним статутом или одлуком скупштине дионичког друштва.

Члан 185.

(Губитак)

- (1) Када дионичко друштво у полугодишњем или годишњем обрачуна искаже губитак у износу већем од збира трећине основног капитала и фонда резерви из члана 180. овог закона, или када настану околности које

указују да је вриједност имовине дионичког друштва мања или би до краја године могла да буде мања од износа обавеза, надзорни одбор је дужан да сазове скупштину дионичког друштва.

- (2) На основу извјештаја надзорног одбора, који укључује биланс стања и биланс успјеха са извјештајем ревизије, скупштина доноси одлуку о наставку рада, престанку или ликвидацији дионичког друштва.

ГЛАВА IV. (ДИОНИЦЕ И ДИОНИЧАРИ)

Члан 186.

(Дионице)

- (1) Дионице дионичког друштва су дематеријализоване, недјелјиве и гласе на име.
- (2) Дионице су неограничено преносиве, осим у случајевима утврђеним статутом дионичког друштва у складу са законом.
- (3) Дионица садржи права на учешће у:
 - a) управљању дионичким друштвом;
 - b) расподјели добити;
 - c) диоби имовине преостале након стечаја или ликвидације дионичког друштва.

Члан 187.

(Класе дионица)

- (1) Дионичко друштво може да емитује дионице различитих класа.
- (2) Дионице исте класе имају исту номиналну вриједност и садрже иста права.
- (3) Дионице, осим обичних дионица, садрже ознаку класе.

Члан 188.

(Закључивање уговора са Регистром)

- (1) Дионичко друштво је дужно, у складу са посебним законом и прописом Комисије, да закључи уговор са Регистром и достави Регистру податке о дионицама и дионичарима, у року од 30 дана од дана уписа у Регистар емитената.
- (2) Регистар успоставља листу дионичара и региструје промјене власништва на дионицама дионичког друштва (у даљем тексту: Листа дионичара).

Члан 189.

(Дионичар)

- (1) Дионичар има право да учествује у раду и одлучивању скупштине дионичког друштва.
- (2) Дионичар има право на један глас за сваку обичну дионицу.
- (3) Друштво не може да издаје дионице које дају право на више од једног гласа по дионици.
- (4) Дионичар не може да гласа о одлукама које се односе на његове поступке, одговорност и потраживања дионичког друштва од њега.

Члан 190.

(Обавезе дионичара)

- (1) Дионичар је обавезан да уплати цијену дионице приликом емисије, у износу, на начин и у року утврђеном одлуком о емисији.
- (2) Дионичко друштво може од дионичара да захтијева доплату за обичну дионицу приликом њене конверзије у приоритетну дионицу, у складу с одлуком о конверзији.

Члан 191.

(Привременнице)

- (1) Управа дионичког друштва је дужна позвати дионичаре који не извршавају обавезу плаћања цијене дионице приликом емисије, да врате привременнице без права на

zamjenu za dionice, na начин и у року утврђеним одлуком скупштине о одустајању од емисије дионица.

- (2) Дионичко друштво ће власницима привременица извршити поврат плаћеног дијела цијене дионице приликом емисије, смањен за потраживања дионичког друштва, најкасније у року од осам дана од дана уписа смањења основног капитала у Регистар емитената.
- (3) Позив из става (1) овог члана обавезно садржи упозорење да ће, у случају неиспуњења обавезе дионичара и власника привременица, њихове дионичке и привременичке бити јавно проглашене ништавим.
- (4) Дионичко друштво је дужно јавно да огласи ништавим дионичке и привременичке најкасније у року од 15 дана од дана истека објављеног рока из става (1) овог члана и о томе да обавијести дионичаре и власнике привременица, на начин и у року утврђеним одлуком скупштине.

Члан 192.

(Начин продаје дионица привременица)

- (1) Продају дионица и привременица које се емитују умјесто поништених врши професионални посредник у промету вриједносних папира, овлашћен од надзорног одбора.
- (2) Дионичко друштво је дужно да објави мјесто и начин продаје дионица и привременица из става (1) овог члана најмање у року од 14 дана прије дана продаје и о томе писмено обавијести дионичаре и власнике привременица из члана 191. овог закона.
- (3) Трошкове продаје сноси дионичари и власници чије је дионичке и привременичке надзорни одбор прогласио ништавим.

Члан 193.

(Плаћање обавеза)

Из прихода остварених продајом дионица и привременица које се емитују умјесто поништених дионица и привременица, плаћају се обавезе, смањене за потраживања дионичког друштва, према дионичарима и власницима привременица из члана 191. овог закона.

Члан 194.

(Дионичари и привремене потврде)

Дионичари и власници привремених потврда из члана 191. овог закона имају право да захтијевају од друштва исплату уплаћених износа дионица и обавеза из привременица, и у случају да дионичко друштво не емитује нове дионичке и привременичке.

Члан 195.

(Дионичар и дивиденда)

- (1) Дионичар има право учешћа у добити дионичког друштва, наплатом дивиденде или стицањем нових дионица, у складу са законом и статуту друштва.
- (2) Дивиденда се исплаћује сразмјерно номиналној вриједности дионица, а за дионичке које нису у цијелини уплаћене, сразмјерно извршеним уплатама и времену од дана уплате до краја пословне године за коју се дивиденда исплаћује.
- (3) Дивиденда се исплаћује дионичару који је био на Листи дионичара на дан доношења одлуке о исплати дивиденде.
- (4) Одлуком о исплати дивиденде одређује се износ добити за исплату дивиденде, износ по дионици и рок исплате, с тим да рок исплате мора да буде једнак за све дионичаре.
- (5) Обрачун и исплата дивиденде може се обављати и преко Регистра.

Члан 196.

(Одлука о исплати дивиденде)

- (1) Скупштина дионичког друштва може да донесе одлуку о исплати дивиденде када је дионичко друштво способно да извршава обавезе из пословања и када је тржишна вриједност имовине најмање једнака износу укупних годишњих обавеза дионичког друштва.
- (2) Дионичко друштво је обавезно исплатити дивиденду по основу приоритетних дионица и у случају да је укупан износ добити и дијела фонда резерви изнад обавезног износа из члана 180. став (3) овог закона довољан само за исплату те дивиденде.
- (3) Скупштина дионичког друштва може да донесе одлуку да се дивиденда не исплаћује, којом истовремено одређује сврху употребе добити која припада дионичарима.

Члан 197.

(Права дионичара)

- (1) Права дионичара по основу дионица нове класе утврђују се одлуком о емисији, у складу са законом.
- (2) Права садржана у дионици остварује лице уписано у Листу дионичара код Регистра или од њега овлашћено лице.

Члан 198.

(Насљеђивање)

Дионичар који је дионичке стекао насљеђивањем преузима права претходника у континуитету.

Члан 199.

(Пренос дионица)

- (1) Дионичар има право да прода или по другом основу своје дионичке да пренесе другом лицу.
- (2) Продаја или пренос дионица по другом основу, искључујући насљеђивање, може да се искључи за одређени период или на други начин ограничи, одлуком о емисији дионица путем затворене продаје која у том смислу производи учинак према свим купцима тих дионица, и уговором закљученим између дионичара, који обавезује само његове потписнике.

Члан 200.

(Трансакција унутар дионичког друштва)

Када је предсједник или члан надзорног одбора, директор или други члан управе, купац дионица нове емисије дионичког друштва у обиму већем од 5% укупног броја дионица с правом гласа, сматра се трансакцијом унутар дионичког друштва, која мора да буде објављена у складу са прописима Комисије.

Члан 201.

(Право прече купње)

- (1) Приликом нове емисије дионица постојећи дионичари имају право да купе нове дионичке, у року од 30 дана по истеку рока за упис нових дионица, у обиму којим задржавају учешће у основном капиталу које су имали прије нове емисије.
- (2) Одлука о емисији, јавни позив за упис нових дионица које се емитују путем јавне понуде, као и понуда за купњу дионица које се емитују путем затворене продаје, морају садржавати назнаку да ли је задржано, ограничено или искључено право постојећих дионичара на купњу нових дионица ради задржавања учешћа у основном капиталу, у складу са ставом (1) овог члана.

Члан 202.

(Нове дионичке)

- (1) Утврђивање броја нових дионица чијом купњом постојећи дионичари задржавају учешће у основном

капиталу дионичког друштва обавља се истовремено за све дионичаре који то право користе најкасније у року од 15 дана по истеку рока за упис нових дионица.

- (2) Право прече купње дионица није преносиво.
- (3) У остваривању права из члана 201. овог закона, дионичари могу да закључе писани уговор о куповини дионица нове емисије, који садржи број дионица уписаних од сваког потписника уговора и замјењује појединачне изјаве о упису и листу уписника.

Члан 203.

(Искључење или ограничење права прече купње дионица)

Право прече купње дионица појединачне емисије може да се искључи или ограничи одлуком скупштине дионичког друштва, која се доноси натполовичном већином гласова укупног броја дионица с правом гласа.

Члан 204.

(Право увида у исправе)

- (1) Дионичари и њихови пуномоћници имају право увида у сљедеће исправе:
 - a) уговор о оснивању и статут друштва, са свим измјенама и допунама;
 - b) билансе стања, билансе успјеха и друга документа која је друштво дужно да доставља скупштини или институцијама изван дионичког друштва;
 - c) записнике скупштине и одбора за ревизију;
 - d) попис лица овлашћених за заступање дионичког друштва;
 - e) попис чланова надзорног одбора и управе, са подацима о адреси, датуму избора или именовања и периоду на који је изабран или именован, и о функцијама које они обављају у другим правним лицима.
- (2) Захтјев дионичара за увид у исправе из става (1) овог члана мора да се испуни без одлагања током радног времена у просторијама дионичког друштва.
- (3) Податке и исправе о пословању које су означене као повјерљиве дионичар је дужан да чува као пословну тајну.

Члан 205.

(Дионице запослених)

- (1) Статутом дионичког друштва може да се утврди могућност емисије посебне класе дионица за запослене, одлуком скупштине из члана 129. овог закона или одлуком надзорног одбора из члана 130. овог закона.
- (2) Збир номиналних вриједности свих дионица за запослене не може да буде већи од 5% основног капитала дионичког друштва.
- (3) Дионице за запослене садрже иста права као и обичне дионице, осим у случајевима утврђеним овим законом.

Члан 206.

(Услови и начин стицања, преноса и откупа дионица)

- (1) Дионице за запослене могу да се преносе једино на друге запослене дионичког друштва.
- (2) Права садржана у дионицама за запослене престају даном смрти или престанком запослења код емитента.
- (3) Друштво је обавезно да откупи дионице запослених, исплатом по правичној тржишној вриједности на дан престанка својства запосленог.
- (4) Услови и начин стицања, преноса и откупа дионица запослених ближе се уређује одлуком о емисији, у складу са статутом дионичког друштва.

Члан 207.

(Приоритетне дионице)

- (1) Дионичко друштво може да емитује дионице које садрже право приоритетне наплате дивиденде и сразмјерног дијела остатка имовине након ликвидације дионичког друштва, уз ограничено право гласа (у даљем тексту: приоритетне дионице).
- (2) Право гласа по основу приоритетних дионица не може да се ограничи за случајеве одвојеног изјашњавања за сваку класу дионица.
- (3) Номинална вриједност приоритетних дионица може да износи највише до 50% основног капитала дионичког друштва.

Члан 208.

(Права приоритетних дионица)

Приоритетне дионице садрже право:

- a) наплате дивиденде за посљедних пет година, прије исплате дивиденде за обичне дионице;
- b) учешћа у расподјели остатка имовине након ликвидације дионичког друштва, прије обичних дионица;
- c) које припада дионичарима са 10% дионица с правом гласа, и за приоритетне дионице које чине 5% свих дионица с правом гласа;
- d) конверзије у обичне дионице, ако дивиденда за приоритетне дионице није исплаћена за двије узастопне године, све до исплате заостале дивиденде.

Члан 209.

(Право гласа)

Право гласа по основу приоритетних дионица не може да се искључи приликом одлучивања о:

- a) смањењу основног капитала;
- b) спајању, припајању, подјели, промјени облика и престанку дионичког друштва;
- c) куповини, продаји, замјени, узимању или давању у лизинг, узимању или давању кредита и другим трансакцијама имовином, директно или посредством супсидијарних друштава, у току пословне године у обиму већем од 33% књиговодствене вриједности укупне имовине дионичког друштва по билансу стања на крају предходне године;
- d) измјенама и допунама статута друштва.

Члан 210.

(Стицање права гласа)

- (1) Приоритетне дионице стичу право гласа као обичне дионице наредног дана од дана доношења одлуке да се дивиденда неће исплатити или од истека рока за плаћање дивиденде за другу узастопну пословну годину за коју дивиденда није исплаћена.
- (2) Гласачка права из става (1) овог члана трају до дана исплате дивиденде по основу приоритетних дионица.

Члан 211.

(Замјењиве обвезнице и обвезнице са правом прече купње дионица)

- (1) Дионичко друштво може, на основу одлуке скупштине, да емитује обвезнице које садрже право на замјену за дионице дионичког друштва (замјењиве обвезнице) или обвезнице које садрже право прече купње дионица (обвезнице с правом прече купње).
- (2) Дионичари имају право прече купње замјењивих обвезница и обвезница с правом прече купње дионица, у складу с одредбама чл. 201., 202. и 203. овог закона.

Члан 212.

(Одлука скупштине о емитовању дионица)

- (1) Одлука скупштине из члана 211. овог закона доноси се двотрећинском већином заступљених дионица с правом гласа и обавезно садржи:
 - a) номиналну вриједност и стопу приноса обвезница;
 - b) број обвезница;
 - c) начин остваривања права по основу замјењиве обвезнице и обвезнице с правом прече купње дионица;
 - d) класу, номиналну вриједност и број дионица за које се обвезнице могу да замијене, при чему номинална вриједност дионица не може да буде већа од збира цијене обвезница након емисије;
 - e) цијену или начин утврђивања цијене након емисије, за дионице које ће да се се упишу остваривањем права прече купње.
- (2) Право на замјену обвезница за дионице и право прече купње дионица има лице које је уписано у Регистар на дан на који се ова права могу да извршавају.

Члан 213.

(Стицање сопствених дионица)

- (1) Дионичко друштво не може, директно или индиректно, да упише сопствене дионице.
- (2) Дионичко друштво може на основу одлуке скупштине да стиче сопствене дионице чија номинална вриједност, укључујући дионице које је стекло лице директно или индиректно контролисана од друштва и друго лице у своје име, а за рачун друштва, не премашују 10% вриједности основног капитала.
- (3) Стицањем сопствених дионица из става (1) овог члана не може да се смањи фонд резерви из члана 180. став (3) овог закона.

Члан 214.

(Одлука о стицању сопствених дионица)

Одлука из члана 213. овог закона обавезно садржи:

- a) број сопствених дионица које дионичко друштво може да стекне и начин стицања;
- b) рок у коме дионичко друштво може да стиче сопствене дионице, који не може да буде дужи од 12 мјесеци од дана доношења одлуке;
- c) цијену или начин одређивања цијене по којој друштво може да стиче дионице, ако стицање укључује плаћање.

Члан 215.

(Разлози стицања сопствених дионица)

- (1) Дионичко друштво може да стиче сопствене дионице на основу одлуке надзорног одбора само када је то неопходно ради спречавања озбиљне штете која непосредно пријети друштву.
- (2) У случају из става (1) овог члана, надзорни одбор ће на првој наредној сједници скупштине обавијестити дионичаре о разлогу стицања, броју и номиналној вриједности стечених дионица, њиховом учешћу у основном капиталу и цијену по којој су дионице стечене.

Члан 216.

(Престанак својства стечених дионица запослених)

- (1) Дионичко друштво може да стиче сопствене дионице за запослене без претходне одлуке скупштине само у случају смрти власника ових дионица и престанка својства запосленог, искључујући пензионисање.
- (2) Стечене дионице запослених којима је то својство престало друштво је дужно да подијели осталим

запосленим најкасније у року од 12 мјесеци након стицања.

Члан 217.

(Подношење пријаве)

- (1) Дионичко друштво дужно је о сваком стицању сопствених дионица у писменом облику да обавијести Комисију, у року од осам дана од дана стицања сопствених дионица.
- (2) Дионичко друштво је дужно, одмах након уписа стицања сопствених дионица у Регистар емитената, да поднесе пријаву Регистру за опозив стечених сопствених дионица.

Члан 218.

(Обавезе приликом стицања сопствених дионица)

Дионичко друштво дужно је да поступи у складу с одредбама члана 217. овог закона и када је сопствене дионице стекло:

- a) као правни сљедник, ако их није продало у року од 12 мјесеци од дана стицања;
- b) испуњавањем обавезе утврђене законом и судским налогом ради заштите мањинских дионичара, нарочито у случајевима спајања, припајања и подјеле, увођења ограниченог преноса дионица и опозива дионица у промету на берзи и другим уређеним јавним тржиштима;
- c) принудним извршењем потраживања дионичког друштва на основу судског налога;
- d) од уписника који не испуњава обавезу плаћања, ако их није продало у року од 12 мјесеци од дана стицања.

Члан 219.

(Смањење основног капитала и фонда резерви)

Дионичко друштво је дужно за износ номиналне вриједности стечених сопствених дионица да смањи основни капитал и фонд резерви, али не испод висине из члана 180. став (3) овог закона, у року од 12 мјесеци или у истом року да донесе одлуку о продаји сопствених дионица.

Члан 220.

(Стицање сопствених дионица посредством другог лица)

Ако дионичко друштво стекне сопствене дионице посредством другог лица које наступа у своје име, а за рачун дионичког друштва, дионичко друштво не може да оствари права садржана у тим дионицама.

Члан 221.

(Обавјештење надзорног одбора)

- (1) Надзорни одбор је дужан у писменом облику да обавијести прву наредну скупштину дионичког друштва о стицању сопствених дионица.
- (2) Обавјештење из става (1) овог члана обавезно садржи:
 - a) разлоге за стицање дионица;
 - b) број и номиналну вриједност и учешће у основном капиталу стечених и продатих сопствених дионица;
 - c) цијене купљених и продатих дионица, укључујући најнижу и највишу цијену;
 - d) број и номиналну вриједност сопствених дионица и њихово учешће у основном капиталу, на почетку и на крају извјештајног периода.

Члан 222.

(Супсидијарно друштво)

- (1) На упис, стицање и давање у залог дионица дионичког друштва од стране супсидијарног друштва, или од стране правног лица које је директно или индиректно

контролисано од супсидијарног друштва примјењују се одредбе чл. 213., 214. и 215. овог закона.

- (2) Ограничење из члана 213. овог закона обухваћа све сопствене дионице у имовини дионичког друштва и супсидијарних друштава.

Члан 223.

(Основни капитал и супсидијарно друштво)

Основни капитал не може да се повећава по основу стицања сопствених дионица од стране лица из члана 222. овог закона.

Члан 224.

(Сопствене дионице и фонд резерви)

Ако дионичко друштво уноси сопствене дионице у пословне књиге као имовину, износ фонда резерви мора да се повећа за износ укупне номиналне вриједности тих дионица.

Члан 225.

(Забрана финансирања куповине дионица)

Дионичко друштво не смије да даје и гарантује авансе, зајмове и кредите за продају својих дионица.

Члан 226.

(Залог)

Дионичко друштво или друго лице за рачун дионичког друштва, може као залог да прихвати сопствене дионице само у случајевима из члана 218. овог закона.

ГЛАВА V. (УПРАВЉАЊЕ ДИОНИЧКИМ ДРУШТВОМ)

Члан 227.

(Органи)

Органи дионичког друштва су:

- a) скупштина;
- b) надзорни одбор;
- c) управа;
- d) одбор за ревизију.

Одјељак А. (Скупштина)

Члан 228.

(Скупштина)

- (1) Скупштину дионичког друштва чине дионичари.
- (2) Скупштина се, у правилу, одржава у мјесту сједишта дионичког друштва.
- (3) Скупштином, до избора предсједника скупштине, предсједава присутни дионичар или пуномоћник дионичара са највећим бројем дионица са правом гласа.
- (4) Скупштина већином гласова, између присутних дионичара и пуномоћника дионичара, бира предсједника скупштине и два овјеривача записника скупштине.
- (5) Предсједник и чланови надзорног одбора и одбора за ревизију, директор и други чланови управе дужни су да присуствују скупштини.
- (6) У дионичком друштву са једним дионичарем овлашћења скупштине врши дионичар.

Члан 229.

(Врсте)

- (1) Скупштина може да буде редовна и ванредна.
- (2) Редовна скупштина се одржава једном годишње ради изјашњавања о годишњем извјештају друштва, који укључује финансијске извјештаје друштва и извјештаје ревизора, надзорног одбора и одбора за ревизију, те другим питањима из надлежности скупштине.
- (3) Ванредна скупштина може да се одржи кад год није предвиђено изјашњавање о извјештајима из става (2) овог члана.

- (4) Скупштину сазива надзорни одбор, по сопственој иницијативи, приједлогу управе или захтјеву овлашћених дионичара, чланова надзорног одбора, чланова одбора за ревизију, а могу да је сазову у случајевима утврђеним овим законом.

- (5) Право одлучивања у скупштини има дионичар који се на Листи дионичара код Регистра налазио 30 дана прије датума одржавања скупштине или последњег радног дана који претходи том року ако он пада у нерадни дан.

- (6) Трошкове одржавања скупштине сноси дионичко друштво.

- (7) Утврђивање кворума и резултата гласања на скупштини врши одбор за гласање, у саставу од најмање три члана, које именује надзорни одбор одлуком о сазивању скупштине.

- (8) Скупштини друштва могу да присуствују дионичари или пуномоћници дионичара, који су се пријавили одбору за гласање прије почетка рада скупштине у року утврђеног статутом, који не може да буде дужи од три дана прије дана одређеног за одржавање скупштине.

- (9) Начин и рок пријављивања за присуство скупштини обавезно се објављују у обавјештењу о сазивању скупштине.

Члан 230.

(Сазивање)

- (1) Обавјештење о дневном реду, мјесту, датуму и времену одржавања скупштине, те начину давања пуномоћи и начину гласања на скупштини мора да буде објављено најмање у једним дневним новинама које се издају у Федерацији, најкасније 21 дан прије датума одређеног за засједање скупштине, када се ради о редовној скупштини, односно 14 дана прије датума одређеног за засједање скупштине када се ради о ванредној скупштини.

- (2) Ако је одржавање скупштине заказано ван мјеста сједишта дионичког друштва, обавјештење из става (1) овог члана мора да буде у истом року упућено сваком дионичару препорученим писмом, телефаксом или електронском поштом, на адресу из Листе дионичара из члана 229. став (5) овог закона.

- (3) Осим објављивања и достављања обавјештења у складу с одредбама ст. (1) и (2) овог члана, отворено дионичко друштво дужно је да обезбједи и додатно објављивање, у случајевима, под условима и на начин утврђеним прописима Комисије.

- (4) Дионичко друштво које има једног дионичара нема обавезу објављивања обавјештења у складу са ставом (1) овог члана.

Члан 231.

(Право гласа)

- (1) Дионичар или група дионичара са најмање 5% укупног броја дионица с правом гласа има право да писмено предложи питања и приједлоге одлука за уврштавање на дневни ред наредне скупштине друштва, у свако доба прије објављивања обавјештења о одржавању скупштине, као и на измјену дневног реда и приједлога одлука скупштине која је сазвана, најкасније осам дана од дана објављивања обавјештења из члана 230. став (1) овог закона.

- (2) Надзорни одбор дужан је да о приједлозима дионичара из става (1) овог члана објави обавјештење на исти начин као и обавјештење о сазивању скупштине.

- (3) Трошкове објављивања појединачних приједлога из става (1) овог члана који садрже до 100 ријечи сноси

дионичко друштво, а за дуже приједлоге трошкове сноси предлагач.

Члан 232.

(Захтјев за сазивање)

- (1) Захтјев за сазивање скупштине може да поднесе:
 - a) дионичар или група дионичара са више од 10% укупног броја дионица с правом гласа;
 - b) члан надзорног одбора;
 - c) члан одбора за ревизију.
- (2) Захтјев за сазивање скупштине, са приједлогом дневног реда, подноси се надзорном одбору у писменој форми.
- (3) Уколико надзорни одбор, у року од 15 дана од дана подношења захтјева, не објави обавјештење о сазивању скупштине, на начин из члана 230. овог закона, подносилац захтјева овлашћен је на исти начин непосредно да сазове скупштину и обавезан је да о томе писмено обавијести Комисију.
- (4) Лица из става (1) овог члана овлашћена су да непосредно сазову скупштину, без претходног подношења захтјева надзорном одбору, у случају да пет мјесеци по истеку пословне године надзорни одбор није сазвао скупштину ради изјашњавања о годишњем извјештају друштва, који укључује финансијски извјештај и извјештаје ревизора, надзорног одбора и одбора за ревизију.
- (5) Подносилац захтјева из става (1) овог члана, уколико непосредно сазива скупштину, може да задужи секретара друштва да изврши утврђивање састава радних тијела скупштине, објављивање обавјештења о сазивању скупштине на начин из члана 230. овог закона, те да предузме и све друге радње неопходне за одржавање скупштине друштва.
- (6) Подносилац захтјева из става (1) овог члана, уколико непосредно сазива скупштину, дужан је да утврди приједлоге одлука сазване скупштине и дионичарима омогући остваривање права из члана 235. овог закона.

Члан 233.

(Могућност одлучивања)

- (1) Скупштина може да одлучује уколико је на њој заступљено више од 30% укупног броја дионица с правом гласа.
- (2) Уколико по истеку 60 минута од заказаног времена почетка скупштине није постигнут вворум за одлучивање из става (1) овог члана, скупштина се одгађа, а сазивач скупштине је дужан у року од три дана да објави обавјештење о поновном сазивању скупштине.
- (3) Обавјештење из става (2) овог члана мора да буде објављено најмање 10 дана прије датума одређеног за одржавање поновљене скупштине.
- (4) На обавјештење о сазивању скупштине сходно се примјењује члан 230. овог закона.
- (5) У случају из става (2) овог члана, поновно сазвана скупштина може да одлучује уколико је на њој заступљено више од 10% укупног броја дионица с правом гласа.
- (6) Статутом дионичког друштва може да се утврди већи, али не мањи проценат од износа утврђених у ст. (1) и (5) овог члана.
- (7) Изузетно предсједник скупштине може да прекине рад скупштине најдуже до 15 дана, уз утврђивање тачног датума и мјеста наставка рада започете скупштине.

Члан 234.

(Питања о којима одлучује скупштина)

Скупштина дионичког друштва одлучује о:

- a) повећању и смањењу основног капитала;
- b) емисији нових дионица постојеће или нове класе и емисији обвезница и других дужничких вриједносних папира;
- c) ограничењу или искључењу права прече купње нових дионица, у оквиру одлуке о емисији нових дионица постојеће или нове класе;
- d) усвајању годишњег извјештаја о пословању друштва, који укључује финансијски извјештај и извјештаје ревизора, надзорног одбора и одбора за ревизију;
- e) распореду добити и исплати дивиденде;
- f) начину покрића губитка;
- g) спајању са другим друштвима и припајању других друштава дионичком друштву или дионичког друштва другом друштву;
- h) промени облика и подјели дионичког друштва;
- i) престанку дионичког друштва са провођењем ликвидације и о одобравању почетног ликвидационог биланса и завршног рачуна по окончању поступка ликвидације;
- j) куповини, продаји, замјени, узимању или давању у лизинг, узимању или давању кредита и другим трансакцијама имовином, директно или посредством супсидијарних друштава, у току пословне године у обиму већем од 33% књиговодствене вриједности имовине дионичког друштва по билансу стања на крају претходне године, на приједлог управе и надзорног одбора;
- k) избору и разрјешењу чланова надзорног одбора појединачно;
- l) избору вањског ревизора;
- m) избору и разрјешењу чланова одбора за ревизију појединачно;
- n) оснивању, реорганизацији и ликвидацији супсидијарних друштава и одобравању њихових статута;
- o) накнадама чланова надзорног одбора и одбора за ревизију;
- p) измјенама и допунама одредаба статута које се не односе на питања из тач. a), b), g) и h) овог члана или друга питања о којима, у складу са законом или статутом друштва, скупштина доноси посебне одлуке чији правни учинак укључује измјену одговарајућих одредаба статута друштва;
- g) изузимању сталних средстава у привредним друштвима;
- s) другим питањима битним за пословање дионичког друштва, у складу са законом и статутом дионичког друштва.

Члан 235.

(Право дионичара)

- (1) Дионичар има право, од дана објављивања обавјештења о сазивању скупштине, у просторијама дионичког друштва да изврши увид у Листу дионичара, финансијски извјештај, са извјештајима ревизора, надзорног одбора и одбора за ревизију и увид у све друге исправе које се односе на приједлоге одлука уврштених у дневни ред скупштине.
- (2) Поред увида дионичар, на лични захтјев и о сопственом трошку, има право на копију наведених докумената.

Члан 236.

(Друга одлучивања скупштине)

- (1) Скупштина одлучује двотрећинском већином заступљених дионица с правом гласа о питањима за која је појединим одредбама овог закона изричито тако прописано,

укључујући одвојено гласање по класама дионица, а натполовичном већином заступљених дионица с правом гласа, заједничким гласањем свих класа дионица, одлучује о свим осталим питањима из своје надлежности, осим избора чланова надзорног одбора и одбора за ревизију који се врши у складу с одредбама члана 250. овог закона.

- (2) Скупштина је дужна најкасније шест мјесеци од завршетка пословне године да одлучи о годишњем извјештају друштва, који укључује финансијски извјештај и извјештаје ревизора, надзорног одбора и одбора за ревизију, те о распореду добити или начину покрића губитка за ту пословну годину.

Члан 237.

(Гласање)

- (1) Гласање у скупштини врши се путем гласачких листића који садрже име или фирму дионичара и број гласова којим располаже.
- (2) Гласање се врши заокруживањем на гласачком листићу одговора "за" или "против" приједлога одлуке или имена кандидата при избору органа дионичког друштва.
- (3) Резултате гласања утврђује одбор за гласање.

Члан 238.

(Одлучивање путем пуномоћника)

- (1) Право учешћа у раду и одлучивању скупштине дионичког друштва дионичар може да оствари лично или путем пуномоћника, који је дужан да поступа у складу с упутствима дионичара, а ако упутства није добио, у складу са разумним просуђивањем најбољег интереса дионичара.
- (2) Осим сваког пословно способног физичког лица, пуномоћник може да буде правно лице регистровано за послове посредовања у промету вриједносних папира и удружење са својством правног лица основано и регистровано ради удруживања и заступања дионичара, у којим случајевима овлашћења из пуномоћи врши законски или опуномоћени заступник таквог правног лица.
- (3) Пуномоћ за учешће у раду и одлучивању скупштине дионичког друштва даје се након објављивања обавјештења о сазивању сваке скупштине, у облику овјерене писане изјаве потписане од стране дионичара и пуномоћника.
- (4) Пуномоћ се доставља дионичком друштву лично, поштанском пошиљком, телефаксом или путем е-маила, најкасније у року који је статутом или одлуком друштва утврђен за регистрацију дионичара за учешће у раду скупштине, а оригинал се доставља на самој скупштини.
- (5) Пуномоћ дата за конкретну скупштину важи и за поновљену скупштину.
- (6) Једног дионичара на скупштини може да заступа само један пуномоћник.
- (7) Пуномоћ престаје ако се дионичар региструје за учешће и присуствује скупштини с изричито исказаном намјером да лично гласа, затим, издавањем пуномоћи другом лицу или опозивом пуномоћи у облику овјерене писане изјаве потписане од стране дионичара, са учинком даном достављања друштву у складу са ставом (4) овог члана, те даном уписа код Регистра преноса дионица од стране дионичара.
- (8) Изузетно од става (1) овог члана, у отвореном дионичком друштву, и то у случајевима, под условима и на начин утврђеним статутом друштва у складу са

прописима Комисије, право учешћа у одлучивању скупштине дионичар може да оствари гласањем путем попуњених и потписаних гласачких листића достављених друштву путем поште, телефакса или е-маила прије датума одржавања скупштине.

Члан 239.

(Дужност пуномоћника и одбора за гласање)

- (1) Пуномоћник је дужан да преда одбору за гласање писмено овлашћење за заступање дионичара.
- (2) Одбор за гласање дужан је да провјери ваљаност овлашћења и идентитет пуномоћника.

Члан 240.

(Ваљаност овлашћења)

- (1) Уколико дионичар или његов пуномоћник, у року од седам дана од дана одржавања скупштине, достави одбору за гласање овјерену изјаву дионичара, јавну исправу или други вјеродостојан доказ који побија ваљаност овлашћења, одбор за гласање прогласиће неважећим гласове по основу тог овлашћења и извјестиће о томе писмено надзорни одбор.
- (2) Надзорни одбор је дужан да обустави од извршења одлуку за чије доношење су неважећи гласови били одлучујући и да сазове скупштину ради поновног одлучивања о тим питањима најкасније у року од 30 дана од дана пријема обавјештења одбора за гласање о неважећим гласовима.

Члан 241.

(Записник)

- (1) О раду скупштине сачињава се записник који обавезно садржи:
- фирму и адресу сједишта дионичког друштва;
 - мјесто и вријеме одржавања скупштине;
 - име и презиме предсједавајућег скупштине, записничара, лица која овјеравају записник и чланова одбора за гласање;
 - дневни ред;
 - одлуке;
 - податке о гласању;
 - приговоре дионичара и чланова надзорног одбора на одлуке скупштине.
- (2) Уз записник се прилажу писмени приједлози и извјештаји поднесени скупштини.
- (3) Секретар друштва је дужан обезбиједити да се записник сачини у року од 30 дана од дана одржавања скупштине.
- (4) Записник потписују предсједник скупштине, записничар и лица која овјеравају записник.
- (5) Уколико било које лице из става (4) овог члана одбије да потпише записник, дужно је да писмено образложи разлоге непотписивања записника.
- (6) Секретар друштва је дужан одмах да утврди основаност разлога из става (5) овог члана.
- (7) Уколико су разлози из става (5) овог члана основани, секретар друштва је дужан да обезбиједи усклађивање записника у року од осам дана од дана утврђивања недостатака.
- (8) Дионичар може да захтијева да му се достави копија записника или извод из записника за све скупштине друштва.

Члан 242.

(Трајно чување записника)

- (1) Дионичко друштво је обавезно да трајно чува записнике скупштине, евиденцију о присуству и гласању дионичара, обавјештења и позиве за скупштину.

- (2) Друштво је дужно да обезбједи чување докумената из става (1) овог члана најмање десет година након престанка дионичког друштва.

Члан 243.

(Заштита мањине у одлучивању и побијање одлука)

- (1) Дионичар који је, писаном изјавом достављеном надзорном одбору прије датума одржавања скупштине или усмено у записник прије почетка гласања на скупштини, изјавио да се противи приједлогу одлуке која узрокује значајне промјене у друштву или правима дионичара, а коју је скупштина потом усвојила, има право у року од осам дана од дана одржавања скупштине да поднесе писани захтјев да друштво откупи његове дионице, осим у случају реструктурирања, реорганизације или финансијске консолидације друштва са већинским државним капиталом.
- (2) У смислу става (1) овог члана, сматраће се да значајне промјене у друштву или правима дионичара узрокује одлука скупштине којом се усваја или одобрава:
- емисија нових дионица постојеће или нове класе;
 - емисија обвезница замјењивих за дионице друштва или обвезница с правом прече купње дионица друштва;
 - ограничење или искључење права прече купње нових дионица у оквиру одлуке о емисији нових дионица постојеће или нове класе;
 - промјена облика, подјела или спајање друштва, или припајање друштва другом друштву или обрнуто.
- (3) По захтјеву дионичара из става (1) овог члана, друштво је дужно да откупи његове дионице у року од три мјесеца од дана пријема захтјева, уз исплату по правичној тржишној вриједности за период од дана објављивања обавјештења до датума одржавања скупштине.
- (4) Правична тржишна вриједност из става (3) овог члана подразумемијева просјечну вриједност трговања дионицама тог друштва у посљедњих шест мјесеци од дана објављивања обавјештења.
- (5) У случају да обавезе друштва из става (3) овог члана укључују откуп дионица укупне номиналне вриједности веће од 10% основног капитала друштва и правичне тржишне вриједности у укупном износу већем од збира износа резерви и задржане добити према билансу стања друштва за претходну пословну годину, захтјев или, ако их је више, сваки од захтјева из става (1) овог члана друштво је дужно да испуни у року из става (3) овог члана уз смањење броја дионица или откупне цијене сразмјерно наведеним ограничењима, а преостали дио захтјева у даљем року од шест мјесеци.
- (6) У случају када друштво није испунило обавезу откупа дионица у складу са ст. (1), (2), (3) и (4) овог члана, дионичар има право испуњење обавезе друштва захтијевати подношењем тужбе надлежном суду, осим у случају реструктурирања, реорганизације или финансијске консолидације друштва са већинским државним капиталом.

Члан 244.

(Ангажовање правног лица за обављање послова ревизије)

Уколико скупштина одбије приједлог дионичара са више од 20% дионица с правом гласа за именовање вањског ревизора за ванредно испитивање свих предмета који се односе на оснивање и пословање дионичког друштва у посљедњих пет година, дионичар може о сопственом трошку

да ангажује правно лице овлашћено за обављање послова ревизије.

Члан 245.

(Ништавост одлуке скупштине)

Одлука скупштине дионичког друштва ништава је ако:

- скупштина није сазвана на начин утврђен чланом 230. овог закона;
- није унесена у записник на начин утврђен чланом 241. овог закона;
- је ништавост утврђена правоснажном пресудом суда по тужби за побијање одлуке.

Члан 246.

(Поступак за побијање и поништење одлуке скупштине)

- (1) Поступак за побијање и поништење одлуке скупштине, код суда код којег је дионичко друштво уписано у регистар друштва може да покрене:
- дионичар заступљен на скупштини, чији је приговор на одлуку унесен у записник;
 - дионичар који није присуствовао скупштини због сазивања скупштине противно одредбама члана 230. овог закона;
 - дионичар чији приједлог или приговор није правилно унесен у записник;
 - надзорни одбор и управа и сваки члан надзорног одбора и управе, уколико би извршењем одлуке починио прекршај или кривично дјело или дионичком друштву нанео штету.
- (2) Поступак из става (1) овог члана може да се покрене у року од 60 дана од дана одржавања скупштине.
- (3) У поступку из става (1) овог члана, дионичко друштво заступа директор или други члан управе, по овлашћењу директора.
- (4) Ако је тужитељ члан управе, дионичко друштво заступа лице именовано од надзорног одбора, а када су тужитељи надзорни одбор и управа или њихови чланови, заступника дионичког друштва поставља суд, ако га није именovala скупштина.

Одјељак Б. (Надзорни одбор)

Члан 247.

(Надзорни одбор)

- (1) Надзорни одбор сачињавају предсједник и најмање два члана, које именује и разрјешава скупштина, с тим, да укупан број чланова надзорног одбора мора да буде непаран.
- (2) Чланови надзорног одбора именују се истовремено на период од четири године, с тим, да по истеку периода од двије године од дана именовања скупштина друштва гласа о повјерењу члановима надзорног одбора.
- (3) Исто лице може да буде именовано за члана надзорног одбора више пута без ограничења.
- (4) Предсједник и чланови надзорног одбора уписују се у Регистар код Комисије.
- (5) Скупштина може да разријеша предсједника и чланове надзорног одбора и прије истека периода на који су именовани:
- кад надзорни одбор или поједини његов члан изгуби повјерење дионичара;
 - кад скупштина одбије да усвоји годишњи извјештај друштва, који укључује финансијски извјештај и извјештаје ревизора, надзорног одбора и одбора за ревизију;
 - кад скупштина утврди одговорност предсједника и чланова надзорног одбора за штету коју је претрпilo дионичко друштво због разлога из чл. 258. и 261. овог закона;

- d) и у другим случајевима утврђеним статутом дионичког друштва.
- (6) Уколико предсједник или члан надзорног одбора у току трајања мандата буде разријешен, а када се не разрешава цијели надзорни одбор, члану који је именован умјесто разријешеног, мандат траје до истека мандата чланова надзорног одбора који су именовани приликом именовања цијелог надзорног одбора, а нису разријешени.
- (7) Поступак именовања и разрјешења надзорног одбора и остала питања која се односе на управљање у друштвима са учешћем државног капитала уређује се Уредбом о вршењу овлаштења органа Федерације Босне и Херцеговине у привредним друштвима са учешћем државног капитала.

Члан 248.
(Чланови)

Предсједник и члан надзорног одбора не може да буде лице:

- осуђивано за кривично дјело и за прекршај неспојив с дужношћу у надзорном одбору, пет година од дана правоснажности пресуде, искључујући вријеме затворске казне;
- којем је пресудом суда забрањено обављање активности у надлежности надзорног одбора.

Члан 249.
(Предлагање кандидата)

- Кандидата за члана надзорног одбора може да предложи дионичар или група дионичара с најмање 5% дионица с правом гласа.
- Приједлог из става (1) овог члана подноси се писмено, најкасније осам дана од дана објављивања обавјештења о сазивању скупштине у чији је дневни ред укључено и питање избора чланова надзорног одбора.
- Кандидати за чланове надзорног одбора морају прије гласања да дају писмену изјаву о прихватању кандидатуре.

Члан 250.
(Бирање чланова)

- Чланови надзорног одбора бирају се гласањем, у складу са чланом 237. овог закона, при чему свакој дионици са правом гласа припада број гласова једнак у броју чланова надзорног одбора који се бирају.
- Укупан број гласова који носи сваки гласачки листић распоређује се равномерно на све кандидате чија имена су заокружена на истом листићу.
- Кандидате који су добили највећи број гласова скупштина проглашава за чланове надзорног одбора.
- На првој конституирајућој сједници надзорног одбора, коју у року од 15 дана од дана одржавања скупштине из става (3) овог члана сазива секретар друштва, надзорни одбор једног од својих чланова бира за предсједника надзорног одбора.
- Назорни одбор може да разријешити члана надзорног одбора са дужности предсједника, уз истовремено именовање једног од својих чланова за предсједника надзорног одбора.

Члан 251.
(Први мандат)

Предсједник и чланови надзорног одбора у првом мандату бирају се на оснивачкој скупштини у складу с одредбама чл. 249. и 250. овог закона.

Члан 252.

(Нespoјивост функција и стручно усавршавање)

- Дионичар са 50% и више дионица, директор и члан управе било којег дионичког друштва као и власник са 50% и више власништва, директор и члан управе било којег друштва са ограниченом одговорношћу не може да буде предсједник и члан надзорног или управног одбора именован испред државног капитала у друштвима са учешћем државног капитала или фондовима, агенцијама, комисијама и другим правним лицима основаним од стране Владе Федерације или Парламента Федерације (у даљем тексту: институције).
- Предсједник или члан надзорног или управног одбора друштва са учешћем државног капитала или институције не може истовремено да буде предсједник или члан надзорног или управног одбора другог друштва или институције.
- Предсједник и чланови надзорног одбора и чланови управе привредног друштва са учешћем државног капитала и предсједници и чланови надзорних одбора привредних друштава у којим учешће државног капитала није већинско, а који су у надзорни одбор кандидовани испред државног капитала, дужни су да прођу одговарајуће стручно усавршавање у складу са Уредбом о усавршавању предсједника и чланова надзорних одбора и управа привредних друштава са учешћем државног капитала.

Члан 253.

(Закључивање уговора)

- Предсједник и чланови надзорног одбора закључују са дионичким друштвом уговор који одобрава скупштина.
- Уговор у име дионичког друштва потписује директор, у складу с одобрењем скупштине.

Члан 254.

(Одржавање сједнице)

- Сједница надзорног одбора одржава се најмање једном у три мјесеца.
- Сједницу надзорног одбора сазива предсједник надзорног одбора.
- Предсједник надзорног одбора дужан је да сазове сједницу на захтјев директора дионичког друштва или два члана надзорног одбора, најкасније 14 дана од дана подношења захтјева, а у противном сједницу је овлашћен да сазове подносилац захтјева.

Члан 255.

(Позив за сједницу)

- Писмени позив за сједницу надзорног одбора, у којем су назначени мјесто и датум одржавања, вријеме почетка и дневни ред сједнице, доставља се члановима надзорног одбора најкасније у року од 14 дана прије датума одржавања сједнице.
- Уз позив за сједницу, достављају се материјали за сваку тачку дневног реда.
- У хитним случајевима утврђеним статутом друштва може да се утврди и краћи рок од рока из става (1) овог члана.

Члан 256.

(Кворум)

- За одржавање сједнице надзорног одбора потребан је кворум од двије трећине укупног броја чланова.
- У случају да двије трећине не представља цијели број, двије трећине се заокружује на први већи цијели број, ако статутом друштва није другачије одређено.
- Уколико не постоји кворум из става (1) овог члана, сједница надзорног одбора се одгађа за седам дана и на

- поновљеној сједници је потребан кворум од већине укупног броја чланова.
- (4) Надзорни одбор доноси одлуке већином гласова присутних чланова.
 - (5) Предсједник и члан надзорног одбора не може да гласа о питањима која се односе на њега лично.
 - (6) Лица која нису чланови надзорног одбора могу да присуствују сједници само на основу писменог позива предсједника надзорног одбора.

Члан 257.

(Надлежности)

Надзорни одбор дионичког друштва надлежан је да:

- a) надзире пословање дионичког друштва, усваја пословне стратегије друштва и планове пословања;
- b) надзире рад управе, те одобрава одлуке стратешког карактера;
- c) усваја извјештај управе о пословању по полугодишњем и годишњем обрачуна, са билансом стања и билансом успјеха и извјештајем ревизије;
- d) подноси скупштини годишњи извјештај о пословању дионичког друштва, који обавезно укључује финансијски извјештај и извјештаје ревизора, надзорног одбора и одбора за ревизију;
- e) бира предсједника надзорног одбора;
- f) бира управу и секретара друштва;
- g) предлаже распојелу и начин употребе добити и начин покрића губитка;
- h) одобрава куповину, продају, замјену, узимање или давање у лизинг, узимање или давање кредита и друге трансакције имовином, директно или посредством супсидијарних друштава у току пословне године у обиму од 15% до 33% књиговодствене вриједности укупне имовине дионичког друштва по билансу стања на крају претходне године;
- i) предлаже скупштини куповину, продају, замјену, узимање или давање у лизинг, узимање или давање кредита и друге трансакције имовином, директно или посредством супсидијарних друштава у току пословне године у обиму већем од 33% књиговодствене вриједности укупне имовине дионичког друштва по билансу стања на крају претходне године;
- j) именује предсједнике и чланове пододбора зависно о процијењеним потребама;
- k) образује повремене комисије и утврђује њихов састав и задатке;
- l) сазива скупштину друштва;
- m) одобрава емисију нових дионица постојеће класе у износу до трећине збира номиналне вриједности постојећих дионица и одређује износ, вријеме продаје и цијену ових дионица, која не може да буде мања од просјечне тржишне вриједности постојећих дионица исте класе у 30 узастопних дана прије дана доношења одлуке.

Члан 258.

(Дужности)

- (1) Предсједник и чланови надзорног одбора дужни су своје обавезе и одговорности да извршавају у складу с интересима дионичара и дионичког друштва и не могу да обављају дјелатност конкурентну дјелатности дионичког друштва без обавјештавања и сагласности других чланова надзорног одбора.

- (2) Предсједник и чланови надзорног одбора дужни су приликом предлагања емисије нових или откупа сопствених дионица дионичког друштва и других вриједносних папира да саопће све битне податке који се односе на пословање дионичког друштва.
- (3) Предсједник и члан надзорног одбора дужни су да пријаве надзорном одбору сваки директни или индиректни интерес у правном лицу с којим дионичко друштво има или намјерава да ступи у пословни однос.
- (4) У случају из става (3) овог члана предсједник и члан надзорног одбора не могу да одлучују о питањима која се тичу односа дионичког друштва и других правних лица у којима предсједник и члан надзорног одбора имају директни или индиректни финансијски интерес.

Члан 259.

(Накнада штете друштву)

Ако предсједник и члан надзорног одбора поступају супротно одредбама члана 258. овог закона, дионичко друштво има право на накнаду штете коју је усљед тога претрпело.

Члан 260.

(Одговорност за настале штете)

Предсједник и чланови надзорног одбора неограничено солидарно одговарају за штете које проузрокују неизвршавањем или неуредним извршавањем својих дужности.

Члан 261.

(Листа одговорности)

- (1) Предсједник и чланови надзорног одбора су одговорни за штету коју је претрпело дионичко друштво ако су супротно одредбама овог закона, статута дионичког друштва и одлукама скупштине:
 - a) вратили уплате дионичарима;
 - b) дионичарима исплатили дивиденду;
 - c) власницима обвезница дионичког друштва исплатили камату;
 - d) уписали, стицали или откупљивали дионице;
 - e) продавали имовину друштва;
 - f) вршили плаћања након што је дионичко друштво постало несолвентно;
 - g) продужавали рокове враћања кредита дионичком друштву;
 - h) издавали дионице по основу условног повећања основног капитала.
- (2) Дионичко друштво може да одустане од потраживања из става (1) овог члана након истека три године од дана истицања захтјева за накнаду штете, ако се са одустајањем сагласи скупштина, а против те одлуке није поднесен приговор дионичара који посједују најмање 10% дионица с правом гласа.

Члан 262.

(Права предсједника и чланова)

- (1) Предсједник и чланови надзорног одбора имају право да захтијевају све податке о пословању и присуство чланова управе сједницама надзорног одбора.
- (2) Предсједник и чланови надзорног одбора имају право да присуствују сједницама управе дионичког друштва.

Одјељак II. (Управа)

Члан 263.

(Управа)

- (1) Управа организује рад и руководи пословањем, заступа и представља дионичко друштво и одговара за законитост пословања.

- (2) Управу дионичког друштва чини директор, или директор и један или више извршних директора.
- (3) Поступак избора, именовања, разрјешења, састав и начин одлучивања управе дионичког друштва утврђује се статутом.
- (4) Одредбе чл. 248. и 260. овог закона примјењују се и на чланове управе дионичког друштва.

Члан 264.

(Директор)

- (1) Директор предједава управом, руководи пословањем, заступа и представља дионичко друштво и одговара за законитост пословања.
- (2) Мандат члановима управе је четири године.
- (3) Положај, овлашћења, одговорности и права управе уређују се уговором.

Члан 265.

(Разрјешење чланова)

- (1) Начин разрјешења чланова управе дионичког друштва и прије истека мандата на који су именовани, утврђује се статутом друштва.
- (2) У случају разрјешења чланова управе дионичког друштва прије истека мандата сходно се примјењују одредбе члана 247. став (5) овог закона.

Члан 266.

(Замјена директора)

Директор писмено овлашћује једног од извршних директора да га замјењује у случају спрјечености, и утврђује овлашћења.

Члан 267.

(Интереси)

- (1) Директор и извршни директор дужни су да пријаве надзорном одбору сваки директни или индиректни интерес у правном лицу са којим дионичко друштво има или намјерава да ступи у пословни однос.
- (2) У случају из става (1) овог члана, директор и извршни директори могу да учествују у том пословном односу на основу писмене сагласности предједника надзорног одбора.

Члан 268.

(Оставка директора)

Уколико директор поднесе оставку, дужан је да настави обављање послова у отказном року који утврђује надзорни одбор и који не може да буде краћи од 30 дана.

Одјељак Д. (Секретар)**Члан 269.**

(Секретар)

- (1) Дионичко друштво има секретара.
- (2) Поступак именовања и разрјешења секретара друштва утврђује се статутом друштва.
- (3) Међусобни односи у обављању послова, висина новчане накнаде, одговорност у извршавању прописаних обавеза секретара друштва, као и друга питања уређују се уговором и статутом дионичког друштва.

Члан 270.

(Одговорности)

- (1) Секретар је одговоран за вођење записника скупштине и надзорног одбора и чување докумената утврђених овим законом и статутом дионичког друштва, осим финансијских извјештаја.
- (2) Секретар је овлашћен за провођење одлука скупштине, надзорног одбора и управе.
- (3) Секретар је одговоран за припрему сједница и вођење записника скупштине и надзорног одбора.

- (4) Секретар може да буде овлашћен и за друге послове у складу са статутом дионичког друштва.

Одјељак Е. (Одбор за ревизију)**Члан 271.**

(Одбор за ревизију)

- (1) У дионичком друштву се формира одбор за ревизију.
- (2) Одбор за ревизију има најмање три члана.
- (3) Поступак избора, именовања, разрјешења, састав и начин одлучивања одбора за ревизију утврђују се статутом дионичког друштва.

Члан 272.

(Накнаде)

- (1) Предједник и члан одбора за ревизију не може да буде члан надзорног одбора и управе, запослен нити да има директни или индиректни финансијски интерес у том дионичком друштву, изузев накнаде по основу те функције.
- (2) Накнада и друга права чланова одбора за ревизију уређују се уговором на основу одлуке скупштине.

Члан 273.

(Ревизија)

Одбор за ревизију је дужан да изврши ревизију полугодишњег и годишњег обрачуна и истовремено контролу усклађености пословања друштва и функционисања органа друштва са овим законом, другим релевантним прописима и основним принципима корпоративног управљања и о томе достави извјештај скупштини и надзорном одбору, најкасније осам дана по окончању ревизије.

Члан 274.

(Друга овлашћења чланова)

Члан одбора за ревизију овлашћен је да захтијева сазивање сједнице скупштине и надзорног одбора када сматра да су угрожени интереси дионичара или утврди неправилности у раду предједника или чланова надзорног одбора, директора или чланова управе.

ГЛАВА VI. (ПРОМЈЕНА ОБЛИКА, ПРИПАЈАЊЕ И СПАЈАЊЕ И ПРЕСТАНАК И ПОДЈЕЛА ДИОНИЧКОГ ДРУШТВА)**Одјељак А. (Промјена облика)****Члан 275.**

(Промјена облика)

Затворено дионичко друштво може да промијени облик у друштво са ограниченом одговорношћу, на основу одлуке скупштине донесене двотрећинском већином заступљених дионица с правом гласа, тако да дионичари стекну удио у друштву са ограниченом одговорношћу сразмјеран њиховом учешћу у основном капиталу дионичког друштва.

Члан 276.

(Основни капитал у друштву са ограниченом одговорношћу)
Друштво са ограниченом одговорношћу настало промјеном облика дионичког друштва мора да има основни капитал најмање у износу утврђеном овим законом.

Члан 277.

(Захтјев за одобрење промјене облика)

- (1) Дионичко друштво подноси Комисији захтјев за одобрење промјене облика потписан од стране чланова надзорног одбора који су гласали за приједлоге одлука о промјени облика и од стране чланова управе који су предложили план реорганизације и одлуку о промјени облика.

- (2) Комисија је дужна да донесе одлуку најкасније у року од 60 дана од дана пријема уредног захтјева из става (1) овог члана.

Члан 278.

(Упис промјене облика)

- (1) На основу одлуке Комисије о одобрењу промјене облика, извршиће се упис промјене облика дионичког друштва у регистар друштава.
- (2) Друштво је дужно писмено да обавијести Регистар о промјени облика организовања, најкасније осам дана од дана уписа у регистар друштава.

Одјељак Б. (Припајање и спајање)

Члан 279.

(Припајање и спајање)

- (1) Дионичко друштво се припаја преносом имовине и обавеза (у даљем тексту: припојено друштво) другом дионичком друштву или друштву са ограниченом одговорношћу (у даљем тексту: друштво сљедник), које емитује своје дионице или удјеле у замјену за дионице припојеног друштва.
- (2) Дионичко друштво се спаја преносом имовине и обавеза (спојена друштва) на ново дионичко друштво или друштво са ограниченом одговорношћу (друштво сљедник) које у замјену за дионице спојених друштава емитује своје дионице или удјеле.
- (3) Отворено дионичко друштво може да се припоји само другом друштву које ће након припајања да испуњава један од критеријума за отворено дионичко друштво.
- (4) Отворено дионичко друштво може да се споји са једним или више других друштава само на начин да тим спајањем оснују ново отворено дионичко друштво.

Члан 280.

(Одобрење припајања дионичког друштва)

Комисија ће да одобри припајање дионичког друштва ако:

- a) скупштине припојеног и друштва сљедника донесу идентичне одлуке о припајању;
- b) захтјев за одобрење припајања потпишу чланови надзорног одбора, који су гласали за приједлоге одлука о припајању и чланови управе који су предложили план реорганизације и одлуке о припајању;
- c) Комисија оцијени да припајање не угрожава права дионичара и повјерилаца дионичког друштва.

Члан 281.

(Случајеви спајања дионичког друштва)

Комисија ће да одобри спајање дионичког друштва када, уз радње из члана 280. овог закона, дионичко друштво са другим друштвима с којим се спаја:

- a) закључи уговор о спајању, који утврђује престанак спојених друштава на дан конституисања друштва сљедника;
- b) припреми статут друштва сљедника;
- c) већином гласова свих дионица с правом гласа изабере органе друштва сљедника.

Члан 282.

(Одлука о припајању)

- (1) Одлука из члана 280. тачка а) овог закона обавезно садржи одредбе о:
- a) повећању основног капитала друштва сљедника;
- b) броју и класи дионица или удјела које друштво сљедник емитује у замјену за дионице или удјеле припојених и спојених друштава;

- c) датуму почетка коришћења права садржаних у дионицама или удјелима друштва сљедника;
- d) времену и начину емисије дионица или удјела друштва сљедника;
- e) доплати за дионице или удјеле друштва сљедника или исплатама дионичарима или члановима припојених и спојених друштава од друштва сљедника;
- f) датуму припреме биланса стања и биланса успјеха на основу којих се врши припајање или спајање;
- g) датуму подношења Комисији захтјева за одобрење припајања или спајања.

- (2) Повећање основног капитала друштва сљедника може да се врши само емисијом нових дионица или удјела.

- (3) Доплате из става (1) тачка е) овог члана не могу да буду веће од 10% номиналне вриједности дионица потребних за реализацију спајања.

Члан 283.

(Одлука о захтјеву за одобрење припајања и спајања)

- (1) Комисија је дужна да донесе одлуку о захтјеву за одобрење припајања и спајања дионичког друштва најкасније у року од 60 дана од дана пријема захтјева.
- (2) На основу одлуке Комисије о одобрењу припајања и спајања, врши се упис припајања и спајања дионичког друштва у регистар друштава.
- (3) Друштво сљедник дужно је да Регистру поднесе пријаву за упис опозива дионица припојеног и спојеног дионичког друштва и упис дионица друштва сљедника, најкасније осам дана од дана уписа у регистар друштава.

Члан 284.

(Управљање имовином спојених друштава)

- (1) Имовином спојених друштава управљаће се посебно, тако да је у односу спојених дионичких друштава и односу према повјериоцима одвојено представљена имовина сваког од спојених дионичких друштава.
- (2) Друштво сљедник је дужно, према сопственој процјени, три пута, у размацима не краћим од 15 ни дужим од 30 дана, објавити да напушта одвојено управљање имовином спојених друштава и позвати повјериоце да, најкасније шест мјесеци од треће објаве, друштву пријаве потраживања настала прије уписа спајања у регистар друштава.
- (3) Одвојено управљање имовином спојених друштава не смије да се напусти прије истека рока из става (2) овог члана и испуњавања обавеза према повјериоцима, који су од друштва сљедника захтијевали исплату или обезбјеђење потраживања.

Одјељак Ц. (Престанак дионичког друштва)

Члан 285.

(Престанак дионичког друштва)

Дионичко друштво престаје, у складу са законом и статутом:

- a) одлуком скупштине;
- b) спајањем, припајањем и подјелом;
- c) истеком времена, ако је друштво било основано на одређено вријеме;
- d) одлуком суда;
- e) стечајем.

Члан 286.

(Одлука о престанку дионичког друштва)

Одлука скупштине о престанку дионичког друштва доставља се Комисији и регистарском суду, најкасније осам дана од дана доношења одлуке.

Члан 287.

(Престанак дионичког друштва одлуком суда)

- (1) Дионичко друштво престаје одлуком суда када:
 - a) по тужби повјерилаца чија доспјела а неизмирена потраживања премашују трећину основног капитала дионичког друштва;
 - b) скупштина дионичког друштва није одржана десет мјесеци од истека рока за израду годишњег обрачуна;
 - c) када се и послје изрицања казни настављају повреде закона и других прописа којим се угрожавају интереси повјерилаца или власника вриједносних папира које је друштво емитовало;
 - d) када се стечај заврши диобом стечајне имовине;
 - e) стечај није покренут јер имовина друштва није довољна за покриће трошкова стечајног поступка или се стечај обустави због недовољне имовине.
- (2) Одлука суда уписује се по службеној дужности у Регистар емитената и регистар друштава.

Одјељак Д. (Ликвидација)

Члан 288.

(Ликвидација)

- (1) Ако дионичко друштво престане на основу одредаба члана 285. тач. а) и d) овог закона покреће се поступак ликвидације.
- (2) У случају из члана 285. тачка а) овог закона ликвидацију дионичког друштва врши управа, а у случају из члана 285. тачка d) овог закона суд именује ликвидатора.

Члан 289.

(Поступак ликвидације)

- (1) Од дана доношења одлуке о престанку, органи дионичког друштва раде у складу с одредбама овог закона којим се уређује поступак ликвидације.
- (2) Суд може да постави скрбника друштва, који обавља послове везане за ликвидацију, а органи дионичког друштва поступају само по налогу скрбника.

Члан 290.

(Управа и ликвидатор)

- (1) Управа или ликвидатор дионичког друштва дужни су објавити најмање у једним домаћим дневним новинама да је покренут поступак ликвидације, три пута од дана доношења одлуке из члана 288. овог закона, у размацима од 15 до 30 дана.
- (2) Обавјештење из става (1) овог члана обавезно садржи позив повјериоцима да пријаве потраживања, најкасније три мјесеца од дана последњег објављивања.
- (3) Обавјештење из става (1) овог члана управа или ликвидатор дужни су да упуте познатим повјериоцима појединачно.

Члан 291.

(Ликвидациони биланс)

- (1) Ликвидатор је дужан, најкасније до краја пословне године у којој је покренут поступак ликвидације, да сачини и поднесе скупштини на одобрење почетни ликвидациони биланс.
- (2) Скупштина дионичког друштва је дужна истовремено са одобрењем почетног ликвидационог биланса да разријеша надзорни одбор и управу.
- (3) Ликвидатор је дужан на крају пословне године скупштини да поднесе биланс стања и биланс успјеха и извјештај о току ликвидације.

Члан 292.

(Окончање послова друштва)

Ликвидатор је дужан да оконча текуће послове дионичког друштва, наплати потраживања, уновчи осталу имовину и измири обавезе друштва.

Члан 293.

(Ликвидација и фонд резерви)

- (1) У току ликвидације не може се повећавати фонд резерви дионичког друштва.
- (2) У посебне резерве за запослене уносе се приходи утврђени одлуком о образовању тих резерви, које не могу да се користе за намирење повјерилаца и дионичара прије испуњења обавеза по том основу према запосленим.

Члан 294.

(Депоноване новца потребног за измирење)

- (1) Ликвидатор је дужан да депонује на посебном рачуну новац потребан за измирење:
 - a) познатих обавеза за које се повјериоци нису пријавили;
 - b) обавеза које нису доспјеле;
 - c) спорних обавеза.
- (2) По истеку године дана од трећег објављивања обавјештења из члана 290. став (1) овог закона, из имовине преостале након издвајања из става (1) овог члана, исплаћују се дионичари, у складу са правима садржаним у дионицама.
- (3) Ако имовина дионичког друштва није довољна за исплату пуног износа уплата дионичара, имовина се дијели сразмјерно извршеним уплатама.
- (4) Ликвидатор је дужан да депонује припадајуће износе из ст. (2) и (3) овог члана који дионичарима нису исплаћени на посебном рачуну.

Члан 295.

(Дужности ликвидатора)

Ликвидатор је дужан након проведених радњи из чл. 292. и 294. овог закона да сазове скупштину дионичког друштва и поднесе завршни обрачун.

Члан 296.

(Измирење обавеза дионичког друштва које нису пријављене у року)

Измирење обавеза дионичког друштва за које ликвидатор није знао и које повјериоци нису пријавили у року из члана 290. став (2) овог закона, може се захтијевати само из депонованог новца који није исплаћен дионичарима.

Одјељак Е. (Подјела)

Члан 297.

(Подјела)

- (1) Дионичко друштво се може подијелити, преносом укупне имовине и обавеза, на један од слиједећих начина:
 - a) подјела друштва раздвајањем са оснивањем;
 - b) подјела друштва раздвајањем са преузимањем.
- (2) Подијељено друштво из става (1) овог члана престаје да постоји без провођења поступка ликвидације.
- (3) Одлуку о подјели друштва скупштина доноси двотрећинском већином заступљених дионица са правом гласа.
- (4) Дионичари друштва које се дијели стичу дионице у новим друштвима или друштвима преузимањем сразмјерно удјелима које су им припадали у друштву које се дијели, у складу са планом реорганизације.

Члан 298.

(Обавезе Комисије)

- (1) Комисија је дужна да донесе одлуку о захтјеву за подјелу друштва најкасније у року од 60 дана од дана пријема захтјева.
- (2) У случају подјеле друштва раздвајањем са оснивањем, Комисија рјешењем о подјели истовремено одобрава и упис друштва насталог подјелом.
- (3) У случају подјеле друштва раздвајањем са преузимањем Комисија поред рјешења о подјели доноси и рјешење о одобрењу припајања сходно одредбама закона о припајању дионичког друштва.

Члан 299.

(Подјела друштва раздвајањем)

- (1) Подјелом друштва раздвајањем са оснивањем друштво преноси своју укупну имовину и обавезе на два или више основаних друштава, а дионичари друштва које се дијели добијају дионице нових друштава.
- (2) Збир номиналних износа основних капитала нових друштава након подјеле мора да буде најмање једнак номиналном износу основног капитала друштва које се дијели какав је био прије подјеле.
- (3) Скупштина друштва које се дијели доноси одлуке о усвајању статута друштва, именовању чланова надзорног одбора и одбора за ревизију друштава која настају подјелом.
- (4) Одлуке из става (3) овог члана сматрају се одлукама донесеним у поступку симултаног оснивања дионичког друштва.

Члан 300.

(Пренос укупне имовине и обавеза)

Подјелом друштва преузимањем, друштво преноси своју укупну имовину и обавезе на више постојећих друштава, а друштва која стичу ту имовину издају дионице дионичарима друштва које се дијели.

Члан 301.

(Подјела друштва преузимањем)

На подјелу друштва преузимањем сходно се примјењују одредбе овог закона које регулишу припајање друштва и подјелу друштва раздвајањем са оснивањем.

ДИО ПЕТИ – (ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ)

ГЛАВА I. (ОПШТЕ ОДРЕДБЕ)

Члан 302.

(Појам)

- (1) Друштво са ограниченом одговорношћу је друштво које оснива једно или више правних или физичких лица ради обављања одређене дјелатности под заједничком фирмом уношењем удјела у унапријед договорени основни капитал.
- (2) За обавезе друштва са ограниченом одговорношћу члан друштва одговара својим удјелом.
- (3) Удјели оснивача друштва са ограниченом одговорношћу могу да буду различити, а сваки оснивач може да стекне само један уддио.

Члан 303.

(Овлашћења у дионичком друштву која немају надзорни одбор)

- (1) Одредбе овог закона о дионичком друштву примјењују се на друштво са ограниченом одговорношћу, ако посебним одредбама овог закона није другачије одређено.

- (2) У друштву са ограниченом одговорношћу које нема надзорни одбор његова овлашћења врше чланови друштва.

Члан 304.

(Оснивачки акт)

- (1) Друштво са ограниченом одговорношћу оснива се уговором у писменој форми који закључују оснивачи, чији потписи се овјеравају у складу са законом.
- (2) Када друштво са ограниченом одговорношћу оснива само један оснивач, оснивачки акт је одлука о оснивању.

Члан 305.

(Уговор о оснивању друштва)

Уговор из члана 304. став (1) овог закона може да потпише пуномоћник оснивача на основу пуномоћи која се прилаже уговору, а којом је пуномоћник изричито овлашћен за тај посао и на којој је потпис оснивача овјерен у складу са законом.

Члан 306.

(Обавезан садржај оснивачког акта друштва)

Оснивачки акт друштва са ограниченом одговорношћу обавезно садржи:

- a) име и презиме и адресу пребивалишта или фирму и сједиште оснивача;
- b) фирму, сједиште и дјелатност друштва;
- c) износ основног капитала друштва, износ улога у новцу, опис и вриједност улога у стварима и правима, број и висину удјела чланова;
- d) права и обавезе чланова друштва;
- e) поступак у случају када неко од оснивача не уплати свој улог до уговореног рока или не испуни другу обавезу;
- f) износ трошкова оснивања, односно процијењени износ свих трошкова плаћених од стране друштва;
- g) начин измирења трошкова оснивања друштва;
- h) именовање лица овлашћених за вођење пословања и заступање друштва и пријаву за упис оснивања друштва у регистар друштава;
- i) посљедице неуспјелог оснивања;
- j) посебну одредбу ако се друштво оснива на одређено вријеме.

Члан 307.

(Основни капитал)

- (1) Основни капитал друштва са ограниченом одговорношћу с једним или више оснивача износи најмање 1.000,00 КМ, ако другим законом није одређено другачије.
- (2) Вриједност појединачног улога не може да буде мања од 100,00 КМ.
- (3) Улози у новцу не могу заједно да буду мањи од износа из става (1) овог члана.
- (4) Улози у стварима и правима морају да буду у потпуности унесени у друштво до дана подношења пријаве за упис оснивања друштва у регистар друштава, тако да друштво може њима трајно и слободно располагати.
- (5) До дана подношења пријаве за упис оснивања друштва у регистар друштава мора да буде уплаћена најмање половина улога у новцу, али не мање од износа из става (1) овог члана.

Члан 308.

(Чињeње одређене чинидбе)

- (1) Оснивачким актом може се одредити и обавеза члана да у корист друштва изврши одређену чинидбу чија вриједност се може новчано изразити.
- (2) У случају из става (1) овог члана, оснивачким актом морају да се одреде врста, садржај и рок чинидбе, критеријуми за одређивање њене вриједности и уговорна казна до висине вриједности чинидбе, за случај неиспуњења или неуредног испуњења чинидбе.

Члан 309.

(Трошкови оснивања)

- (1) Трошкове оснивања друштва носе оснивачи сразмјерно својим удјелима, ако уговором није одређено другачије.
- (2) Трошкови оснивања не могу да буду плаћени из основног капитала, нити могу као улог да се припишу основном капиталу.

Члан 310.

(Статут)

- (1) Друштво са ограниченом одговорношћу има статут.
- (2) Статут друштва доноси чланови, у року одређеном оснивачким актом, који не може да буде дужи од 60 дана од дана уписа оснивања друштва у регистар друштва.
- (3) Статутом друштва обавезно се уређује:
 - a) фирма и сједиште;
 - b) дјелатност;
 - c) износ основног капитала и висина удјела сваког члана;
 - d) вођење пословања и заступање друштва;
 - e) начин утврђивања, подјеле добити и покрића губитка;
 - f) права и обавезе чланова;
 - g) организација друштва;
 - h) управљање и начин доношења одлука, састав, начин именовања и разрешења, овлашћења и одговорности органа друштва, ако се формирају;
 - i) начин информисања чланова о пословању друштва и вођења књиге удјела;
 - j) начин промјене висине основног капитала;
 - k) начин приступања друштву и престанка чланства у друштву;
 - l) престанак друштва;
 - m) поступак измјена и допуна статута;
 - n) друге елементе прописане овим законом.

ГЛАВА II. (ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЧЛАНОВА)**Одјељак А. (Уплата улога)**

Члан 311.

(Уплата улога)

- (1) Члан друштва дужан је у року и на начин одређен оснивачким актом, статутом и одлукама скупштине друштва да изврши уплату улога.
- (2) Обавеза из става (1) овог члана не може се пребити са било којим потраживањем члана према друштву или другим члановима друштва, нити се улог може повући самовољно.
- (3) Члан друштва који је као улог унио ствари или права не може над њима да задржи никакво право нити да друштву наметне ограничења.
- (4) Друштво не може уплату улога да одгоди, не може члана да ослободи обавезе уплате, нити да на име уплате улога прими нешто друго осим онога што је уговорено.

Члан 312.

(Дужности члана друштва приликом неизвршавања уплате улога)

- (1) Члан друштва који не изврши уплату улога у уговореном року дужан је да плати затезну камату одређену уговором, и накнади друштву и другим члановима штету коју претрпе услед његове доцње.
- (2) Управа друштва ће члана који обавезу уплате улога није извршио 60 дана по истеку уговореног рока писмено обавијестити да је искључен из друштва.
- (3) Искључени члан друштва губи сва права из удјела и давања учињених на име улога, али остаје обавезан да изврши уплату улога у потпуности, затезних камата и накнаде штете по основу неблаговремене уплате.
- (4) Друштво може путем суда да тражи испуњење обавезе члана друштва.

Члан 313.

(Удио искљученог члана)

- (1) Удио искљученог члана, управа друштва може да изложи продаји ако га, уз сагласност искљученог члана, не откупи један или више чланова друштва.
- (2) Из прихода од продаје удјела, смањеног за трошкове продаје удјела, затезне камате и накнаде штете због задоцњења и заосталих уплата улога, друштво исплаћује искљученог члана, до износа извршених уплата.

Одјељак Б. (Одговорност чланова и претходника)

Члан 314.

(Одговорност чланова и претходника)

- (1) За износ који искључени члан није уплатио на име улога, са затезном каматом због задоцњења, друштву одговарају и претходници искљученог члана који су у књигу удјела били уписани као чланови друштва у току посљедње три године прије упућивања позива за уплату искљученом члану.
- (2) Друштво ће препорученом пошиљком упутити непосредном претходнику искљученог члана позив на уплату у року од највише 30 дана, и истовремено о том позиву и року на исти начин обавијестити раније претходнике, који одговарају уколико њихови сљедници не изврше уплату.
- (3) Претходник који плати заостали износ стиче удио искљученог члана ако тај удио није продат односно уновчен у складу с одредбама члана 313. овог закона.

Члан 315.

(Поступак наплаћивања удјела)

- (1) Управа друштва може по свом избору провести прво поступак из члана 313. овог закона, без обзира да ли је искључени члан тужен, а одговорност претходника смањује се за износ остварен продајом удјела или тужбом против искљученог члана.
- (2) Уколико удио није наплаћен у потпуности са поступком из става (1) овог члана, или ни један од тих поступака није покренут у року од шест мјесеци од дана искључења, разлику до пуне вриједности удјела искљученог члана дужни су да плате остали чланови друштва у међусобном сразмјеру њихових удјела, изузевши члана који је удио стекао у складу с одредбама члана 312. овог закона.
- (3) Износ који у случају из става (2) овог члана не може да се наплати од појединих чланова, наплатиће се од осталих чланова у међусобном сразмјеру њихових удјела.
- (4) Ако у случају из става (2) овог члана удио није претходно продат, чланови друштва стичу право на дио

добити и дио имовине преостале по ликвидацији који припада покривеном удјелу, сразмјерно учешћу у покрићу износа до пуне вриједности удјела.

Члан 316.

(Солидарна одговорност чланова друштва за неплаћени износ дијела улога)

- (1) За износ неплаћеног дијела улога који је потребан за намирење стечајних повјерилаца и без претходно проведених поступака из чл. 312. и 313. овог закона, одговарају солидарно чланови друштва у стечају и претходници чији су сљедници у току посљедње двије године прије отварања и у току стечаја били уредно пријављени за упис у књигу удјела, уз право међусобног регреса за дио извршене уплате који прелази сразмјерно припадајући износ обавезе.
- (2) Уколико се поступак из чл. 311., 312., 313. и 314. овог закона проводи ради измирења неблаговремене уплате повећања основног капитала, не одговарају они претходници који су гласали против одлуке о повећању основног капитала или у вријеме њеног доношења нису били чланови друштва.

Одјељак Ц. (Удјели)

Члан 317.

(Удјели)

- (1) Удио члана друштва је сразмјеран учешћу његовог улога у основном капиталу.
- (2) Сваки члан друштва има један удио.
- (3) Удио члана друштва се повећава кад уплати нови улог или стекне удио другог члана.
- (4) Када члан друштва стекне удио другог члана, права трећих лица и посебна права или обавезе члана везане за ранији или накнадно стечени удио не обухваћају остатак удјела.

Члан 318.

(Књига удјела)

- (1) Управа друштва дужна је да води књигу удјела на начин којим се обезбјеђује тачна и потпуна евиденција о члановима друштва и њиховим удјелима.
- (2) Управа друштва дужна је, најкасније осам дана од дана уписа оснивања друштва у регистар друштава, да успостави књигу удјела у коју обавезно уноси:
 - а) име и презиме или фирму и адресу пребивалишта или сједишта чланова друштва;
 - б) врсту и износ уговореног улога и уплаћени износ;
 - с) посебна права и обавезе везане за удио.
- (3) Пуноважан је сваки акт савјесног трећег лица који је заснован на поуздању у тачност уписа у књигу удјела.

Члан 319.

(Измјене и промјене у књизи удјела)

- (1) Управа друштва дужна је одмах да упише сваку измјену података уписаних у књигу удјела.
- (2) Управа друштва дужна је да пријави за упис у регистар друштава промјене у књизи удјела.

Одјељак Д. (Пренос удјела)

Члан 320.

(Пренос удјела)

- (1) Удјели у друштву су преносиви.
- (2) Пренос удјела врши се писменим уговором и насљеђивањем.
- (3) Удјели за које је везана уговорена обавеза додатне чинидбе ни у ком случају не могу да се пренесу без изричите писмене сагласности друштва.

Члан 321.

(Право прече купње)

- (1) Чланови друштва имају право прече купње удјела.
- (2) Члан друштва који продаје удио дужан је у писменој форми преко управе друштва да обавијести остале чланове о цијени и другим условима продаје.
- (3) Ако нико од чланова у писменој форми преко управе друштва не прихвати понуду за куповину, или изјави интерес а посао не буде закључен, у року од 30 дана, члан може свој удио да прода трећим лицима под условима који не могу да буду повољнији од понуде из става (2) овог члана.
- (4) Када више чланова друштва изјави интерес за куповину, а не постигну споразум ко ће преузети удио или у којим омјерима ће више њих преузети удио, или сагласно изјаве да се не желе међусобно надметати у погледу цијене, удио ће откупити тако што ће га подијелити сразмјерно међусобном односу њихових уплаћених улога.
- (5) Чланови друштва имају право прече купње и када се удио продаје у извршном поступку.

Члан 322.

(Пренос удјела одлуком суда)

- (1) Члан друштва или друштво може тужбом код суда захтијевати дозволу преноса удјела ако друштво одбије дати сагласност за пренос удјела члану који је улог у потпуности уплатио, или члан који је удио понудио на продају без оправданог разлога одбије пренијети удио на лице које му друштво именује.
- (2) Када суд донесе одлуку којом дозвољава продају удјела, друштво има право у року од 30 дана од дана достављања одлуке обавијестити члана да допушта да, уз исте услове, допушта продају другом лицу које је те услове прихватило.

Члан 323.

(Продаја удјела)

- (1) Када се удио за чији пренос је потребна сагласност друштва продаје у извршењу или стечају, суд је дужан да процијени удио и обавијести друштво, повјериоце који су добили дозволу принудног извршења путем суда и лица којима према књизи удјела припада неко стварно право на том удјелу.
- (2) Удио ће се продати по одредбама закона о извршењу или закона о стечају без сагласности друштва, ако други члан друштва или треће лице које друштво прихвата не преузме удио по истеку 15 дана од дана када је друштво обавијештено за понуђену цијену која достиже процјену суда или вишу цијену преузимања.

Члан 324.

(Више лица као власници једног удјела)

- (1) Ако су више лица власници једног удјела, заједнички остварују права и солидарно одговарају за обавезе које се односе на тај удио.
- (2) Ако власници удјела не одреде заједничког заступника, правне радње предузете од стране друштва према једном од њих дјелују према свима.

Члан 325.

(Насљеђивање удјела)

Насљеђивање удјела не може да се ограничи.

Члан 326.

(Дијелење удјела)

Удио у друштву може да се дијели на идеалне дијелове и тако преноси у случају насљеђивања и преноса на друге чланове друштва и другим случајевима изричито утврђеним

уговором или статутом, уз писмену сагласност друштва, али не прије истека једне године од дана уписа оснивања друштва у регистар друштва.

Члан 327.

(Пренос и прелаз)

- (1) Пренос и прелаз удјела производи правни учинак према друштву и трећим лицима од тренутка уписа у књигу удјела.
- (2) Ако није уписан у књигу удјела, пренос и прелаз удјела производи правни учинак према друштву од дана закључивања правног посла или правоснажности одлуке о наслеђивању.

Одјељак Е. (Стицање и залог сопствених удјела)

Члан 328.

(Стицање и залог сопствених удјела)

- (1) Друштво може стећи сопствени удио који је у потпуности уплаћен.
- (2) Друштво не може да стиче сопствене удјеле на терет основног капитала.

Члан 329.

(Узимање у залог сопственог удјела)

Друштво може да узме у залог сопствени удио који је у потпуности уплаћен, ако је износ потраживања друштва у потпуности обезбијеђен тим залогом и ако укупна вриједност сопствених удјела узетих у залог није већа од половине основног капитала друштва.

Одјељак Ф. (Добит)

Члан 330.

(Добит)

Добит се дијели међу члановима друштва сразмјерно са висином удјела, ако другачије није уговорено.

Члан 331.

(Поврат исплаћене добити)

- (1) Поврат износа исплаћеног члану друштва на име добити може се захтијевати једино када усљед исплате добити друштво није у могућности испунити обавезе према трећим лицима, и то до износа потребног за намирење повјерилаца.
- (2) Захтјев за поврат исплаћене добити у смислу става (1) овог члана застарјева у року од три године од дана исплате.

Одјељак Г. (Иступање и искључење члана)

Члан 332.

(Иступање члана)

- (1) Уговором или статутом утврђују се услови, поступак и последице иступања из друштва.
- (2) Члан друштва има право тужбом код суда да тражи иступање из друштва, ако су му остали чланови или органи друштва проузроковали штету или је спријечен да испуњава своје обавезе, или му друштво намеће несразмјерне обавезе.

Члан 333.

(Одлука о искључењу члана)

- (1) Члан може да буде искључен из друштва из разлога и у поступку који су унапријед одређени уговором или статутом друштва.
- (2) Одлука о искључењу доставља се члану у писменој форми, уз навођење разлога за искључење.
- (3) Члан који је искључен из друштва може да побија одлуку о искључењу тужбом код суда у року од 30 дана од дана када му је одлука достављена.

Члан 334.

(Иступање и искључење из чланства у друштву)

- (1) Иступањем и искључењем из чланства у друштву престају права која из тог чланства произлазе.
- (2) Члан који је иступио и члан који је искључен има право на надокнаду тржишне вриједности удјела на дан престанка чланства.
- (3) Ако је улог члана био у облику права коришћења одређене ствари, она ће се вратити члану по истеку рока одређеног уговором или статутом, који не може да буде дужи од три мјесеца.
- (4) По истеку рока из става (3) овог члана, друштво има право да користи ствар док бивши члан не испуни обавезе према друштву.

ГЛАВА III. (УПРАВЉАЊЕ)

Члан 335.

(Скупштина друштва)

- (1) Друштво има скупштину, коју чине сви чланови друштва.
- (2) Укупан износ основног капитала друштва представљен је у скупштини са 100 гласова, а члан друштва има број гласова сразмјеран његовом удјелу у основном капиталу друштва.
- (3) Уговором или статутом може се одредити да се о свим или појединим питањима одлучује без сазивања скупштине, писменим гласањем.
- (4) У случају из става (3) овог члана, члановима друштва се достављају писмени приједлози с образложењем и оставља рок за одговор најмање 15 дана, а за члана који се не изјасни у писменом облику сматра се да је гласао против приједлога.
- (5) Скупштина обавезно одлучује о годишњем обрачуну, расподјели добити и покрићу губитка.
- (6) У друштву са ограниченом одговорношћу са једним чланом, овлашћења скупштине врши члан друштва.

Члан 336.

(Сазивање скупштине друштва)

- (1) Скупштину друштва сазива:
 - a) управа, члан управе, надзорни одбор или члан надзорног одбора;
 - b) члан или чланови друштва чији удјели чине најмање десетину основног капитала.
- (2) Управа, члан управе, надзорни одбор или члан надзорног одбора је дужна да сазове скупштину најмање једном годишње, и у току године када друштво оствари губитак већи од петине основног капитала према посљедњем годишњем обрачуну.
- (3) Позив за скупштину доставља се препорученом поштом, телефаксом или електронском поштом, најмање 15 дана прије датума одржавања, ако уговором или статутом друштва није другачије одређено.
- (4) У позиву се одређује дневни ред и достављају материјали за сваку тачку дневног реда.
- (5) Члан или чланови друштва чији удјели чине најмање десетину основног капитала имају право да изврше допуну дневног реда, у року од осам дана од дана пријема позива за скупштину.

Члан 337.

(Одлучивање на скупштини)

- (1) Скупштина може да одлучује ако су, лично или путем пуномоћника, заступљени чланови чији удјели чине половину основног капитала друштва.
- (2) Уколико није постигнут кворум за одлучивање из става (1) овог члана, скупштина се одгађа и сазива са истим

дневним редом најкасније за 15 дана од првобитно заказаног дана одржавања.

- (3) У случају из става (2) овог члана скупштина може да одлучује уколико су заступљени удјели који чине петину основног капитала друштва.

Члан 338.

(Побијање одлуке)

Члан друштва има право да побија одлуку скупштине против које је гласао, тужбом код надлежног суда у року од 30 дана од дана доношења одлуке.

Члан 339.

(Управа друштва)

- (1) Пословање друштва води и друштво заступа управа.
 (2) Управу чине једно или више лица, која не морају да буду чланови друштва, именованих на начин и за период утврђен оснивачким актом или статутом друштва.
 (3) Када управа има више чланова, оснивачким актом или статутом се уређују њихова овлашћења и одговорности.

Члан 340.

(Надзор)

- (1) Уговором или статутом може се одредити да друштво са ограниченом одговорношћу има надзорни одбор.
 (2) Надзорни одбор обавезно је да има друштво које има више од десет чланова и друштво које има основни капитал у износу већем од 1.000.000,00 КМ и најмање два члана.

Члан 341.

(Право члана друштва које нема надзорни одбор)

Члан друштва које нема надзорни одбор има право непосредно да надзире пословање друштва, пословне књиге и списе, залихе и благајничко пословање и сачини биланс друштва за своје потребе.

Члан 342.

(Заштита права мањине)

- (1) Члан или група чланова друштва чији удјели чине десетину основног капитала могу тражити од суда да одреди вањског ревизора.
 (2) Суд ће именовати ревизора ако предлагачи учине вјероватним да је учињена озбиљна повреда закона, уговора или статута друштва.
 (3) Накнаду трошкова ревизије дужни су предујмити предлагачи, ако суд не одреди да друштво уплати предујам.

Члан 343.

(Ревизија)

Члан друштва који је тражио ревизију не може у току ревизије да пренесе свој удио без сагласности друштва.

Члан 344.

(Ревизор и висина накнаде ревизора)

- (1) Ревизор доставља извјештај суду.
 (2) Ако се стране другачије не договоре, висину накнаде ревизора одређује суд.

Члан 345.

(Разматрање извјештаја ревизора)

Суд може, на основу налаза ревизије, да наложи друштву да у одређеном року одржи скупштину која ће да размотри извјештај ревизора.

Члан 346.

(Захтјев за накнаду штете према члановима управе и надзорног одбора)

- (1) Члан друштва има право тражити да друштво поднесе захтјев према члановима управе и надзорног одбора за

накнаду штете проузроковане повредом закона, уговора или статута друштва.

- (2) Када је у друштву одбијен приједлог да се поднесе захтјев за накнаду штете према члановима управе и надзорног одбора или ако о таквом приједлогу није благовремено одлучено, члан друштва има право тужбом код суда захтијевати накнаду штете друштву, у року од 90 дана од дана када је приједлог одбијен или од када је пропуштено доношење одлуке.
 (3) У току спора из става (1) овог члана, тужитељи не могу без сагласности друштва да располажу својим удјелима.

ГЛАВА IV. (ПОВЕЋАЊЕ И СМАЊЕЊЕ ОСНОВНОГ КАПИТАЛА)

Одјељак А. (Повећање основног капитала)

Члан 347.

(Повећање основног капитала)

- (1) Основни капитал повећава се на основу одлуке скупштине друштва са ограниченом одговорношћу, уплатом или уношењем нових улога.
 (2) Чланови друштва имају право првенства уплате нових улога, у сразмјери својих удјела у основном капиталу, у року од 30 дана од дана доношења одлуке о повећању основног капитала, ако оснивачким актом или статутом друштва није другачије одређено.
 (3) Лице које приступа друштву, потписује изјаву да прихвата све обавезе и права утврђене уговором и статутом друштва.
 (4) Друштво не може да даје зајмове, кредите или обезбјеђења за стицање својих удјела.
 (5) У поступку реструктурирања или финансијске консолидације друштва нови удјели могу да се стичу и на други начин, уколико је то прописано посебним законом.

Члан 348.

(Повећање основног капитала из резерви)

- (1) Повећање основног капитала из резерви може да се врши ако финансијски извјештај и извјештај ревизора за посљедњу пословну годину утврђује да нема непокривеног губитка.
 (2) Повећање основног капитала друштва из резерви врши се повећањем номиналних износа удјела.

Одјељак Б. (Смањење основног капитала)

Члан 349.

(Смањење основног капитала)

Основни капитал друштва може да се смањи одлуком скупштине друштва, у складу с овим законом, оснивачким актом и статутом друштва, али не испод износа из члана 307. овог закона.

Члан 350.

(Одлука о смањењу основног капитала)

- (1) Одлуку о смањењу основног капитала друштво је дужно да достави регистарском суду и објави у "Службеним новинама Федерације БиХ".
 (2) Огласом из става (1) овог члана, друштво обавјештава повјериоце да је спремно измирити обавезе или за њих дати осигурање.

Члан 351.

(Пријава за упис смањења основног капитала)

По истеку објављеног рока за пријаву повјерилаца, подноси се пријава за упис смањења основног капитала у регистар друштва.

Члан 352.

(Разлика вриједности удјела члановима друштва)

- (1) Исплата разлике вриједности удјела члановима друштва по основу смањења основног капитала може да се врши након уписа смањења у регистар друштва.
- (2) Од дана уписа смањења основног капитала у регистар друштва престају обавезе уплате преосталих неуплаћених улога.

ГЛАВА V. (ПРОМЈЕНА ОБЛИКА И ПРЕСТАНАК ДРУШТВА)**Одјељак А. (Промјена облика)**

Члан 353.

(Промјена облика)

- (1) Друштво са ограниченом одговорношћу може да промијени облик у дионичко друштво, на основу одлуке скупштине донесене двотрећинском већином гласова свих чланова друштва.
- (2) На основу одлуке из става (1) овог члана, чланови стичу дионице дионичког друштва сразмјерно њиховом учешћу у основном капиталу друштва са ограниченом одговорношћу.
- (3) Дионичко друштво настало промјеном облика друштва са ограниченом одговорношћу мора да има основни капитал најмање у износу утврђеном овим законом.

Члан 354.

(Захтјев за промјену облика)

- (1) Управа друштва са ограниченом одговорношћу подноси Комисији захтјев за одобрење промјене облика у дионичко друштво, уз који прилаже одлуку скупштине о промјени облика и уговор с Регистром.
- (2) Комисија је дужна да донесе одлуку најкасније у року од 60 дана од дана пријема захтјева из става (1) овог члана.
- (3) На основу одлуке Комисије о одобрењу промјене облика, извршиће се упис промјене облика друштва у регистар друштва.

Одјељак Б. (Припајање и спајање)

Члан 355.

(Припајање и спајање)

Друштво са ограниченом одговорношћу може да се споји с другим друштвом са ограниченом одговорношћу или дионичким друштвом или да се припоји једном од њих, али не прије истека двије године од дана уписа друштва у регистар друштва.

Члан 356.

(Управљање имовином спојених друштва)

- (1) Имовином спојених друштва управљаће се посебно, тако да је у односу спојених друштва и односу према повјериоцима одвојено представљена имовина сваког од спојених дионичких друштва.
- (2) Друштво слѣдник је дужно, према сопственој процјени, три пута, у размацима не краћим од 15 ни дужим од 30 дана, објавити да напушта одвојено управљање имовином спојених друштва и позвати повјериоце да, најкасније шест мјесеци од треће објаве, друштву слѣдника пријаве потраживања настала прије уписа спајања у регистар друштва.
- (3) Одвојено управљање имовином спојених друштва не смије да се напусти прије истека рока из става (2) овог члана и испуњавања обавеза према повјериоцима, који су од друштва слѣдника захтијевали исплату или обезбјеђење потраживања.

Одјељак Ц. (Престанак друштва)

Члан 357.

(Престанак друштва)

- (1) Друштво са ограниченом одговорношћу престаје, у складу са законом и статутотом:
 - a) спајањем, припајањем и подјелом;
 - b) одлуком скупштине;
 - c) одлуком суда;
 - d) стечајем.
- (2) У друштву са ограниченом одговорношћу с једним чланом одлуку о престанку доноси члан друштва.

Члан 358.

(Одлука о престанку друштва)

Одлука о престанку друштва са ограниченом одговорношћу доставља се регистарском суду, најкасније осам дана од дана доношења.

Члан 359.

(Одлука суда о престанку друштва)

- (1) Друштво са ограниченом одговорношћу престаје одлуком суда:
 - a) по тужби једног или више повјерилаца чија доспјела а неизмирена потраживања премашују половину основног капитала друштва;
 - b) ако скупштина друштва није одржана осам мјесеци од истека рока за израду годишњег обрачуна;
 - c) када се и послје изрицања казни настављају повреде закона и других прописа којим се угрожавају интереси повјерилаца;
 - d) када се стечај заврши диобом стечајне имовине;
 - e) ако стечај није покренут јер имовина друштва није довољна за покриће трошкова стечајног поступка или се стечај обустави због недовољне имовине.
- (2) Одлука суда уписује се по службеној дужности и у регистар друштва.

Одјељак Д. (Ликвидација)

Члан 360.

(Ликвидација)

- (1) Када друштво са ограниченом одговорношћу престане на основу одлуке скупштине или одлуке суда, покреће се поступак ликвидације.
- (2) У случају престанка друштва на основу одлуке скупштине, ликвидацију проводи управа друштва, а у случају престанка на основу одлуке суда, ликвидатора именује суд.
- (3) Ликвидатора друштва са ограниченом одговорношћу с једним чланом именује суд.

Члан 361.

(Скрбник друштва)

- (1) Од дана доношења одлуке о престанку, органи друштва са ограниченом одговорношћу раде у складу с одредбама закона којим се уређује поступак ликвидације.
- (2) Суд може да постави скрбника друштва, који обавља послове везане за ликвидацију, а органи друштва поступају само по налогу и уз сагласност скрбника.

Члан 362.

(Поступак ликвидације)

- (1) Управа или ликвидатор друштва са ограниченом одговорношћу дужни су објавити најмање у једним домаћим дневним новинама да је покренут поступак ликвидације, три пута од дана доношења одлуке из члана 360. овог закона, у размацима од 15 до 30 дана.
- (2) Обавјештењем из става (1) овог члана, управа или ликвидатор друштва дужни су да позову повјериоце да

- пријаве потраживања, најкасније шест мјесеци од дана последњег објављивања.
- (3) Обавјештење из става (1) овог члана, управа или ликвидатор друштва дужни су да упуте познатим повјериоцима појединачно.

Члан 363.

(Ликвидациони биланс)

- (1) Ликвидатор је дужан, најкасније до краја пословне године у којој је покренут поступак ликвидације, да сачини и поднесе скупштини на одобрење почетни ликвидациони биланс.
- (2) Скупштина друштва са ограниченом одговорношћу дужна је истовремено са одобрењем почетног ликвидационог биланса да разријеша надзорни одбор и управу.
- (3) Ликвидатор је дужан на крају сваке пословне године скупштини друштва да поднесе биланс стања и биланс успеха и извјештај о току ликвидације.

Члан 364.

(Дужности ликвидатора)

- (1) Ликвидатор је дужан да оконча текуће послове друштва са ограниченом одговорношћу, наплати потраживања, уновчи осталу имовину и измири обавезе друштва.
- (2) Од чланова друштва који удјеле нису платили у цјелини, ликвидатор ће наплатити дио сразмјеран обавезама друштва.

Члан 365.

(Остале дужности ликвидатора)

- (1) Ликвидатор је дужан да депонује на посебном рачуну новац потребан за измирење:
- познатих обавеза за које се повјериоци нису пријавили;
 - обавеза које нису доспјеле;
 - спорних обавеза.
- (2) По истеку године дана од трећег објављивања обавјештења из члана 362. став (1) овог закона, из имовине преостале након издвајања износа из става (1) овог члана, исплаћују се чланови друштва са ограниченом одговорношћу, у складу с оснивачким актом и статутом друштва.
- (3) Ако имовина друштва није довољна за исплату пуног износа уплаћених улога, имовина се дијели члановима друштва сразмјерно удјелима.
- (4) Ликвидатор је дужан да депонује на посебном рачуну припадајуће износе из ст. (2) и (3) овог члана који члановима друштва нису исплаћени.

Члан 366.

(Подношење пријаве за упис престанка друштва)

- (1) Ликвидатор је дужан након проведених радњи из чл. 364. и 365. овог закона да сазове скупштину друштва са ограниченом одговорношћу и да поднесе завршни обрачун.
- (2) Након сачињавања завршног обрачуна, ликвидатор је дужан да поднесе пријаву за упис престанка друштва у регистар друштава.

ДИО ШЕСТИ - (КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ)

Члан 367.

(Казнене одредбе за друштво)

За прекршај казниће се новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 200.000,00 КМ друштво које:

- обавља дјелатност противно одредбама овог закона;

- нема стварно сједиште према сједишту уписаном у регистар друштава или не пријави промјену сједишта за упис у регистар друштава;
- има или користи фирму противно одредбама овог закона или у својим пословним писмима и наруџбама не наводи све податке у складу с одредбама овог закона;
- повећа основни капитал противно одредбама члана 130. овог закона;
- одобри или прима уплате дионица у ратама противно одредбама члана 133. овог закона или ослободи уписника обавезе плаћања уписаних дионица противно одредби члана 134. овог закона;
- повећа основни капитал емисијом нових дионица противно одредби члана 139. овог закона;
- повећа номиналну вриједност дионица или емитује бесплатне дионице или не пријави повећање номиналне вриједности дионица противно одредбама чл. 144., 145. и 146. овог закона;
- повећа основни капитал из сопствених средстава противно одредбама чл. 152., 153., 154., 155. и 156. овог закона;
- не плати из сопствених средстава разлику између цијене и номиналне вриједности дионица у складу с одредбама члана 157. овог закона;
- смањењем основног капитала угрози извршавање обавеза према повјериоцима, противно одредбама члана 161. овог закона;
- врши исплате по основу смањења основног капитала или одустане од емисије дионица чија номинална вриједност није у цјелини плаћена, прије уписа смањења основног капитала у Регистар емитената, противно одредбама члана 163. овог закона;
- не обавјести повјериоце о смањењу основног капитала, у складу с одредбама чл. 164. и 165. овог закона;
- врши откуп дионица противно одредби члана 165. став (3) овог закона;
- врши смањење основног капитала противно одредбама члана 167. овог закона;
- не исплати повучене дионице у року или не обавјести Комисију о резултатима повлачења у складу с одредбама чл. 170. и 171. овог закона;
- не откупи понуђене дионице у складу с одредбама чл. 173. и 174. овог закона;
- повећа основни капитал прије извршеног уписа смањења основног капитала, противно одредби члана 179. овог закона;
- не врши издвајање у фонд резерви у складу с одредбама чл. 180. и 181. овог закона;
- користи фонд резерви противно одредбама члана 182. овог закона;
- дионице и привременнице емитоване умјесто поништених продаје противно одредбама члана 192. овог закона;
- донесе одлуку о исплати противно одредбама члана 196. став (1) овог закона;
- искључи или ограничи право прече купње дионица противно одредби члана 203. овог закона;
- не омогући дионичару или пуномоћнику увид у исправе у складу с одредбама чл. 204. и 235. овог закона;
- директно или индиректно упише сопствене дионице или стекне сопствене дионице или не

извијести Комисију о стицању у року противно одредбама чл. 213., 214., 215., 216. и 217. овог закона;

- cc) не смањи основни капитал или не донесе одлуку о продаји сопствених дионица супротно одредбама члана 219. овог закона;
- dd) даје или гарантује авансе, зајмове и кредите противно одредби члана 225. овог закона;
- ee) не сазове скупштину у року противно одредбама из чл. 230., 231., 232. и 233. овог закона;
- ff) не чува исправе у складу с одредбом члана 242. став (1) овог закона;
- gg) има надзорни одбор састављен противно одредбама члана 248. овог закона;
- hh) не води књигу удјела у складу с одредбама чл. 318. и 319. овог закона;
- ii) нема надзорни одбор у случајевима из члана 340. став (2) овог закона;
- jj) не одржи скупштину по налогу суда у случају из члана 345. овог закона;
- kk) повећа основни капитал противно одредбама члана 348. овог закона;
- ll) одлуку о смањењу основног капитала не достави регистру друштва или не објави, у складу с одредбама члана 350. овог закона;
- mm) не обезбједи одвојено управљање имовином спојеног или припојеног друштва у складу с одредбом члана 356. овог закона.

Члан 368.

(Казнене одредбе за одговорно лице)

За прекршај из члана 367. овог закона казниће се и одговорно лице у друштву новчаном казном у износу од 50,00 КМ до 20.000,00 КМ.

Члан 369.

(Казнене одредбе за предсједника и чланове надзорног одбора и секретара друштва)

- (1) За прекршај казниће се новчаном казном у износу од 50,00 КМ до 20.000,00 КМ предсједник и чланови надзорног одбора друштва који:
 - a) не сазове скупштину у случају из члана 185. став (1) овог закона;
 - b) не пријави надзорном одбору куповину дионица нове емисије у случају из члана 202. овог закона;
 - c) не обавијести дионичаре о стицању сопствених дионица, у складу с одредбама чл. 215. и 221. овог закона;
 - d) не објави обавјештење о приједлозима дионичара у складу с одредбама члана 231. овог закона;
 - e) не објави обавјештење о поновном сазивању скупштине у складу с одредбама члана 233. овог закона;
 - f) не сазове скупштину ради разматрања годишњег финансијског извјештаја, у року из члана 236. став (2) овог закона;
 - g) не сазове скупштину ради поновног одлучивања у складу са чланом 240. овог закона;
 - h) поступи противно одредбама чл. 252. и 258. овог закона.
- (2) За прекршај казниће се новчаном казном у износу од 50,00 КМ до 20.000,00 КМ секретар друштва који:
 - a) не поступи према задужењу из члана 232. став (5) овог закона;
 - b) не сазове конституирајућу сједницу надзорног одбора у складу са чланом 250. став (4) овог закона.

Члан 370.

(Казнене одредбе за директора и чланове управе)

За прекршај казниће се новчаном казном у износу од 50,00 КМ до 20.000,00 КМ директор и члан управе друштва који:

- a) не пријави надзорном одбору куповину дионица нове емисије у случају из члана 202. овог закона;
- b) не пријави надзорном одбору финансијски интерес или учествује у пословном односу, противно одредбама члана 267. овог закона;
- c) у року не поступи по одредбама члана 372. овог закона.

Члан 371.

(Казнене одредбе за одређена лица)

За прекршај казниће се новчаном казном у износу од 50,00 КМ до 20.000,00 КМ лице које:

- a) у друштву оснује или организује оснивање организација, или проводи активности противно одредбама члана 43. овог закона;
- b) не образложи непотписивање записника или неосновано одбије потписати записник супротно одредбама члана 241. овог закона.

ДИО СЕДМИ - (ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ)

Члан 372.

(Усклађивање)

Сва привредна друштва, укључујући и она са учешћем државног капитала у власничкој структури, дужна су облик, фирму, основни капитал и статут друштва ускладити с овим законом.

Члан 373.

(Престанак важења Закона о привредним друштвима)

Даном почетка примјене овог закона, престаје да важи Закон о привредним друштвима ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 23/99, 45/00, 2/02, исп. 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, исп. 88/08, исп. 7/09, 63/10 и 75/13).

Члан 374.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ", а почеће се примјењивати након истека 60 дана од дана ступања на снагу.

Председавајућа
Дома Народа
Парламента Федерације БиХ
Лидија Брадара, с. р.

Председавајући
Представничког Дома
Парламента Федерације БиХ
Един Мушић, с. р.

Na osnovu člana IV.B.7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

Proglašava se Zakon o privrednim društvima, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma od 9.10.2015. godine i na sjednici Doma naroda od 8.10.2015. godine.

Broj 01-02-766-02/15
13. oktobra 2015. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Cavara, с. р.

ZAKON O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

DIO PRVI - (ZAJEDNIČKE ODREDBE) POGLAVLJE I. (OPĆE ODREDBE)

Član 1.

(Opće odredbe)

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, poslovanje, upravljanje i prestanak privrednih društava (u daljnjem tekstu: društvo) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Član 2.

(Društvo)

- (1) Društvo je pravno lice koje samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružanja usluga na tržištu radi sticanja dobiti.
- (2) Društvo mogu osnovati i domaća i strana fizička i pravna lica ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 3.

(Oblici društva)

- (1) Društvo može biti organizirano u jednom od sljedećih oblika:
 - a) društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću;
 - b) komanditno društvo;
 - c) dioničko društvo;
 - d) društvo sa ograničenom odgovornošću.
- (2) Odredbe ovog zakona u kojima je upotrijebljena riječ "društvo" bez punog naziva jednog od oblika iz stava (1) ovog člana odnose se na sva društva.

Član 4.

(Pravna sposobnost)

- (1) Svojestvo pravnog lica društvo stiče danom upisa u registar koji vodi sud određen Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: registar društava).
- (2) Društvo odgovara za svoje obaveze cjelokupnom svojom imovinom.
- (3) Prije upisa u registar društava niko ne može nastupati u ime društva.
- (4) Lice koje postupi suprotno odredbi stava (3) ovog člana odgovara za stvorene obaveze cjelokupnom svojom imovinom, a kada tako nastupa više lica za obaveze odgovaraju neograničeno solidarno.

Član 5.

(Odgovornost za obaveze)

- (1) Svaki član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementar u komanditnom društvu odgovara za obaveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Komanditor u komanditnom društvu, dioničar u dioničkom društvu i vlasnik udjela društva sa ograničenom odgovornošću ne odgovara za obaveze društva, osim kada:
 - a) koristi društvo za postizanje ličnog cilja koji nije saglasan ciljevima drugih članova i društva u cjelini;
 - b) upravlja imovinom društva kao svojom imovinom;
 - c) koristi društvo za prevaru ili oštećenje svojih povjerilaca;
 - d) utiče na smanjenje imovine društva u svoju korist ili korist trećih lica, ili utiče da društvo preuzme obaveze iako je znao ili morao znati da društvo nije ili neće biti sposobno da izvrši svoje obaveze.

Član 6.

(Djelatnost)

- (1) Društvo počinje obavljati svoju djelatnost nakon upisa u registar društava i objavljivanja registracije u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih društava.
- (2) Djelatnosti za koje je zakonom utvrđeno da se mogu obavljati samo na osnovu saglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog organa mogu se obavljati nakon dobijanja dozvole, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa.
- (3) Ukoliko zakonom ili drugim propisom nisu utvrđeni uvjeti za dobijanje saglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog organa iz stava (2) ovog člana, federalna ministarstva će u skladu s ovim zakonom, svako u okviru svoje nadležnosti, utvrditi te uvjete.
- (4) Djelatnosti za koje je posebnim zakonom propisano da se obavljaju u određenom obliku privrednog društva, ne mogu se obavljati u drugom obliku privrednog društva.

Član 7.

(Mogućnost obavljanja i drugih djelatnosti društva)

- (1) Društvo može obavljati poslove samo u okviru djelatnosti upisane u registar društava.
- (2) Društvo može obavljati i druge poslove koji se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti upisane u registar društava u obimu i na način koji su potrebni za poslovanje, a ne predstavljaju obavljanje tih poslova kao redovne djelatnosti.

Član 8.

(Valjanost poslova)

Poslovi koje zaključi lice koje je svojim položajem ili na drugi način ovlašteno za zastupanje i predstavljanje društva, valjani su za treće lice i u slučaju da su zaključeni poslovi izvan djelatnosti upisane u registar društava, osim ako je treće lice znalo ili moralo znati da su takvi poslovi izvan djelatnosti društva.

Član 9.

(Sjedište)

- (1) Sjedište društva je mjesto koje je kao sjedište upisano u registar društava.
- (2) Sjedište se utvrđuje osnivačkim aktom ili statutom društva.

Član 10.

(Podružnice)

- (1) Društvo, domaće ili strano, može izvan mjesta sjedišta osnovati jednu ili više podružnica u kojima obavlja svoje djelatnosti.
- (2) Podružnica nastaje odlukom o osnivanju koju donosi ovlašteno organ društva u skladu s osnivačkim aktom ili statutom društva.
- (3) Podružnice nemaju svojstvo pravnog lica.
- (4) Podružnica ima mjesto poslovanja i zastupnika, a poslove sa trećim licima obavlja u ime i za račun društva.
- (5) Podružnice domaćeg društva se upisuju u registar društava u registarskom sudu u kojem je društvo upisano.
- (6) Podružnice stranog društva se upisuju u registar društava u registarskom sudu na čijem području je sjedište podružnice.

POGLAVLJE II. (FIRMA)

Član 11.

(Pojam)

- (1) Firma je ime pod kojim društvo posluje.
- (2) Firma se obavezno ističe na poslovnim prostorijama društva.

Član 12.
(Elementi)

- (1) Firma društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću mora sadržavati prezime najmanje jednog člana, uz oznaku da ih ima više i oznaku "d.n.o."
- (2) Firma komanditnog društva mora sadržavati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.", a ne smije sadržavati imena komanditora.
- (3) Firma društva sa ograničenom odgovornošću mora sadržavati oznaku "d.o.o."
- (4) Firma dioničkog društva mora sadržavati oznaku "d.d."
- (5) Firma iz st. (1) i (2) ovog člana obavezno sadrži firmu drugog društva koje je član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću ili komplementar komanditnog društva.

Član 13.
(Jezik)

- (1) Firma mora biti napisana na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji, a prijevod na strani jezik može se upotrebljavati samo zajedno sa firmom na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.
- (2) Firma može sadržavati strane riječi koje su uobičajene ili za njih nema odgovarajuće riječi u jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.

Član 14.
(Dodatni elementi)

- (1) Firma može sadržavati dodatne elemente koji bliže označavaju društvo i sjedište društva.
- (2) Društvo može koristiti skraćenu firmu koja mora sadržavati oznake po kojima se razlikuje od drugih firmi i oznaku oblika društva.
- (3) Firma podružnice mora sadržavati punu firmu društva, oznaku da je podružnica i sjedište podružnice.

Član 15.
(Zabranjeni elementi)

Firma ne smije sadržavati:

- a) riječi i oznake koji su protivni zakonu;
- b) zaštićene robne ili pomoćne znakove drugih pravnih i fizičkih lica;
- c) službene simbole i znakove;
- d) nazive ili znakove stranih država ili međunarodnih organizacija;
- e) riječi i oznake koje bi mogle stvoriti zabunu u pogledu vrste i obima poslovanja ili dovesti do zamjene sa firmom ili znakom drugog društva ili povrijediti prava drugih lica.

Član 16.
(Mogući elementi)

- (1) Firma može sadržavati riječi: "Bosna i Hercegovina" i njene izvedenice i skraćenice na osnovu odobrenja nadležnog organa određenog posebnim zakonom.
- (2) Firma može sadržavati riječ "Federacija" i njene izvedenice i skraćenice samo na osnovu odobrenja nadležnog organa određenog posebnim zakonom.
- (3) Firma može sadržavati naziv kantona, grada i općine i njihove izvedenice i skraćenice samo na osnovu odobrenja nadležnog kantonalnog, gradskog, odnosno općinskog organa određenog posebnim zakonom na području na kojem društvo ima sjedište.
- (4) Firma može sadržavati ime i prezime lica koje nije osnivač društva samo uz odobrenje tog lica ili njegovih zakonskih nasljednika.
- (5) Na zahtjev organa i lica iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana registarski sud izbrisati će iz registra riječi i imena unesena kao dodatni elementi firme.

Član 17.

(Ime člana društva kao element firme)

- (1) Ukoliko firma društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću ili komanditnog društva sadrži prezime koje je već sadržano u ranije registriranoj firmi, u firmu se mora unijeti ime ili drugi dodatni element po kojem će se razlikovati od već registrirane firme.
- (2) Ako je prezime lica ostalo u firmi i nakon prestanka njegovog članstva u društvu, na zahtjev tog lica ili njegovih nasljednika sud će brisati njegovo prezime iz firme u registru društava.

Član 18.

(Princip isključivosti firme)

- (1) Firma društva mora se jasno razlikovati od firme drugih društava.
- (2) Registarski sud odbit će upis u registar društava firmu koja je protivna odredbama ovog zakona ili se jasno ne razlikuje od već registriranih firmi u Federaciji.
- (3) Društvo ima pravo zahtijevati prestanak upotrebe i brisanje iz registra društava firmu drugog društva i naknadu pretrpljene štete tužbom kod suda u roku tri godine od dana upisa osporavane firme u registar društava, ako smatra da firma drugog društva nije jasno različita od njegove ranije registrirane firme.

Član 19.

(Princip prvenstva)

- (1) Ako se sudu radi upisa u registar prijave iste firme ili firme koje se međusobno jasno ne razlikuju, sud će upisati onu firmu koja je ranije prijavljena.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, upisat će se kasnije prijavljena firma, ako podnositelj prijave podnesene prijave dokaže da je u vrijeme podnošenja ranije podnesene prijave, tu firmu, odnosno njene bitne elemente upotrebljavao na tržištu kao oznaku svog društva ili kao robni ili pomoćni znak za označavanje svojih proizvoda ili usluga, te da je to činio prije podnosioca ranije podnesene prijave.

Član 20.

(Obaveza upisa u registar društava)

- (1) Firma i skraćena firma upisuje se u registar društava.
- (2) Društvo je dužno u poslovanju koristiti punu ili skraćenu firmu kakva je upisana u registar društava.

Član 21.

(Poslovna korespondencija)

Sva poslovna pisma i narudžbe društva moraju sadržavati:

- a) punu firmu i adresu sjedišta društva;
- b) punu firmu i adresu sjedišta podružnica društva;
- c) naziv i sjedište institucije kod koje i broj pod kojim je društvo upisano;
- d) broj računa sa nazivom i sjedištem finansijske organizacije kod koje društvo drži račun, ukoliko društvo ima više računa za svaki od njih;
- e) porezni identifikacioni broj društva.

Član 22.

(Prijenos firme)

Firma se može prenijeti samo ukoliko se vrši prijenos društva.

POGLAVLJE III. (ZASTUPANJE)

Član 23.

(Zastupanje)

- (1) Društvo zastupa upravu.
- (2) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja društvo i odgovara za zakonitost poslovanja društva.

- (3) Upravu čine lica koja su osnivačkim aktom ili statutom društva, u skladu sa zakonom, ovlaštena da vode poslovanje društva.
- (4) Društvo mogu zastupati i druga lica određena osnivačkim aktom ili statutom u skladu sa zakonom.
- (5) Lica ovlaštena za zastupanje upisuju se u registar društava.

Član 24.

(Lice s ovlaštenjima)

- (1) Lice s ovlaštenjima za zastupanje upisanim u registar društava ovlašteno je poduzimati sve radnje i obavljati sve poslove u ime i za račun društva u okviru ovlaštenja upisanih u registar društava.
- (2) Lice s ovlaštenjima za zastupanje koje prekorači ograničenja ovlaštenja iz stava (1) ovog člana odgovorno je za štetu koja se time prouzrokuje privrednom društvu ili trećem licu s kojim je posao zaključen.

Član 25.

(Odgovornost)

- (1) Lice kojem je povjereno obavljanje određenih poslova u okviru djelatnosti društva, ovlašteno je poduzimati sve radnje i zaključivati poslove koji se uobičajeno obavljaju ili nastaju uz poslove koji su mu povjereni.
- (2) Društvo odgovara za obaveze koje, u njegovo ime, od njega ovlašteno lice stvori prekoračenjem ovlaštenja, ako treće lice nije znalo ili nije moglo znati za prekoračenje ovlaštenja.

Član 26.

(Prokura)

- (1) Prokura je pisano ovlaštenje za poduzimanje svih pravnih radnji i poslova u ime i za račun društva, osim prijenosa i opterećenja nekretnina, ako ovlaštenje za to nije posebno i izričito navedeno.
- (2) Prokura se može dati samo za podružnicu, što se izričito navodi u registru društava i prilikom istupanja prokuriste, a u protivnom se smatra da je prokura data za društvo u cjelini.
- (3) Prokura se može dati svakom punoljetnom i potpuno poslovno sposobnom licu bez obzira na dužnost i poslove koje obavlja, izuzev, ako drugačije nije predviđeno aktom o osnivanju društva, odnosno statutom društva.
- (4) Prokura se ne može dati pravnom licu.
- (5) Prokura je neprenosiva.

Član 27.

(Mogućnost davanja prokure)

- (1) Društvo može dati prokuru jednom ili više fizičkih lica u skladu s osnivačkim aktom ili statutom društva.
- (2) Prokura se može dati istovremeno za više lica koja zajedno zastupaju društvo, a izjava volje trećeg lica data samo jednom od njih pravno je valjana.

Član 28.

(Zajednička prokura)

- (1) Ako je prokura data dvama licima ili više lica bez naznake da se radi o zajedničkoj prokuri, svako od tih lica je prokurist koji samostalno zastupa društvo u granicama ovlaštenja utvrđenih zakonom.
- (2) Prokura data dvama licima ili više lica smatrat će se zajedničkom prokurom samo ako je tako izričito naznačeno u prokuri.
- (3) Izjave volje ili pravne radnje koje učine zajednički prokuristi proizvode pravne posljedice samo ako ih učine svi zajednički prokuristi zajedno.
- (4) Valjane su izjave volje ili pravne radnje koje učini jedan od zajedničkih prokurista samo uz izričitu prethodnu

saglasnost ili izričito naknadno odobrenje ostalih zajedničkih prokurista.

- (5) Izjava volje ili pravna radnja učinjena prema jednome prokuristi ima pravni učinak kao da je učinjena prema svima.
- (6) Znanje o pravno odlučujućim činjenicama ili krivnja jednog zajedničkog prokuriste proizvodi pravne posljedice za davaoca prokure, bez obzira na znanje ili krivnju ostalih zajedničkih prokurista.

Član 29.

(Ograničenje prokure)

- (1) Ograničenje prokure koje nije predviđeno ovim zakonom nema učinka prema trećim licima, bez obzira na to je li treće lice za nju znalo ili moralo znati.
- (2) Ograničenje prokure na poslovanje jedne ili više podružnica ima učinka prema trećim licima samo ako je upisano u registar društava.

Član 30.

(Ovlaštenja prokuriste)

Prokurist ne može bez posebnog ovlaštenja društva nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih lica, ili u ime i za račun drugih lica.

Član 31.

(Davanje i prestanak prokure)

- (1) Davanje i prestanak prokure društvo je dužno prijaviti za upis u registar društava.
- (2) Prokurist deponuje svoj potpis kod registarskog suda, a prilikom zastupanja društva dužan je uz potpis staviti naznaku da nastupa kao prokurist.
- (3) Prokura prestaje opozivom od društva i otkazom od prokuriste.

Član 32.

(Lica koja imaju posebne dužnosti prema društvu)

- (1) Posebne dužnosti prema društvu imaju:
 - a) članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementari;
 - b) član društva sa ograničenom odgovornošću koji posjeduje značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili član društva sa ograničenom odgovornošću koji je kontrolni član društva u smislu povezanih lica;
 - c) dioničar koji posjeduje značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili dioničar koji je kontrolni dioničar u smislu povezanih lica;
 - d) članovi uprave, predsjednik i članovi nadzornog odbora, zastupnici i prokuristi;
 - e) likvidacioni upravnik.
- (2) Značajno učešće u osnovnom kapitalu društva u smislu stava (1) tač. b) i c) ovog člana iznosi učešće od najmanje 20% u osnovnom kapitalu društva.
- (3) Kontrolni član društva ili kontrolni dioničar u smislu stava (1) tač. b) i c) ovog člana je lice koje ima više od 50% glasačkih prava u privrednom društvu na osnovu običnih dionica ili koje na drugi način vrši kontrolni uticaj nad upravljanjem i vođenjem poslova društva.
- (4) Lica iz stava (1) ovog člana obavljaju svoje poslove savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu društva (u daljnjem tekstu: dužna pažnja).
- (5) Lice koje postupi sa dužnom pažnjom ne odgovara za štetu koja iz takve procjene nastane za društvo.

Član 33.

(Mogućnost podnošenja tužbe)

Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz člana 32. stav (1) tač. d) i e) ovog zakona za naknadu štete koju mu to lice prouzrokuje povredom dužne pažnje iz člana 32. stav (4) ovog zakona.

Član 34.

(Dužnost prijavljivanja poslova i radnji u kojima postoji lični interes)

- (1) Lični interes postojati će u slučaju ako je lice iz člana 32. stav (1) ovog zakona ili član njegove porodice:
 - a) ugovorna strana u pravnom poslu s društvom;
 - b) u finansijskom odnosu sa licem iz pravnog posla koje zaključuje ugovor sa društvom ili koje ima finansijske interese u tom poslu na osnovu kojih se može očekivati da utiču na njegovo postupanje suprotno interesu društva;
 - c) pod kontrolnim uticajem strane iz pravnog posla ili lica koje ima finansijski interes u pravnom poslu ili radnji tako da se osnovano može očekivati da utiču na njegovo postupanje suprotno interesu društva.
- (2) Pod članom porodice lica iz stava (1) ovog člana smatraju se:
 - a) njegov bračni drug, roditelji, brat ili sestra tog bračnog druga;
 - b) njegovo dijete, roditelji, brat ili sestra;
 - c) njegov krvni srodnik u pravoj liniji i u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, usvojilac i usvojenik, srodnik po tzbini zaključno sa prvim stepenom;
 - d) druga lica koja sa tim licem žive u zajedničkom domaćinstvu.
- (3) Lica iz člana 32. stava (1) i iz stava (2) ovog člana smatraju se povezanim licima u smislu ovog zakona.
- (4) Povezana lica za sve poslove iz stava (1) ovog člana predstavljaju sve činjenice od značaja za donošenje odluke i pribavljaju prethodno odobrenje od nadležnog organa društva, u skladu sa statutom društva.

Član 35.

(Tužba zbog odobravanja poslova u kojima postoji lični interes)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz člana 32. stav (1) ovog zakona koje je imalo lični interes u pravnom poslu i tražiti naknadu štete ako za taj pravni posao nije pribavljeno prethodno odobrenje ili ako nadležnom organu društva prilikom donošenja odluke o odobravanju pravnog posla nisu predstavljene sve činjenice od značaja za donošenje takve odluke.
- (2) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa lice imenovano od nadležnog organa društva, u skladu sa statutom društva.

Član 36.

(Dužnost izbjegavanja sukoba interesa)

- (1) Lica iz člana 32. stav (1) ovog zakona ne mogu u svom interesu ili interesu sa njima povezanih lica:
 - a) koristiti imovinu društva;
 - b) koristiti informacije do kojih su došli u tom svojstvu, a koje nisu javno dostupne;
 - c) zloupotrijebiti svoj položaj u društvu;
 - d) iskoristiti mogućnosti za zaključenje posla koji se ukaže društvu.
- (2) Dužnost izbjegavanja sukoba interesa postoji nezavisno od toga da li je društvo bilo u mogućnosti iskoristiti imovinu, informacije ili zaključiti poslove iz stava (1) ovog člana.

Član 37.

(Tužba zbog povrede dužnosti izbjegavanja sukoba interesa)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz člana 32. stav (1) ovog zakona koje povrijedi dužnost izbjegavanja sukoba interesa iz člana 36. ovog zakona kojom može tražiti:
 - a) naknadu štete ili
 - b) prijenos na društvo koristi koje je to lice, odnosno povezano lice iz člana 34. stav (3) ovog zakona ostvarilo kao posljedicu te povrede dužnosti.
- (2) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa lice imenovano od nadležnog organa društva, u skladu sa statutom društva.

POGLAVLJE IV. (POSLOVNA TAJNA I ZABRANA KONKURENCIJE)

Član 38.

(Poslovna tajna)

Poslovnom tajnom smatraju se informacije o poslovanju za koje je očito da bi prouzrokovale značajnu štetu društvu ako dođu u posjed trećeg lica bez saglasnosti društva.

Član 39.

(Informacije koje imaju karakter poslovne tajne)

- (1) Nadležni organ društva dužan je pisanim aktom odrediti informacije koje imaju karakter poslovne tajne i lica odgovorna za njihovo korištenje i zaštitu.
- (2) Za poslovnu tajnu ne mogu se odrediti podaci koji su javni po zakonu i drugim propisima i podaci o kršenju zakona i drugih propisa.

Član 40.

(Zabrana konkurencije)

- (1) Član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću, komplementar komanditnog društva, vlasnik udjela i član uprave i nadzornog odbora u društvu sa ograničenom odgovornošću, član nadzornog odbora i uprave dioničkog društva i prokurist ne smije bez odobrenja nadležnog organa društva u skladu sa statutom društva, u tom svojstvu ili kao zaposleni u drugom društvu i kao samostalni poduzetnik učestvovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentnom odnosu s djelatnošću prvog društva.
- (2) Osnivačkim aktom ili statutom društva može se odrediti trajanje zabrane i nakon prestanka svojstva iz stava (1) ovog člana a najduže dvije godine.

Član 41.

(Mogućnost traženja naknade štete)

Društvo može od lica koje prekrši zabranu konkurencije tražiti naknadu štete i ustupanje zaključenih poslova, ili prijenos ostvarene koristi ili prava iz zaključenih poslova u roku tri mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije tri godine od učinjenog prekršaja zabrane konkurencije.

Član 42.

(Sindikalno organiziranje)

Zaposleni u društvu mogu organizirati sindikat ili vijeće zaposlenika u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o vijeću zaposlenika.

Član 43.

(Zabrana nesindikalnih aktivnosti)

U društvu se ne mogu osnivati organizacije i provoditi aktivnosti koje nemaju karakter sindikata i sindikalnih aktivnosti, te vijeća zaposlenika u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o vijeću zaposlenika.

POGLAVLJE V. (OSNOVNI KAPITAL I ULOZI)

Član 44.
(Osnovni kapital)

- (1) Osnovni kapital društva je iznos kapitala koji su upisali članovi društva na osnovu osnivačkog akta.
- (2) Promjena osnovnog kapitala se upisuje na osnovu statuta ili izmjena statuta društva.
- (3) Dioničko društvo i društvo sa ograničenom odgovornošću ima osnovni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.
- (4) Posebnim zakonom za društva koja obavljaju posebne djelatnosti može se utvrditi veći iznos osnovnog kapitala.
- (5) Dio osnovnog kapitala koji je jednak ulozima u gotovini može biti potpuno ili djelimično uplaćen (upisan, ali neuplaćen osnovni kapital).
- (6) Osnovni kapital društva se može uvećavati ili smanjivati.
- (7) U slučaju smanjivanja kapitala osnovni kapital ne može biti smanjen ispod iznosa minimalnog osnovnog kapitala utvrđenog ovim zakonom.

Član 45.
(Ulozi)

- (1) Osnovni kapital prilikom osnivanja društva osigurava se ulozima članova u novcu i stvarima i pravima čija je vrijednost iskaziva u novcu.
- (2) Ulog u stvarima i pravima izražava se u novcu i mora se u potpunosti unijeti prije upisa društva u registar društava.

Član 46.
(Vrijednost uloga)

- (1) Vrijednost uloga u stvarima i pravima mora biti određena u osnivačkom aktu ili statutu društva, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.
- (2) Vrijednost uloga u stvarima i pravima u dioničkom društvu i društvu sa ograničenom odgovornošću određuje se na osnovu procjene prihvaćene ugovorom od svih osnivača.

Član 47.
(Procjene vrijednosti uloga)

Procjena iz člana 46. stav (2) ovog zakona obavezno uključuje opis, način iskazivanja i procijenjenu vrijednost uloga i ocjenu da li ulog odgovara cijeni upisanih dionica dioničkog društva ili udjela u društvu sa ograničenom odgovornošću koji se tim ulogom plaćaju.

Član 48.

(Obaveza namirenja ugovorene vrijednosti uloga)

- (1) Kada procijenjena vrijednost uloga u stvarima i pravima ne dostigne ugovoreni iznos do upisa društva u registar društava ili do ugovorenog roka uplate u slučaju pristupanja društvu, član društva koji se obavezao na taj ulog dužan je razliku uplatiti u novcu.
- (2) Ako društvo nije steklo vlasništvo na stvari koju je član društva bio obavezan unijeti kao ulog, član društva mora uplatiti u novcu vrijednost te stvari koju mu društvo mora vratiti.

Član 49.
(Prava člana društva)

Ulog daje članu društva pravo na dionicu ili udio u društvu.

Član 50.
(Poslovne knjige i finansijski izvještaji)

Društvo je dužno voditi poslovne knjige i sačinjavati finansijske izvještaje u skladu sa zakonom i drugim propisima.

POGLAVLJE VI. (POVEZANA DRUŠTVA)

Član 51.
(Pojam)

- (1) Povezana društva čine dva ili više društava u skladu sa ovim zakonom, koja se međusobno povezuju i to:
 - a) učešćem u osnovnom kapitalu ili udjelima (društva povezana kapitalom);
 - b) putem ugovora (društva povezana ugovorom);
 - c) putem kapitala i putem ugovora (mješovito povezana društva).
- (2) Povezana društva iz stava (1) ovog člana obuhvataju jedno vladajuće i jedno ili više zavisnih društava.
- (3) Povezana društva organiziraju se kao koncern, holding, poslovno udruženje ili drugi oblik organiziranja u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Privredna društva povezuju se u skladu sa propisima kojim se uređuje zaštita konkurencije.

Član 52.

(Vladajuće i zavisno društvo)

- (1) Ako jedno društvo ima većinsko učešće u osnovnom kapitalu drugog društva ili ako na osnovu ugovora zaključenog sa drugim društvom ima pravo imenovati većinu članova nadzornog odbora tog drugog društva, odnosno ima većinu glasova u skupštini, to se društvo smatra vladajućim a drugo društvo zavisnim.
- (2) Vladajuće društvo sa većinskim učešćem u osnovnom kapitalu je društvo koje, neposredno ili posredno putem drugog društva, na osnovu više od 50% učešća u osnovnom kapitalu drugog društva ima više od 50% glasova u skupštini zavisnog društva.
- (3) Neposredno učešće u osnovnom kapitalu koji pripada vladajućem društvu ili drugom licu koje ga drži za njegov račun, određuje se na osnovu odnosa nominalnog iznosa tog učešća prema ukupnom osnovnom kapitalu zavisnog društva.
- (4) Pri određivanju učešća iz stava (3) ovog člana od ukupnog osnovnog kapitala zavisnog društva oduzimaju se vlastite dionice i udjeli zavisnog društva i dionice i udjeli koje za račun zavisnog društva drži treće lice.
- (5) Posredno učešće u osnovnom kapitalu koji pripada vladajućem društvu obuhvata dionice i udjele koji pripadaju društvu koje zavisi od njega ili koji pripadaju drugom licu za račun tog društva ili za račun društva koje zavisi od njega (zavisna društva).
- (6) Zavisno društvo može u vladajućem društvu pribaviti dionice i udjele i ostvariti svoje pravo glasa na osnovu dionica i udjela kojima već raspolaže, u skladu sa odredbama ovog zakona o društvu sa uzajamnim učešćem.

Član 53.

(Društva sa uzajamnim učešćem)

Društva sa uzajamnim učešćem u osnovnom kapitalu su povezana društva kod kojih svako društvo ima učešće u osnovnom kapitalu drugog društva.

Član 54.
(Holding)

Ako se vladajuće i jedno ili više zavisnih društava na osnovu zaključenog ugovora o vođenju poslova objedine jedinstvenim vođenjem poslova od vladajućeg društva, ona čine holding a pojedinačna društva su društva holdinga.

Član 55.
(Konzern)

Ako vladajuće društvo, na osnovu zaključenog ugovora o vođenju poslova, pored jedinstvenog vođenja poslova zavisnih društava, obavlja i druge djelatnosti, ona čine konzern, a pojedinačna društva su društva konzerna.

Član 56.

(Mogućnost formiranja pravno samostalnih društava)

Holding i konzern, u skladu sa čl. 54. i 55. ovog zakona, mogu formirati i pravno samostalna društva, koja nisu zavisna jedno o drugome.

Član 57.

(Zajedničke odredbe za povezana društva)

- (1) Vladajuće društvo neograničeno solidarno odgovara povjeriocima u postupku stečaja zavisnog društva ako je stečaj prouzrokovan obavezujućim nalogima, odlukama ili uputstvima vladajućeg društva.
- (2) Ako vladajuće društvo dovede zavisno društvo u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili na svoju štetu nešto učini ili propusti učiniti, nadoknadit će zavisnom društvu štetu prouzrokovanu po tom osnovu.
- (3) Zahtjev za naknadu štete iz stava (2) ovog člana, u ime zavisnog društva, mogu podnijeti dioničari i članovi zavisnog društva koji posjeduju ili predstavljaju najmanje 10% osnovnog kapitala tog društva ili statutom određeni manji dio, kao i povjerioci društva čija potraživanja iznose više od 10% osnovnog kapitala zavisnog društva.
- (4) Pored vladajućeg društva, kao solidarni dužnici odgovaraju članovi uprave vladajućeg društva koji su zavisno društvo doveli u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili da na svoju štetu nešto učini ili propusti da učini.
- (5) Kao solidarni dužnici odgovaraju i članovi uprave zavisnog društva ako su povrijedili svoje dužnosti, osim ako su postupali po uputstvima uprave vladajućeg društva.

Član 58.

(Poslovno udruženje)

- (1) Poslovno udruženje je ekonomska interesna grupacija koju mogu osnovati dva ili više društava radi unapređenja, promocije i usklađivanja obavljanja svojih djelatnosti.
- (2) Poslovno udruženje se ne osniva radi sticanja dobiti.
- (3) Poslovno udruženje je pravno lice.
- (4) Poslovno udruženje upisuje se u registar društava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.
- (5) Oznaka "poslovno udruženje" navodi se u firmi.
- (6) Poslovno udruženje istupa u pravnom prometu u svoje ime i za račun svojih članova i u ime i za račun svojih članova.
- (7) Za obaveze preuzete u pravnom prometu poslovno udruženje odgovara svojom imovinom, a članovi odgovaraju na način određen ugovorom o osnivanju, odnosno ugovorom sa trećim licem.
- (8) Ugovorom o osnivanju utvrđuje se naziv, vrijeme osnivanja i trajanja, cilj i djelatnost, sjedište, upravljanje, zastupanje, odgovornost, pristupanje, istupanje, istupanje u pravnom prometu, isključenje, imovina, nadzor, prestanak, kao i druga pitanja značajna za ostvarivanje ciljeva osnivanja poslovnog udruženja.

Član 59.

(Ostali oblici povezivanja društava)

Društva se mogu povezivati ugovorom i u druge oblike povezivanja (konzorcij, franšizing, zajednica društava, poslovna unija, poslovni sistem, pul i drugi).

POGLAVLJE VII. (REGISTAR DRUŠTAVA)

Član 60.

(Registar društava)

- (1) Podaci o društvu utvrđeni ovim zakonom upisuju se u registar društava.
- (2) Registar društava obuhvata registar podataka i registar isprava.
- (3) Upis u registar društava i objavljivanje registracije vrši se u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (4) Promjene podataka i isprava društava upisuju se u registar društava.

Član 61.

(Podaci i isprave o privrednom društvu)

- (1) Smatra se da treća lica znaju za registrirane podatke o privrednom društvu nakon njihovog objavljivanja ili objavljivanja izvoda iz tih podataka ili isprava na osnovu kojih je izvršena registracija sa upućivanjem na njih.
- (2) U slučaju da su podaci i isprave predati u registarski spis ili upisani u registar društava različiti od objavljenih podataka, objavljeni podaci ne obavezuju treća lica, ali se ona mogu pozvati na objavljene podatke, osim ako društvo na koje se oni odnose dokaže da su treća lica znala ili mogla znati za podatke i isprave predate u registarski spis ili upisane u registar društava.

Član 62.

(Ništavost registracije osnivanja privrednog društva)

- (1) Ukoliko nije drugačije utvrđeno Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, registracija osnivanja privrednog društva ništava je ako:
 - a) broj osnivača manji je od broja utvrđenog ovim zakonom;
 - b) ne postoji pravna i poslovna sposobnost svih osnivača;
 - c) osnivački akt nije sastavljen u propisanoj formi;
 - d) osnivački akt ne sadrži podatke o poslovnom imenu društva, vrijednosti i vrsti uloga svakog osnivača ili iznosa osnovnog kapitala koji je propisan ovim zakonom ili o djelatnosti društva;
 - e) minimalni iznos uloga nije uplaćen u skladu sa ovim zakonom;
 - f) djelatnost društva nezakonita je ili suprotna javnom interesu;
 - g) osnivač ili jedan od osnivača društva član je postojećeg društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću ili komplementar u komanditnom društvu;
 - h) osnivač ili jedan od osnivača društva jedini je član društva sa ograničenom odgovornošću nad kojim je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije ili je protiv tog društva podignuta tužba iz člana 359. stav (1) tačka a) ovog zakona.
- (2) Ako je osnov ništavosti registracije privrednog društva moguće otkloniti, nadležni sud nakon pokretanja postupka za utvrđivanje ništavosti određuje rok najduže 90 dana za otklanjanje nedostataka i za to vrijeme zastaje sa postupkom.

Član 63.

(Dužnost sudova, organa uprave i drugih institucija)

Sudovi, organi uprave i druge institucije koje su zakonom ovlaštene za odobravanje i nadzor nad osnivanjem i poslovanjem društava, emisijom i prometom vrijednosnih papira, dužne su bez odlaganja pisano izvijestiti registar društava o saznanjima stečenim u vršenju nadležnosti koja dovode u sumnju potpunost i tačnost podataka i isprava upisanih u registar društava.

POGLAVLJE VIII. (SPAJANJE, PRIPAJANJE, PODJELA, PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)**Član 64.**

(Pojam spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika društva)

- (1) Dva ili više društava mogu se spojiti tako da prijenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije osnuju novo društvo koje postaje njihov pravni sljednik.
- (2) Društvo se može pripojiti prijenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije drugom društvu koje postaje njegov pravni sljednik.
- (3) Društvo se može podijeliti prijenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije na dva ili više društava koja postaju njegovi pravni sljednici, solidarno odgovorni za njegove obaveze na jedan od sljedećih načina: pripajanjem, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više postojećih društava ukupnu imovinu i obaveze, ili, osnivanjem novih društava, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više novih društava ukupnu imovinu i obaveze.
- (4) U slučajevima spajanja, pripajanja ili podjele društva, u smislu odredaba st. (1), (2) i (3) ovog člana, dioničari ili vlasnici udjela spojenog, pripojenog ili podijeljenog društva dobijaju dionice (udjele) društva sljednika, uz mogućnost isplate u novcu do 10% ukupne nominalne vrijednosti dionica (udjela) koje društva sljednici emituju po tom osnovu.
- (5) Svako društvo, isključujući društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću i otvoreno dioničko društvo, može promijeniti oblik.
- (6) Otvoreno dioničko društvo može se podijeliti, u skladu sa stavom (3) ovog člana, pripajanjem sa dva ili više postojećih otvorenih dioničkih društava ili podjelom na dva ili više novih otvorenih dioničkih društava.

Član 65.

(Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika društva)

- (1) Odluku o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva, u društvu sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komanditnom društvu donose članovi društva, a u društvu sa ograničenom odgovornošću i dioničkom društvu, takvu odluku donosi skupština društva, na način utvrđen osnivačkim aktom ili statutom, u skladu sa zakonom.
- (2) U postupku spajanja, identičnu odluku moraju donijeti sva društva koja se spajaju, a u postupku pripajanja, identičnu odluku mora donijeti društvo koje se pripaja i društvo kojem se ono pripaja.

Član 66.

(Plan reorganizacije)

- (1) Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika donosi se na osnovu plana reorganizacije, koji uprava i nadzorni odbor ili drugi organ svakog društva učesnika, ovlašten osnivačkim aktom ili statutom, moraju pripremiti i o njemu obavijestiti dioničare, odnosno članove društva i povjerioce društva najmanje 30 dana prije datuma odlučivanja.
- (2) Odluku o namjeravanoj reorganizaciji društvo je dužno objaviti u sredstvima javnog informiranja.

Član 67.

(Obavezan sadržaj plana reorganizacije)

- (1) Plan reorganizacije obavezno sadrži:
 - a) oblik, firmu i sjedište društava učesnika i društava sljednika;
 - b) vlasnička prava dioničara ili članova društava prethodnika u društvu sljedniku;

- c) opis, procjenu i raspodjelu imovine i obavezu društava prethodnika koji se prijenose na društvo sljednika sa izvještajem revizora;
 - d) datum od kojeg će vlasnici dionica ili udjela društva sljednika moći učestvovati u dobiti i uvjete koje utiču na to pravo;
 - e) datum od kojeg će se poslovi društva prethodnika računovodstveno iskazivati za društva sljednika.
- (2) U slučaju podjele društva, uz elemente iz stava (1) ovog člana, plan reorganizacije obavezno sadrži i sljedeće dodatne elemente:
 - a) omjer zamjene prava;
 - b) uvjete alokacije dionica ili udjela i iznos isplata u novcu;
 - c) prava u društvima sljednicima koja pripadaju vlasnicima dionica ili udjela podijeljenog društva koji su sadržavali posebna prava, kao i vlasnicima drugih vrijednosnih papira podijeljenog društva;
 - d) opis i alokaciju imovine i obaveza koji se prijenose na svako društvo sljednika.

Član 68.

(Drugi obavezni sadržaji plana reorganizacije)

Plan reorganizacije obavezno sadrži pisani izvještaj revizora o računovodstvenim iskazima društava učesnika koji uključuje i:

- a) naznaku metoda korištenih u utvrđivanju omjera zamjene;
- b) mišljenje revizora da li je primijenjen odgovarajući metod, naznaku vrijednosti do kojih bi se došlo korištenjem drugih metoda i mišljenje o relativnom značaju svake od metoda u utvrđivanju omjera zamjene;
- c) opis problema vrednovanja sa kojim se revizor suočio, ako jeste.

Član 69.

(Odgovornost članova uprave društva i drugih lica i revizora)

Članovi uprave društva i druga lica koja su pripremila plan reorganizacije i revizori koji su izvršili pregled i dali mišljenje za društva učesnike, odgovorni su za štetu neograničeno solidarno društvima učesnicima i njihovim dioničarima ili članovima, ako u utvrđivanju omjera zamjene prava pri spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva nisu postupali po pravilima struke.

Član 70.

(Kopije)

Prije odlučivanja o planu reorganizacije uprava društva učesnika dužna je svakom dioničaru ili članu društva na njegov zahtjev dati na uvid ili predati kopije plana reorganizacije, godišnjih finansijskih izvještaja društava učesnika za posljednje tri poslovne godine, vanredni finansijski izvještaj za tri mjeseca koja prethode izradi plana reorganizacije, ako su podaci u njemu stariji od šest mjeseci sa izvještajima i mišljenjem revizije.

Član 71.

(Upis reorganizacije u registar društava)

Istovremeno sa upisom u registar društava, društva nastalog spajanjem društava, pripajanja društva drugom društvu i podjele društva na više novih društava, u registar društava upisuje se prestanak društva koje je spojeno, pripojeno ili podijeljeno.

Član 72.

(Prestanak društva)

- (1) Društvo prestaje gubitkom svojstva pravnog lica.
- (2) Društvo prestaje na dan upisa prestanka u registar društava.
- (3) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, po prestanku društva provodi se likvidacija.

Član 73.

(Slučajevi prestanka društva)

Društvo prestaje u slučaju:

- a) isteka perioda za koji je osnovano;
- b) spajanja, pripajanja i podjele;
- c) okončanjem stečajnog postupka ili odbijanjem zahtjeva za otvaranje stečajnog postupka usljed nedostatka imovine;
- d) prestankom na osnovu odluke suda;
- e) odlukom skupštine društva.

Član 74.

(Drugi slučajevi prestanka društva)

- (1) Društvo može prestati odlukom suda donesenom na osnovu zahtjeva nadležnih organa ili lica koje dokaže pravni interes kada:
 - a) najviši organ društva utvrđen osnivačkim aktom ili statutom društva ne sastaje se i ne vrši svoja ovlaštenja ili nije vršen izbor organa čiji je prethodni mandat istekao duže od dvije godine;
 - b) duže od dvije godine društvo ne ostvaruje prihode;
 - c) društvu je oduzeto odobrenje za obavljanje djelatnosti;
 - d) više ne postoje zakonom utvrđeni uvjeti za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u registar društava.
- (2) Prije donošenja odluke o prestanku društva, sud može odrediti rok za otklanjanje uzroka zbog kojih je donošenje odluke predloženo.

Član 75.

(Provođenje likvidacije)

Ukoliko ukupna imovina po prestanku društva nije prešla na pravnog sljednika, provodi se likvidacija u skladu sa posebnim zakonom, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

DIO DRUGI – (DRUŠTVO SA NEOGRANIČENOM SOLIDARNOM ODGOVORNOŠĆU)

Član 76.

(Pojam i osnivanje)

Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću je društvo najmanje dva lica koja su neograničeno solidarno odgovorna za obaveze društva.

Član 77.

(Ugovor o osnivanju)

- (1) Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću osniva se ugovorom o osnivanju.
- (2) Ugovor o osnivanju društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću obavezno sadrži ime, prezime i adresu prebivališta ili firmu i sjedište članova društva, firmu, sjedište i djelatnost društva i prava i obaveze članova.
- (3) Izmjene i dopune ugovora vrše se uz saglasnost svih članova.

Član 78.

(Prijava za upis u registar društva)

Prijavu za upis osnivanja društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću u registar društava potpisuju svi članovi društva.

Član 79.

(Ulozi članova)

- (1) Ulozi članova u društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću mogu biti u novcu, stvarima, pravima i izvršenim uslugama.
- (2) Vrijednost uloga u stvarima, pravima i pružanju usluga utvrđuje se ugovorom o osnivanju društva.
- (3) Ulozi članova su jednake vrijednosti.

- (4) Svaki član će uplatiti ili unijeti svoj ulog u roku utvrđenom ugovorom, a u slučaju da rok nije ugovoren, najkasnije dva mjeseca nakon upisa osnivanja društva u registar društava.
- (5) Ulozi članova postaju imovina društva.

Član 80.

(Upravljanje)

- (1) Svaki član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću ima pravo i obavezu upravljati društvom, u skladu sa ugovorom.
- (2) Ugovorom se može odrediti da za određeno vrijeme društvom potpuno ili djelimično upravlja jedan ili više članova, čime se ostali članovi u istoj mjeri odriču prava upravljanja.
- (3) Član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću može svoje pravo upravljanja prenijeti na lice koje nije član društva, samo uz saglasnost ostalih članova.
- (4) Ako svi članovi ili više članova imaju pravo upravljati društvom, svaki od njih ima pravo voditi poslovanje.
- (5) Ako se jedan od članova sa pravom upravljanja protivi poduzimanju neke radnje ili obavljanju nekog posla, ostali članovi sa pravom upravljanja nemaju pravo poduzeti radnju ili obaviti posao.
- (6) Ako je ugovorom određeno da članovi društva ovlašteni za upravljanje mogu samo zajedno djelovati, svaka radnja i posao se može obaviti samo uz saglasnost svih ovlaštenih članova.

Član 81.

(Odlučivanje svih članova društva o određenim pitanjima)

Ukoliko je ugovorom određeno da o određenim pitanjima odlučuju svi članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću, o tim pitanjima se odlučuje uz saglasnost svih članova društva.

Član 82.

(Mogućnost odricanja prava na upravljanje)

Član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću može se pisanom izjavom, za određeno vrijeme, odreći prava na upravljanje i ostalim članovima, uz njihovu saglasnost, prepustiti pravo potpunog upravljanja.

Član 83.

(Ovlaštenje za upravljanje)

- (1) Ovlaštenje za upravljanje društvom sa neograničenom solidarnom odgovornošću dato jednom ili više članova može se opozvati uz saglasnost svih ostalih članova, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Nakon opoziva ovlaštenja, do postizanja novog sporazuma članova o ovlaštenju, članovi upravljaju društvom u skladu sa članom 80. stav (1) ovog zakona.

Član 84.

(Dužnosti i prava članova)

- (1) Član sa ovlaštenjem za upravljanje društvom sa neograničenom solidarnom odgovornošću dužan je ostale članove društva na njihov zahtjev obavijestiti o svim poslovima.
- (2) Svaki član društva ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva.

Član 85.

(Zastupanje)

- (1) Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću zastupa svaki član, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Ako su ugovorom samo neki članovi ovlašteni da zajedno ili pojedinačno zastupaju društvo, ostali članovi ne mogu zastupati društvo.

- (3) Članovi ovlašteni da zajedno zastupaju društvo mogu jednog od njih pisano ovlastiti za obavljanje određenih poslova.
- (4) Svaki član društva neograničeno solidarno odgovara trećim licima za obaveze društva, osim ako treće lice prilikom sklapanja pravnog posla sa jednim od članova zna da taj član nije ovlašten zastupati društvo.

Član 86.

(Dobit i gubitak)

Članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću učestvuju u raspodjeli dobiti i pokriću gubitka u jednakim iznosima, ako ugovorom nije određeno drugačije.

Član 87.

(Zabrana konkurentnog djelovanja)

Članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću mogu obavljati druge poslove i djelatnosti i time stvarati imovinske obaveze uz saglasnost svih ostalih članova, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Član 88.

(Obim odgovornosti članova)

- (1) Lice koje pristupi društvu sa neograničenom solidarnom odgovornošću, odgovara i za obaveze društva nastale prije njegovog pristupanja.
- (2) Član koji je izmirio obavezu društva nastalu prije njegovog pristupanja, ima pravo namirenja od ostalih članova za izmirenu obavezu društva i troškova koje je imao u vezi sa tim.
- (3) Član koji istupi iz društva koje nastavi poslovanje odgovara samo za obaveze društva nastale do dana upisa njegovog istupanja u registar društava.

Član 89.

(Istupanje iz društva i pristupanje društvu)

- (1) Član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću može istupiti iz društva.
- (2) Društvu može pristupiti novi član.
- (3) Istupanje člana iz društva i pristupanje društvu novog člana uređuje se ugovorom.
- (4) Član društva može svoja prava i obaveze prenositi na treća lica samo uz saglasnost svih ostalih članova društva.

Član 90.

(Prestanak društva)

Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću prestaje, osim osnova i načina iz čl. 73. i 74. ovog zakona i u slučaju:

- kada jedan član najkasnije šest mjeseci prije kraja kalendarske godine podnese pisanu obavijest o istupanju i raskidu ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme, ako ugovorom nije određeno drugačije;
- smrti člana, osim ako po ugovoru nasljednik umrlog postane novi član;
- prestanka pravnog lica kao člana društva;
- stečaja jednog od članova društva;
- gubitka ili ograničenja pravne sposobnosti jednog od članova društva;
- odluke suda o prestanku društva.

Član 91.

(Mogućnost izmjene ugovora i pravo namirenja udjela)

- (1) U slučajevima iz člana 90. tač. a), b), c), d) i e) ovog zakona ostali članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću mogu izvršiti izmjene ugovora i nastaviti poslovanje.

- (2) Član čije je članstvo prestalo ili njegov nasljednik, odnosno pravni sljednik ima pravo namirenja udjela koje se obračunava kao i udio u ostatku imovine nakon likvidacije.

Član 92.

(Nasljednici)

- (1) Ako društvo nastavi postojati nakon smrti jednog člana, nasljednik može postaviti pisani zahtjev da ga naslijedi u društvu najkasnije u roku 30 dana od dana pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju.
- (2) Prihvatanjem članstva u društvu nasljednik preuzima prava i obaveze umrlog člana od dana njegove smrti.
- (3) Nasljednik umrlog člana koji nije prihvatio članstvo u društvu ima pravo tražiti od društva namirenje udjela, a kada ima više nasljednika vlasnička prava preminulog člana u imovini društva dijele se među nasljednicima u omjeru utvrđenom testamentom ili sudskom odlukom o nasljeđivanju.
- (4) Nasljedniku koji je prihvatio članstvo u društvu izvršit će se kompenzacija srazmjerna njegovom udjelu u nasljedstvu.
- (5) Nasljednici koji prihvate članstvo u društvu postaju članovi sa vlasničkim pravima srazmjerno njihovom učešću u naslijeđenoj imovini umrlog člana.

Član 93.

(Likvidacija)

- (1) U slučaju likvidacije društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću, članovi imaju pravo na srazmjernan dio ostatka imovine društva nakon likvidacije.
- (2) Imovina društva nakon likvidacije dijeli se među članovima prvo do iznosa njihovih uplaćenih uloga, a zatim na jednake dijelove.
- (3) Ostatak imovine društva nakon likvidacije koji nije dovoljan za povrat uplaćenih uloga, dijeli se među članovima srazmjerno ulozima, ako ugovorom nije određeno drugačije.

DIO TREĆI - KOMANDITNO DRUŠTVO

Član 94.

(Pojam i osnivanje)

- (1) Društvo u kojem jedan ili više članova odgovara za obaveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom (u daljnjem tekstu: komplementari), a jedan ili više članova odgovara za obaveze društva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u registar društava (u daljnjem tekstu: komanditori) je komanditno društvo.
- (2) Na komanditna društva primjenjuju se odredbe ovog zakona o društvima sa neograničenom solidarnom odgovornošću, ukoliko drugim odredbama ovog zakona nije propisano drugačije.
- (3) Komanditno društvo se može transformisati u komanditno društvo na dionice.

Član 95.

(Osnivanje)

Komanditno društvo se osniva ugovorom koji obavezno sadrži:

- firmu i sjedište društva;
- ime, prezime i adresu prebivališta, odnosno firmu i sjedište članova;
- određenje koji članovi su komplementari a koji komanditori;
- vrstu i iznos uloga svakog člana;
- djelatnost komanditnog društva.

Član 96.

(Izmjene ugovora o osnivanju)

- (1) Za izmjene ugovora o osnivanju komanditnog društva potrebna je saglasnost svih članova.

- (2) Ugovorom se može odrediti da za prijenos vlasničkih prava komanditora na drugo lice nije potrebna saglasnost svih članova.

Član 97.

(Prijava za upis osnivanja)

Prijavu za upis osnivanja komanditnog društva u registar društava potpisuju svi članovi.

Član 98.

(Upravljanje i zastupanje)

- (1) Poslovima komanditnog društva upravljaju komplementari.
 (2) Komanditor ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva i godišnji finansijski izvještaj.

Član 99.

(Zastupanje)

Komanditno društvo zastupa svaki komplementar, ako ugovorom nije izričito određeno drugačije.

Član 100.

(Komanditor)

- (1) Komanditor može zastupati komanditno društvo samo na osnovu posebnog ovlaštenja datog uz saglasnost svih članova.
 (2) Komanditor koji bez ovlaštenja zaključi ugovor u ime društva, odgovora za obaveze iz tog ugovora kao komplementar.

Član 101.

(Dobit)

- (1) Dobit komanditnog društva dijeli se na dio za komplementare i dio za komanditore u omjeru utvrđenom ugovoru.
 (2) Dio dobiti namijenjen komplementarima dijeli se među njima na jednake dijelove.
 (3) Dio dobiti namijenjen komanditorima dijeli se među njima srazmjerno uplaćenim ulozima, ako ugovorom nije određeno drugačije.

Član 102.

(Prestanak komanditnog društva)

Svi članovi komanditnog društva imaju pravo na srazmjernan udio u ostatku imovine društva nakon likvidacije.

Član 103.

(Ostatak imovine)

- (1) Ako je ostatak imovine nakon likvidacije komanditnog društva nedovoljan za povrat uplaćenih uloga, komanditori imaju pravo prvenstva na povrat uloga.
 (2) Ostatak imovine nakon povrata uloga dijeli se među članovima društva po omjeru za raspodjelu dobiti.
 (3) Ugovorom se može odrediti drugačiji način raspodjele ostatka imovine komanditnog društva nakon likvidacije.

Član 104.

(Neprestajanje društva)

Komanditno društvo ne prestaje u slučaju smrti, gubitka ili ograničenja pravne sposobnosti ili prinudne prodaje i naplate iz imovine komanditora.

DIO ČETVRTI - DIONIČKO DRUŠTVO POGLAVLJE I. (OPĆE ODREDBE)

Član 105.

(Opće odredbe)

- (1) Dioničko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podijeljen na dionice.
 (2) Dionička društva mogu biti otvorena i zatvorena.
 (3) Otvorena dionička društva su društva čije su dionice emitovane putem javne ponude i koja ispunjavaju jedan od sljedećih kriterija:

- a) radi se o bankama ili društvima za osiguranje ili
 b) da imaju osnovni kapital najmanje u iznosu od 4.000.000,00 KM i najmanje 40 dioničara.
 (4) Pod dionicama emitovanim putem javne ponude smatraju se dionice emitovane u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.
 (5) Otvoreno dioničko društvo ne može ograničiti prijenos dionica trećim licima.
 (6) Zatvoreno dioničko društvo postaje otvoreno kada ispuni jedan od kriterija iz stava (3) ovog člana.

Član 106.

(Obaveze dioničara)

Dioničko društvo ne odgovara za obaveze dioničara.

POGLAVLJE II. (OSNIVANJE)

Član 107.

(Osnivači)

- (1) Dioničko društvo mogu osnovati jedan ili više osnivača.
 (2) Osnivači su obavezno i dioničari dioničkog društva.

Član 108.

(Osnivanje i osnivački akt)

- (1) Dioničko društvo se osniva ugovorom o osnivanju koji obavezno sadrži:
- ime i prezime ili firmu i adresu prebivališta ili sjedišta osnivača;
 - firmu i sjedište dioničkog društva;
 - djelatnost;
 - prava i obaveze osnivača;
 - iznos osnovnog kapitala;
 - oznaku klase, ukupan broj i nominalnu vrijednost dionica;
 - opis prava sadržanih u dionici;
 - broj dionica koji upisuje svaki osnivač;
 - postupak i rokove prodaje i banku kod koje se vrši uplata dionica;
 - opis i procjenu vrijednosti uloga u stvarima i pravima;
 - način naknade troškova osnivanja;
 - posljedice neizvršavanja obaveza osnivača;
 - način rješavanja sporova između osnivača;
 - ime i prezime lica koje predstavlja dioničko društvo u postupku osnivanja.
- (2) Ugovor o osnivanju dioničkog društva mora biti potpisan od svih osnivača ili njihovih punomoćnika, a potpisi ovjereni u skladu sa zakonom.
 (3) Uz potpis punomoćnika prilaže se ovjereno pisano ovlaštenje.
 (4) Kada dioničko društvo osniva jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju dioničkog društva.

Član 109.

(Otkup dionica prilikom osnivanja)

Prilikom osnivanja dioničkog društva sve dionice mogu otkupiti osnivači (u daljnjem tekstu: simultano osnivanje), ili ugovoreni broj dionica otkupljuju osnivači, a preostale dionice kupuju druga lica na osnovu javnog poziva za upis i uplatu (u daljnjem tekstu: sukcesivno osnivanje), u skladu sa zakonom kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Član 110.

(Simultano osnivanje)

- (1) Upis dionica pri simultanom osnivanju dioničkog društva vrši se potpisom ugovora o osnivanju od osnivača.
 (2) Uplata dionica vrši se na osnovu rješenja Komisije za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija) kojim se utvrđuje uspjela emisija dionica.
 (3) Uplata dionica je bezuvjetna.

Član 111.

(Sukcesivno osnivanje)

Ugovor o sukcesivnom osnivanju dioničkog društva, uz elemente iz člana 108. ovog zakona, obavezno sadrži i:

- mjesto, vrijeme i način upisa dionica;
- mjesto, vrijeme i način uplate dionica;
- vrstu uloga kojim se mogu platiti dionice;
- postupak kada upisani iznos premašuje iznos objavljen u javnoj ponudi;
- način određivanja cijene dionica po okončanju upisa;
- način sazivanja osnivačke skupštine dioničkog društva.

Član 112.

(Zahtjev za odobravanje javne ponude dionica)

- Osnivači podnose Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica uz koji su dužni dostaviti:
 - ugovor o osnivanju;
 - prijedlog statuta dioničkog društva;
 - prijedlog prospekta u skladu sa zakonom kojim se uređuju emisija i promet vrijednosnih papira;
 - ugovor zaključen između osnivača i Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Registar);
 - ugovor zaključen između osnivača i banke o otvaranju privremenog računa za deponovanje uplata dionica.
- O zahtjevu iz stava (1) ovog člana Komisija donosi rješenje u roku 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 113.

(Rješenje o odobrenju javne ponude dionica)

- Nakon dobijanja rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica osnivači su obavezni objaviti javni poziv za upis i uplatu dionica u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.
- Rok za upis dionica ne može biti duži od 90 dana od dana objavljivanja javnog poziva.
- Upis dionica vrši se potpisivanjem izjave o upisu u skladu sa zakonom i propisima Komisije.

Član 114.

- (Izvještaj o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica)
- Osnivači su obavezni objaviti izvještaj o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica najmanje u jednim domaćim dnevnim novinama u roku osam dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.
 - Izvještaj iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži:
 - ime i prezime ili firmu i adresu prebivališta ili sjedišta upisnika dionica;
 - klasu, broj i nominalnu vrijednost upisanih dionica;
 - podatke o načinu i roku plaćanja upisanih dionica;
 - iznos uplaćen pri upisu dionica;
 - popis i procijenjenu vrijednost stvari i prava kojima su plaćene upisane dionice;
 - cijenu dionice prilikom emisije.

Član 115.

(Izvršenje uplate dionica)

- Za izvršene uplate upisanih dionica po cijeni nakon emisije osnivači su dužni izdati pisanu privremenu potvrdu koja obavezno sadrži klasu, broj, nominalnu vrijednost i cijenu upisanih dionica nakon emisije.
- Osnivači ne mogu raspolagati izvršenim uplatama dionica.
- Dioničko društvo raspolaze novčanim uplatama i unesenim stvarima i pravima nakon upisa društva u registar društava.
- Naknade i drugi troškovi osnivanja ne mogu se isplaćivati na teret osnovnog kapitala.

Član 116.

(Izvještaj o neuspjelom osnivanju)

- Ako sve dionice iz člana 114. stav (2) tačka b) ovog zakona nisu upisane u objavljenom roku osnivači i drugi upisnici mogu upisati preostale dionice najkasnije 15 dana nakon isteka objavljenog roka za upis.
- Ako osnivači i drugi upisnici ne upišu sve dionice, osnivanje dioničkog društva nije uspjelo.
- U slučaju iz stava (2) ovog člana, osnivači su dužni izvještaj o neuspjelom osnivanju dioničkog društva, sa podacima i načinu i roku povrata izvršenih uplata, objaviti na način objavljivanja prospekta i najkasnije u roku 15 dana od isteka roka iz stava (1) ovog člana.

Član 117.

(Osnivačka skupština)

- Osnivači su dužni sazvati osnivačku skupštinu dioničkog društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.
- Osnivačka skupština se saziva pisanim pozivom svakom upisniku dionica u skladu sa ovim zakonom.
- Ukoliko osnivačka skupština nije sazvana u roku iz stava (1) ovog člana, upis dionica postaje ništav i smatra se da dioničko društvo nije osnovano.
- U slučaju iz stava (3) ovog člana, osnivači su dužni objaviti izvještaj u skladu sa članom 116. stav (3) ovog zakona.

Član 118.

(Ostale mogućnosti i dužnosti osnivačke skupštine)

- Osnivačka skupština može odlučivati ukoliko joj prisustvuju, lično ili putem punomoćnika, dioničari sa više od polovine ukupnog broja dionica sa pravom glasa.
- Osnivačku skupštinu društva otvara i njom predsjedava do izbora predsjednika skupštine osnivač sa najvećim brojem upisanih dionica.
- Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena početka skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stava (1) ovog člana, osnivačka skupština se odgađa.
- Osnivači su dužni u roku tri dana ponovo sazvati skupštinu na način iz člana 117. stav (2) ovog zakona.
- U slučaju ponovnog sazivanja osnivačka skupština može odlučivati ukoliko je zastupljeno više od jedne trećine ukupnog broja dionica sa pravom glasa.

Član 119.

(Ovlaštenja osnivačke skupštine)

Osnivačka skupština:

- usvaja izvještaj o osnivanju;
- usvaja statut društva;
- bira predsjednika skupštine;
- imenuje članove nadzornog odbora;
- potvrđuje vrijednost uloga u stvarima i pravima i utvrđuje broj dionica emitovanih po tom osnovu.

Član 120.

(Izvještaj o osnivanju)

Izvještaj o osnivanju dioničkog društva obavezno sadrži:

- broj upisanih dionica;
- nominalnu vrijednost i cijenu po kojoj su dionice upisane;
- uplate za upisane dionice izvršene prije održavanja osnivačke skupštine;
- popis i procijenjenu vrijednost svakog uloga u stvarima i pravima;
- podatke o upisnicima isključenim u skladu sa članom 137. ovog zakona.

Član 121.

(Statut)

Statut dioničkog društva obavezno sadrži:

- a) firmu, sjedište i djelatnost;
- b) iznos osnovnog kapitala, klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;
- d) način povećanja i smanjivanja osnovnog kapitala;
- e) način formiranja i korištenja fonda rezervi;
- f) način podjele dobiti i isplate dividende;
- g) način pokrića gubitka;
- h) broj glasova po klasi dionica;
- i) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i nadležnosti odbora;
- j) sastav, način imenovanja i razrješenja, i ovlaštenja nadzornog odbora i uprave društva;
- k) postupak pripajanja, spajanja, podjele i promjene oblika društva;
- l) prestanak društva;
- m) postupak izmjena i dopuna statuta;
- n) druge elemente propisane ovim zakonom.

Član 122.

(Upis u Registar emitenata)

- (1) Nakon održane osnivačke skupštine, u slučaju simultanog ili sukcesivnog osnivanja, uprava dioničkog društva dužna je podnijeti zahtjev za upis u Registar emitenata vrijednosnih papira kod Komisije (u daljnjem tekstu: Registar emitenata) najkasnije u roku 15 dana od dana održavanja osnivačke skupštine.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana dostavlja se:
 - a) zapisnik osnivačke skupštine;
 - b) dokaz o uplati ukupnog iznosa upisanih dionica po cijeni nakon emisije;
 - c) odluka o usvajanju statuta, statut društva;
 - d) odluke o izboru članova nadzornog odbora i uprave.
- (3) Podaci upisani u Registar emitenata smatraju se javno dostupnim.

Član 123.

(Nevažne dionice)

- (1) Dionice za koje dospjele uplate nisu izvršene i koje prije upisa u Registar emitenata nisu preuzeli i uplatili osnivači ili drugi upisnici, osnivači su dužni proglasiti nevažnim.
- (2) Osnivači su dužni pisano obavijestiti Komisiju o proglašenju dionica nevažnim u slučaju iz stava (1) ovog člana.

Član 124.

(Prijave za upis dioničkog društva)

Na osnovu rješenja Komisije o upisu u Registar emitenata uprava dioničkog društva podnosi prijavu za upis dioničkog društva u registar društava.

POGLAVLJE III. (OSNOVNI KAPITAL)

Član 125.

(Osnovni kapital prilikom osnivanja)

- (1) Osnovni kapital dioničkog društva iznosi najmanje 50.000,00 KM.
- (2) Nominalna vrijednost dionice ne može biti manja od 1,00 KM.

Član 126.

(Ukupni uloženi prilikom osnivanja)

Ako se osnovni kapital prilikom osnivanja dioničkog društva, osim uložima u novcu, osiguravaju i uložima u stvarima i pravima, ukupni uloženi u novcu ne mogu biti manji od iznosa iz člana 125. stav (1) ovog zakona.

Član 127.

(Sukcesivno osnivanje)

- (1) Pri sukcesivnom osnivanju nakon upisa dionica do iznosa osnovnog kapitala iz javnog poziva za upis i uplatu dionica, osnivači su dužni odbiti daljnji upis dionica, ako je to utvrđeno ugovorom o osnivanju.
- (2) Od dana donošenja odluke iz stava (1) ovog člana osnivači su neograničeno solidarno odgovorni za povrat sredstava uplaćenih iznad iznosa osnovnog kapitala, sa kamatom obračunatom po kamatnoj stopi na depozite po viđenju kod banke kod koje je vršena uplata dionica.

Član 128.

(Cijena dionice)

- (1) Cijena dionice prilikom emisije ne može biti niža od njene nominalne vrijednosti.
- (2) Razlika cijene dionice prilikom emisije iznad njene nominalne vrijednosti čini dioničku premiju.

Član 129.

(Povećanje osnovnog kapitala)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala vrši se na osnovu odluke koju, na prijedlog nadzornog odbora, donosi skupština dioničkog društva dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa po svakoj klasi dionica.
- (2) Izuzetno, za iznos investicionih ulaganja po zaključenom kupoprodajnom ugovoru u postupku privatizacije, nakon što kupac izvrši sve ugovorom preuzete obaveze, može se povećati osnovni kapital društva u skladu sa odredbama ovog zakona i Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

Član 130.

(Drugi načini povećanja osnovnog kapitala)

- (1) Nadzorni odbor dioničkog društva može statutom ili odlukom skupštine biti ovlašten za donošenje odluke o povećanju osnovnog kapitala i to:
 - a) emisijom novih dionica;
 - b) iz fonda rezervi iznad iznosa iz člana 180. stav (3) ovog zakona;
 - c) emisijom dionica za zaposlene iz dobiti;
 - d) pretvaranjem potraživanja povjerilaca u osnovni kapital dužnika u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučajevima iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana povećanje osnovnog kapitala može se izvršiti najviše do jedne trećine iznosa osnovnog kapitala na dan donošenja odluke.
- (3) Ovlaštenje iz statuta ili odluka skupštine iz stava (1) ovog člana važi najduže pet godina i obavezno sadrži način procjene stvari i prava čijim unosom se uplaćuju nove dionice.

Član 131.

(Sadržaj odluka)

Prijedlog odluke iz člana 129. i odluka iz člana 130. ovog zakona o povećanju osnovnog kapitala dioničkog društva obavezno sadrži:

- a) razloge, obim i način povećanja;
- b) novu nominalnu vrijednost dionica nakon povećanja osnovnog kapitala;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- d) rok za upis i cijenu dionica prilikom emisije ili način njenog određivanja;
- e) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedice na prava sadržana u dionicama ranijih emisija;

- f) ograničenje ili isključenje prava preče kupnje dionica nove emisije;
- g) mogućnosti uplate dionica nove emisije unosom stvari i prava i način procjene njihove vrijednosti.

Član 132.

(Rješenje o upisu u Registar emitenata)

- (1) Povećanje i smanjenje osnovnog kapitala upisuje se u Registar emitenata.
- (2) Rješenje o upisu u Registar emitenata izdaje se u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.
- (3) Povećanje i smanjenje osnovnog kapitala društva postaje pravno valjano upisom te promjene u Registar emitenata.

Član 133.

(Uplata dionica)

- (1) Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u ratama u roku koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana donošenja rješenja Komisije o uspješnoj emisiji dionica.
- (2) Uplaćenim ratama prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.
- (3) Plaćanje dionica ne može se vršiti prebijanjem potraživanja prema dioničkom društvu.
- (4) Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za sticanje svojih dionica.
- (5) U postupku restrukturiranja ili finansijske konsolidacije društva dionice nove emisije mogu se plaćati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Član 134.

(Oslobađanje obaveze plaćanja upisanih dionica)

Upisnik se može osloboditi obaveze plaćanja upisanih dionica samo u slučaju smanjenja osnovnog kapitala društva prije isteka roka za uplatu dionica u ratama i to srazmjerno smanjenju.

Član 135.

(Privremene pisane potvrde)

Za uplate nominalne vrijednosti dionica i dioničke premije, dioničko društvo dužno je izdati privremenu pisanu potvrdu (u daljnjem tekstu: privremenica), koja važi do uplate pune cijene dionice i obavezno sadrži:

- a) oznaku "privremenica";
- b) firmu i adresu sjedišta dioničkog društva;
- c) iznos osnovnog kapitala;
- d) ime i prezime ili firmu vlasnika privremenice;
- e) klasu i broj dionica za koje je izdata privremenica;
- f) broj i nominalni iznos upisanih dionica koje nisu uplaćene u potpunosti;
- g) uplaćeni iznos cijene dionice prilikom emisije;
- h) rok za plaćanje ukupnog iznosa upisanih dionica;
- i) datum izdavanja privremenice sa potpisom ovlaštenog lica.

Član 136.

(Prijenos privremenice)

Prijenos privremenice vrši se indosiranjem.

Član 137.

(Isključenje)

- (1) Upisnika dionica koji ne plati punu cijenu dionica prilikom emisije u roku utvrđenom odlukom o emisiji, nadzorni odbor isključit će iz dioničkog društva odlukom koju je društvo dužno odmah upisati u knjigu dioničara, javno objaviti i preporučenom poštom dostaviti upisniku.
- (2) Upisnik dionica iz stava (1) ovog člana dužan je dioničkom društvu vratiti privremenicu najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke o isključenju iz dioničkog društva, a u protivnom nadzorni odbor će je proglasiti i objaviti

nevažećom na način za sazivanje skupštine utvrđen ovim zakonom i statutom dioničkog društva.

Član 138.

(Nova privremenica)

- (1) Nadzorni odbor će, umjesto privremenice proglašene nevažećom, izdati novu privremenicu ili emitovati dionice drugom licu u skladu sa odlukom skupštine dioničkog društva.
- (2) Iz prihoda od novih privremenica i dionica iz stava (1) ovog člana izmiruju se dionička premija, kamate na zaostale uplate i troškovi objavljivanja odluke i obavještanja isključenog dioničara, a ostatak se isplaćuje isključenom dioničaru do iznosa izvršenih uplata za nominalnu vrijednost dionica.

Član 139.

(Emisija novih dionica)

- (1) Osnovni kapital se može povećati emisijom novih dionica samo ako su dionice ranijih emisija uplaćene u cjelini.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana ne primjenjuje se ako se dionice nove emisije plaćaju isključivo unosom stvari i prava u dioničko društvo.

Član 140.

(Odluka o povećanju osnovnog kapitala)

Odluka o povećanju osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavezno sadrži:

- a) iznos povećanja osnovnog kapitala;
- b) mogućnost upisa dionica i način utvrđivanja iznosa upisanog iznad povećanja osnovnog kapitala utvrđenog odlukom;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- d) u slučaju emisije dionica nove klase prava sadržana u dionici nove klase;
- e) mjesto i rok upisa dionica;
- f) pravo preče kupnje, način, mjesto i rok upisa dionica na osnovu tog prava;
- g) cijenu ili način određivanja cijene dionice prilikom emisije koja mora biti ista za sve upisnike;
- h) naziv banke depozitara kod koje upisnik plaća dionice;
- i) u slučaju emisije putem zatvorene prodaje u kojoj je predviđeno plaćanje dionica prijenosom stvari ili prava, opis, način procjene i procijenjenu vrijednost stvari ili prava kojima se plaćaju dionice, omjer njihove zamjene za dionice i mjesto, način i rok za predaju stvari ili prijenos prava kojima se plaćaju dionice.

Član 141.

(Javna ponuda)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavlja se putem javne ponude, ako odlukom nije izričito drugačije utvrđeno.
- (2) Dioničko društvo dužno je podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica u skladu sa zakonom koji regulira tržište vrijednosnih papira.
- (3) Upis dionica nove emisije vrši se na osnovu rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, ili prijave zatvorene prodaje, u skladu sa odredbama ovog i zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Član 142.

(Uplata dionica nove emisije)

Uplata dionica nove emisije vrši se u rokovima utvrđenim odlukom, s tim da prije upisa povećanja osnovnog kapitala u Registar emitenata mora biti plaćen iznos dioničke premije u

cjelini i najmanje 30% nominalne vrijednosti dionica, a stvari i prava kojim se plaćaju dionice moraju biti u cjelini unesene u društvo.

Član 143.
(Dividenda)

Pravo na dividendu na osnovu novih dionica stiče se za godinu u kojoj je osnovni kapital povećan, ako statutom dioničkog društva nije drugačije utvrđeno ili datum isplate dividende nije unaprijed određen.

Član 144.

(Povećanje osnovnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti dionica)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti emitovanih dionica može se vršiti samo na teret fonda rezervi i to za iznos iznad obavezne visine fonda rezervi utvrđene odredbama ovog zakona.
- (2) Dioničari snose troškove povećanja nominalne vrijednosti dionica.

Član 145.

(Besplatne nove dionice)

- (1) Dioničko društvo može, umjesto povećanja nominalne vrijednosti postojećih dionica, emitovati besplatne nove dionice.
- (2) Besplatne dionice sadrže prava koja sadrže obične dionice.

Član 146.

(Prijava povećanja nominalne vrijednosti i emisija besplatnih dionica)

Dioničko društvo je dužno prijaviti Registru povećanje nominalne vrijednosti dionica ili emisiju besplatnih dionica odmah a najkasnije u roku tri dana od dana dobijanja rješenja Komisije.

Član 147.

(Uvjetno povećanje osnovnog kapitala)

- (1) Odluku o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala skupština dioničkog društva donosi u slučaju:
 - a) emisije zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom preče kupnje, u obimu prava koja proizilaze iz ovih obveznica;
 - b) spajanja i pripajanja više dioničkih društava;
 - c) upisa novih dionica od zaposlenih u skladu sa planom raspodjele dobiti dioničkog društva.
- (2) Uvjetno povećanje osnovnog kapitala može iznositi više od 50% iznosa osnovnog kapitala upisanog u Registar emitenata na dan donošenja odluke iz stava (1) ovog člana, samo ako je ta odluka donesena dvotrećinskom većinom ukupnog broja zastupljenih dionica sa pravom glasa po svakoj klasi dionica.

Član 148.

(Odluka o uvjetnom povećanju)

- (1) Odluka iz člana 147. stav (1) ovog zakona obavezno sadrži:
 - a) iznos i razloge uvjetnog povećanja osnovnog kapitala;
 - b) naznaku da se radi o uvjetnom povećanju na osnovu prava zamjene ili prava preče kupnje, ili upisu dionica od zaposlenih;
 - c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica koje se mogu emitovati na osnovu uvjetnog povećanja osnovnog kapitala.
- (2) Odlukom o uvjetnom povećanju osnovnog kapitala utvrđuje se rok za emisiju novih dionica po tom osnovu koji ne može biti duži od pet godina od dana donošenja odluke.

Član 149.

(Zahtjev za odobravanje uvjetnog povećanja osnovnog kapitala)

- (1) Dioničko društvo je dužno podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje uvjetnog povećanja osnovnog kapitala

najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke iz člana 147. stav (1) ovog zakona.

- (2) Upis zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom preče kupnje može se vršiti nakon dobijanja rješenja Komisije i objavljivanja javnog poziva za upis i uplatu.

Član 150.

(Pravo na zamjenu i pravo preče kupnje)

- (1) Pravo na zamjenu se ostvaruje pisanim zahtjevom dioničkom društvu za zamjenu obveznica u dionice.
- (2) Pravo preče kupnje ostvaruje se upisom dionica.
- (3) Upis dionica na osnovu prava preče kupnje obavlja se u skladu sa odredbama čl. 139., 140., 141. i 142. ovog zakona.

Član 151.

(Zahtjev za upis ostvarenog povećanja osnovnog kapitala)

Nakon isteka roka iz člana 148. stav (2) ovog zakona, nadzorni odbor je dužan podnijeti zahtjev za upis ostvarenog povećanja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Član 152.

(Povećanje iz vlastitih sredstava)

Nakon usvajanja godišnjeg finansijskog izvještaja potvrđenim sa izvještajem revizije i izvršenog obaveznog izdvajanja u fond rezervi, skupština može donijeti odluku da dio dobiti koristi za povećanje osnovnog kapitala.

Član 153.

(Odluka o korištenju dijela dobiti)

Odluka iz člana 152. ovog zakona obavezno sadrži iznos povećanja osnovnog kapitala i određenje da li se povećanje vrši povećanjem nominalne vrijednosti dionica ili emisijom novih dionica.

Član 154.

(Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava iz fonda rezervi)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava može se vršiti samo iz fonda rezervi, za iznos iznad obavezne visine fonda rezervi utvrđene odredbama ovog zakona.
- (2) Dio fonda rezervi namijenjen za naknadu gubitka ne može se koristiti za povećanje osnovnog kapitala dioničkog društva iz vlastitih sredstava.

Član 155.

(Raspoređivanje povećanja osnovnog kapitala)

Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava raspoređuje se na sve dionice srazmjerno nominalnoj vrijednosti.

Član 156.

(Promjena nominalne vrijednosti dionica)

Promjena nominalne vrijednosti dionica upisuje se kod Registra na osnovu prijave dioničkog društva i izvoda iz Registra emitenata.

Član 157.

(Integrisano povećanje)

- (1) Dioničko društvo dužno je prilikom povećanja osnovnog kapitala iz vlastitih izvora platiti dio cijene dionica nakon emisije u slučaju kada dionice u prometu na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu na dan donošenja odluke imaju cijenu nižu od nominalne vrijednosti, ili se povećanje osnovnog kapitala vrši upisom dionica zaposlenih.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana uplata dionica vrši se isključivo u novcu.

Član 158.

(Odluka o povećanju osnovnog kapitala)

Odluka o povećanju osnovnog kapitala u skladu sa članom 157. ovog zakona obavezno sadrži:

- a) iznos povećanja osnovnog kapitala;

- b) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) podatke iz člana 140. ovog zakona;
- d) način prodaje dionica koje nisu upisane na osnovu prava preče kupnje;
- e) mjesto i rok upisa dionica za dioničare bez prava preče kupnje, cijenu dionica prilikom emisije ili način njenog određivanja;
- f) naziv banke kod koje upisnik plaća dionice nakon emisije;
- g) opis prava sadržanih u dionicama nove klase;
- h) mogućnost upisa dionica iznad iznosa utvrđenog odlukom o integrisanom povećanju;
- i) dio cijene dionice prilikom emisije koji plaća društvo i izvor sredstava.

Član 159.
(Upisnici dionica)

Upisnici dionica emitovanih na osnovu integrisanog povećanja dužni su najmanje 50% cijene dionice uplatiti prije upisa povećanja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Član 160.

(Primjena na integrisano povećanje osnovnog kapitala)

Na integrisano povećanje osnovnog kapitala primjenjuju se odredbe člana 139. stav (1), čl. 140. i 152. i člana 154. stav (2) ovog zakona.

Član 161.

(Smanjenje osnovnog kapitala)

- (1) Smanjenje osnovnog kapitala vrši se na osnovu odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa.
- (2) Odluka o smanjenju osnovnog kapitala donosi se odvojenim glasanjem za svaku klasu dionica i objavljuje se najmanje u jednim domaćim dnevnim novinama dva puta u roku 30 dana od dana donošenja.
- (3) Osnovni kapital se ne može smanjiti ispod iznosa utvrđenog u članu 125. stav (1) ovog zakona.
- (4) Smanjenje osnovnog kapitala ne smije uticati na izvršavanje obaveza prema povjericima dioničkog društva.

Član 162.

(Odluka o smanjenju osnovnog kapitala)

- (1) Odluka iz člana 161. ovog zakona obavezno sadrži:
 - a) iznos i razlog smanjenja osnovnog kapitala;
 - b) način smanjenja osnovnog kapitala;
 - c) način povlačenja dionica, cijenu povučene dionice ili način njenog određivanja.
- (2) Smanjivanje osnovnog kapitala povlačenjem dionica može se vršiti samo ako je mogućnost povlačenja predviđena statutom dioničkog društva ili odlukom o emisiji dionica.
- (3) Povlačenje dionica vrši se kupovinom na berzi i drugim uređenim javnim tržištima ili ponudom dioničarima, u skladu sa statutom društva i odlukom skupštine o smanjenju osnovnog kapitala.

Član 163.

(Zahtjev za smanjenje osnovnog kapitala)

- (1) Dioničko društvo je dužno podnijeti zahtjev Komisiji za odobravanje smanjenja osnovnog kapitala najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke iz člana 161. stav (1) ovog zakona.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu i upisati smanjenje osnovnog kapitala u Registar emitenata u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava (1) ovog člana, osim u slučaju iz člana 170. ovog zakona.
- (3) Prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata dioničko društvo ne može vršiti isplate na osnovu

smanjenja osnovnog kapitala ili odustati od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena.

Član 164.

(Dioničko društvo i povjerioci)

- (1) Dioničko društvo je dužno obavijestiti povjerioce o smanjenju osnovnog kapitala u roku 30 dana od dana upisa odluke u Registar emitenata, lično ili putem sredstava javnog informiranja.
- (2) Povjerioci mogu zahtijevati osiguranje potraživanja u roku 90 dana od dana prijema obavještenja iz stava (1) ovog člana ili 90 dana od dana drugog objavljivanja odluke iz člana 161. stav (1) ovog zakona.
- (3) Ako povjerioci i dioničko društvo ne postignu dogovor o osiguranju potraživanja, povjerioci mogu pokrenuti postupak kod suda.

Član 165.

(Smanjenje osnovnog kapitala i revizorski izvještaj)

- (1) Odredbe člana 164. ovog zakona ne primjenjuju se ako:
 - a) društvo Komisiji podnese izvještaj revizora sa dokazima kojim se utvrđuje da društvo nema povjerilaca;
 - b) smanjenje osnovnog kapitala vrši se radi naknade gubitka ili
 - c) najviše 10% osnovnog kapitala se prenosi u fond rezervi za pokriće budućih gubitaka.
- (2) Revizor koji u izvještaju iz stava (1) ovog člana navede nepotpune i netačne podatke odgovoran je povjericima za obaveze dioničkog društva sa stanjem na dan podnošenja izvještaja i do iznosa smanjenja osnovnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine.
- (3) Dioničko društvo ne može vršiti otkup dionica u slučaju smanjenja osnovnog kapitala u skladu sa stavom (1) tač. b) i c) ovog člana.

Član 166.

(Zahtjev za upis u Registar emitenata)

- (1) Dioničko društvo je dužno, nakon isteka roka iz člana 164. stav (2) ovog zakona, podnijeti Komisiji zahtjev za upis u Registar emitenata.
- (2) Komisija će upisati smanjenje osnovnog kapitala u Registar emitenata samo ako je odluka skupštine o smanjenju osnovnog kapitala objavljena u skladu sa članom 161. stav (2) ovog zakona i ako društvo podnese izvještaj revizora iz člana 165. ovog zakona ili dokaz o sporazumu sa povjericima o osiguranju njihovih potraživanja.

Član 167.

(Postupak smanjenja osnovnog kapitala)

- (1) Smanjenje osnovnog kapitala vrši se, prvo, povlačenjem vlastitih dionica koje drži društvo na dan donošenja odluke, a zatim odustajanjem od emisije dionica koje nisu u cjelini uplaćene do dana donošenja odluke o smanjenju osnovnog kapitala.
- (2) Ukoliko mogućnosti za smanjenje osnovnog kapitala u skladu sa stavom (1) ovog člana ne postoje ili se njihovim korištenjem ne dostiže iznos smanjenja osnovnog kapitala utvrđen odlukom, smanjenje osnovnog kapitala do ukupnog iznosa utvrđenog odlukom vrši se smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica koje drže dioničari do najnižeg iznosa utvrđenog članom 125. stav (2) ovog zakona, ili otkupom i povlačenjem dionica koje drže dioničari.

Član 168.

(Smanjenje osnovnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica)

Smanjenje osnovnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica primjenjuje se na sve dionice.

Član 169.

(Obustava prometa dionica)

Dioničko društvo je dužno prijaviti Registru upis obustave prometa dionica koje su predmet povlačenja odmah po donošenju odluke, a najkasnije u roku tri dana.

Član 170.

(Povučene dionice)

- (1) Povlačenje dionica mora se okončati najkasnije u roku deset dana od dana podnošenja prijave iz člana 169. ovog zakona.
- (2) Dioničko društvo dužno je isplatiti povučene dionice najkasnije u roku 90 dana od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Član 171.

(Rezultati povlačenja dionica)

Dioničko društvo je dužno o rezultatima povlačenja dionica pisano obavijestiti Komisiju u roku osam dana od okončanja povlačenja.

Član 172.

(Opoziv povučenih dionica)

- (1) Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv povučenih dionica i opoziv obustave prometa dionica koje nisu otkupljene.
- (2) Uz prijavu iz stava (1) ovog člana dostavlja se i izvod iz Registra emitenata o upisu smanjenja osnovnog kapitala.

Član 173.

(Smanjenje osnovnog kapitala povlačenjem dionica)

Smanjenje osnovnog kapitala povlačenjem dionica može se vršiti na osnovu javne ponude dioničarima za otkup dionica, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira i statuta dioničkog društva.

Član 174.

(Javna ponuda)

Javna ponuda iz člana 173. ovog zakona obavezno sadrži naznaku da li se otkupljuju sve ponuđene dionice ili do određenog iznosa i da li dioničari snose troškove povlačenja.

Član 175.

(Dužnost skupštine dioničkog društva)

Ako zbir nominalne vrijednosti dionica iz člana 174. ovog zakona ne dostigne iznos smanjenja osnovnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine dioničkog društva, skupština dioničkog društva dužna je donijeti odluku kojom utvrđuje smanjenje osnovnog kapitala za iznos otkupljenih dionica.

Član 176.

(Rezultati povlačenja dionica)

- (1) Dioničko društvo je dužno o rezultatima povlačenja dionica na osnovu javne ponude pisano obavijestiti Komisiju u roku osam dana od okončanja povlačenja.
- (2) Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv povučenih dionica.

Član 177.

(Druge vrste smanjenja osnovnog kapitala)

Smanjenje osnovnog kapitala može se vršiti odustajanjem od emisije dionica do iznosa nominalne vrijednosti dionica koji nije plaćen.

Član 178.

(Istovremeno povećanje i smanjenje osnovnog kapitala)

Skupština dioničkog društva može donijeti odluku o povećanju istovremeno sa odlukom o smanjenju osnovnog kapitala, ako se osnovni kapital smanjuje odustajanjem od emisije dionica koje nisu uplaćene i radi naknade gubitka ili

prijenosa osnovnog kapitala u fond rezervi za pokriće budućih gubitaka.

Član 179.

(Mogućnost povećanja osnovnog kapitala)

Društvo može na osnovu odluke skupštine iz člana 178. ovog zakona povećati osnovni kapital samo nakon izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Član 180.

(Fond rezervi)

- (1) Dioničko društvo obavezno je imati fond rezervi.
- (2) Fond rezervi formira se iz dobiti i drugih izvora u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Fond rezervi iznosi najmanje 25% osnovnog kapitala dioničkog društva.
- (4) Uplate na osnovu zamjene običnih za prioritetne dionice iz člana 190. stav (2) ovog zakona i na osnovu razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz čl. 192. i 193. ovog zakona obavezno se izdvajaju u fond rezervi, bez obzira na njegovu visinu.

Član 181.

(Izdvajanje)

- (1) U fond rezervi izdvaja se najmanje 10% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz člana 180. stav (3) ovog zakona.
- (2) Ukoliko izdvajanjima iz stava (1) ovog člana fond rezervi ne dostigne visinu iz člana 180. stav (3) ovog zakona do kraja pete poslovne godine, po godišnjem obračunu za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo će povećati izdvajanja za ove namjene na 20% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz člana 180. stav (3) ovog zakona.

Član 182.

(Korištenje fonda rezervi)

- (1) Fond rezervi koristi se za pokriće gubitka i drugih nepredviđenih troškova u poslovanju dioničkog društva.
- (2) U slučaju smanjivanja vrijednosti fonda rezervi ispod 25% iznosa osnovnog kapitala, dioničko društvo je dužno vršiti izdvajanja u skladu sa odredbama člana 181. stav (2) ovog zakona.
- (3) Fond rezervi iznad iznosa utvrđenog u članu 180. stav (3) ovog zakona može se koristiti i za:
 - a) dopunu dividendi najviše do 5% osnovnog kapitala;
 - b) povećanje nominalne vrijednosti dionica u skladu sa članom 144. ovog zakona;
 - c) emisiju besplatnih dionica u slučaju iz člana 145. ovog zakona.

Član 183.

(Iskazivanje vrijednosti)

Dioničko društvo koje je vrijednosne papire u svojoj imovini u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskazalo u vrijednosti većoj nego u prethodnom obračunu, dužno je ovu razliku iskazati kao posebnu rezervu za pokriće budućih razlika kursa vrijednosnih papira.

Član 184.

(Rezerve)

- (1) Dioničko društvo može izdvajati i posebne rezerve za potrebe zaposlenih koje se vode na odvojenom računu.
- (2) Način izdvajanja i korištenja rezervi iz stava (1) ovog člana utvrđuju se statutom dioničkog društva.
- (3) U upravljanju ovim rezervama mogu učestvovati i zaposleni na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili odlukom skupštine dioničkog društva.

Član 185.

(Gubitak)

- (1) Kada dioničko društvo u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskaže gubitak u iznosu većem od zbir trećine osnovnog kapitala i fonda rezervi iz člana 180. ovog zakona, ili kada nastanu okolnosti koje ukazuju da je vrijednost imovine dioničkog društva manja ili bi do kraja godine mogla biti manja od iznosa obaveza, nadzorni odbor je dužan sazvati skupštinu dioničkog društva.
- (2) Na osnovu izvještaja nadzornog odbora, koji uključuje bilans stanja i bilans uspjeha sa izvještajem revizije, skupština donosi odluku o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji dioničkog društva.

POGLAVLJE IV. (DIONICE I DIONIČARI)

Član 186.

(Dionice)

- (1) Dionice dioničkog društva su dematerijalizovane, nedjeljive i glase na ime.
- (2) Dionice su neograničeno prenosive, osim u slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva u skladu sa zakonom.
- (3) Dionica sadrži prava na učešće u:
 - a) upravljanju dioničkim društvom;
 - b) raspodjeli dobiti;
 - c) diobi imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije dioničkog društva.

Član 187.

(Klase dionica)

- (1) Dioničko društvo može emitovati dionice različitih klasa.
- (2) Dionice iste klase imaju istu nominalnu vrijednost i sadrže ista prava.
- (3) Dionice, osim običnih dionica, sadrže oznaku klase.

Član 188.

(Zaključivanje ugovora sa Registrom)

- (1) Dioničko društvo je dužno, u skladu sa posebnim zakonom i propisom Komisije, zaključiti ugovor sa Registrom i dostaviti Registru podatke o dionicama i dioničarima u roku 30 dana od dana upisa u Registar emitenata.
- (2) Registar uspostavlja listu dioničara i registruje promjene vlasništva na dionicama dioničkog društva (u daljnjem tekstu: Lista dioničara).

Član 189.

(Dioničar)

- (1) Dioničar ima pravo učestvovati u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva.
- (2) Dioničar ima pravo na jedan glas za svaku običnu dionicu.
- (3) Društvo ne može izdavati dionice koje daju pravo na više od jednog glasa po dionici.
- (4) Dioničar ne može glasati o odlukama koje se odnose na njegove postupke, odgovornost i potraživanja dioničkog društva od njega.

Član 190.

(Obaveze dioničara)

- (1) Dioničar je obavezan uplatiti cijenu dionice prilikom emisije, u iznosu, na način i u roku utvrđenom odlukom o emisiji.
- (2) Dioničko društvo može od dioničara zahtijevati doplatu za običnu dionicu prilikom njene konverzije u prioritarnu dionicu u skladu sa odlukom o konverziji.

Član 191.

(Privremenice)

- (1) Uprava dioničkog društva je dužna pozvati dioničare koji ne izvršavaju obavezu plaćanja cijene dionice prilikom emisije da vrate privremenice bez prava na zamjenu za

dionice, na način i u roku utvrđenim odlukom skupštine o odustajanju od emisije dionica.

- (2) Dioničko društvo će vlasnicima privremenica izvršiti povrat plaćenog dijela cijene dionice prilikom emisije, smanjen za potraživanja dioničkog društva, najkasnije u roku osam dana od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.
- (3) Poziv iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži upozorenje da će, u slučaju neispunjenja obaveze dioničara i vlasnika privremenica njihove dionice i privremenice biti javno proglašene ništavim.
- (4) Dioničko društvo je dužno javno oglasiti ništavim dionice i privremenice najkasnije u roku 15 dana od dana isteka objavljenog roka iz stava (1) ovog člana i o tome obavijestiti dioničare i vlasnike privremenica, na način i u roku utvrđenim odlukom skupštine.

Član 192.

(Način prodaje dionica privremenica)

- (1) Prodaju dionica i privremenica koje se emituju umjesto poništenih vrši profesionalni posrednik u prometu vrijednosnih papira ovlašten od nadzornog odbora.
- (2) Dioničko društvo je dužno objaviti mjesto i način prodaje dionica i privremenica iz stava (1) ovog člana najmanje u roku 14 dana prije dana prodaje i o tome pisano obavijestiti dioničare i vlasnike privremenica iz člana 191. ovog zakona.
- (3) Troškove prodaje snose dioničari i vlasnici čije je dionice i privremenice nadzorni odbor proglasio ništavim.

Član 193.

(Plaćanje obaveza)

Iz prihoda ostvarenih prodajom dionica i privremenica koje se emituju umjesto poništenih dionica i privremenica, plaćaju se obaveze, smanjene za potraživanja dioničkog društva, prema dioničarima i vlasnicima privremenica iz člana 191. ovog zakona.

Član 194.

(Dioničari i privremene potvrde)

Dioničari i vlasnici privremenih potvrda iz člana 191. ovog zakona imaju pravo zahtijevati od društva isplatu uplaćenih iznosa dionica i obaveza iz privremenica i u slučaju da dioničko društvo ne emituje nove dionice i privremenice.

Član 195.

(Dioničar i dividenda)

- (1) Dioničar ima pravo učešća u dobiti dioničkog društva, naplatom dividende ili sticanjem novih dionica, u skladu sa zakonom i statutom društva.
- (2) Dividenda se isplaćuje srazmjerno nominalnoj vrijednosti dionica, a za dionice koje nisu u cjelini uplaćene, srazmjerno izvršenim uplatama i vremenu od dana uplate do kraja poslovne godine za koju se dividenda isplaćuje.
- (3) Dividenda se isplaćuje dioničaru koji je bio na Listi dioničara na dan donošenja odluke o isplati dividende.
- (4) Odlukom o isplati dividende određuje se iznos dobiti za isplatu dividende, iznos po dionici i rok isplate, s tim da rok isplate mora biti jednak za sve dioničare.
- (5) Obračun i isplata dividende može se obavljati i putem Registra.

Član 196.

(Odluka o isplati dividende)

- (1) Skupština dioničkog društva može donijeti odluku o isplati dividende kada je dioničko društvo sposobno izvršavati obaveze iz poslovanja i kada je tržišna vrijednost imovine najmanje jednaka iznosu ukupnih godišnjih obaveza dioničkog društva.

- (2) Dioničko društvo je obavezno isplatiti dividendu na osnovu prioriternih dionica i u slučaju da je ukupan iznos dobiti i dijela fonda rezervi iznad obaveznog iznosa iz člana 180. stav (3) ovog zakona dovoljan samo za isplatu te dividende.
- (3) Skupština dioničkog društva može donijeti odluku da se dividenda ne isplaćuje, kojom istovremeno određuje svrhu upotrebe dobiti koja pripada dioničarima.

Član 197.

(Prava dioničara)

- (1) Prava dioničara na osnovu dionica nove klase utvrđuju se odlukom o emisiji u skladu sa zakonom.
- (2) Prava sadržana u dionici ostvaruje lice upisano u Listu dioničara kod Registra ili od njega ovlašteno lice.

Član 198.

(Nasljeđivanje)

Dioničar koji je dionice stekao nasljeđivanjem preuzima prava prethodnika u kontinuitetu.

Član 199.

(Prijenos dionica)

- (1) Dioničar ima pravo prodati ili po drugom osnovu svoje dionice prenijeti drugom licu.
- (2) Prodaja ili prijenos dionica po drugom osnovu, isključujući nasljeđivanje, može se isključiti za određeni period ili na drugi način ograničiti odlukom o emisiji dionica putem zatvorene prodaje koja u tom smislu proizvodi učinak prema svim kupcima tih dionica i ugovorom zaključenim između dioničara koji obavezuje samo njegove potpisnike.

Član 200.

(Transakcija unutar dioničkog društva)

Kada je predsjednik ili član nadzornog odbora, direktor ili drugi član uprave kupac dionica nove emisije dioničkog društva u obimu većem od 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa, smatra se transakcijom unutar dioničkog društva koja mora biti objavljena u skladu sa propisima Komisije.

Član 201.

(Pravo preče kupnje)

- (1) Prilikom nove emisije dionica postojeći dioničari imaju pravo kupiti nove dionice, u roku 30 dana po isteku roka za upis novih dionica u obimu kojim zadržavaju učešće u osnovnom kapitalu koje su imali prije nove emisije.
- (2) Odluka o emisiji, javni poziv za upis novih dionica koje se emituju putem javne ponude, kao i ponuda za kupnju dionica koje se emituju putem zatvorene prodaje, moraju sadržavati naznaku da li je zadržano, ograničeno ili isključeno pravo postojećih dioničara na kupnju novih dionica radi zadržavanja učešća u osnovnom kapitalu, u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Član 202.

(Nove dionice)

- (1) Utvrđivanje broja novih dionica čijom kupnjom postojeći dioničari zadržavaju učešće u osnovnom kapitalu dioničkog društva obavlja se istovremeno za sve dioničare koji to pravo koriste najkasnije u roku 15 dana po isteku roka za upis novih dionica.
- (2) Pravo preče kupnje dionica nije prijenosivo.
- (3) U ostvarivanju prava iz člana 201. ovog zakona dioničari mogu zaključiti pisani ugovor o kupovini dionica nove emisije koji sadrži broj dionica upisanih od svakog potpisnika ugovora i zamjenjuje pojedinačne izjave o upisu i listu upisnika.

Član 203.

(Isključenje ili ograničenje prava preče kupnje dionica)

Pravo preče kupnje dionica pojedinačne emisije može se isključiti ili ograničiti odlukom skupštine dioničkog društva koja

se donosi natpolovičnom većinom glasova ukupnog broja dionica sa pravom glasa.

Član 204.

(Pravo uvida u isprave)

- (1) Dioničari i njihovi punomoćnici imaju pravo uvida u sljedeće isprave:
- ugovor o osnivanju i statut društva, sa svim izmjenama i dopunama;
 - bilanse stanja, bilanse uspjeha i druga dokumenta koja je društvo dužno dostavljati skupštini ili institucijama izvan dioničkog društva;
 - zapisnike skupštine i odbora za reviziju;
 - popis lica ovlaštenih za zastupanje dioničkog društva;
 - popis članova nadzornog odbora i uprave sa podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i periodu na koji je izabran ili imenovan i o funkcijama koje oni obavljaju u drugim pravnim licima.
- (2) Zahtjev dioničara za uvid u isprave iz stava (1) ovog člana mora se ispuniti bez odlaganja tokom radnog vremena u prostorijama dioničkog društva.
- (3) Podatke i isprave o poslovanju koje su označene kao povjerljive dioničar je dužan čuvati kao poslovnu tajnu.

Član 205.

(Dionice zaposlenih)

- (1) Statutom dioničkog društva može se utvrditi mogućnost emisije posebne klase dionica za zaposlene odlukom skupštine iz člana 129. ovog zakona ili odlukom nadzornog odbora iz člana 130. ovog zakona.
- (2) Zbir nominalnih vrijednosti svih dionica za zaposlene ne može biti veći od 5% osnovnog kapitala dioničkog društva.
- (3) Dionice za zaposlene sadrže ista prava kao i obične dionice, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Član 206.

(Uvjeti i način sticanja, prenosa i otkupa dionica)

- (1) Dionice za zaposlene mogu se prenositi jedino na druge zaposlene dioničkog društva.
- (2) Prava sadržana u dionicama za zaposlene prestaju danom smrti ili prestankom zaposlenja kod emitenta.
- (3) Društvo je obavezno otkupiti dionice zaposlenih isplatom po pravičnoj tržišnoj vrijednosti na dan prestanka svojstva zaposlenog.
- (4) Uvjeti i način sticanja, prenosa i otkupa dionica zaposlenih bliže se uređuje odlukom o emisiji, u skladu sa statutom dioničkog društva.

Član 207.

(Prioritetne dionice)

- (1) Dioničko društvo može emitovati dionice koje sadrže pravo prioriternog naplate dividende i srazmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije dioničkog društva, uz ograničeno pravo glasa (u daljnjem tekstu: prioriternog dionice).
- (2) Pravo glasa na osnovu prioriternih dionica ne može se ograničiti za slučajeve odvojenog izjašnjavanja za svaku klasu dionica.
- (3) Nominalna vrijednost prioriternih dionica može iznositi najviše do 50% osnovnog kapitala dioničkog društva.

Član 208.

(Prava prioriternih dionica)

Prioritetne dionice sadrže pravo:

- naplate dividende za posljednjih pet godina, prije isplate dividende za obične dionice;
- učešća u raspodjeli ostatka imovine nakon likvidacije dioničkog društva, prije običnih dionica;

- c) koje pripada dioničarima sa 10% dionica sa pravom glasa, i za prioritete dionice koje čine 5% svih dionica sa pravom glasa;
- d) konverzije u obične dionice, ako dividenda za prioritete dionice nije isplaćena za dvije uzastopne godine, sve do isplate zaostale dividende.

Član 209.

(Pravo glasa)

Pravo glasa na osnovu prioriteta dionica ne može se isključiti prilikom odlučivanja o:

- a) smanjenju osnovnog kapitala;
- b) spajanju, pripajanju, podjeli, promjeni oblika i prestanku dioničkog društva;
- c) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju predhodne godine;
- d) izmjenama i dopunama statuta društva.

Član 210.

(Sticanje prava glasa)

- (1) Prioritete dionice stiču pravo glasa kao obične dionice narednog dana od dana donošenja odluke da se dividenda neće isplatiti ili od isteka roka za plaćanje dividende za drugu uzastopnu poslovnu godinu za koju dividenda nije isplaćena.
- (2) Glasačka prava iz stava (1) ovog člana traju do dana isplate dividende na osnovu prioriteta dionica.

Član 211.

(Zamjenjive obveznice i obveznice sa pravom preče kupnje dionica)

- (1) Dioničko društvo može, na osnovu odluke skupštine, emitovati obveznice koje sadrže pravo na zamjenu za dionice dioničkog društva (zamjenjive obveznice) ili obveznice koje sadrže pravo preče kupnje dionica (obveznice sa pravom preče kupnje).
- (2) Dioničari imaju pravo preče kupnje zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom preče kupnje dionica, u skladu sa odredbama čl. 201., 202. i 203. ovog zakona.

Član 212.

(Odluka skupštine o emitovanju dionica)

- (1) Odluka skupštine iz člana 211. ovog zakona donosi se dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa i obavezno sadrži:
 - a) nominalnu vrijednost i stopu prinosa obveznica;
 - b) broj obveznica;
 - c) način ostvarivanja prava na osnovu zamjenjive obveznice i obveznice sa pravom preče kupnje dionica;
 - d) klasu, nominalnu vrijednost i broj dionica za koje se obveznice mogu zamijeniti, pri čemu nominalna vrijednost dionica ne može biti veća od zbira cijene obveznica nakon emisije;
 - e) cijenu ili način utvrđivanja cijene nakon emisije za dionice koje će se upisati ostvarivanjem prava preče kupnje.
- (2) Pravo na zamjenu obveznica za dionice i pravo preče kupnje dionica ima lice koje je upisano u Registar na dan na koji se ova prava mogu izvršavati.

Član 213.

(Sticanje vlastitih dionica)

- (1) Dioničko društvo ne može, direktno ili indirektno, upisati vlastite dionice.
- (2) Dioničko društvo može na osnovu odluke skupštine sticati vlastite dionice čija nominalna vrijednost, uključujući dionice koje je steklo lice direktno ili indirektno kontrolisana od društva i drugo lice u svoje ime, a za račun društva, ne premašuju 10% vrijednosti osnovnog kapitala.
- (3) Sticanjem vlastitih dionica iz stava (1) ovog člana ne može se smanjiti fond rezervi iz člana 180. stav (3) ovog zakona.

Član 214.

(Odluka o sticanju vlastitih dionica)

Odluka iz člana 213. ovog zakona obavezno sadrži:

- a) broj vlastitih dionica koje dioničko društvo može steći i način sticanja;
- b) rok u kojem dioničko društvo može sticati vlastite dionice, koji ne može biti duži od 12 mjeseci od dana donošenja odluke;
- c) cijenu ili način određivanja cijene po kojoj društvo može sticati dionice, ako sticanje uključuje plaćanje.

Član 215.

(Razlozi sticanja vlastitih dionica)

- (1) Dioničko društvo može sticati vlastite dionice na osnovu odluke nadzornog odbora samo kada je to neophodno radi sprečavanja ozbiljne štete koja neposredno prijete društvu.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, nadzorni odbor će na prvoj narednoj sjednici skupštine obavijestiti dioničare o razlogu sticanja, broju i nominalnoj vrijednosti stečenih dionica, njihovom učešću u osnovnom kapitalu i cijeni po kojoj su dionice stečene.

Član 216.

(Prestanak svojstva stečenih dionica zaposlenih)

- (1) Dioničko društvo može sticati vlastite dionice za zaposlene bez prethodne odluke skupštine samo u slučaju smrti vlasnika ovih dionica i prestanka svojstva zaposlenog, isključujući penzionisanje.
- (2) Stečene dionice zaposlenih kojima je to svojstvo prestalo društvo je dužno podijeliti ostalim zaposlenim najkasnije u roku 12 mjeseci nakon sticanja.

Član 217.

(Podnošenje prijave)

- (1) Dioničko društvo dužno je o svakom sticanju vlastitih dionica u pisanom obliku obavijestiti Komisiju u roku osam dana od dana sticanja vlastitih dionica.
- (2) Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa sticanja vlastitih dionica u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv stečenih vlastitih dionica.

Član 218.

(Obaveze prilikom sticanja vlastitih dionica)

- Dioničko društvo dužno je postupiti u skladu sa odredbama člana 217. ovog zakona i kada je vlastite dionice steklo:
- a) kao pravni sljednik, ako ih nije prodalo u roku 12 mjeseci od dana sticanja;
 - b) ispunjavanjem obaveze utvrđene zakonom i sudskim nalogom radi zaštite manjinskih dioničara, naročito u slučajevima spajanja, pripajanja i podjele, uvođenja ograničenog prenosa dionica i opoziva dionica u promet na berzi i drugim uređenim javnim tržištima;
 - c) prinudnim izvršenjem potraživanja dioničkog društva na osnovu sudskog naloga;
 - d) od upisnika koji ne ispunjava obavezu plaćanja, ako ih nije prodalo u roku 12 mjeseci od dana sticanja.

Član 219.

(Smanjenje osnovog kapitala i fonda rezervi)

Dioničko društvo je dužno za iznos nominalne vrijednosti stečenih vlastitih dionica smanjiti osnovni kapital i fond rezervi, ali ne ispod visine iz člana 180. stav (3) ovog zakona u roku 12 mjeseci ili u istom roku donijeti odluku o prodaji vlastitih dionica.

Član 220.

(Sticanje vlastitih dionica posredstvom drugog lica)

Ako dioničko društvo stekne vlastite dionice posredstvom drugog lica koje nastupa u svoje ime a za račun dioničkog društva, dioničko društvo ne može ostvariti prava sadržana u tim dionicama.

Član 221.

(Obavještenje nadzornog odbora)

- (1) Nadzorni odbor je dužan u pisanom obliku obavijestiti prvu narednu skupštinu dioničkog društva o sticanju vlastitih dionica.
- (2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži:
 - a) razloge za sticanje dionica;
 - b) broj i nominalnu vrijednost i učešće u osnovnom kapitalu stečenih i prodatih vlastitih dionica;
 - c) cijene kupljenih i prodatih dionica, uključujući najnižu i najvišu cijenu;
 - d) broj i nominalnu vrijednost vlastitih dionica i njihovo učešće u osnovnom kapitalu, na početku i na kraju izvještajnog perioda.

Član 222.

(Supsidijarno društvo)

- (1) Na upis, sticanje i davanje u zalag dionica dioničkog društva od supsidijarnog društva, ili od pravnog lica koje je direktno ili indirektno kontrolisano od supsidijarnog društva primjenjuju se odredbe čl. 213., 214. i 215. ovog zakona.
- (2) Ograničenje iz člana 213. ovog zakona obuhvata sve vlastite dionice u imovini dioničkog društva i supsidijarnih društava.

Član 223.

(Osnovni kapital i supsidijarno društvo)

Osnovni kapital ne može se povećavati na osnovu sticanja vlastitih dionica od lica iz člana 222. ovog zakona.

Član 224.

(Vlastite dionice i fond rezervi)

Ako dioničko društvo unosi vlastite dionice u poslovne knjige kao imovinu iznos fonda rezervi mora povećati za iznos ukupne nominalne vrijednosti tih dionica.

Član 225.

(Zabrana finansiranja kupovine dionica)

Dioničko društvo ne smije davati i garantirati avanse, zajmove i kredite za prodaju svojih dionica.

Član 226.

(Zalog)

Dioničko društvo ili drugo lice za račun dioničkog društva može kao zalag prihvatiti vlastite dionice samo u slučajevima iz člana 218. ovog zakona.

POGLAVLJE V. (UPRAVLJANJE DIONIČKIM DRUŠTVOM)

Član 227.

(Organi)

Organi dioničkog društva su:

- a) skupština;
- b) nadzorni odbor;
- c) uprava;
- d) odbor za reviziju.

Odjeljak A. (Skupština)

Član 228.

(Skupština)

- (1) Skupštinu dioničkog društva čine dioničari.
- (2) Skupština se, po pravilu, održava u mjestu sjedišta dioničkog društva.
- (3) Skupštinom do izbora predsjednika skupštine predsjedava prisutni dioničar ili punomoćnik dioničara sa najvećim brojem dionica sa pravom glasa.
- (4) Skupština većinom glasova, između prisutnih dioničara i punomoćnika dioničara, bira predsjednika skupštine i dva ovjerivača zapisnika skupštine.
- (5) Predsjednik i članovi nadzornog odbora i odbora za reviziju, direktor i drugi članovi uprave dužni su prisustvovati skupštini.
- (6) U dioničkom društvu sa jednim dioničarem ovlaštenja skupštine vrši dioničar.

Član 229.

(Vrste)

- (1) Skupština može biti redovna i vanredna.
- (2) Redovna skupština se održava jednom godišnje radi izjašnjavanja o godišnjem izvještaju društva koji uključuje finansijske izvještaje društva i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te drugim pitanjima iz nadležnosti skupštine.
- (3) Vanredna skupština se može održati kad god nije predviđeno izjašnjavanje o izvještajima iz stava (2) ovog člana.
- (4) Skupštinu saziva nadzorni odbor, po vlastitoj inicijativi, prijedlogu uprave ili zahtjevu ovlaštenih dioničara, članova nadzornog odbora, članova odbora za reviziju, a mogu je sazvati u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- (5) Pravo odlučivanja u skupštini ima dioničar koji se na Listi dioničara kod Registra nalazio 30 dana prije datuma održavanja skupštine ili posljednjeg radnog dana koji prethodi tom roku ako on pada u neradni dan.
- (6) Troškove održavanja skupštine snosi dioničko društvo.
- (7) Utvrđivanje kvoruma i rezultata glasanja na skupštini vrši odbor za glasanje, u sastavu najmanje tri člana koje imenuje nadzorni odbor odlukom o sazivanju skupštine.
- (8) Skupštini društva mogu prisustvovati dioničari ili punomoćnici dioničara koji su se prijavili odboru za glasanje prije početka rada skupštine u roku utvrđenom statutom, koji ne može biti duži od tri dana prije dana određenog za održavanje skupštine.
- (9) Način i rok prijavljivanja za prisustvo skupštini obavezno se objavljuju u obavještenju o sazivanju skupštine.

Član 230.

(Sazivanje)

- (1) Obavještenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja skupštine, te načinu davanja punomoći i načinu glasanja na skupštini mora biti objavljeno najmanje u jednom dnevnom novinama koje se izdaju u Federaciji, najkasnije 21 dan prije datuma određenog za zasjedanje skupštine kada se radi o redovnoj skupštini, odnosno 14 dana prije datuma određenog za zasjedanje skupštine kada se radi o vanrednoj skupštini.
- (2) Ako je održavanje skupštine zakazano van mjesta sjedišta dioničkog društva, obavještenje iz stava (1) ovog člana mora biti u istom roku upućeno svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektronskom poštom, na adresu iz Liste dioničara iz člana 229. stav (5) ovog zakona.
- (3) Osim objavljivanja i dostavljanja obavještenja u skladu sa odredbama st. (1) i (2) ovog člana, otvoreno dioničko

društvo dužno je osigurati i dodatno objavljivanje, u slučajevima, pod uvjetima i na način utvrđenim propisima Komisije.

- (4) Dioničko društvo koje ima jednog dioničara nema obavezu objave obavještenja u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Član 231.

(Pravo glasa)

- (1) Dioničar ili grupa dioničara sa najmanje 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa ima pravo pisano predložiti pitanja i prijedloge odluka za uvrštavanje na dnevni red naredne skupštine društva, u svako doba prije objavljivanja obavještenja o održavanju skupštine, kao i na izmjenju dnevnog reda i prijedloga odluka skupštine koja je sazvana, najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavještenja iz člana 230. stav (1) ovog zakona.
- (2) Nadzorni odbor dužan je o prijedlozima dioničara iz stava (1) ovog člana objaviti obavještenje na isti način kao i obavještenje o sazivanju skupštine.
- (3) Troškove objavljivanja pojedinačnih prijedloga iz stava (1) ovog člana koji sadrže do 100 riječi snosi dioničko društvo, a za duže prijedloge troškove predlađač.

Član 232.

(Zahtjev za sazivanje)

- (1) Zahtjev za sazivanje skupštine može podnijeti:
- dioničar ili grupa dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica sa pravom glasa;
 - član nadzornog odbora;
 - član odbora za reviziju.
- (2) Zahtjev za sazivanje skupštine, sa prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pisanoj formi.
- (3) Ukoliko nadzorni odbor u roku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva ne objavi obavještenje o sazivanju skupštine, na način iz člana 230. ovog zakona, podnosilac zahtjeva ovlašten je na isti način neposredno sazvati skupštinu i obavezan je o tome pisano obavijestiti Komisiju.
- (4) Lica iz stava (1) ovog člana ovlaštena su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva nadzornom odboru u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi izjašnjavanja o godišnjem izvještaju društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju.
- (5) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti sekretara društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavljivanje obavještenja o sazivanju skupštine na način iz člana 230. ovog zakona, te poduzeti i sve druge radnje neophodne za održavanje skupštine društva.
- (6) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, dužan je utvrditi prijedloge odluka sazvane skupštine i dioničarima omogućiti ostvarivanje prava iz člana 235. ovog zakona.

Član 233.

(Mogućnost odlučivanja)

- (1) Skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 30% ukupnog broja dionica sa pravom glasa.
- (2) Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena početka skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stava (1) ovog člana, skupština se odgađa, a sazivač skupštine je dužan u roku tri dana objaviti obavještenje o ponovnom sazivanju skupštine.
- (3) Obavještenje iz stava (2) ovog člana mora biti objavljeno najmanje 10 dana prije datuma određenog za održavanje ponovljene skupštine.

- (4) Na obavještenje o sazivanju skupštine shodno se primjenjuje član 230. ovog zakona.

- (5) U slučaju iz stava (2) ovog člana, ponovno sazvana skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 10% ukupnog broja dionica sa pravom glasa.

- (6) Statutom dioničkog društva može se utvrditi veći, ali ne manji procenat od iznosa utvrđenih u st. (1) i (5) ovog člana.

- (7) Izuzetno, predsjednik skupštine može prekinuti rad skupštine najduže do 15 dana, uz utvrđivanje tačnog datuma i mjesta nastavka rada započete skupštine.

Član 234.

(Pitanja o kojima odlučuje skupština)

Skupština dioničkog društva odlučuje o:

- povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- emisiji novih dionica postojeće ili nove klase i emisiji obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira;
- ograničenju ili isključenju prava preče kupnje novih dionica u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
- usvajanju godišnjeg izvještaja o poslovanju društva koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- rasporedu dobiti i isplati dividende;
- načinu pokrivanja gubitka;
- spajanju sa drugim društvima i pripajanju drugih društava dioničkom društvu ili dioničkog društva drugom društvu;
- promjeni oblika i podjeli dioničkog društva;
- prestanku dioničkog društva sa provođenjem likvidacije i o odobravanju početnog likvidacionog bilansa i završnog računa po okončanju postupka likvidacije;
- kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine, na prijedlog uprave i nadzornog odbora;
- izboru i razrješenju članova nadzornog odbora pojedinačno;
- izboru vanjskog revizora;
- izboru i razrješenju članova odbora za reviziju pojedinačno;
- osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji supsidijarnih društava i odobravanju njihovih statuta;
- naknadama članova nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- izmjenama i dopunama odredaba statuta koje se ne odnose na pitanja iz tač. a), b), g) i h) ovog člana ili druga pitanja o kojima, u skladu sa zakonom ili statutom društva, skupština donosi posebne odluke čiji pravni učinak uključuje izmjenju odgovarajućih odredaba statuta društva;
- izuzimanju stalnih sredstava u privrednim društvima;
- drugim pitanjima bitnim za poslovanje dioničkog društva, u skladu sa zakonom i statutom dioničkog društva.

Član 235.

(Pravo dioničara)

- (1) Dioničar ima pravo od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine u prostorijama dioničkog društva izvršiti uvid u Listu dioničara, finansijski izvještaj sa

izvještajima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i uvid u sve druge isprave koje se odnose na prijedloge odluka izvršenih u dnevni red skupštine.

- (2) Pored uvida dioničar, na lični zahtjev i o vlastitom trošku, ima pravo na kopiju navedenih dokumenata.

Član 236.

(Druga odlučivanja skupštine)

- (1) Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa o pitanjima za koja je pojedinim odredbama ovog zakona izričito tako propisano, uključujući odvojeno glasanje po klasama dionica, a natpolovičnom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa, zajedničkim glasanjem svih klasa dionica, odlučuje o svim ostalim pitanjima iz svoje nadležnosti osim izbora članova nadzornog odbora i odbora za reviziju koji se vrši u skladu sa odredbama člana 250. ovog zakona.
- (2) Skupština je dužna najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine odlučiti o godišnjem izvještaju društva koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te o rasporedu dobiti ili načinu pokrivanja gubitka za tu poslovnu godinu.

Član 237.

(Glasanje)

- (1) Glasanje u skupštini vrši se putem glasačkih listića koji sadrže ime ili firmu dioničara i broj glasova kojim raspolaže.
- (2) Glasanje se vrši zaokruživanjem na glasačkom listiću odgovora "za" ili "protiv" prijedloga odluke ili imena kandidata pri izboru organa dioničkog društva.
- (3) Rezultate glasanja utvrđuje odbor za glasanje.

Član 238.

(Odlučivanje putem punomoćnika)

- (1) Pravo učešća u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva dioničar može ostvariti lično ili putem punomoćnika koji je dužan postupati u skladu sa uputstvima dioničara, a ako uputstva nije dobio u skladu sa razumnom prosudbom najboljeg interesa dioničara.
- (2) Osim svakog poslovno sposobnog fizičkog lica punomoćnik može biti pravno lice registrirano za poslove posredovanja u prometu vrijednosnih papira i udruženje sa svojstvom pravnog lica osnovano i registrirano radi udruživanja i zastupanja dioničara u kojim slučajevima ovlaštenja iz punomoći vrši zakonski ili opunomoćeni zastupnik takvog pravnog lica.
- (3) Punomoć za učešće u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva daje se nakon objavljivanja obavještenja o sazivanju svake skupštine u obliku ovjerene pisane izjave potpisane od dioničara i punomoćnika.
- (4) Punomoć se dostavlja dioničkom društvu lično, poštanskom pošiljkom, telefaksom ili putem e-maila najkasnije u roku koji je statutom ili odlukom društva utvrđen za registraciju dioničara za učešće u radu skupštine, a original se dostavlja na samoj skupštini.
- (5) Punomoć data za konkretnu skupštinu važi i za ponovljenu skupštinu.
- (6) Jednog dioničara na skupštini može zastupati samo jedan punomoćnik.
- (7) Punomoć prestaje ako se dioničar registrira za učešće i prisustvuje skupštini sa izričitom iskazanom namjerom da lično glasa, zatim izdavanjem punomoći drugom licu ili opozivom punomoći u obliku ovjerene pisane izjave potpisane od dioničara, sa učinkom danom dostavljanja društvu u skladu sa stavom (4) ovog člana, te danom upisa kod Registra prijenosa dionica od dioničara.

- (8) Izuzetno od stava (1) ovog člana, u otvorenom dioničkom društvu i to u slučajevima, pod uvjetima i na način utvrđenim statutom društva u skladu sa propisima Komisije, pravo učešća u odlučivanju skupštine dioničar može ostvariti glasanjem putem popunjenih i potpisanih glasačkih listića dostavljenih društvu putem pošte, telefaksa ili e-maila prije datuma održavanja skupštine.

Član 239.

(Dužnost punomoćnika i odbora za glasanje)

- (1) Punomoćnik je dužan predati odboru za glasanje pisano ovlaštenje za zastupanje dioničara.
- (2) Odbor za glasanje dužan je provjeriti valjanost ovlaštenja i identitet punomoćnika.

Član 240.

(Valjanost ovlaštenja)

- (1) Ukoliko dioničar ili njegov punomoćnik u roku sedam dana od dana održavanja skupštine dostavi odboru za glasanje ovjerenu izjavu dioničara, javnu ispravu ili drugi vjerodostojan dokaz koji pobija valjanost ovlaštenja, odbor za glasanje će proglasiti nevažećim glasove na osnovu tog ovlaštenja i o tome pisano izvijestiti nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor je dužan obustaviti od izvršenja odluku za čije donošenje su nevažeći glasovi bili odlučujući i sazvati skupštinu radi ponovnog odlučivanja o tim pitanjima najkasnije u roku 30 dana od dana prijema obavještenja odbora za glasanje o nevažećim glasovima.

Član 241.

(Zapisnik)

- (1) O radu skupštine sačinjava se zapisnik koji obavezno sadrži:
- firmu i adresu sjedišta dioničkog društva;
 - mjesto i vrijeme održavanja skupštine;
 - ime i prezime predsjedavajućeg skupštine, zapisničara, lica koja ovjeravaju zapisnik i članova odbora za glasanje;
 - dnevni red;
 - odluke;
 - podatke o glasanju;
 - prigovore dioničara i članova nadzornog odbora na odluke skupštine.
- (2) Uz zapisnik se prilažu pisani prijedlozi i izvještaji podneseni skupštini.
- (3) Sekretar društva je dužan osigurati da se zapisnik sačini u roku 30 dana od dana održavanja skupštine.
- (4) Zapisnik potpisuju predsjednik skupštine, zapisničar i lica koja ovjeravaju zapisnik.
- (5) Ukoliko bilo koje lice iz stava (4) ovog člana odbije potpisati zapisnik, dužno je pisano obrazložiti razloge nepotpisivanja zapisnika.
- (6) Sekretar društva je dužan odmah utvrditi osnovanost razloga iz stava (5) ovog člana.
- (7) Ukoliko su razlozi iz stava (5) ovog člana osnovani, sekretar društva je dužan osigurati usklađivanje zapisnika u roku osam dana od dana utvrđivanja nedostataka.
- (8) Dioničar može zahtijevati da mu se dostavi kopija zapisnika ili izvod iz zapisnika za sve skupštine društva.

Član 242.

(Trajno čuvanje zapisnika)

- (1) Dioničko društvo je obavezno trajno čuvati zapisnike skupštine, evidenciju o prisustvu i glasanju dioničara, obavještenja i pozive za skupštinu.
- (2) Društvo je dužno osigurati čuvanje dokumenata iz stava (1) ovog člana najmanje deset godina nakon prestanka dioničkog društva.

Član 243.

(Zaštita manjine u odlučivanju i pobijanje odluka)

- (1) Dioničar koji je pisanom izjavom dostavljenom nadzornom odboru prije datuma održavanja skupštine ili usmeno u zapisnik prije početka glasanja na skupštini izjavio da se protivi prijedlogu odluke koja uzrokuje značajne promjene u društvu ili pravima dioničara, a koju je skupština potom usvojila, ima pravo u roku osam dana od dana održavanja skupštine podnijeti pisani zahtjev da društvo otkupi njegove dionice, osim u slučaju restrukturiranja, reorganizacije ili finansijske konsolidacije društva sa većinskim državnim kapitalom.
- (2) U smislu stava (1) ovog člana smatrat će se da značajne promjene u društvu ili pravima dioničara uzrokuje odluka skupštine kojom se usvaja ili odobrava:
 - a) emisija novih dionica postojeće ili nove klase;
 - b) emisija obveznica zamjenjivih za dionice društva ili obveznica s pravom preče kupnje dionica društva;
 - c) ograničenje ili isključenje prava preče kupnje novih dionica u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
 - d) promjena oblika, podjela ili spajanje društva, ili pripajanje društva drugom društvu ili obrnuto.
- (3) Po zahtjevu dioničara iz stava (1) ovog člana društvo je dužno otkupiti njegove dionice u roku tri mjeseca od dana prijema zahtjeva, uz isplatu po pravičnoj tržišnoj vrijednosti za period od dana objavljivanja obavještenja do datuma održavanja skupštine.
- (4) Pravična tržišna vrijednost iz stava (3) ovog člana podrazumijeva prosječnu vrijednost trgovanja dionicama tog društva u posljednjih šest mjeseci od dana objavljivanja obavještenja.
- (5) U slučaju da obaveze društva iz stava (3) ovog člana uključuju otkup dionica ukupne nominalne vrijednosti veće od 10% osnovnog kapitala društva i pravične tržišne vrijednosti u ukupnom iznosu većem od zbira iznosa rezervi i zadržane dobiti prema bilansu stanja društva za prethodnu poslovnu godinu, zahtjev ili, ako ih je više, svaki od zahtjeva iz stava (1) ovog člana društvo je dužno ispuniti u roku iz stava (3) ovog člana uz smanjenje broja dionica ili otkupne cijene srazmjerno navedenim ograničenjima, a preostali dio zahtjeva u daljnjem roku od šest mjeseci.
- (6) U slučaju kada društvo nije ispunilo obavezu otkupa dionica u skladu sa st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana, dioničar ima pravo ispunjenje obaveze društva zahtijevati podnošenjem tužbe nadležnom sudu, osim u slučaju restrukturiranja, reorganizacije ili finansijske konsolidacije društva sa većinskim državnim kapitalom.

Član 244.

(Angažiranje pravnog lica za obavljanje poslova revizije)

Ukoliko skupština odbije prijedlog dioničara sa više od 20% dionica sa pravom glasa za imenovanje vanjskog revizora za vanredno ispitivanje svih predmeta koji se odnose na osnivanje i poslovanje dioničkog društva u posljednjih pet godina, dioničar može o vlastitom trošku angažirati pravno lice ovlašteno za obavljanje poslova revizije.

Član 245.

(Ništavost odluke skupštine)

Odluka skupštine dioničkog društva ništava je ako:

- a) skupština nije sazvana na način utvrđen članom 230. ovog zakona;
- b) nije unesena u zapisnik na način utvrđen članom 241. ovog zakona;
- c) ništavost je utvrđena pravomoćnom presudom suda po tužbi za pobijanje odluke.

Član 246.

(Postupak za pobijanje i poništenje odluke skupštine)

- (1) Postupak za pobijanje i poništenje odluke skupštine kod suda kod kojeg je dioničko društvo upisano u registar društava može pokrenuti:
 - a) dioničar zastupljen na skupštini, čiji je prigovor na odluku unesen u zapisnik;
 - b) dioničar koji nije prisustvovao skupštini zbog sazivanja skupštine protivno odredbama člana 230. ovog zakona;
 - c) dioničar čiji prijedlog ili prigovor nije pravilno unesen u zapisnik;
 - d) nadzorni odbor i uprava i svaki član nadzornog odbora i uprave, ukoliko bi izvršenjem odluke počinio prekršaj ili krivično djelo ili dioničkom društvu nanio štetu.
- (2) Postupak iz stava (1) ovog člana može se pokrenuti u roku 60 dana od dana održavanja skupštine.
- (3) U postupku iz stava (1) ovog člana dioničko društvo zastupa direktor ili drugi član uprave po ovlaštenju direktora.
- (4) Ako je tužitelj član uprave, dioničko društvo zastupa lice imenovano od nadzornog odbora, a kada su tužitelji nadzorni odbor i uprava ili njihovi članovi, zastupnika dioničkog društva postavlja sud, ako ga nije imenovala skupština.

Odjeljak B. (Nadzorni odbor)

Član 247.

(Nadzorni odbor)

- (1) Nadzorni odbor sačinjavaju predsjednik i najmanje dva člana koje imenuje i razrješava skupština, s tim da ukupan broj članova nadzornog odbora mora biti neparan.
- (2) Članovi nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od četiri godine, s tim da po isteku perioda od dvije godine od dana imenovanja skupština društva glasa o povjerenju članovima nadzornog odbora.
- (3) Isto lice može biti imenovano za člana nadzornog odbora više puta bez ograničenja.
- (4) Predsjednik i članovi nadzornog odbora upisuju se u Registar kod Komisije.
- (5) Skupština može razriješiti predsjednika i članove nadzornog odbora i prije isteka perioda na koji su imenovani kad:
 - a) nadzorni odbor ili pojedini njegov član izgubi povjerenje dioničara;
 - b) skupština odbije usvojiti godišnji izvještaj društva koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
 - c) skupština utvrdi odgovornost predsjednika i članova nadzornog odbora za štetu koju je pretrpilo dioničko društvo zbog razloga iz čl. 258. i 261. ovog zakona;
 - d) i u drugim slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva.
- (6) Ukoliko predsjednik ili član nadzornog odbora u toku trajanja mandata bude razriješen, a kada se ne razrješava cijeli nadzorni odbor članu koji je imenovan umjesto razriješenog mandat traje do isteka mandata članova nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog nadzornog odbora, a nisu razriješeni.
- (7) Postupak imenovanja i razrješavanja nadzornog odbora i ostala pitanja koja se odnose na upravljanje u društvima sa učešćem državnog kapitala uređuje se Uredbom o vršenju ovlaštenja organa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala.

Član 248.

(Članovi)

Predsjednik i član nadzornog odbora ne može biti lice:

- a) osuđivano za krivično djelo i za prekršaj nespojiv sa dužnošću u nadzornom odboru, pet godina od dana pravomoćnosti presude, isključujući vrijeme zatvorske kazne;
- b) kojem je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u nadležnosti nadzornog odbora.

Član 249.

(Predlaganje kandidata)

- (1) Kandidata za člana nadzornog odbora može predložiti dioničar ili grupa dioničara sa najmanje 5% dionica sa pravom glasa.
- (2) Prijedlog iz stava (1) ovog člana podnosi se pisano najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine u čiji je dnevni red uključeno i pitanje izbora članova nadzornog odbora.
- (3) Kandidati za članove nadzornog odbora moraju prije glasanja dati pisanu izjavu o prihvatanju kandidature.

Član 250.

(Biranje članova)

- (1) Članovi nadzornog odbora biraju se glasanjem, u skladu sa članom 237. ovog zakona, pri čemu svakoj dionici sa pravom glasa pripada broj glasova jednak broju članova nadzornog odbora koji se biraju.
- (2) Ukupan broj glasova koji nosi svaki glasački listić raspoređuje se ravnomjerno na sve kandidate čija imena su zaokružena na istom listiću.
- (3) Kandidate koji su dobili najveći broj glasova skupština proglašava za članove nadzornog odbora.
- (4) Na prvoj konstituirajućoj sjednici nadzornog odbora koju u roku 15 dana od dana održavanja skupštine iz stava (3) ovog člana saziva sekretar društva, nadzorni odbor jednog od svojih članova bira za predsjednika nadzornog odbora.
- (5) Nadzorni odbor može razriješiti člana nadzornog odbora sa dužnosti predsjednika uz istovremeno imenovanje jednog od svojih članova za predsjednika nadzornog odbora.

Član 251.

(Prvi mandat)

Predsjednik i članovi nadzornog odbora u prvom mandatu biraju se na osnivačkoj skupštini u skladu sa odredbama čl. 249. i 250. ovog zakona.

Član 252.

(Nespojivost funkcija i stručno usavršavanje)

- (1) Dioničar sa 50% i više dionica, direktor i član uprave bilo kojeg dioničkog društva kao i vlasnik sa 50% i više vlasništva, direktor i član uprave bilo kojeg društva sa ograničenom odgovornošću ne može biti predsjednik i član nadzornog ili upravnog odbora imenovan ispred državnog kapitala u društvima sa učešćem državnog kapitala ili fondovima, agencijama, komisijama i drugim pravnim licima osnovanim od Vlade Federacije ili Parlamenta Federacije (u daljnjem tekstu: institucije).
- (2) Predsjednik ili član nadzornog ili upravnog odbora društva sa učešćem državnog kapitala ili institucije ne može istovremeno biti predsjednik ili član nadzornog ili upravnog odbora drugog društva ili institucije.
- (3) Predsjednik i članovi nadzornog odbora i članovi uprave privrednog društva sa učešćem državnog kapitala i predsjednici i članovi nadzornih odbora privrednih društava u kojima učešće državnog kapitala nije većinsko, a koji su u nadzorni odbor kandidovani ispred državnog kapitala, dužni su proći odgovarajuće stručno usavršavanje u skladu sa Uredbom o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih

odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala.

Član 253.

(Zaključivanje ugovora)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora zaključuju sa dioničkim društvom ugovor koji odobrava skupština.
- (2) Ugovor, u ime dioničkog društva, potpisuje direktor u skladu sa odobrenjem skupštine.

Član 254.

(Održavanje sjednice)

- (1) Sjednica nadzornog odbora održava se najmanje jednom u tri mjeseca.
- (2) Sjednicu nadzornog odbora saziva predsjednik nadzornog odbora.
- (3) Predsjednik nadzornog odbora dužan je sazvati sjednicu na zahtjev direktora dioničkog društva ili dva člana nadzornog odbora najkasnije 14 dana od dana podnošenja zahtjeva u protivnom sjednicu je ovlašten sazvati podnosilac zahtjeva.

Član 255.

(Poziv za sjednicu)

- (1) Pisani poziv za sjednicu nadzornog odbora u kojem su naznačeni mjesto i datum održavanja, vrijeme početka i dnevni red sjednice dostavlja se članovima nadzornog odbora najkasnije u roku 14 dana prije datuma održavanja sjednice.
- (2) Uz poziv za sjednicu dostavljaju se materijali za svaku tačku dnevnog reda.
- (3) U hitnim slučajevima utvrđenim statutom društva može se utvrditi i kraći rok od roka iz stava (1) ovog člana.

Član 256.

(Kvorum)

- (1) Za održavanje sjednice nadzornog odbora potreban je kvorum od dvije trećine ukupnog broja članova.
- (2) U slučaju da dvije trećine ne predstavlja cijeli broj, dvije trećine se zaokružuje na prvi veći cijeli broj, ako statutom društva nije drugačije određeno.
- (3) Ukoliko ne postoji kvorum iz stava (1) ovog člana, sjednica nadzornog odbora se odgađa za sedam dana i na ponovljenoj sjednici je potreban kvorum od većine ukupnog broja članova.
- (4) Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.
- (5) Predsjednik i član nadzornog odbora ne može glasati o pitanjima koja se odnose na njega lično.
- (6) Lica koja nisu članovi nadzornog odbora mogu prisustvovati sjednici samo na osnovu pisanog poziva predsjednika nadzornog odbora.

Član 257.

(Nadležnosti)

Nadzorni odbor dioničkog društva nadležan je da:

- a) nadzire poslovanje dioničkog društva, usvaja poslovne strategije društva i planove poslovanja;
- b) nadzire rad uprave, te odobrava odluke strateškog karaktera;
- c) usvaja izvještaj uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem revizije;
- d) podnosi skupštini godišnji izvještaj o poslovanju dioničkog društva koji obavezno uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- e) bira predsjednika nadzornog odbora;
- f) bira upravu i sekretara društva;

- g) predlaže raspodjelu i način upotrebe dobiti i način pokrića gubitka;
- h) odobrava kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine;
- i) predlaže skupštini kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine;
- j) imenuje predsjednike i članove pododbora zavisno o procijenjenim potrebama;
- k) obrazuje povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i zadatke;
- l) saziva skupštinu društva;
- m) odobrava emisiju novih dionica postojeće klase u iznosu do trećine zbira nominalne vrijednosti postojećih dionica i određuje iznos, vrijeme prodaje i cijenu ovih dionica koja ne može biti manja od prosječne tržišne vrijednosti postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana prije dana donošenja odluke.

Član 258.
(Dužnosti)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su svoje obaveze i odgovornosti izvršavati u skladu sa interesima dioničara i dioničkog društva i ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu djelatnosti dioničkog društva bez obavještanja i saglasnosti drugih članova nadzornog odbora.
- (2) Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su prilikom predlaganja emisije novih ili otkupa vlastitih dionica dioničkog društva i drugih vrijednosnih papira saopštiti sve bitne podatke koji se odnose na poslovanje dioničkog društva.
- (3) Predsjednik i član nadzornog odbora dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu sa kojim dioničko društvo ima ili namjerava da stupi u poslovni odnos.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana predsjednik i član nadzornog odbora ne mogu odlučivati o pitanjima koja se tiču odnosa dioničkog društva i drugih pravnih lica u kojima predsjednik i član nadzornog odbora imaju direktni ili indirektni finansijski interes.

Član 259.

(Naknada štete društvu)

Ako predsjednik i član nadzornog odbora postupaju suprotno odredbama člana 258. ovog zakona, dioničko društvo ima pravo na naknadu štete koju je usljed toga pretrpilo.

Član 260.

(Odgovornost za nastale štete)

Predsjednik i članovi nadzornog odbora neograničeno solidarno odgovoraju za štete koje prouzrokuju neizvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih dužnosti.

Član 261.

(Lista odgovornosti)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora su odgovorni za štetu koju je pretrpilo dioničko društvo ako su suprotno

odredbama ovog zakona, statuta dioničkog društva i odlukama skupštine:

- a) vratili uplate dioničarima;
 - b) dioničarima isplatili dividendu;
 - c) vlasnicima obveznica dioničkog društva isplatili kamatu;
 - d) upisali, sticali ili otkupljivali dionice;
 - e) prodavali imovinu društva;
 - f) vršili plaćanja nakon što je dioničko društvo postalo nesolventno;
 - g) produžavali rokove vraćanja kredita dioničkom društvu;
 - h) izdavali dionice na osnovu uvjetnog povećanja osnovnog kapitala.
- (2) Dioničko društvo može odustati od potraživanja iz stava (1) ovog člana nakon isteka tri godine od dana isticanja zahtjeva za naknadu štete, ako se sa odustajanjem saglasi skupština, a protiv te odluke nije podnesen prigovor dioničara koji posjeduju najmanje 10% dionica sa pravom glasa.

Član 262.

(Prava predsjednika i članova)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo zahtijevati sve podatke o poslovanju i prisustvo članova uprave sjednicama nadzornog odbora.
- (2) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo prisustvovati sjednicama uprave dioničkog društva.

Odjeljak C. (Uprava)

Član 263.

(Uprava)

- (1) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Upravu dioničkog društva čini direktor, ili direktor i jedan ili više izvršnih direktora.
- (3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja uprave dioničkog društva utvrđuje se statutom.
- (4) Odredbe čl. 248. i 260. ovog zakona primjenjuju se i na članove uprave dioničkog društva.

Član 264.

(Direktor)

- (1) Direktor predsjedava upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Mandat članovima uprave je četiri godine.
- (3) Položaj, ovlaštenja, odgovornosti i prava uprave uređuju se ugovorom.

Član 265.

(Razrješenje članova)

- (1) Način razrješenja članova uprave dioničkog društva i prije isteka mandata na koji su imenovani, utvrđuje se statutom društva.
- (2) U slučaju razrješenja članova uprave dioničkog društva prije isteka mandata shodno se primjenjuju odredbe člana 247. stav (5) ovog zakona.

Član 266.

(Zamjena direktora)

Direktor pisano ovlašćuje jednog od izvršnih direktora da ga zamjenjuje u slučaju spriječenosti i utvrđuje ovlaštenja.

Član 267.

(Interesi)

- (1) Direktor i izvršni direktor dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu sa

kojim dioničko društvo ima ili namjerava stupiti u poslovni odnos.

- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana direktor i izvršni direktori mogu učestvovati u tom poslovnom odnosu na osnovu pisane saglasnosti predsjednika nadzornog odbora.

Član 268.

(Ostavka direktora)

Ukoliko direktor podnese ostavku dužan je nastaviti obavljanje poslova u otkaznom roku koji utvrđuje nadzorni odbor i koji ne može biti kraći od 30 dana.

Odjeljak D. (Sekretar)

Član 269.

(Sekretar)

- (1) Dioničko društvo ima sekretara.
- (2) Postupak imenovanja i razrješenja sekretara društva utvrđuje se statutom društva.
- (3) Međusobni odnosi u obavljanju poslova, visina novčane naknade, odgovornost u izvršavanju propisanih obaveza sekretara društva, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom i statutom dioničkog društva.

Član 270.

(Odgovornosti)

- (1) Sekretar je odgovoran za vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora i čuvanje dokumenata utvrđenih ovim zakonom i statutom dioničkog društva, osim finansijskih izvještaja.
- (2) Sekretar je ovlašten za provođenje odluka skupštine, nadzornog odbora i uprave.
- (3) Sekretar je odgovoran za pripremu sjednica i vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora.
- (4) Sekretar može biti ovlašten i za druge poslove u skladu sa statutom dioničkog društva.

Odjeljak E. (Odbor za reviziju)

Član 271.

(Odbor za reviziju)

- (1) U dioničkom društvu se formira odbor za reviziju.
- (2) Odbor za reviziju ima najmanje tri člana.
- (3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja odbora za reviziju utvrđuju se statutom dioničkog društva.

Član 272.

(Naknade)

- (1) Predsjednik i član odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora i uprave, zaposlen niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u tom dioničkom društvu izuzev naknade na osnovu te funkcije.
- (2) Naknada i druga prava članova odbora za reviziju uređuju se ugovorom na osnovu odluke skupštine.

Član 273.

(Revizija)

Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i istovremeno kontrolu usklađenosti poslovanja društva i funkcioniranja organa društva sa ovim zakonom, drugim relevantnim propisima i osnovnim principima korporativnog upravljanja i o tome dostaviti izvještaj skupštini i nadzornom odboru najkasnije osam dana po okončanju revizije.

Član 274.

(Druga ovlaštenja članova)

Član odbora za reviziju ovlašten je zahtijevati sazivanje sjednice skupštine i nadzornog odbora kada smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova nadzornog odbora, direktora ili članova uprave.

POGLAVLJE VI. (PROMJENA OBLIKA, PRIPAJANJE I SPAJANJE I PRESTANAK I PODJELA DIONIČKOG DRUŠTVA)

Odjeljak A. (Promjena oblika)

Član 275.

(Promjena oblika)

Zatvoreno dioničko društvo može promijeniti oblik u društvo sa ograničenom odgovornošću na osnovu odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa tako da dioničari steknu udio u društvu sa ograničenom odgovornošću srazmjernan njihovom učešću u osnovnom kapitalu dioničkog društva.

Član 276.

(Osnovni kapital u društvu sa ograničenom odgovornošću)

Društvo sa ograničenom odgovornošću nastalo promjenom oblika dioničkog društva mora imati osnovni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Član 277.

(Zahtjev za odobrenje promjene oblika)

- (1) Dioničko društvo podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika potpisan od članova nadzornog odbora koji su glasali za prijedloge odluka o promjeni oblika i od članova uprave koji su predložili plan reorganizacije i odluku o promjeni oblika.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 278.

(Upis promjene oblika)

- (1) Na osnovu odluke Komisije o odobrenju promjene oblika izvršit će se upis promjene oblika dioničkog društva u registar društava.
- (2) Društvo je dužno pisano obavijestiti Registar o promjeni oblika organiziranja najkasnije osam dana od dana upisa u registar društava.

Odjeljak B. (Pripajanje i spajanje)

Član 279.

(Pripajanje i spajanje)

- (1) Dioničko društvo se pripaja prenosom imovine i obaveza (u daljnjem tekstu: pripojeno društvo) drugom dioničkom društvu ili društvu sa ograničenom odgovornošću (u daljnjem tekstu: društvo sljednik) koje emituje svoje dionice ili udjele u zamjenu za dionice pripojenog društva.
- (2) Dioničko društvo se spaja prenosom imovine i obaveza (spojena društva) na novo dioničko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću (društvo sljednik) koje u zamjenu za dionice spojenih društava emituje svoje dionice ili udjele.
- (3) Otvoreno dioničko društvo može se pripojiti samo drugom društvu koje će nakon pripajanja ispunjavati jedan od kriterija za otvoreno dioničko društvo.
- (4) Otvoreno dioničko društvo može se spojiti sa jednim ili više drugih društava samo na način da tim spajanjem osnuju novo otvoreno dioničko društvo.

Član 280.

(Odobrenje pripajanja dioničkog društva)

Komisija će odobriti pripajanje dioničkog društva ako:

- a) skupštine pripojenog i društva sljednika donese identične odluke o pripajanju;
- b) zahtjev za odobrenje pripajanja potpišu članovi nadzornog odbora koji su glasali za prijedloge odluka o pripajanju i članovi uprave koji su predložili plan reorganizacije i odluke o pripajanju;

- c) Komisija ocijeni da pripajanje ne ugrožava prava dioničara i povjerilaca dioničkog društva.

Član 281.

(Slučajevi spajanja dioničkog društva)

Komisija će odobriti spajanje dioničkog društva kada uz radnje iz člana 280. ovog zakona dioničko društvo sa drugim društvima sa kojim se spaja:

- zaključi ugovor o spajanju koji utvrđuje prestanak spojenih društava na dan konstituisanja društva sljednika;
- pripremi statut društva sljednika;
- većinom glasova svih dionica sa pravom glasa izabere organe društva sljednika.

Član 282.

(Odluka o pripajanju)

- Odluka iz člana 280. tačka a) ovog zakona obavezno sadrži odredbe o:
 - povećanju osnovnog kapitala društva sljednika;
 - broju i klasi dionica ili udjela koje društvo sljednik emituje u zamjenu za dionice ili udjele pripojenih i spojenih društava;
 - datumu početka korištenja prava sadržanih u dionicama ili udjelima društva sljednika;
 - vremenu i načinu emisije dionica ili udjela društva sljednika;
 - doplati za dionice ili udjele društva sljednika ili isplatama dioničarima ili članovima pripojenih i spojenih društava od društva sljednika;
 - datumu pripreme bilansa stanja i bilansa uspjeha na osnovu kojih se vrši pripajanje ili spajanje;
 - datumu podnošenja Komisiji zahtjeva za odobrenje pripajanja ili spajanja.
- Povećanje osnovnog kapitala društva sljednika može se izvršiti samo emisijom novih dionica ili udjela.
- Doplate iz stava (1) tačka e) ovog člana ne mogu biti veće od 10% nominalne vrijednosti dionica potrebnih za realizaciju spajanja.

Član 283.

(Odluka o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja)

- Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja dioničkog društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- Na osnovu odluke Komisije o odobrenju pripajanja i spajanja vrši se upis pripajanja i spajanja dioničkog društva u registar društava.
- Društvo sljednik dužno je Registru podnijeti prijavu za upis opoziva dionica pripojenog i spojenog dioničkog društva i upis dionica društva sljednika najkasnije osam dana od dana upisa u registar društava.

Član 284.

(Upravljanje imovinom spojenih društava)

- Imovinom spojenih društava upravljat će se posebno tako da je u odnosu spojenih dioničkih društava i odnosu prema povjeriocima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dioničkih društava.
- Društvo sljednik je dužno, prema vlastitoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kraćim od 15 ni dužim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati povjerioce da najkasnije šest mjeseci od treće objave društvu prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u registar društava.
- Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije isteka roka iz stava (2) ovog člana i ispunjavanja obaveza prema povjeriocima koji su od

društva sljednika zahtijevali isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C. (Prestanak dioničkog društva)

Član 285.

(Prestanak dioničkog društva)

Dioničko društvo prestaje u skladu sa zakonom i statutom:

- odlukom skupštine;
- spajanjem, pripajanjem i podjelom;
- istekom vremena, ako je društvo bilo osnovano na određeno vrijeme;
- odlukom suda;
- stečajem.

Član 286.

(Odluka o prestanku dioničkog društva)

Odluka skupštine o prestanku dioničkog društva dostavlja se Komisiji i registarskom sudu najkasnije osam dana od dana donošenja odluke.

Član 287.

(Prestanak dioničkog društva odlukom suda)

- Dioničko društvo prestaje odlukom suda kada:
 - po tužbi povjerilaca čija dospjela a neizmirena potraživanja premašuju trećinu osnovnog kapitala dioničkog društva;
 - skupština dioničkog društva nije održana deset mjeseci od isteka roka za izradu godišnjeg obračuna;
 - kada se i poslije izricanja kazni nastavljaju povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrožavaju interesi povjerilaca ili vlasnika vrijednosnih papira koje je društvo emitovalo;
 - kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;
 - stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.
- Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti u Registar emitenata i registar društava.

Odjeljak D. (Likvidacija)

Član 288.

(Likvidacija)

- Ako dioničko društvo prestane na osnovu odredaba člana 285. tač. a) i d) ovog zakona pokreće se postupak likvidacije.
- U slučaju iz člana 285. tačka a) ovog zakona likvidaciju dioničkog društva vrši uprava, a u slučaju iz člana 285. tačka d) ovog zakona sud imenuje likvidatora.

Član 289.

(Postupak likvidacije)

- Od dana donošenja odluke o prestanku organi dioničkog društva rade u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.
- Sud može postaviti skrbnika društva koji obavlja poslove vezane uz likvidaciju, a organi dioničkog društva postupaju samo po nalogu skrbnika.

Član 290.

(Uprava i likvidator)

- Uprava ili likvidator dioničkog društva dužni su objaviti najmanje u jednom domaćim dnevnom novinama da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja odluke iz člana 288. ovog zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.
- Obavještenje iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži poziv povjeriocima da prijave potraživanja najkasnije tri mjeseca od dana posljednjeg objavljivanja.
- Obavještenje iz stava (1) ovog člana uprava ili likvidator dužni su uputiti poznatim povjeriocima pojedinačno.

Član 291.

(Likvidacioni bilans)

- (1) Likvidator je dužan najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije sačiniti i podnijeti skupštini na odobrenje početni likvidacioni bilans.
- (2) Skupština dioničkog društva je dužna istovremeno sa odobrenjem početnog likvidacionog bilansa razriješiti nadzorni odbor i upravu.
- (3) Likvidator je dužan na kraju poslovne godine skupštini podnijeti bilans stanja i bilans uspjeha i izvještaj o toku likvidacije.

Član 292.

(Okončanje poslova društva)

Likvidator je dužan okončati tekuće poslove dioničkog društva, naplatiti potraživanja, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obaveze društva.

Član 293.

(Likvidacija i fond rezervi)

- (1) U toku likvidacije ne može se povećavati fond rezervi dioničkog društva.
- (2) U posebne rezerve za zaposlene unose se prihodi utvrđeni odlukom o obrazovanju tih rezervi koje se ne mogu koristiti za namirenje povjerilaca i dioničara prije ispunjenja obaveza po tom osnovu prema zaposlenim.

Član 294.

(Deponovanje novca potrebnog za izmirenje)

- (1) Likvidator je dužan deponovati na posebnom računu novac potreban za izmirenje:
 - a) poznatih obaveza za koje se povjerioci nisu prijavili;
 - b) obaveza koje nisu dospjele;
 - c) spornih obaveza.
- (2) Po isteku godine dana od trećeg objavljivanja obavještenja iz člana 290. stav (1) ovog zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iz stava (1) ovog člana, isplaćuju se dioničari, u skladu sa pravima sadržanim u dionicama.
- (3) Ako imovina dioničkog društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplata dioničara, imovina se dijeli srazmjerno izvršenim uplatama.
- (4) Likvidator je dužan deponovati pripadajuće iznose iz st. (2) i (3) ovog člana koji dioničarima nisu isplaćeni na posebnom računu.

Član 295.

(Dužnosti likvidatora)

Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 292. i 294. ovog zakona sazvati skupštinu dioničkog društva i podnijeti završni obračun.

Član 296.

(Izmirenje obaveza dioničkog društva koje nisu prijavljene u roku)

Izmirenje obaveza dioničkog društva za koje likvidator nije znao i koje povjerioci nisu prijavili u roku iz člana 290. stav (2) ovog zakona, može se zahtijevati samo iz deponovanog novca koji nije isplaćen dioničarima.

Odjeljak E. (Podjela)

Član 297.

(Podjela)

- (1) Dioničko društvo se može podijeliti prijenosom ukupne imovine i obaveza na jedan od sljedećih načina:
 - a) podjela društva razdvajanjem sa osnivanjem;
 - b) podjela društva razdvajanjem sa preuzimanjem.
- (2) Podijeljeno društvo iz stava (1) ovog člana prestaje postojati bez provođenja postupka likvidacije.
- (3) Odluku o podjeli društva skupština donosi dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa.

- (4) Dioničari društva koje se dijeli stiču dionice u novim društvima ili društvima preuzimateljima srazmjerno udjelima koje su im pripadali u društvu koje se dijeli, u skladu sa planom reorganizacije.

Član 298.

(Obaveze Komisije)

- (1) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za podjelu društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- (2) U slučaju podjele društva razdvajanjem sa osnivanjem Komisija rješenjem o podjeli istovremeno odobrava i opis društva nastalog podjelom.
- (3) U slučaju podjele društva razdvajanjem sa preuzimanjem Komisija pored rješenja o podjeli donosi i rješenje o odobrenju pripajanja shodno odredbama Zakona o pripajanju dioničkog društva.

Član 299.

(Podjela društva razdvajanjem)

- (1) Podjelom društva razdvajanjem sa osnivanjem društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obaveze na dva ili više osnovanih društava, a dioničari društva koje se dijeli dobijaju dionice novih društava.
- (2) Zbir nominalnih iznosa osnovnih kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje jednak nominalnom iznosu osnovnog kapitala društva koje se dijeli kakav je bio prije podjele.
- (3) Skupština društva koje se dijeli donosi odluke o usvajanju statuta društva, imenovanju članova nadzornog odbora i odbora za reviziju društava koja nastaju podjelom.
- (4) Odluke iz stava (3) ovog člana smatraju se odlukama donesenim u postupku simultanog osnivanja dioničkog društva.

Član 300.

(Prijenos ukupne imovine i obaveza)

Podjelom društva preuzimanjem društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obaveze na više postojećih društava, a društva koja stiču tu imovinu izdaju dionice dioničarima društva koje se dijeli.

Član 301.

(Podjela društva preuzimanjem)

Na podjelu društva preuzimanjem shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje reguliraju pripajanje društva i podjelu društva razdvajanjem sa osnivanjem.

**DIO PETI - (DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU)
POGLAVLJE I. (OPĆE ODREDBE)**

Član 302.

(Pojam)

- (1) Društvo sa ograničenom odgovornošću je društvo koje osniva jedno ili više pravnih ili fizičkih lica radi obavljanja određene djelatnosti pod zajedničkom firmom unošenjem udjela u unaprijed dogovoren osnovni kapital.
- (2) Za obaveze društva sa ograničenom odgovornošću član društva odgovara svojim udjelom.
- (3) Udjeli osnivača društva sa ograničenom odgovornošću mogu biti različiti, a svaki osnivač može steći samo jedan udio.

Član 303.

(Ovlaštenja u dioničkom društvu koja nemaju nadzorni odbor)

- (1) Odredbe ovog zakona o dioničkom društvu primjenjuju se na društvo sa ograničenom odgovornošću, ako posebnim odredbama ovog zakona nije drugačije određeno.
- (2) U društvu sa ograničenom odgovornošću koje nema nadzorni odbor njegova ovlaštenja vrše članovi društva.

Član 304.

(Osnivački akt)

- (1) Društvo sa ograničenom odgovornošću osniva se ugovorom u pisanoj formi koji zaključuju osnivači, čiji potpisi se ovjeravaju u skladu sa zakonom.
- (2) Kada društvo sa ograničenom odgovornošću osniva samo jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju.

Član 305.

(Ugovor o osnivanju društva)

Ugovor iz člana 304. stav (1) ovog zakona može potpisati punomoćnik osnivača na osnovu punomoći koja se prilaže ugovoru, a kojom je punomoćnik izričito ovlašten za taj posao i na kojoj je potpis osnivača ovjeren u skladu sa zakonom.

Član 306.

(Obavezan sadržaj osnivačkog akta društva)

Osnivački akt društva sa ograničenom odgovornošću obavezno sadrži:

- a) ime i prezime i adresu prebivališta ili firmu i sjedište osnivača;
- b) firmu, sjedište i djelatnost društva;
- c) iznos osnovnog kapitala društva, iznos uloga u novcu, opis i vrijednost uloga u stvarima i pravima, broj i visinu udjela članova;
- d) prava i obaveze članova društva;
- e) postupak u slučaju kada neko od osnivača ne uplati svoj ulog do ugovorenog roka ili ne ispuni drugu obavezu;
- f) iznos troškova osnivanja, odnosno procijenjeni iznos svih troškova plaćenih od društva;
- g) način izmirenja troškova osnivanja društva;
- h) imenovanje lica ovlaštenih za vođenje poslovanja i zastupanje društva i prijavu za upis osnivanja društva u registar društava;
- i) posljedice neuspjelog osnivanja;
- j) posebnu odredbu ako se društvo osniva na određeno vrijeme.

Član 307.

(Osnovni kapital)

- (1) Osnovni kapital društva sa ograničenom odgovornošću sa jednim ili više osnivača iznosi najmanje 1.000,00 KM, ako drugim zakonom nije određeno drugačije.
- (2) Vrijednost pojedinačnog uloga ne može biti manja od 100,00 KM.
- (3) Ulozi u novcu ne mogu zajedno biti manji od iznosa iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ulozi u stvarima i pravima moraju biti u potpunosti uneseni u društvo do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava, tako da društvo može njima trajno i slobodno raspolagati.
- (5) Do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava mora biti uplaćena najmanje polovina uloga u novcu, ali ne manje od iznosa iz stava (1) ovog člana.

Član 308.

(Činjenje određene činidbe)

- (1) Osnivačkim aktom može se odrediti i obaveza člana da u korist društva izvrši određenu činidbu čija vrijednost se može novčano izraziti.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana osnivačkim aktom se moraju odrediti vrsta, sadržaj i rok činidbe, kriteriji za određivanje njene vrijednosti i ugovorna kazna do visine vrijednosti činidbe za slučaj neispunjenja ili neurednog ispunjenja činidbe.

Član 309.

(Troškovi osnivanja)

- (1) Troškove osnivanja društva snose osnivači srazmjerno svojim udjelima, ako ugovorom nije određeno drugačije.
- (2) Troškovi osnivanja ne mogu biti plaćeni iz osnovnog kapitala, niti se mogu kao ulog pripisati osnovnom kapitalu.

Član 310.

(Statut)

- (1) Društvo sa ograničenom odgovornošću ima statut.
- (2) Statut društva donose članovi u roku određenom osnivačkim aktom koji ne može biti duži od 60 dana od dana upisa osnivanja društva u registar društava.
- (3) Statutom društva obavezno se uređuje:
 - a) firma i sjedište;
 - b) djelatnost;
 - c) iznos osnovnog kapitala i visina udjela svakog člana;
 - d) vođenje poslovanja i zastupanje društva;
 - e) način utvrđivanja, podjele dobiti i pokrića gubitka;
 - f) prava i obaveze članova;
 - g) organizacija društva;
 - h) upravljanje i način donošenja odluka, sastav, način imenovanja i razrješenja, ovlaštenja i odgovornosti organa društva, ako se formiraju;
 - i) način informiranja članova o poslovanju društva i vođenju knjige udjela;
 - j) način promjene visine osnovnog kapitala;
 - k) način pristupanja društvu i prestanak članstva u društvu;
 - l) prestanak društva;
 - m) postupak izmjena i dopuna statuta;
 - n) drugi elementi propisani ovim zakonom.

POGLAVLJE II. (PRAVA I OBAVEZE ČLANOVA)**Odjeljak A. (Uplata uloga)**

Član 311.

(Uplata uloga)

- (1) Član društva dužan je u roku i na način određen osnivačkim aktom, statutom i odlukama skupštine društva izvršiti uplatu uloga.
- (2) Obaveza iz stava (1) ovog člana ne može se prebiti sa bilo kojim potraživanjem člana prema društvu ili drugim članovima društva, niti se ulog može povući samovoljno.
- (3) Član društva koji je kao ulog unio stvari ili prava ne može nad njima zadržati nikakvo pravo niti društvu nametnuti ograničenja.
- (4) Društvo ne može uplatu uloga odgoditi, ne može člana osloboditi obaveze uplate, niti na ime uplate uloga primiti nešto drugo osim onoga što je ugovoreno.

Član 312.

(Dužnosti člana društva prilikom neizvršavanja uplate uloga)

- (1) Član društva koji ne izvrši uplatu uloga u ugovorenom roku dužan je platiti zateznu kamatu određenu ugovorom i naknaditi društvu i drugim članovima štetu koju pretrepe usljed njegove docnje.
- (2) Uprava društva će člana koji obavezu uplate uloga nije izvršio 60 dana po isteku ugovorenog roka pisano obavijestiti da je isključen iz društva.
- (3) Isključeni član društva gubi sva prava iz udjela i davanja učinjenih na ime uloga, ali ostaje obavezan izvršiti uplatu uloga u potpunosti, zatezних kamata i naknade štete na osnovu nepravovremene uplate.
- (4) Društvo može putem suda tražiti ispunjenje obaveze člana društva.

Član 313.

(Udio isključenog člana)

- (1) Udio isključenog člana uprava društva može izložiti prodaji ako ga, uz saglasnost isključenog člana, ne otkupi jedan ili više članova društva.
- (2) Iz prihoda od prodaje udjela, smanjenog za troškove prodaje udjela, zatezne kamate i naknade štete zbog zadocnjenja i zaostalih uplata uloga društvo isplaćuje isključenog člana do iznosa izvršenih uplata.

Odjeljak B. (Odgovornost članova i prethodnika)

Član 314.

(Odgovornost članova i prethodnika)

- (1) Za iznos koji isključeni član nije uplatio na ime uloga, sa zateznom kamatom zbog zadocnjenja, društvu odgovaraju i prethodnici isključenog člana koji su u knjigu udjela bili upisani kao članovi društva u toku posljednje tri godine prije upućivanja poziva za uplatu isključenom članu.
- (2) Društvo će preporučenom pošiljkom uputiti neposrednom prethodniku isključenog člana poziv na uplatu u roku od najviše 30 dana i istovremeno o tom pozivu i roku na isti način obavijestiti ranije prethodnike koji odgovaraju ukoliko njihovi sljednici ne izvrše uplatu.
- (3) Prethodnik koji plati zaostali iznos stiče udio isključenog člana ako taj udio nije prodat, odnosno unovčen u skladu sa odredbama člana 313. ovog zakona.

Član 315.

(Postupak naplaćivanja udjela)

- (1) Uprava društva može po svom izboru provesti prvo postupak iz člana 313. ovog zakona, bez obzira na to da li je isključeni član tužen, a odgovornost prethodnika smanjuje se za iznos ostvaren prodajom udjela ili tužbom protiv isključenog člana.
- (2) Ukoliko udio nije naplaćen u potpunosti sa postupkom iz stava (1) ovog člana, ili ni jedan od tih postupaka nije pokrenut u roku šest mjeseci od dana isključenja, razliku do pune vrijednosti udjela isključenog člana dužni su platiti ostali članovi društva u međusobnom srazmjeru njihovih udjela, izuzevši člana koji je udio stekao u skladu sa odredbama člana 312. ovog zakona.
- (3) Iznos koji se u slučaju iz stava (2) ovog člana ne može naplatiti od pojedinih članova naplatit će se od ostalih članova u međusobnom srazmjeru njihovih udjela.
- (4) Ako u slučaju iz stava (2) ovog člana udio nije prethodno prodat, članovi društva stiču pravo na dio dobiti i dio imovine preostale po likvidaciji koji pripada pokrivenom udjelu, srazmjerno učešću u pokriću iznosa do pune vrijednosti udjela.

Član 316.

(Solidarna odgovornost članova društva za neplaćeni iznos dijela uloga)

- (1) Za iznos neplaćenog dijela uloga koji je potreban za namirenje stečajnih povjerilaca i bez prethodno provedenih postupaka iz čl. 312. i 313. ovog zakona, odgovaraju solidarno članovi društva u stečaju i prethodnici čiji su sljednici u toku posljednje dvije godine prije otvaranja i u toku stečaja bili uredno prijavljeni za upis u knjigu udjela, uz pravo međusobnog regresa za dio izvršene uplate koji prelazi srazmjerno pripadajući iznos obaveze.
- (2) Ukoliko se postupak iz čl. 311., 312., 313. i 314. ovog zakona provodi radi izmirenja nepravovremene uplate povećanja osnovnog kapitala, ne odgovaraju oni prethodnici koji su glasali protiv odluke o povećanju osnovnog kapitala ili u vrijeme njenog donošenja nisu bili članovi društva.

Odjeljak C. (Udjeli)

Član 317.

(Udjeli)

- (1) Udio člana društva je srazmjeran učešću njegovog uloga u osnovnom kapitalu.
- (2) Svaki član društva ima jedan udio.
- (3) Udio člana društva se povećava kada uplati novi ulog ili stekne udio drugog člana.
- (4) Kada član društva stekne udio drugog člana, prava trećih lica i posebna prava ili obaveze člana vezane uz raniji ili naknadno stečeni udio ne obuhvataju ostatak udjela.

Član 318.

(Knjiga udjela)

- (1) Uprava društva dužna je voditi knjigu udjela na način kojim se osigurava tačna i potpuna evidencija o članovima društva i njihovim udjelima.
- (2) Uprava društva dužna je najkasnije osam dana od dana upisa osnivanja društva u registar društava, uspostaviti knjigu udjela u koju obavezno unosi:
 - a) ime i prezime ili firmu i adresu prebivališta ili sjedišta članova društva;
 - b) vrstu i iznos ugovorenog uloga i uplaćeni iznos;
 - c) posebna prava i obaveze vezane uz udio.
- (3) Punovažan je svaki akt savjesnog trećeg lica zasnovan na pouzdanju u tačnost upisa u knjigu udjela.

Član 319.

(Izmjene i promjene u knjizi udjela)

- (1) Uprava društva dužna je odmah upisati svaku izmjenu podataka upisanih u knjigu udjela.
- (2) Uprava društva dužna je prijaviti za upis u registar društava promjene u knjizi udjela.

Odjeljak D. (Prijenos udjela)

Član 320.

(Prijenos udjela)

- (1) Udjeli u društvu su prenosivi.
- (2) Prijenos udjela vrši se pisanim ugovorom i nasljeđivanjem.
- (3) Udjeli za koje je vezana ugovorena obaveza dodatne činidbe ni u kojem slučaju ne mogu se prenijeti bez izričite pisane saglasnosti društva.

Član 321.

(Pravo preče kupnje)

- (1) Članovi društva imaju pravo preče kupnje udjela.
- (2) Član društva koji prodaje udio dužan je u pisanoj formi putem uprave društva obavijestiti ostale članove o cijeni i drugim uvjetima prodaje.
- (3) Ako niko od članova u pisanoj formi putem uprave društva ne prihvati ponudu za kupovinu, ili izjavi interes a posao ne bude zaključen u roku 30 dana, član može svoj udio prodati trećim licima pod uvjetima koji ne mogu biti povoljniji od ponude iz stava (2) ovog člana.
- (4) Kada više članova društva izjavi interes za kupovinu, a ne postignu sporazum ko će preuzeti udio ili u kojim omjerima će više njih preuzeti udio, ili saglasno izjave da se ne žele međusobno nadmetati u pogledu cijene, udio će otkupiti tako što će ga podijeliti srazmjerno međusobnom odnosu njihovih uplaćenih uloga.
- (5) Članovi društva imaju pravo preče kupnje i kada se udio prodaje u izvršnom postupku.

Član 322.

(Prijenos udjela odlukom suda)

- (1) Član društva ili društvo može tužbom kod suda zahtijevati dozvolu prijenosa udjela ako društvo odbije dati saglasnost za prijenos udjela članu koji je ulog u potpunosti uplatio, ili član koji je udio ponudio na prodaju bez opravdanog

razloga odbije prenijeti udio na lice koje mu društvo imenuje.

- (2) Kada sud donese odluku kojom dozvoljava prodaju udjela, društvo ima pravo u roku 30 dana od dana dostavljanja odluke obavijestiti člana da dopušta, uz iste uvjete, prodaju drugom licu koje je te uvjete prihvatilo.

Član 323.

(Prodaja udjela)

- (1) Kada se udio za čiji prijenos je potrebna saglasnost društva prodaje u izvršenju ili stečaju, sud je dužan procijeniti udio i obavijestiti društvo, povjeriocyte koji su dobili dozvolu prinudnog izvršenja putem suda i lica kojima prema knjizi udjela pripada neko stvarno pravo na tom udjelu.
- (2) Udio će se prodati po odredbama Zakona o izvršenju ili Zakona o stečaju bez saglasnosti društva, ako drugi član društva ili treće lice koje društvo prihvata ne preuzme udio po isteku 15 dana od dana kada je društvo obaviješteno za ponudenu cijenu koja dostiže procjenu suda ili višu cijenu preuzimanja.

Član 324.

(Više lica kao vlasnici jednog udjela)

- (1) Ako su više lica vlasnici jednog udjela, zajednički ostvaruju prava i solidarno odgovaraju za obaveze koje se odnose na taj udio.
- (2) Ako vlasnici udjela ne odrede zajedničkog zastupnika, pravne radnje poduzete od društva prema jednom od njih djeluju prema svima.

Član 325.

(Nasljeđivanje udjela)

Nasljeđivanje udjela ne može se ograničiti.

Član 326.

(Dijeljenje udjela)

Udio u društvu može se dijeliti na idealne dijelove i tako prenositi u slučaju nasljeđivanja i prijenosa na druge članove društva i drugim slučajevima izričito utvrđenim ugovorom ili statutom, uz pisanu saglasnost društva, ali ne prije isteka jedne godine od dana upisa osnivanja društva u registar društava.

Član 327.

(Prijenos i prijelaz)

- (1) Prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu i trećim licima od trenutka upisa u knjigu udjela.
- (2) Ako nije upisan u knjigu udjela, prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu od dana zaključivanja pravnog posla ili pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju.

Odjeljak E. (Sticanje i zalog vlastitih udjela)

Član 328.

(Sticanje i zalog vlastitih udjela)

- (1) Društvo može steći vlastiti udio koji je u potpunosti uplaćen.
- (2) Društvo ne može sticati vlastite udjele na teret osnovnog kapitala.

Član 329.

(Uzimanje u zalog vlastitog udjela)

Društvo može uzeti u zalog vlastiti udio koji je u potpunosti uplaćen, ako je iznos potraživanja društva u potpunosti osiguran tim zalogom i ako ukupna vrijednost vlastitih udjela uzetih u zalog nije veća od polovine osnovnog kapitala društva.

Odjeljak F. (Dobit)

Član 330.

(Dobit)

Dobit se dijeli među članovima društva srazmjerno sa visinom udjela, ako drugačije nije ugovoreno.

Član 331.

(Povrat isplaćene dobiti)

- (1) Povrat iznosa isplaćenog članu društva na ime dobiti može se zahtijevati jedino kada usljed isplate dobiti društvo nije u mogućnosti ispuniti obaveze prema trećim licima i to do iznosa potrebnog za namirenje povjerilaca.
- (2) Zahtjev za povrat isplaćene dobiti u smislu stava (1) ovog člana zastarijeva u roku tri godine od dana isplate.

Član 332.

(Istupanje člana)

- (1) Ugovorom ili statutom utvrđuju se uvjeti, postupak i posljedice istupanja iz društva.
- (2) Član društva ima pravo tužbom kod suda tražiti istupanje iz društva, ako su mu ostali članovi ili organi društva prouzrokovali štetu ili je spriječen ispunjavati svoje obaveze, ili mu društvo nameće nesrazmjerne obaveze.

Član 333.

(Odluka o isključenju člana)

- (1) Član može biti isključen iz društva iz razloga i u postupku koji su unaprijed određeni ugovorom ili statutom društva.
- (2) Odluka o isključenju dostavlja se članu u pisanoj formi, uz navođenje razloga za isključenje.
- (3) Član koji je isključen iz društva može pobijati odluku o isključenju tužbom kod suda u roku 30 dana od dana kada mu je odluka dostavljena.

Član 334.

(Istupanje i isključenje iz članstva u društvu)

- (1) Istupanjem i isključenjem iz članstva u društvu prestaju prava koja iz tog članstva proizlaze.
- (2) Član koji je istupio i član koji je isključen ima pravo na nadoknadu tržišne vrijednosti udjela na dan prestanka članstva.
- (3) Ako je ulog člana bio u obliku prava korištenja određene stvari, ona će se vratiti članu po isteku roka određenog ugovorom ili statutom koji ne može biti duži od tri mjeseca.
- (4) Po isteku roka iz stava (3) ovog člana društvo ima pravo koristiti stvar dok bivši član ne ispuni obaveze prema društvu.

POGLAVLJE III. (UPRAVLJANJE)

Član 335.

(Skupština društva)

- (1) Društvo ima skupštinu koju čine svi članovi društva.
- (2) Ukupan iznos osnovnog kapitala društva predstavljen je u skupštini sa 100 glasova, a član društva ima broj glasova srazmjeran njegovom udjelu u osnovnom kapitalu društva.
- (3) Ugovorom ili statutom može se odrediti da se o svim ili pojedinim pitanjima odlučuje bez sazivanja skupštine pisanim glasanjem.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana, članovima društva se dostavljaju pisani prijedlozi sa obrazloženjem i ostavlja rok za odgovor najmanje 15 dana, a za člana koji se ne izjasni u pisanom obliku smatra se da je glasao protiv prijedloga.
- (5) Skupština obavezno odlučuje o godišnjem obračunu, raspodjeli dobiti i pokriću gubitka.
- (6) U društvu sa ograničenom odgovornošću sa jednim članom ovlaštenja skupštine vrši član društva.

Član 336.

(Sazivanje skupštine društva)

- (1) Skupštinu društva saziva:
 - a) uprava, član uprave, nadzorni odbor ili član nadzornog odbora;
 - b) član ili članovi društva čiji udjeli čine najmanje desetinu osnovnog kapitala.

- (2) Uprava, član uprave, nadzorni odbor ili član nadzornog odbora je dužna sazvati skupštinu najmanje jednom godišnje i u toku godine kada društvo ostvari gubitak veći od petine osnovnog kapitala prema posljednjem godišnjem obračunu.
- (3) Poziv za skupštinu dostavlja se preporučenom pošiljkom, telefaksom ili elektronskom poštom najmanje 15 dana prije datuma održavanja, ako ugovorom ili statutom društva nije drugačije određeno.
- (4) U pozivu se određuje dnevni red i dostavljaju materijali za svaku tačku dnevnog reda.
- (5) Član ili članovi društva čiji udjeli čine najmanje desetinu osnovnog kapitala imaju pravo izvršiti dopunu dnevnog reda u roku osam dana od dana prijema poziva za skupštinu.

Član 337.

(Odlučivanje na skupštini)

- (1) Skupština može odlučivati ako su, lično ili putem punomoćnika, zastupljeni članovi čiji udjeli čine polovinu osnovnog kapitala društva.
- (2) Ukoliko nije postignut kvorum za odlučivanje iz stava (1) ovog člana, skupština se odgađa i saziva sa istim dnevnim redom najkasnije za 15 dana od prvobitno zakazanog dana održavanja.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana skupština može odlučivati ukoliko su zastupljeni udjeli koji čine petinu osnovnog kapitala društva.

Član 338.

(Pobijanje odluke)

Član društva ima pravo pobijati odluku skupštine protiv koje je glasao, tužbom kod nadležnog suda u roku 30 dana od dana donošenja odluke.

Član 339.

(Uprava društva)

- (1) Poslovanje društva vodi i društvo zastupa uprava.
- (2) Upravu čine jedno ili više lica, koja ne moraju biti članovi društva, imenovanih na način i za period utvrđen osnivačkim aktom ili statutom društva.
- (3) Kada uprava ima više članova, osnivačkim aktom ili statutom se uređuju njihova ovlaštenja i odgovornosti.

Član 340.

(Nadzor)

- (1) Ugovorom ili statutom može se odrediti da društvo sa ograničenom odgovornošću ima nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor obavezno je imati društvo koje ima više od deset članova i društvo koje ima osnovni kapital u iznosu većem od 1.000.000,00 KM i najmanje dva člana.

Član 341.

(Pravo člana društva koje nema nadzorni odbor)

Član društva koje nema nadzorni odbor ima pravo neposredno nadzirati poslovanje društva, poslovne knjige i spise, zalihe i blagajničko poslovanje i sačiniti bilans društva za svoje potrebe.

Član 342.

(Zaštita prava manjine)

- (1) Član ili grupa članova društva čiji udjeli čine desetinu osnovnog kapitala mogu tražiti od suda da odredi vanjskog revizora.
- (2) Sud će imenovati revizora ako predlagači učine vjerovatnim da je učinjena ozbiljna povreda zakona, ugovora ili statuta društva.
- (3) Naknadu troškova revizije dužni su predumjeti predlagači, ako sud ne odredi da društvo uplati predumjam.

Član 343.

(Revizija)

Član društva koji je tražio reviziju ne može u toku revizije prenijeti svoj udio bez saglasnosti društva.

Član 344.

(Revizor i visina naknade revizora)

- (1) Revizor dostavlja izvještaj sudu.
- (2) Ako se strane drugačije ne dogovore, visinu naknade revizora određuje sud.

Član 345.

(Razmatranje izvještaja revizora)

Sud može, na osnovu nalaza revizije, naložiti društvu da u određenom roku održi skupštinu koja će razmotriti izvještaj revizora.

Član 346.

(Zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora)

- (1) Član društva ima pravo tražiti da društvo podnese zahtjev prema članovima uprave i nadzornog odbora za naknadu štete prouzrokovane povredom zakona, ugovora ili statuta društva.
- (2) Kada je u društvu odbijen prijedlog da se podnese zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora ili ako o takvom prijedlogu nije pravovremeno odlučeno, član društva ima pravo tužbom kod suda zahtijevati naknadu štete društvu u roku 90 dana od dana kada je prijedlog odbijen ili od kada je propušteno donošenje odluke.
- (3) U toku spora iz stava (1) ovog člana tužitelji ne mogu bez saglasnosti društva raspolagati svojim udjelima.

POGLAVLJE IV. (POVEĆANJE I SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA)

Odjeljak A. (Povećanje osnovnog kapitala)

Član 347.

(Povećanje osnovnog kapitala)

- (1) Osnovni kapital povećava se na osnovu odluke skupštine društva sa ograničenom odgovornošću, uplatom ili unošenjem novih uloga.
- (2) Članovi društva imaju pravo prvenstva uplate novih uloga u srazmjeri svojih udjela u osnovnom kapitalu u roku 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala, ako osnivačkim aktom ili statutom društva nije drugačije određeno.
- (3) Lice koje pristupa društvu potpisuje izjavu da prihvata sve obaveze i prava utvrđene ugovorom i statutom društva.
- (4) Društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranje za sticanje svojih udjela.
- (5) U postupku restrukturiranja ili finansijske konsolidacije društva novi udjeli mogu se sticati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Član 348.

(Povećanje osnovnog kapitala iz rezervi)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala iz rezervi može se vršiti ako finansijski izvještaj i izvještaj revizora za posljednju poslovnu godinu utvrđuje da nema nepokrivenog gubitka.
- (2) Povećanje osnovnog kapitala društva iz rezervi vrši se povećanjem nominalnih iznosa udjela.

Odjeljak B. (Smanjenje osnovnog kapitala)

Član 349.

(Smanjenje osnovnog kapitala)

Osnovni kapital društva može se smanjiti odlukom skupštine društva, u skladu sa ovim zakonom, osnivačkim aktom i statutom društva, ali ne ispod iznosa iz člana 307. ovog zakona.

Član 350.

(Odluka o smanjenju osnovnog kapitala)

- (1) Odluku o smanjenju osnovnog kapitala društvo je dužno dostaviti registarskom sudu i objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (2) Oglasom iz stava (1) ovog člana društvo obavještava povjerioce da je spremno izmiriti obaveze ili za njih dati osiguranje.

Član 351.

(Prijava za upis smanjenja osnovnog kapitala)

Po isteku objavljenog roka za prijavu povjerilaca, podnosi se prijava za upis smanjenja osnovnog kapitala u registar društava.

Član 352.

(Razlika vrijednosti udjela članovima društva)

- (1) Isplata razlike vrijednosti udjela članovima društva na osnovu smanjenja osnovnog kapitala može se vršiti nakon upisa smanjenja u registar društava.
- (2) Od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u registar društava prestaju obaveze uplate preostalih neuplaćenih uloga.

POGLAVLJE V. (PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)**Odjeljak A. (Promjena oblika)**

Član 353.

(Promjena oblika)

- (1) Društvo sa ograničenom odgovornošću može promijeniti oblik u dioničko društvo na osnovu odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom glasova svih članova društva.
- (2) Na osnovu odluke iz stava (1) ovog člana članovi stiču dionice dioničkog društva srazmjerno njihovom učešću u osnovnom kapitalu društva sa ograničenom odgovornošću.
- (3) Dioničko društvo nastalo promjenom oblika društva sa ograničenom odgovornošću mora imati osnovni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Član 354.

(Zahtjev za promjenu oblika)

- (1) Uprava društva sa ograničenom odgovornošću podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika u dioničko društvo, uz koji prilaže odluku skupštine o promjeni oblika i ugovor sa Registrom.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stava (1) ovog člana.
- (3) Na osnovu odluke Komisije o odobrenju promjene oblika izvršit će se upis promjene oblika društva u registar društava.

Odjeljak B. (Pripajanje i spajanje)

Član 355.

(Pripajanje i spajanje)

Društvo sa ograničenom odgovornošću može se spojiti sa drugim društvom sa ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvom ili se pripojiti jednom od njih, ali ne prije isteka dvije godine od dana upisa društva u registar društava.

Član 356.

(Upravljanje imovinom spojenih društava)

- (1) Imovinom spojenih društava upravljat će se posebno tako da je u odnosu spojenih društava i odnosu prema povjeriocima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dioničkih društava.
- (2) Društvo sljednik je dužno, prema vlastitoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kraćim od 15 ni dužim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati povjerioce da, najkasnije šest mjeseci od

treće objave, društvu sljednika prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u registar društava.

- (3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije isteka roka iz stava (2) ovog člana i ispunjavanja obaveza prema povjeriocima koji su od društva sljednika zahtijevali isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C. (Prestanak društva)

Član 357.

(Prestanak društva)

- (1) Društvo sa ograničenom odgovornošću prestaje, u skladu sa zakonom i statutom:
 - a) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
 - b) odlukom skupštine;
 - c) odlukom suda;
 - d) stečajem.
- (2) U društvu sa ograničenom odgovornošću sa jednim članom odluku o prestanku donosi član društva.

Član 358.

(Odluka o prestanku društva)

Odluka o prestanku društva sa ograničenom odgovornošću dostavlja se registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donošenja.

Član 359.

(Odluka suda o prestanku društva)

- (1) Društvo sa ograničenom odgovornošću prestaje odlukom suda:
 - a) po tužbi jednog ili više povjerilaca čija dospjela a neizmirena potraživanja premašuju polovinu osnovnog kapitala društva;
 - b) ako skupština društva nije održana osam mjeseci od isteka roka za izradu godišnjeg obračuna;
 - c) kada se i poslije izricanja kazni nastavljaju povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrožavaju interesi povjerilaca;
 - d) kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;
 - e) ako stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.
- (2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti i u registar društava.

Odjeljak D. (Likvidacija)

Član 360.

(Likvidacija)

- (1) Kada društvo sa ograničenom odgovornošću prestane na osnovu odluke skupštine ili odluke suda, pokreće se postupak likvidacije.
- (2) U slučaju prestanka društva na osnovu odluke skupštine, likvidaciju provodi uprava društva, a u slučaju prestanka na osnovu odluke suda likvidatora imenuje sud.
- (3) Likvidatora društva sa ograničenom odgovornošću sa jednim članom imenuje sud.

Član 361.

(Skrbnik društva)

- (1) Od dana donošenja odluke o prestanku, organi društva sa ograničenom odgovornošću rade u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.
- (2) Sud može postaviti skrbnika društva koji obavlja poslove vezane uz likvidaciju, a organi društva postupaju samo po nalogu i uz saglasnost skrbnika.

Član 362.

(Postupak likvidacije)

- (1) Uprava ili likvidator društva sa ograničenom odgovornošću dužni su objaviti najmanje u jednim domaćim dnevnikom

novinama da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja odluke iz člana 360. ovog zakona u razmacima od 15 do 30 dana.

- (2) Obavještenjem iz stava (1) ovog člana uprava ili likvidator društva dužni su pozvati povjerioce da prijave potraživanja najkasnije šest mjeseci od dana posljednjeg objavljivanja.
- (3) Obavještenje iz stava (1) ovog člana uprava ili likvidator društva dužni su uputiti poznatim povjeriocima pojedinačno.

Član 363.

(Likvidacioni bilans)

- (1) Likvidator je dužan najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije sačiniti i podnijeti skupštini na odobrenje početni likvidacioni bilans.
- (2) Skupština društva sa ograničenom odgovornošću dužna je istovremeno sa odobrenjem početnog likvidacionog bilansa razriješiti nadzorni odbor i upravu.
- (3) Likvidator je dužan na kraju svake poslovne godine skupštini društva podnijeti bilans stanja i bilans uspjeha i izvještaj o toku likvidacije.

Član 364.

(Dužnosti likvidatora)

- (1) Likvidator je dužan okončati tekuće poslove društva sa ograničenom odgovornošću, naplatiti potraživanja, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obaveze društva.
- (2) Od članova društva koji udjele nisu platili u cjelini, likvidator će naplatiti dio srazmjern obavezama društva.

Član 365.

(Ostale dužnosti likvidatora)

- (1) Likvidator je dužan deponovati na posebnom računu novac potreban za izmirenje:
 - a) poznatih obaveza za koje se povjerioci nisu prijavili;
 - b) obaveza koje nisu dospjele;
 - c) spornih obaveza.
- (2) Po isteku godine dana od trećeg objavljivanja obavještenja iz člana 362. stav (1) ovog zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iznosa iz stava (1) ovog člana isplaćuju se članovi društva sa ograničenom odgovornošću u skladu sa osnivačkim aktom i statutom društva.
- (3) Ako imovina društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplaćenih uloga, imovina se dijeli članovima društva srazmjerno udjelima.
- (4) Likvidator je dužan deponovati na posebnom računu pripadajuće iznose iz st. (2) i (3) ovog člana koji članovima društva nisu isplaćeni.

Član 366.

(Podnošenje prijave za upis prestanka društva)

- (1) Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 364. i 365. ovog zakona sazvati skupštinu društva sa ograničenom odgovornošću i podnijeti završni obračun.
- (2) Nakon sačinjavanja završnog obračuna, likvidator je dužan podnijeti prijavu za upis prestanka društva u registar društava.

DIO ŠESTI - (KAZNENE ODREDBE)

Član 367.

(Kaznene odredbe za društvo)

Za prekršaj bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 200.000,00 KM društvo koje:

- a) obavlja djelatnost protivno odredbama ovog zakona;
- b) nema stvarno sjedište prema sjedištu upisanom u registar društava ili ne prijavi promjenu sjedišta za upis u registar društava;
- c) ima ili koristi firmu protivno odredbama ovog zakona ili u svojim poslovnim pismima i narudžbama ne

navodi sve podatke u skladu sa odredbama ovog zakona;

- d) poveća osnovni kapital protivno odredbama člana 130. ovog zakona;
- e) odobri ili prima uplate dionica u ratama protivno odredbama člana 133. ovog zakona ili oslobodi upisnika obaveze plaćanja upisanih dionica protivno odredbi člana 134. ovog zakona;
- f) poveća osnovni kapital emisijom novih dionica protivno odredbi člana 139. ovog zakona;
- g) poveća nominalnu vrijednost dionica ili emituje besplatne dionice ili ne prijavi povećanje nominalne vrijednosti dionica protivno odredbama čl. 144., 145. i 146. ovog zakona;
- h) poveća osnovni kapital iz vlastitih sredstava protivno odredbama čl. 152., 153., 154., 155. i 156. ovog zakona;
- i) ne plati iz vlastitih sredstava razliku između cijene i nominalne vrijednosti dionica u skladu sa odredbama člana 157. ovog zakona;
- j) smanjenjem osnovnog kapitala ugrozi izvršavanje obaveza prema povjeriocima protivno odredbama člana 161. ovog zakona;
- k) vrši isplate na osnovu smanjenja osnovnog kapitala ili odustane od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena, prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata, protivno odredbama člana 163. ovog zakona;
- l) ne obavijesti povjerioce o smanjenju osnovnog kapitala u skladu sa odredbama čl. 164. i 165. ovog zakona;
- m) vrši otkup dionica protivno odredbi člana 165. stav (3) ovog zakona;
- n) vrši smanjenje osnovnog kapitala protivno odredbama člana 167. ovog zakona;
- o) ne isplati povučene dionice u roku ili ne obavijesti Komisiju o rezultatima povlačenja u skladu sa odredbama čl. 170. i 171. ovog zakona;
- p) ne otkupi ponuđene dionice u skladu sa odredbama čl. 173. i 174. ovog zakona;
- r) poveća osnovni kapital prije izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala, protivno odredbi člana 179. ovog zakona;
- s) ne vrši izdvajanje u fond rezervi u skladu sa odredbama čl. 180. i 181. ovog zakona;
- t) koristi fond rezervi protivno odredbama člana 182. ovog zakona;
- u) dionice i privremenice emitirane umjesto poništenih prodaje protivno odredbama člana 192. ovog zakona;
- v) donese odluku o isplati protivno odredbama člana 196. stav (1) ovog zakona;
- z) isključi ili ograniči pravo preče kupnje dionica protivno odredbi člana 203. ovog zakona;
- aa) ne omogući dioničaru ili punomoćniku uvid u isprave u skladu sa odredbama čl. 204. i 235. ovog zakona;
- bb) direktno ili indirektno upiše vlastite dionice ili stekne vlastite dionice ili ne izvjesti Komisiju o sticanju u roku protivno odredbama čl. 213., 214., 215., 216. i 217. ovog zakona;
- cc) ne smanji osnovni kapital ili ne donese odluku o prodaji vlastitih dionica suprotno odredbama člana 219. ovog zakona;
- dd) daje ili garantuje avanse, zajmove i kredite protivno odredbi člana 225. ovog zakona;
- ee) ne sazove skupštinu u roku protivno odredbama iz čl. 230., 231., 232. i 233. ovog zakona;

